

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

12

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Γραμματική
ΕΛΛΗΝΙΚΗ
Δια 1924
ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ *Μέρος*

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Τῆς ἐλευθέρας καὶ οὐπω ἐλευθέρας Ἑλλάδος

Συγγεγραμμένη καὶ ἐκδομένη ἰδίαις δαπάναις

ὑΠΟ

Γ. Κ. ΠΑΠΑΣΛΙΩΤΟΥ,

Ἐπιτίμου καθηγητοῦ τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας ἐν τῷ Ἑλληνικῷ πανεπιστημίῳ,
πρώην ἐπὶ ἑπτὰ ἔτη καθηγητοῦ τῶν Λατινικῶν ἐν τῇ Ρίζαρείῳ ἐκκλησια-
στικῇ σχολῇ, συνεταίρου δὲ καὶ ἀνταποκριτοῦ τῆς ἐν Βερολίῳ
Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας.



ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Δ. Α. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗ.

—
1860.

Αρ. Εισ 32212

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

§ 57 στίχ. 4. 38 (38 δ.) — Αὐτόθι γ. στίχ 4 (1) ἀντί (3) — § 59 ἡ φόρμιξ (ἡ φόρμινξ) § 62 τοῖς λαμ. (ταῖς λ.) — Αὐτόθι γέρο-νες (γέρον-τες) — § 69 ἐντέλει § 78 (§ 89) — § 70 Γεν. πλ. σύ-ων (συ-ών) — § 81 πειθεῖ, αἰδεῖ (πειθοῖ, αἰδοῖ). — γεν. πλ. ἥρω-ες (ἥρώ-ων) — δτ. πλ. ἥρώων (ἥρωσιν). — § 82 πλ. τῶ (τά), ἡ (ῆ). — § 84 σημ. (1) ἀρσεν. ἀληθές (ἀληθής) — § 89, δ', 13 ἀπεσταλμένος (—νοῖ). Αὐτόθι σημ. (1) δ' (6'). — 97 2 (1) (2). — 98 σμ. 4 ἡμῶν (ἡμῶν). — § 103 σημ. 4 § 147 δ'. (143, 3). — § 109 πρόσθεσ ὄνομ. 6'. προσ. (σύ) αὐτόθι καί μου (καί μου.). — § 114 αἰτ. πλ. τοῦδε (τούδε). — σελ. 37 στίχ. Η' (§ 115 Η'). — αὐτόθι §§ 115 116 (§§ 116—117) σελ. 38 στίχ. 4. § 117 1Α' (Σημ.). — αὐτόθι § 118 1Β'. (1Α'). — § 119 ἐν τέλει στίχ. 6'. τὸ δεύτερον πῆ (πῆ). — § 122 εὔρησαι (εὔρηται). — αὐτόθι: ἔστι θυοῖν (ἔστι θυεῖν). — § 131 στίχ. 3, 1 (§ 138). — 135 4. στίχ. 4. πρὸς ὑπερωϊκοῦ (πρὸ ὑπ.—τρέπεται). — αὐτόθι χειλικῶ (χειλικῶν), τὸ αὐτὸ (τὰ αὐτά). — αὐτόθι δ'. — εἰ. (γ'. — δ'). — 136 Προστ. (ἸΎποτα). — § 140 στίχ. 3, 244 (§ 144). — § 143 ἐντέλει: ῥημάτων (ῥημ. τάξεις). — αὐτόθι ἐντέλει στίχ. (187). — § 148 ἐν τέλει, οὐθ' ὑποτ. — οὐτε προστ. (οὐθ' ἡ ὑπ.—οὐθ' ἡ προστ.). § 162 στίχ. 6'. αὔξη-σιν (αὔξησει). — πρὸ τοῦ § 163 ἀντί Παρακ. ἐνεργ. (1 Παρακ. κλπ.). — § 188 5—6' § 178 (§ 121). — αὐτόθι: Ἀπασαι (8 Ἀπασαι). — αὐτόθι § 248 (§ 133). — 204 4 παροχ. (παρασχ.). — αὐτόθι πρὸ. (§ 199 13.). — αὐτόθι ἐν τέλει 209, 9 (299 13). — § 210 9 § (§ 103). — αὐτόθι 12 σημ. 99, ἀγοραγῶα (ἀγορεῶα). — § 239 δ'. στίχ. 3 ἐγκαχέσ. (ἐμαχ). — 243 στίχ. 4 ὅτι (ἔτι). στίχ. 6 φοβεῖσθαι (φοβ. μαλλλον). στρατιώτας (στρατ. ἄρχοντας.) σελ. 111 § 146 (§ 246). — αὐτόθι στίχ. δ'. τὸ τκατ. (κατηγ.). — § 247 στίχ. 6'. χρόνους (χρόνου). στίχ. 4 ὁ πληθ. (πλ.). — § 254 Γ'. στίχ. 5 ἐντέλει, τοὺς παῖδας (ἐξάλειψον). — σελ. 116 (γράφον § 257 πρὸ ΣΤ'). § 25 4. Ἀνθολ. § 24—25) σίχ. 4 (ἐξάλειψον ἐπ' ἱ.). — § 272. στίχ. 8 εἰς τοῦτο (εἰ τοῦτο). — σελ. 126 (μετὰθεσ § 299 πρὸ τῶν σημ.). — § 288 στίχ. 4 λύπη (λύπη). — § 306 γ'. 5 (ἐξάλειψον μετὰ). — § 309 4. ἐπεκα-λεσομ (ἐπανακαλεσαμ.). — § 310 στίχ. 2 (6'). — § 311 δ'. ἱεραῖς (ἱεροῖς). — § 316 6'. 3 αὐτῶν (αὐτῶν). — § 217 4 3. τριακοσίων (τριακ. ἐτών). — § 320 στίχ. 6'. 2 (α). — αὐτόθι 6'. γημν. τρεπτ. (γυμνάς. θρεπτ.). § 336 (336. 4.) αὐτόθι γ—ζ (6'—ζ'). Ἀλλ' ἐν τῷ Ἀνθολογίῳ ἐγένοντο αἱ παραμπομπαι κατὰ τὸ τετυπωμένον § 344 ἐπιθετικῶν (ἐπιθετικῶς) — αὐτόθι στίχ. (ἐξάλειψον 1), ἐν τέλει ἡγησάμ. (ἡ-γησόμενος). § 349 (§ 349 Α'). — αὐτόθι Β'. στίχ. 2 Ἐγὼ (4. Ἐγὼ). § 351 σημ. γ'. ἀγαθὸν εἶ (ἀγ. ῆ.). — § 358 στίχ. 5. ὅτι (ἔτι). § 362 Ἐν (Ἐν). — § 363 6'. ἐν τέλει Εἰσφέρατε (Εἰσφέρετε) αὐτόθι γ'. ὅν (δ)—ἀμ' (ἀμ.). — § 363 σημ. (§ 364) § 374 Μετὰ τὸ γ'. Σημ. γράφον γ'. — § 375 στίχ. 4 συνηπ (συνυπ) στίχ. 4 ἐδολ. (ἐδολ). — § 376. σμ. ὅπως ἔκμ. (ὅπως ἂν ἐκμ.). — § 377 (§ 377 6'). — § 378 (§ 378 γ'). — § 379 ἐν τέλει, Τί οὐκ ἐποίησας (Τί οὐκ ἐποίησας;) § 385 Ἀλλως (γ'. Ἀλλως). — αὐτόθι εἰ. οὐχ' (οὐχ).



ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

Αριθμός Εισαγωγής: 39212

Ημερ/νία Εισαγωγής: 9-6-78

Ταχυμηνιαίο Αριθμός: 0978

ΕΝΤΕΤΥΧΟΜΕΝΟΥΣ

ΔΩΡΕΑ
ΝΙΚ. ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

1977

Εἰς συγγραφὴν καὶ δημοσίευσιν τῆς διδακτικῆς ταύτης βίβλου ὠρμήθη ὁ συγγραφεὺς ἐκ τῆς ὑποδοχῆς, ἧς ἔτυχον, μάλιστὰ ἐν τοῖς διδασκαλείοις τῆς οὐπω ἐλευθέρως Ἑλλάδος, αἱ ὑπ' αὐτοῦ διωρθωμέναι καὶ συμπεπληρωμέναι γραμματικά τοῦ Κούμα καὶ Γενναδίου.

Ἡ ἐκ τῶν ἐργασιῶν τούτων εἰλημμένη πείρα καὶ αἱ ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου διδασκαλῖαι ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ (α), ἰδιωτικῇ τινι σχολῇ καὶ ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ Ῥιζαρείῳ σχολῇ, ἐνθα λογογράφοι καὶ ποιηταὶ Λατῖνοι ἡρμηνεύοντο κατὰ τὸν Γερμανικὸν (β) τρόπον ἑλληνιστὶ καὶ λατινιστὶ, διορθουμένων κατ' οἷον τε καὶ καθ' ἑβδομάδα ἰσαριθμῶν τοῖς μαθηταῖς θεμάτων ἐκ τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ εἰς τὸ Λατινικὸν ἰδίωμα, ἔπεισαν καὶ ἐνεποίησαν αὐτῷ ἔφεςιν εἰς συγγραφὴν βίβλων διδακτικῶν ὅσον οἷον τ' εὐλήπτων.

Εἶχε δὲ καὶ παράδειγμα τὴν ἐν τοῖς Γερμανικοῖς γυμνασίοις μέθοδον τοῦ ἡρμηνεύειν τὰ γραμματικὰ ἐπ' αὐταῖς ταῖς γραμματικαῖς, ἃς, ἔχοντες μετὰ χεῖρας οἱ μαθηταὶ ἐν τῇ διδασκαλίᾳ, ἀνελίττουσι κατὰ παραγγελίαν αὐτοῦ τοῦ καθηγητοῦ· τὸ γὰρ ἀπὸ στόματος λέγειν παρέχει μὲν τοῖς μαθηταῖς μεγάλαν χαλεποτήτας, ὠφελεῖ δὲ ἥκιστα, ἅτε ἐς σμικρὸν ἐπιλανθανομένων τῶν μαθητῶν τὰ ἐκμεμαθημένα (γ)· διὸ καὶ τῇ

(α) Σημείωσαι ὅτι ὁ συγγραφεὺς ἐδίδασκεν καὶ πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῶν βιβλίων τούτων ἐν τῷ πανεπιστημίῳ ἀπὸ Ἰανουαρίου αὐτοῦ διατελέσας ὑφηγητὴς ἐπὶ τέσσαρα σχεδὸν ἔτη.

(β) Οἱ Γερμανοὶ καθηγηταὶ ἡρμηνεύουσι δηλαδὴ ἐν τῇ οἰκείᾳ καὶ τῇ λατινικῇ γλώσσῃ.

(γ) Κατὰ τὴν ἐπταετὴν ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ Ῥιζαρείῳ σχολῇ διδασκαλίαν οὐδέποτε ἠνάγκασεν ἢ ἀπήτησε παρὰ τῶν μαθητῶν ὁ συγγραφεὺς τὸ ἀπὸ στόματος λέγειν μανθάνειν, ἀλλὰ ἤσκει αὐτοὺς διὰ τῶν ἐγγράφων ἰσχύσεων, δι' ὧν ἐγένοντο κῦτενεργοί.

Δημόσια Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Βέροιας



γραμματικῇ προσεπινῆψεν ἑλληνικόν Ἀνθολόγιον, περιέχον ὅσα δύνανται νὰ διδαχθῶσι καὶ ἐπὶ 4 ἔτη· ὁμολογεῖ δὲ καὶ αὐτὸς ὅτι ἐξέφυγον καί τινα σπουδαῖα ἁμαρτήματα, ὧν ἐν τοῖς πλείστοις αἰτία ἡ ἀγραμματωσύνη καὶ ἀπροσεξία τῶν Ἑλλήνων στοιχειοθετῶν, οἱ καὶ μετὰ τρίτην καὶ τετάρτην διόρθωσιν ὀλιγωροῦσι τῶν τῷ συγγραφεῖ σεσημειωμένων (α). Τῇ ἀπροσεξίᾳ ταύτῃ οὐκ ἠδυνήθη ὁ συγγραφεὺς ἀντιστῆναι ἐν πᾶσι νοσῶν θεῖα εὐδοκία τὸ σῶμα ἐκ τῆς πολλῆς καὶ συντόνου διανοητικῆς ἐργασίας, ὡς ὑπὸ πολλῶν ὁμολογεῖται. Ἐπίσης ὁμολογεῖ ὅτι δὲν ἐνυπάρχει ἀκριβοῦς τελειότης, (β) διότι οὐδὲν τέλειον· ἐν τῷ τυπικῷ καὶ ἐτυμολογικῷ ἔθετο βάσιν τὴν γραμματικὴν τοῦ Γερμανοῦ Γ. Κουρτίου.

Ἐὰν ἡ θεία πρόνοια, ἡ παραστᾶσα αὐτῷ κατὰ τὴν πολυχρόνιον καὶ δυσχερῇ μαθητείαν, εἴτα δὲ καὶ κατὰ τὴν διδασκαλίαν εἰς ὠφέλειαν τοῦ ἔθνους καὶ εἰς βοήθειαν ἀπόρων συγγενῶν, εὐδοκήσῃ ἀποδοῦναι αὐτῷ τὴν προτέραν ὑγείαν, ὑπισχνεῖται οὗτος νὰ ἐργασθῇ μᾶλλον ὑπὲρ τῆς κοινῆς τοῦ ἔθνους ὠφελείας ἢ ὑπὲρ τῆς ἰδίας.

(α) Τούτων τὰ κυριώτερα διορθοῦνται ὅπισθεν.

(β) Τοῦτο λέγεται μάλιστα διὰ τὴν μὴ ἀκριθεῶς σημείωσιν τῶν ἐπιγεγραμμένων κεφαλαίων· ὁ, εἰ καὶ μὴ ἔστιν λίαν ἀναγκαῖον, ἀλλὰ καὶ τοῦτο προῆλθεν ἐκ τοῦ ὅτι οἱ στοιχειοθεταὶ ἤθελον παρὰ τὴν γνώμην τοῦ συγγραφέως νὰ καταλαμβάνωσι διὰ τοῦτο τὸ τρίτον τῆς σελίδος.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Κ. ΠΑΠΑΣΛΙΩΤΗΣ.

ΤΗ: ΜΑΚΑΡΙΤΙΑΙ

ΚΑΙ ΛΟΙΔΙΜΩ ΨΥΧΗ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΟΥ ΙΩΝΙΑΟΥ

Καὶ τοῖς ἐπιζῶσιν υἱοῖς, θυγατράσιν, γαμβροῖς, νύμ-
φαις, καὶ ἐκγόνοις αὐτοῦ

ΑΝΑΤΙΘΗΣΙΝ ΕΥΣΕΒΩΣ

Ὁ Συγγραφεὺς

Διὰ τε τὰς πρὸς ὅλον τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος εὐεργεσίας τοῦ οἴκου
αὐτοῦ καὶ ἰδίᾳ πρὸς τὸν συγγραφέα.

§ 2. Ταῦτα διαίρουται κατὰ τὴν προφορὰν εἰς

ἀ. φωνήεντα ἑπτὰ α, ε, η, ι, ο, υ, ω· καὶ

β'. σύμφωνα δεκάεπτά τὰ ἐπίλοιπα.

§ 3. Τὰ φωνήεντα διαίρουται

ἀ. κατὰ τὴν προσῳδίαν, ἥγουν τὴν ἔκτασιν τοῦ χρόνου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου προφέρονται, εἰς

1. βραχέα ε καὶ ο·

2. μακρὰ η καὶ ω, συγκείμενα τὸ μὲν η ἐκ δύο ὁμοίων βραχέων εε, τὸ δὲ ω ἐκ οο·

3. δίχρονα α, ι, υ, τὰ ὅποια ἐκλαμβάνονται ἄλλοτε ὡς μακρὰ καὶ ἄλλοτε ὡς βραχέα (1).

β'. κατὰ τὴν ποιότητα τοῦ φθόγγου, εἰς

1. τραχέα α, ε, ο, η, ω.— 2. μαλακὰ ι, υ.

§ 4. Ἐὰν μαλακὸν φωνὴν ἐπιταχθῇ εἰς τραχύ, γίνονται αἱ δίφθογγοι, μακραι οὔσαι· εἰσι δὲ

ἀ. κύριαι ἔξ, αἱ ὁποῖαι ἔχουσι τὸ μαλακὸν φωνὴν μετὰ τὸ τραχύ, βραχύ τοῦτο ὄν· οἶον, αυ, αι, ευ, ει, ου, οι (2)·

β'. καταχρηστικαὶ τρεῖς, αἱ ὁποῖαι ἔχουσι τὸ μαλακὸν φωνὴν ὑπογεγραμμένον εἰς τὰ μακρὰ τραχέα φωνήεντα α, η, ω (3).

γ'. τὰ δύο μαλακὰ φωνήεντα ἐνούμενα ἀποτελοῦσι τὴν δίφθογγον υι (4)· τὰ δὲ η καὶ υ τὴν ηυ, ἥτις προέρχεται πάντοτε ἐκ τροπῆς τῆς αυ καὶ ευ.

ΣΗΜ. Τὰ φωνήεντα διακρίνονται προσέτι κατὰ τὴν ἐκφώνησιν· ἡ λιγυρὰ φωνὴ η (ε η), ἡ μέση α, ἡ παχέα ο (ο, ω, ου), καὶ ἡ παχυτέρα υ τῆς λιγυροτέρας υ.

§ 5. Τὰ δεκάεπτά σύμφωνα διαίρουται

Α', κατὰ τὰ ὄργανα τοῦ στόματος, διὰ τῶν ὁποίων ἐκφωνοῦνται, εἰς ἀ. χειλικὰ β, π, φ, ψ, μ.

β'. ὑπερωϊκὰ γ, κ, χ, ξ (5).

γ'. γλωσσικὰ δ, τ, θ, ζ, λ, ρ, σ (ς).

(1) Ἐὰν ᾖται ἀνάγκη διακρίσεως, σημειοῦνται δι' ἐπισήμου τὰ μὲν μακρὰ ᾱ, ι, υ, τὰ δὲ βραχέα ᾐ, ῑ, ῡ.

(2) Δύνανται ὅμως καὶ δύο τοιαῦτα φωνήεντα συμπεσόντα νὰ προφέρονται καὶ χωριστά, ὥστε ἐὰν χρήξωσι διάκρισιν ἐπὶ τοῦ δευτέρου γράφονται τὰ διαιρετικά σημεῖα, (·) αἰδῖος· ἐπειδὴ ἄλλως τονίζεται τὸ πρῶτον· οἶον· αὐλος, ἀλλὰ αὐλός.

(3) Ἄλλ' ἂν τὸ πρότερον γράμμα ᾦται κεφαλαῖον, τότε προσγράφεται τὸ ι· οἶον, Ἄιδης.

(4) Εὐρίσκεται δὲ μόνον πρὸ φωνήεντων· μ υ ι α.

(5) Διότι προφέρονται διὰ τοῦ οὐρανίσκου, ὃ ὁποῖος λέγεται καὶ ὕπερφων.

γ'. Μακρᾶς δ' οὔσης τῆς ληγούσης, ἡ λέξις δὲν δύναται νὰ ᾖναι οὔτε προπερισπωμένη οὔτε προπαροξύτονος· μῆλον-μήλου, ἄνθρωπος-ἀνθρώπου.

§ 23. Αἱ ἐκ σχηματισμοῦ προσερχόμεναι καταλήξεις αἱ καὶ οἱ ἐκλαμβάνονται ἐνίοτε διὰ τὸν τονισμὸν ὡς βραχεῖαι· γνῶμαι, οἴκοι.

§ 24. Τὰ ὀξύτονα δὲν ἔχουσι τόνον, ἐὰν ᾖναι ἐν τῇ συνεχείᾳ τοῦ λόγου· ἡ δ' ἔλλειψις αὕτη τοῦ τόνου σημειοῦται διὰ τῆς βαρείας (')· ἐν ἐν θέσει ὅμως φυλάττεται ἡ ὀξεῖα· Ὅργη δὲ πολλὰ δρᾶν ἀναγκάζει κακά (1).

§ 25. Λέξεις τινὲς μονοσύλλαβοι καὶ ἀπὸ φωνήεντος ἀρχόμεναι δὲν τονίζονται οἷον,

ἀ. αἱ ὀνομαστικαὶ τῶν ἄρθρων ὦ, ἦ, οἶ, αἶ.

β'. αἱ προθέσεις ἐν, εἰς, ἐκ (καὶ ἐξ πρὸ φωνήεντος, σελ. 3, ὑποσημ. 1.).

§ 26. Τὰ δ' ἄλλως ἄτονα οὐ, ὡς, εἰ τονίζονται· τὸ μὲν οὐ ἐν τέλει λόγου εὐρισκόμενον· ἐγὼ μὲν εἶπον, σὺ δ' οὐ· τὸ δὲ ὡς, μετὰ τὴν λέξιν εἰς τὴν ὁποῖαν ἀναφέρεται· θεὸς ὡς· καὶ τὸ εἰ ἐν συνθέσει μετὰ τοῦ ὡς ὥσει.

§ 27. Ἄλλαι τινὲς μονοσύλλαβοι καὶ δισύλλαβοι λέξεις μεταφέρουσι τὸν τόνον τῶν εἰς τὴν προηγουμένην ὡς ὀξύν· λέγονται δὲ αὗται ἐγκλιτικά· οἷον, ἄνθρωπός ἐστιν, οὗτός ἐστι, πρᾶγμα μου, ἀνὴρ τις, ὡς ποτε, εἴ τίς τινα.

§ 28. Ἐὰν ὅμως ἡ προηγουμένη λέξις ᾖναι παροξύτονος καὶ ἡ ἐγκλιτικὴ μονοσύλλαβος, τότε ὁ τόνος ταύτης ἀποβάλλεται καθὼς καὶ πάντοτε ὅταν ἡ προηγουμένη ᾖναι περισπωμένη· λέγεις πως, δοκεῖ μοι, τιμῶ τινα. — Δισύλλαβος δὲ ἐγκλιτικὴ φυλάττει τὸν τόνον τῆς, ἐὰν ἡ προηγουμένη ᾖναι παροξύτονος· ἀνθρώπου τινός. Καθὼς καὶ πάντοτε μετ' ἀπόστροφον πολλοὶ δ' εἰσίν.

§ 29. Αἱ θέσεις τοῦ λόγου σημειοῦνται διὰ τῆς τελείας στιγμῆς (.), τῆς ἄνω στιγμῆς ἢ τοῦ ἡμικύκλου (·) καὶ τοῦ κόμματος (,). — Ἡ δὲ ἐρώτησις σημειοῦται ἐν τέλει διὰ τοῦ σημείου (;).

Γ'. Περὶ συμπτώσεως φωνήεντων.

§ 30. Ἐκ τῆς συμπτώσεως δύο φωνήεντων, τὰ ὁποῖα δὲν συναποτελοῦσι δίφθογγον, προκύπτει ἐν τῇ προφορᾷ χασμωδία· καὶ πρὸς ἀποφυγὴν ταύτης συμβαίνουσιν εἰς τὰς λέξεις τὰ ἐξῆς πάθη·

(1) Ἐξαιροῦνται τὰ ἐρωτηματικά τίς; τί; οἷον, τίς ἦλθεν;

Α. *Συναίρεσις*, διὰ τῆς ὁποίας τὰ ἐν τῇ αὐτῇ λέξει δύο *δισυτά* φωνήεντα συναιροῦνται εἰς μακρὸν ἢ δίφθογγον. Γενικοὶ δὲ κανόνες ταύτης εἶναι οἱ ἑξῆς·

α. Τραχέα φωνήεντα μὲ ἐπόμενα μαλακὰ συνενοῦνται εἰς δίφθογγον. γένει-γένει (§ 4).

β. Φωνήεντα ὁμοιόφωνα συναιροῦνται εἰς ἓν μακρὸν· *Χίος-Χίος*. Ἐὰν δὲ τὸ ἐν ἑκ τούτων ἦναι μακρὸν ἢ δίφθογγος, ἐξαφανίζει τὸ ἄλλο· *ζηλώω-ζηλῶ*, *πλόου-πλοῦ*, *οἰκέει-οἰκεῖ*, *φιλέη-φιλεῖ*· πλὴν ὅτι τὰ *εε* συναιροῦνται εἰς *ει*, καὶ τὰ *οο*, εἰς *ου*· *ποιεε-ποιεῖ*, *πλόος-πλοῦς*.

γ. Ἀρομοιόφωνα συναιροῦνται εἰς φωνὴν μικτὴν, ὡς ἑξῆς·

1. Φωνὴ παχεῖα (ο, ω) καταναίχῃ λιγυρὰν (ε, η)· οἶον,

αο, οα, οη, αου συναιροῦνται εἰς ω·

εο, οε, εου, " " ου·

εοι, οει, γίνεται οι· τὸ δὲ οει γίνεται καὶ ου· αοι=φ.

2. Ἐὰν φωνὴ λιγυρὰ (ε, η) συμπέσῃ μὲ μέσῃ α, ὑπερναίχῃ πάντοτε ἢ προηγουμένη οἶον,

αε, αη συναιροῦνται εἰς α | εα συναιροῦνται εἰς η.

αει, αη " " α | εαι, ηαι " " η.

ΣΗΜ. Ἐὰν τὸ πρῶτον ἑκ τῶν συναιρουμένων φωνηέντων ἔχῃ τόνον, τότε τὸ ἑκ τῆς συναίρεσεως προκύπτον περισπᾶται, ἔαν ἦναι δυνατόν· *τιμάει-τιμάῃ*· ἀλλ' ἑκ τοῦ ἑσταῶς-ἑστῶς.

Β'. *Κράσις*. Διὰ ταύτης συνενοῦνται δύο φωνήεντα ἀνήκοντα εἰς διαφόρους παρακειμένους λέξεις (ληκτικὸν καὶ ἀρκτικόν)· ἐπὶ δὲ τοῦ συγκεκραμένου τίθεται ἡ κορωνίς (´)· τὸ ἀληθές-τἀληθές, τὰ αὐτὰ-ταὐτὰ, καὶ ἀγαθός-καγαθός, τὰ ἐμὰ-τἀμὰ.

Ἐὰν αἱ συγκρινάμεναι συλλαβαὶ ἔχωσιν ι, ὑπογράφεται τοῦτο μόνον ἂν ἀνήκει εἰς τὴν δευτέραν οἶον, τὸ αἷσιον-τᾷσιον, ἀλλὰ, καὶ ἐγὼ καγῶ(1).

Γ'. *Ἐκθλίψις*, δι' ἧς τελικὸν βραχὺ φωνὴν προηγουμένης λέξεως ἀποβάλλεται πρὸ ἀρκτικῆς ἐπομένης· ἐπὶ δὲ τοῦ πρὸ τούτου γράμματος γράφεται ἡ ἀπόστροφος (´), ἔαν αἱ λέξεις ἦναι χωρισταὶ καὶ ὅχι συντεθειμέναι εἰς μίαν· ἀπ' αὐτοῦ (ἀντὶ ἀπὸ αὐτοῦ), σοφός ἀν' γέροί· ἀνὴρ (=γένειοι ἀνὴρ), ἀλλὰ μετέχω (μετὰ-ἔχω).

ΣΗΜ. α. Ἐν τῇ κράσει καὶ τῇ ἐκθλίψει, ἂν τὸ τῆς δευτέρας συλλαβῆς φωνὴν δασύνηται, τρέπεται τὸ τῆς προτέρας σύμφωνον εἰς δασύ, ἂν ἦναι ψιλόν· τὸ ἱμάτιον-θοιμάτιον, τοῦ ἐτέρου-θατερου, καθ' ἣ-

(1) Σημειῶσαι καὶ τὰς κράσεις· ἐγὼ οἶμαι-ἐγῶμαι, ἐγὼ οἶδα-ἐγῶδα, ὁ ἕτερος-ἕτερος.

μέραν (ἀντί κατὰ ἡμέραν), *ἐφήμερος* (ἐπὶ-ἡμέρα), *ἐφθήμερος* (ἐπτά-ἡμέραι). Προβ. § 17.

ΣΗΜ. Β'. Ἐάν τὸ ἀποστραφὲν φωνῆεν τονίζηται, τότε ὁ τόνος τῶν μὲν μεταβλητῶν μερῶν τοῦ λόγου ἀποβάλλεται, τῶν δ' ἀμεταβλητῶν προσιβάσκειται. *Αλλ'* οὐχ οὕτως εἶχεν. — *Δεῖν'* ἔλεγεν (1).

Δ'. *Ἀφαιρέσεις*, δι' ἧς ἐνίοτε ἀποβάλλεται τὸ ἀρκτικὸν βραχὺ φωνῆεν τῆς ἐπομένης λέξεως, ἔάν τὸ τελικὸν τῆς προηγουμένης ᾖναι μακρόν· ποῦ 'στιν; (ποῦ ἐστιν;)

Ε. *Συνίζησις*, δι' ἧς συμпроφέρονται ὡς ἐν δύο παρακειμένων συλλαβῶν συμπίπτοντα φωνήεντα· θεός.

ΣΤ'. Ἄλλοτε εἰς ἀποφυγὴν τῆς χασμιωδίας προστίθεται σύμφωνόν τι *ἰφελευστόν* (ν ἢ ς) εἰς τὸ τέλος λέξεως, ὅταν ἡ μετ' αὐτὴν ἀρχῇται ἀπὸ φωνήεντος· ὡς καὶ ἔάν αὕτη ᾖναι ἐν τέλει λόγου.

1. τὸ ν ἐν τισι τύποις λήγουσιν εἰς σι καὶ ε· *Πᾶσιν* ἀνθρώποις, *πᾶσι* τοῖς θεοῖς· *λέγουσι* πολλὰ, *λέγουσιν* ὀλίγα· *ἔλεγε* πολλὰ, *ἔλεγεν* ὀλίγα.

2. τὸ ς εἰς τὸ οὕτω, *μέχρι*, *ἄχρι*· *Οὕτω* λέγει· οὕτως ἔλεγε *μέχρι* τούτου, *μέχρις* ἐκείνου (2).

3. τὸ κ (καὶ πρὸ φωνήεντος δασυνομένου χ εἰς τὸ οὐ· οἶον, οὐ σχήσει, οὐκ ἔχει, οὐχ ἔξει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Α'. ΣΧΗΜΑΤΙΣΙΣ ΤΩΝ ΛΕΞΕΩΝ.

Ζ'. Περὶ τῶν μερῶν τοῦ λόγου.

§ 31. Αἱ λέξεις, ἐκ τῶν ὁποίων συμπληροῦνται ὁ λόγος, διακρίνονται εἰς ἐπτά τάξεις ἢ μέρη.

§ 32. Ἐξ αὐτῶν α) τὰ μὲν τέσσαρα μεταβαλλόμενα διαφόρως λέγονται *σχηματιστά*, καὶ εἶναι ἄρθροι, ὄρομα (μετὰ τοῦ ἐπιθέτου), *ἀντώνυμοι*, ῥῆμα· β) τὰ δ' ἄλλα τρία μὴ μεταβαλλόμενα ὀνομάζονται *ἀσχηματίστα*· *ἐπίρρημα*, *πρόθεσις*, *μόδιον*.

(1) Τὸ σύμφωνον τοῦ ἀποστραφέντος φωνήεντος συλλαβίζεται πάντοτε μετὰ τὸ ἐπόμενον φωνῆεν· ἀ-π' ἐμοῦ, με-τέχω. 18^α § 12.

(2) Τὰ *μέχρι* καὶ *ἄχρι* δύνανται καὶ πρὸ φωνήεντος νὰ μὴ προσλάβωσι ς· *μέχρι* οὐ.

§ 33. Ἐν τῇ μεταβολῇ τῶν λέξεων διακρίνονται στέλεχος καὶ κατάληξις. (1) Καὶ στέλεχος μὲν εἶναι τὸ μέρος τῆς λέξεως, τὸ ὅποιον μένει ἀμετάβλητον· κατάληξις δὲ τὸ μεταβαλλόμενον.

§ 34. Ἡ μεταβολὴ τοῦ ἄρθρου, τοῦ ὀνόματος, τοῦ ἐπιθέτου (τῆς μετοχῆς) (2) καὶ τοῦ ἀντωνύμου λέγεται κλίσις. Ἐπειδὴ δὲ ἡ μεταβολὴ αὕτη γίγνεται κατὰ πτώσεις, διὰ τοῦτο λέγονται ταῦτα καὶ πτωτικά ἢ κλιτά· οἷον, πράγματι-ος πράγματι-ει εἶναι πτώσεις τοῦ στελέχους πραγματ.

§ 35. Ἐν τῇ κλίσει διακρίνονται τὰ ἐξῆς παρεπόμενα, καθ' ὃ γίνονται αἱ μεταβολαί.

1. ἀριθμοὶ τρεῖς· ἐνικός, δοῦικός, πληθυντικός.

2. πτώσεις πέντε· ὀνομαστική, γενική, δοτική, αἰτιατική καὶ κλητική. (3)

3. γένη τρία· ἀρσενικόν, θηλικόν καὶ οὐδέτερον.

§ 36. Διακρίνονται δὲ τὰ γένη τῶν πτωτικῶν εὐκόλως ἐὰν ὑπάρχῃ προτεταγμένον τὸ

Η. Ἄρθρον.

Κλίρεται δὲ τὸ ἄρθρον

Ἀριθμὸς Ἐνικός.

	Ἀρσενικόν	Θηλικόν	Οὐδέτερον
Ὄν.	ὁ	ἡ	τὸ
Γεν.	τοῦ	τῆς	τοῦ
Δοτ.	τῷ	τῇ	τῷ
Αἰτ.	τόν	τήν	τὸ
Κλ.	ὦ (4)	ὦ	ὦ

Ἀριθμὸς Δοῦικός.

	Ἀρσ.	Θηλ.	Οὐδ.
Ὄν. Αἰτ.	τῷ	(τὰ) (5)	τῷ
Γεν. Δοτ.	τοῖν	(ταῖν)	τοῖν

(1) Πρέπει νὰ προσέχητις νὰ διακρίνῃ τὴν ὀνομαστικὴν ἀπὸ τοῦ στελέχους· διότι ἡ ὀνομαστικὴ εἶναι πῶσις καὶ πολλάκις διάφορος τοῦ στελέχους· οἷον, στέλ. πραγμ. ὀνομ. πράγμα· στέλ. λόγος, ὄν. λόγος.

(2) Ἡ μετοχὴ σχηματίζεται καὶ καθὼς τὰ βήματα.

(3) Ἐκ τούτων ἡ μὲν ὀνομαστικὴ καὶ κλητικὴ λέγονται ὀρθαί· αἱ δ' ἄλλαι τρεῖς πλαγαί.

(4) Τοῦτο, ὅταν ᾖ ἐπιφωνηματικόν, γράφεται ὦ· οἷον, ὦ τοῦ θαύματος.

(5) Ἀντὶ τῶν δοικῶν τοῦ θηλ. εὐχρηστότερά εἰσι τὰ δοικὰ τοῦ ἀρσεν., μάλιστα διὰ τὴν ὀνομ. καὶ αἰτ. οἷον τῷ χεῖρε.

Ἀριθμὸς Πληθυντικός.

	Ἀρτ.	Θηλ.	Οὐδ.
Ὀν.	οἱ	αἱ	τά
Γεν.	τῶν	τῶν	τῶν
Δοτ.	τοῖς	τοῖς	τοῖς
Αἰτ.	τοὺς	τάς	τά
Κλ.	ὧ	ὧ	ὧ

Θ'. Περὶ ὀνόματος.

§ 37. Διὰ τῶν ὀνομάτων ὀρίζομεν τὰ ὄντα. Διαίρεται δὲ τὸ ὄνομα εἰς

1. ὄνομα κύριον, τὸ ὁποῖον ἀποδίδεται εἰς ἓν μόνον πρόσωπον ἢ πρᾶγμα· Σωκράτης, Ἀθηναί.

2. ὄνομα προσηγορικόν, τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται εἰς πολλὰ ὁμοειδῆ· ἄνθρωπος, πόλις.

3. ὄνομα ἀφηρημένον, τὸ ὁποῖον σημαίνει ιδιότητά τινα καθ' ἑαυτήν· δικαιοσύνη, σοφία, μῆκος.

4. ὄνομα ἐπιθετόν, ἔαν ἡ ιδιότης ἐκφέρεται ἐφηρμοσμένη εἰς τι πρόσωπον ἢ πρᾶγμα· δίκαιος (ἄνθρωπος), σοφός (Σωκράτης), μακρὸν (ξύλον).

Παρατηρήσεις περὶ τῆς κλίσεως τῶν πτωτικῶν.

§ 38. α. Ὁ δυϊκὸς ἀριθμὸς ἔχει μόνον δύο τύπους καὶ διὰ τὰς πέντε πτώσεις·

β'. Ἡ γενικὴ πληθυντικὴ λήγει πάντοτε εἰς ὦν.

γ'. Ἡ πληθυντικὴ κλητικὴ εἶναι πάντοτε ὁμοία μετὰ τὴν ὀνομαστικὴν.

δ'. Ὁ τόνος μένει ἐπὶ τῆς συλλαβῆς ἐκείνης, ἐφ' ἧς ὑπῆρχεν ἐν τῇ ὀνομαστικῇ, ἔαν μὴ κωλύῃ ἡ λήγουσα.

ε. Μακροκατάληκτος γενικὴ καὶ δοτικὴ τονιζομένη ἐπὶ τῆς ληγούσης περισπᾶται.

ς'. Ἡ ἀσυναίρετος ὀνομαστικὴ καὶ αἰτιατικὴ τονιζόμεναι ἐπὶ τῆς ληγούσης ὀξύνονται.

ζ'. Αἱ κλητικαὶ αἰ καὶ οἱ δίφθογγοι ἐκλαμβάνονται διὰ τὸν τονισμόν ὡς βραχεῖαι. Πρβ. § 40.

§ 39. Τὰ γένη τῶν ὀνομάτων, ἐὰν μὴ ἔχωσι τὸ ἄρθρον, διακρίνονται καὶ κατὰ τοὺς ἐξῆς κανόνας

α. ἀρσενικά εἶναι τὰ ὀνόματα τῶν ποταμῶν, ἀνέμων καὶ μηνῶν.

β. θηλυκά εἶναι τὰ τῶν δένδρων, γυναικῶν, ρήσων, καὶ τῶν πλείστων πόλεων· καθὼς καὶ τὰ πλείστα τῶν ἀφηρημένων· ἢ ἐλπίς, ἢ νίκη.

γ. οὐδέτερα εἶναι πολλὰ καρπῶν ὀνόματα· τὸ σῦκον, τὸ μῆλον· πολλὰ σμικρυντικά (ὑποκοριστικά) ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν· τὸ γερόντιον (δὲ γέρων), τὸ γύναιον (ἢ γυνή).

§ 40. Τὰ οὐδέτερα διακρίνονται τῶν ἀρσενικῶν καὶ θηλυκῶν ὅτι ἔχουσι

α. αἰτιατικὴν καὶ κλητικὴν ὁμοίαν μὲ τὴν ὀνομαστικὴν.

β. ὀνομαστικὴν, αἰτιατικὴν καὶ κλητικὴν τοῦ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ ληγούσας πάντοτε εἰς ᾠ.

γ. οὐδέποτε εἰς ἐν τῇ ἐνικῇ ὀνομαστικῇ.

§ 41. ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ ΓΕΝΙΚΗ. Ἐν τῇ τροπῇ τῶν σχηματιστῶν μερῶν τοῦ λόγου, καθὼς καὶ ἐν τῇ παραγωγῇ λέξεως ἀπ' ἄλλης, τὰ βραχέα φωνήεντα ἐκτείνονται, καὶ δὴ διττῶς·

α. ἀπλῶς· τρεπομένου τοῦ α καὶ ε εἰς η, τοῦ ο εἰς ω, τοῦ ι εἰς ι, τοῦ ει εἰς οι, τοῦ υ εἰς υ ἢ η εν, τιμῶ-τιμῶσω· λιπ-λείπω λοιπός· φρυγὴ φεύγω κτλ. Ἄλλ' ἢ Ἄττικὴ δικάλετος· ἀποφεύγουσα τὴν σύμπτωσιν τῶν φθόγγων εν, ιη, ρη, ἀντ' αὐτῶν προτιμᾷ τοὺς φθόγγους εἶ, ιᾶ, ρᾶ.

β. δι' ἀναπληρωτικῆς ἐκτάσεως ἀντικαθιστάσης σύμφωνα ἀποβληθέντα· ὅτε ἐκτείνεται τὸ ε εἰς ει, τὸ ο εἰς ου, τὰ ᾠ, ι, υ εἰς ᾶ, ι, υ· οἶον πᾶς ἐκ τοῦ παρ ις, χαρίεις ἐκ τοῦ χαρίεν ις.

§ 42. Τὰ ὀνόματα, καθὼς καὶ τὰ ἐπίθετα καὶ αἱ μετοχαί, ἔχουσι τρεῖς κλίσεις· πρώτην, δευτέραν, τρίτην.

Ι. ΠΡΩΤΗ ΚΑΙΣΙΣ. (Ἀνθολογ. § 2.)

§ 43. Αὕτη περιέχει ὀνόματα, τῶν ὁποίων τὸ μὲν στέλεχος λήγει εἰς α, ἢ δ' ὀνομαστικῇ τῶν μὲν θηλ. εἰς α καὶ η, τῶν δ' ἀρσ. εἰς ας καὶ ης.

1. Θηλυκά.

Ἀριθμὸς Ἑνικός.

Ὀν.	ἡ	Χώρα	κακία	Μοῦσα	τιμή
Γεν.	τῆς	Χώρας	κακιάς	Μούσης	τιμῆς
Δοτ.	τῇ	Χώρῃ	κακίᾳ	Μούσῃ	τιμῇ
Αἰτ.	τῇν	Χώραν	κακίαν	Μοῦσάν	τιμὴν
Κλ.	ῶ	Χώρα	κακίᾳ	Μοῦσᾳ	τιμῇ.

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὄν. αἶτ. κλ. τὰ	χώρα	κακίᾱ	Μούσᾱ	τιμά
Γεν. δοτ. ταῖν	χώραιν	κακίαιν	Μούσαιν	τιμαῖν

Ἀριθμὸς Πληθυντικός.

Ὄν. αἶ	χώραι	κακίαι	Μούσαι	τιμαί
Γεν. τῶν	χωρῶν	κακιῶν	Μουσῶν	τιμῶν
Δοτ. ταῖς	χώραις	κακίαις	Μούσαις	τιμαῖς
Αἶτ. τὰς	χωρᾶς	κακίᾱς	Μούσαις	τιμάς
Κλ. ὧ	χώραι	κακίαι	Μούσαι	τιμαί

§ 44. Τὸ α τῆς ὀνομαστικῆς τρέπεται ἐν τῇ γενικῇ καὶ δοτικῇ τοῦ ἐνικ. ἀριθ. εἰς η. φυλάττουσι δὲ τοῦτο ἄτρεπτον (1)

ἀ. τὰ εἰς α λήγοντα καθαρὸν (λέγεται οὕτω τὸ μετὰ φωνῆς καὶ ρ εὐρισκόμενον).

β. κύρια τινὰ ὀνόματα *Αἴδα, Γέλα, Φιλομήλα* καὶ τὸ *ἀλαλά*.

§ 45. Τὸ α τῆς ἐν. ὀνομ., αἶτ. καὶ κλητικῆς ἔχουσι γενικῶς μακρὸν μὲν τὰ καθαρόληκτα *θεά, χαρά*· βραχὺ δὲ *τάλλα, ἀμύλλα, μέλισσα*.

Ἐξαιρέσεις διακρίνονται ἐκ τοῦ τονισμοῦ· εἰσὶ δὲ αἱ κυριώταται τούτων· τὰ εἰς τριὰ καὶ εἰς *ψάλτρια, βασιλεια* (βασιλίσσα), ἀλλὰ *βασιλεια* (τὸ ἀξιωμα) καὶ πολλὰ παραλήγοντα εἰς δίφθογγον· *εὐνοια, μοῖρα*. πλὴν τῶν εἰς αὐ παραληγόντων *δυσυλλάβων* αὐρα κτλ.

§ 46. Ἡ γενικὴ πληθυντικὴ τῶν οὐσιαστικῶν περισπᾶται πάντοτε (2) πλὴν τοῦ ἀγύωρ (ὅν. ἀφύη).

2. Ἀρσενικά

Ἀριθμὸς Ἐνικός.

Ὄν. ὁ	νεανίᾱς	πολίτης	Ἑρμῆς (ἄσυν. Ἑρμέας)
Γεν. τοῦ	νεανίου	πολίτου	Ἑρμοῦ
Δοτ. τῷ	νεανίᾳ	πολίτῃ	Ἑρμῇ
Αἶτ. τὸν	νεανίᾱν	πολίτην	Ἑρμῆν
Κλ. ὧ	νεανίᾱ	πολίτᾳ	Ἑρμῇ

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὄν. αἶτ. κλ. τῷ νεανίᾱ	πολίτᾱ	Ἑρμᾶ
Γεν. δοτ. τοῖν νεανίαιν	πολίταιν	Ἑρμαῖν

(1) Μία ἦτον ἀρχῆθεν ἡ κατὰληξις τῶν ὀνομάτων τούτων, ἡ εἰς α, ἡ ὁποία ἐν τῇ ὀνομαστικῇ ἐφυλάχθη μετὰ τὰ γράμματα ε. ι, ρ, ζ, ξ, ψ, σσ (ττ), λλ καὶ τὰ εἰς αἶνα θηλυκὰ (πλὴν τῶν κόρη, κόρη, δέιρη, ἔρη, στοά, χροά, δαίτα καὶ τινων ἁλλων) μετὰ πᾶν δ' ἄλλο γράμμα ἐτράπη εἰς η. — Ἐκ τῆς σημειώσεως ταύτης δύναται τις ἐκ τινος πτώσεως τοῦ πληθ. ἢ δυϊκοῦ ἀριθμοῦ νὰ ἀνεύρῃ ἂν ἡ ἐνικ. ὀνομ. λήγῃ εἰς α ἢ εἰς η.

(2) Ἐπειδὴ προήλθεν ἐκ συναιρέσεως· Μουσάων Μουσῶν.

Ἀριθμὸς Πληθυντικός.

Ὄν. οἱ	νεανίαι	πολίται	ἔρμαϊ
Γεν. τῶν	νεανιῶν	πολιτῶν	ἔρμων
Δοτ. τοῖς	νεανίαις	πολίταις	ἔρμαϊς
Αἰτ. τοῖς	νεανιάς	πολίτας	ἔρμας
Κλ. ὧ	νεανίαι	πολίται	ἔρμαϊ.

§ 47. Καὶ ἐνταῦθα τὸ ληκτικὸν τοῦ στελέχους α, ἐὰν μὲν ᾖ κα-
θαρόν, μένει ἄτρεπτον καὶ εἶναι μακρόν· ἄλλως δὲ τρέπεται εἰς ἡ μόνον
ἐν τῇ ὀνομ. δοτ. καὶ αἰτ. τοῦ ἐν. ἀριθ.— Ἐν δὲ τῇ ἐνικῇ κλητικῇ φυ-
λάττεται τὸ α καὶ συστέλλεται εἰς βραχύ ἐν τοῖς ἐξῆς.

α. τὰ εἰς τη-ς πολίτα (ὄν. πολίτης).

β. Τὰ ἐθνικά ὀνόματα Πέρσα (Πέρσης), Σκύθα (Σκύθης).

γ. τὰ σύνθετα γεωμέτρα (γεωμέτρης).— Τὸ δὲ δεσπότης ἀνα-
βιβάζει καὶ τὸν τόνον, δέσποτα· παρὰ τὸν κανόνα § 38, δ'.

§ 48. Ἐν τῷ δοτικῷ καὶ πληθυντικῷ ἀριθμῷ κλίνονται τὰ ἀρσενικά
ὡς καὶ τὰ θηλυκά· πλὴν ὅτι δὲν περισπῶνται καὶ ἐνταῦθα αἱ γενικαὶ
πληθ. ἐτησιῶν (ὄν. ἐτησίας, ὄνομα ἀνέμου), χρήστωρ (χρήστης, δ δα-
νειστής).

§ 49. Ἐκ τῶν καθαρολήκτων ὅσα ἔχουσιν α ἢ ε πρὸ τοῦ α τοῦ στε-
λέχους συναίρουσι τὰ εἰς αα πάντοτε εἰς α, τὰ δὲ εἰς εα εἰς η. *μράα-
μρά, γεν. μράας-μράς, λεορτέα-λεορτή, Ἐρμέας-Ἐρμῆς*· ἀλλὰ τὸ
βορέας-βορῆας ἔχει τὴν Δωρικὴν γενικὴν βορῆα (1)

ΙΑ'. ΚΑΙΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ. (Ἀνθολογ. § 3.)

§ 50. Αὕτη περιέχει ὀνόματα λήγοντα ἐν τῇ ὀνομαστικῇ εἰς ος ἀρσ.
καὶ θηλ. καὶ οὐδέτερα. Τὸ δὲ στέλεχος καταλήγει εἰς ο.

§ 51 Τὰ ὀνόματα τῆς β. κλίσεως ἔχουσι τὰς καταλήξεις τοῦ ἀρσε-
νικοῦ καὶ οὐδετέρου ἄρθρου, πλὴν ὅτι καὶ τὰ ἀρσ. ἐν τῇ ὀνομ. η καὶ
τῇ κλ. ε ἐν τῇ ἐνικῇ ὀνομ. αἰτ. καὶ κλητ. ν.

Ἀριθμὸς Ἐνικός.

Ὄν. ὁ	ἄνθρωπος	ἡ	ὁδό-ς	τὸ	δῶρο-ν
Γεν. τοῦ	ἀνθρώπου	τῆς	ὁδοῦ	τοῦ	δώρου
Δοτ. τῷ	ἀνθρώπῳ	τῇ	ὁδῷ	τῷ	δώρῳ
Αἰτ. τὸν	ἄνθρωπο-ν	τὴν	ὁδὸ-ν	τὸ	δῶρο-ν
Κλ. ὧ	ἄνθρωπε (2)	ὧ	ὁδέ	ὧ	δῶρο-ν

(1) Ἡ εἰς α αὕτη γενικὴ εὐρίσκεται καὶ ἐξ ἄλλων ὀνομάτων· ὀρηθησθήρας-ρᾶ
πατραλοίας-α.

(2) Ἡ κλητικὴ εἶναι ἐνίοτε ὁμοία τῇ ὀνομαστικῇ· πάντοτε δὲ ἐν τῷ θεός, κλητ.
ὧ θεός· τὸ δὲ ἀδελφός ἔχει κλητ. ἀδελφε.

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀν. αἰτ. κλ. τὼ ἀνθρώπω	τὰ ὁδῶ	τὼ δῶρω
Γεν. δοτικ. τοῖν ἀνθρώποιν	ταῖν ὁδοῖν	ταῖς δώροις

Ἀριθμὸς Πληθυντικός.

Ὀν. οἱ ἄνθρωποι	αἱ ὁδοί	τὰ δῶρᾱ (1)
Γεν. τῶν ἀνθρώπων	τῶν ὁδῶν	τῶν δώρων
Δοτ. τοῖς ἀθρώποις	ταῖς ὁδοῖς	τοῖς δώροις
Αἰτ. τοὺς ἀνθρώπους	τάς ὁδούς	τὰ δῶρᾱ
Κλ. ὧ ἄνθρωποι.	ῶ ὁδοί.	ῶ δῶρᾱ.

§ 52. Τὰ ἔχοντα πρὸ τοῦ στελέχους καὶ ἄλλο ο ἢ ε συναϊροῦνται ὡς ἐξῆς.

Ἀριθμὸς Ἐνικός.

Ὀν. ὁ πλόος	πλοῦς	τὸ ὁστέον	ὁστού ν
Γεν. τοῦ πλόου	πλοῦ	τοῦ ὁστέου	ὁστού
Δοτ. τῷ πλόῳ	πλῶ	τῷ ὁστέῳ	ὁστῶ
Αἰτ. τὸν πλόον	πλοῦν	τὸ ὁστέον	ὁστούν
Κλ. ὦ πλόε	πλοῦ	ῶ ὁστέον	ὁστούν

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀν. αἰτ. κλ. τὼ πλώω πλώ (2)	τὼ ὁστέω	ὁστώ (3)
Γεν. δοτ. τοῖν πλόοιν πλοῖν	τοῖν ὁστέοιν	ὁστοῖν

Ἀριθμὸς Πληθυντικός.

Ὀν. οἱ πλόοι	πλοῖ	τὰ ὁστέα	ὁστᾱ (4)
Γεν. τῶν πλόων	πλῶν	τῶν ὁστέων	ὁστέων
Δοτ. τοῖς πλόοις	πλοῖς	τοῖς ὁστέοις	ὁστοῖς
Αἰτ. τὰ πλόους	πλοῦς	τὰ ὁστέα	ὁστᾱ
Κλ. ὦ πλόοι	πλοῖ.	ῶ ὁστέα	ὁστᾱ

§ 53. Τὰ δὲ σύνθετα ἐκ τῶν ὀνομάτων τούτων συναϊρούμενα παροξυτονοῦνται παρὰ τὰ ἐν § 30, Α, 2, Σημ. περίπλοος-περίπλους, περιπλόους-περίπλου, περιπλόω περίπλω. πλ. περίπλοοι-περίπλοι· τὸ δὲ εὔροι καὶ περισπᾶται κατὰ § 23. καὶ παρὰ § 30, Α, 6'. Τὸ κάγκεον συναϊρεῖται εἰς καροῦν.

(1) Τὰ ληκτικὰ τῶν ῥαφῶν δὶχρονα α, ι, υ, εἶναι ἐν πᾶσι τοῖς ἀριθμοῖς καὶ κλίτεσι βραχέα, ἐὰν μὴ προέρχωνται ἐκ συναϊρέσεως.

(2) Ἀνώμαλος τονισμός. Πρβ. § 30, Α', γ', 2, Σημ.

(3) Ἀνώμαλος συναϊρεσις, εἰς α ἀντὶ η §. 30, Α', 2.

ΙΒ'. Κλίσις 6. Ἀττική.

§ 54. Ὀλίγα τινὰ ὀνόματα ἔχουσιν ἐν τέλει τοῦ στελέχους ὡ ἀντὶ ο, τὸ ὅποιον φυλάττεται καὶ ἐν πάσαις ταῖς πτώσεσιν.

Ἀριθμὸς Ἑνικός.

Ὀν.	ὁ	νεῶς (ναός)	τὸ	ἀνώγεω-ν (2)
Γεν.	τοῦ	νεῶ (1)	τοῦ	ἀνώγεω
Δοτ.	τῷ	νεῶ	τῷ	ἀνώγεω
Αἰτ.	τὸν	νεῶ-ν	τὸ	ἀνώγεω-ν
Κλ.	ῶ	νεῶ ς	ῶ	ἀνώγεω-ν

Ἀριθμὸς Δυϊκός.

Ὀν.	αἰτ. κλητ.	τῷ νεῶ	τῷ	ἀνώγεω
Γεν.	δοτ.	τοῖν νεῶν	τοῖν	ἀνώγεων

Ἀριθμὸς Πληθυντικός.

Ὀν.	οἱ	νεῶ	τὰ	ἀνώγεω
Γεν.	τῶν	νεῶν	τῶν	ἀνώγεων
Δοτ.	τοῖς	νεῶς	τοῖς	ἀνώγεως
Αἰτ.	τούς	νεῶς	τά	ἀνώγεω
Κλ.	ῶ	νεῶ	ῶ	ἀνώγεω

Οὔτω καὶ ὁ λεῶς (= λαός), ὁ κάλως, ὁ λαγώς.

ΣΗΜ. Κύρια τινὰ ὀνόματα δὲν προσλαμβάνουσι τὸ ν τῆς ἐν. αἰτ. οἶον, αἰτ. Κῶ (ὄν. Κῶς), Ἀθω (ἄθως). κτλ.

ΙΓ'. ΚΛΙΣΙΣ ΤΡΙΤΗ.

§ 55. Ἡ ὀνομαστικὴ τῶν ὀνομάτων τῆς γ'. κλίσεως ἢ καταλήγει εἰς (ς) ὄνομ. ἐνσιγμος) ἢ ὄχι (ὄνομ. ἄσιγμος)· τὸ δὲ στέλεχος εἰς σύμφωνον ἢ εἰς τὰ μαλακὰ φωνήεντα ι καὶ υ, ἢ εἰς δίφθογγον· ὀλίγα δέ τινα λήγουσιν εἰς ο (ὄν. ω). Διαγιγνώσκεται δὲ τὸ στέλεχος ἐκ τῆς γενικῆς ἀποβαλλομένης τῆς πτωτικῆς καταλήξεως ος (3).—

ἀ. Ἀρσενικά εἶναι τὰ εἰς εὐς, τηρ γεν. τηρος, τῶρ γεν. τορος, ὡς γεν. ωτος, καὶ τὰ ἔχοντα τὴν γεν. εἰς ντος καὶ τὴν ὄν. εἰς ς ἢ ν μετὰ προηγούμενου μακροῦ φωνήεντος.

(1) Τονισμὸς ἀνώμαλος παρὰ § 38, ε.

(2) Ἐπίσης παρὰ 22, γ, ἐκλαμβανόμενων τῶν δύο ἐν τέλει φωνηέντων ὡς ἐν κατὰ συνέχῃσιν §. 30. Ε.

(3) Διὸ, ἵνα σχηματίζωμεν αὐτὰ, δὲν ἀρκεῖ νὰ γινώσκωμεν μόνον τὴν ὀνομαστικὴν, ἀλλὰ καὶ τὸ στέλεχος ἥγουν τὴν γενικὴν οἶον, ὄν. ἀλώπηξ, στ. ἀλώπεκος.

β'. Θηλυκά τὰ εἰς ὦ, ὅς, γεν. οὐς ᾧ καὶ ὅς γεν. δοτ' τὰ εἰς της γεν. της καὶ τὰ πλείστα τῶν εἰς ις (στέλ. ι) γεν. εως.

γ'. Οὐδέτερα τὰ εἰς μα γεν. ματ-ος, τὰ δὲ οὐς. εἰς ος γεν. εος-ους, ας γεν. ατ-ος, τὰ εἰς ι καὶ υ, καὶ τὰ εἰς ρ λήγοντα ἐὰν ἔχωσι τὸ πρὸ τοῦ ρ φωνῆεν βραχύ.

δ'. Κοινοῦ γένους εἶναι ζώων τινῶν ὀνόματα ὁ καὶ ἡ κύων. Ἐπικοινοῦ δὲ ἄλλων ζώων, ἐπίσης ὁ ἀετὸς, ἡ ἀλώπηξ. (1)

§ 56. Αἱ καταλήξεις τῆς γ'. κλίσεως εἶναι

	Ἀρσενικόν.	Θηλυκόν.	οὐδέτερον.
Ἐν	Ὄν.	ς ἡ ἑκτασις ἀναπληρωτική (§ 41, β')	οὐδεμ. κατάλ.
	Γεν.	ος	
	Δοτ.	ῥ	
	Αἰτ.	ᾶ ἡ ν	οὐδεμ. [κατάλ.
	Κλ.=	τῇ ὀνομ. ἡ οὐδ.	οὐδεμ. κατάλ.
	Ἀρσενικόν.	Θηλυκόν.	οὐδέτερον.
Δυϊκ.	Ὄν. αἰτ. κλ.	ε	
	Γεν. δοτ.	οιν	
Πληθ.	Ὄν.	ες	ᾶ
	Γεν.	ων	
	Δοτ.	σῖ (ν) (2)	
	Αἰτ.	ᾶς	α
	Κλ.=ὀνομ.		α

§ 57. Ὁ περὶ τονισμοῦ τῶν ὀνομάτων κανὼν (§. 38) παραβαίνεται ἐν τοῖς μονοσύλλαβοις τριτοκλίτοις, ὧν ἡ γενικὴ καὶ δοτικὴ παντὸς ἀριθμοῦ τονίζονται ἐπὶ τῆς ληγούσης. Πούς, ποδός, ποδ-ι, ἀλλὰ πόδ-α ποδ-οῖν, ποδῶν, πο-σί (ν), ἀλλὰ πόδ-ας.

Ἐξαιροῦνται·

α'. Αἱ μονοσύλλαβοι μετοχαί' ὦν, ὄντος, ὄντι· βάς, βάν-τος, βάσιν·
β'. Τὸ ἐπίθετον πᾶς οὐδ. πᾶν ἐν τῇ γεν. καὶ δοτ. τοῦ πληθ. ἀριθμοῦ· πάντων, πᾶσιν·

(1) Δηλαδὴ τῶν μὲν πρώτων δηλοῦται τὸ γένος ἐκ τοῦ ἄρθρου τούτων δὲ, χωρὶς νὰ ἀλλαγῇ τὸ ἄρθρον, δηλοῦται τὸ τε ἀρσενικὸν καὶ τὸ θηλυκὸν γένος.

(2) Τὸ εὐφωνικὸν τοῦτο προστίθεται εἰς πάσας τὰς δοτικὰς πληθ. τῶν τριτοκλίτων ὀνομάτων καὶ ἐπιθέτων, ἐὰν ἀκολουθῇ φωνῆεν ἢ στίξις. Ἰδὲ § 30, ε'.

γ'. Τὰ ὀνόματα

παῖς - παιδός ἡ φῶς(1) - φασδός
 δμῶς - δμῶός (2) ἡ δάς - δαδός
 τρώς - τρώός τὸ οῦς - ὠτός
 τὸ φῶς - φωτός ὁ σῆς(1) - σητός(γεν. πλ. σέων)
 γεν. πληθ. ὤτων, δυν. ὤτοιρ' παιδων, δμῶων.

δ'. Τὸ ἦρ-ἔαρ ἔχει γεν. ἦρος, δοτ. ἦρι.

§ 58. Τὰ ὀνόματα τῆς γ'. κλίσεως διαίρουνται κατὰ τὰ στελέχη των εἰς τρεῖς τάξεις μὲ διαφόρους ὑποδιαίρεσεις.

Α'. Στελέχη συμφωνόληκτα καὶ ταῦτα εἶναι

α. Στελέχη ὑπερωϊκά καὶ χειλικά.

β'. Στελέχη γλωσσικά.

γ'. Στελέχη ὕρρα.

Β'. Στελέχη φωνηεντόληκτα καὶ ταῦτα εἶναι

α. Στελέχη λήγοντα εἰς τὰ μαλακὰ φωνήεντα ι, υ

β'. Στελέχη διφθογγόληκτα.

γ'. Στελέχη λήγοντα εἰς ο (ω).

Γ'. Στελέχη ἐκθλιπτικά.

α. τὰ λήγοντα εἰς ς

β'. » » » τ

γ'. » » » ν

Α) Στελέχη συμφωνόληκτα. (Ἀνθολ. § 4)

§ 59. α. Στελέχη ὑπερωϊκά καὶ χειλικά.

Ἔστι λήγοντα εἰς κ, χ, γ, π, φ, β.

Ἀριθμὸς Ἑνικός.

Ὀν.	ὁ φύλαξ	ἡ φόρμιξ (4)	ἡ φλέψ
Γεν.	φύλακ-ος	φόρμιγγ-ος	φλεβ-ός
Δοτ.	φύλακ-ῖ	φόρμιγγ-ῖ	φλεβ-ι
Αἰτ.	φύλακ-α	φόρμιγγ-ᾶ	φλεβ-ᾶ
Κλ.	φύλαξ	φόρμιγξ	φλέψ.

Ἀριθμὸς Δυνικός.

Ὀν. αἰτ.	φύλακ-ε	φόρμιγγ-ε	φλεβ-ε
Γεν. δοτ.	φύλακ-οιν	φορμιγγ-οιν	φλεβ-οῖν

(1) Φυσαλὶς ἐπὶ τοῦ δέρματος. (2) Ὁ αἰχμάλωτος. (3) Σκώληξ κατεσθίων τὰ ἐνδύματα, κοιν. κούγια. (4) Ἡ ἀρχαιοτάτη κιθάρα τῶν ἐλλήνων ἀοιδῶν, ὁμοία τῇ νῦν ἀρπη.

Ἀριθμὸς Πληθυντικός.

Ὄν.	φύλακ-ες	φόρμιγγ-ες	φλέβ-ες
Γεν.	φυλάκ-ων	φορμιγγ-ων	φλεβ-ων
Δοτ.	φύλαξι(ν)	φόρμιγγι(ν)	φλεσί(ν)
Αἰτ.	φύλακ-ᾶς	φόρμιγγ-ᾶς	φλέβ-ᾶς
Κλ.	φύλακ-ες.	φόρμιγγ-ες	φλέβ-ες.

Οὕτω καὶ ἡ βῆξ (π. χ.), ὁ Αἰθιόψ (π), ὁ κόραξ (κ), ὁ γύψ (π).

§ 60. Τὰ ἐνταῦθα ἀναγόμενα ὀνόματα εἶναι ἀρσενικά ἢ θηλυκά.

§ 61. Ἡ ὀνομαστικὴ ἔχει πάντοτε τὸ ε' τοῦτο δὲ, ὡς καὶ τὸ τῆς δοτ. πληθ. σιν, ἐνοῦται μετὰ τοῦ χαρακτῆρος εἰς διπλοῦν (ξ ἢ ψ. ἰδὲ § 5, Γ'). Ἀνώμαλον εἶναι τὸ ἀλώπηξ-ἀλώπεκος.— Ἡ κλ. εἶναι πάντοτε ὁμοία τῇ ὀνομαστικῇ.

§ 62. 6. Στελέχη γλωσσικά,

Τ. 6. λήγοντα εἰς τ, θ, δ, ν.

Ἐνικ.	Ὄν.	ἡ	λαμπά-ς	τὸ	σῶμα
	Γεν.	τῆς	λαμπάδ-ος	τοῦ	σώματ-ος
	Δοτ.	τῇ	λαμπάδ-ι	τῷ	σώματ-ι
	Αἰτ.	τὴν	λαμπάδ-ᾶ	τὸ	σῶμα
	Κλ.	ὧ	λαμπά-ς	ὧ	σῶμα
Δυϊκ.	Ὄν.	αἱ	λαμπάδ-ες	τῶ	σώματ-ε
	Γεν.	δοτ.	ταῖν λαμπάδ-οιν	ταῖν	σώματ-οιν
Πληθ.	Ὄν.	αἱ	λαμπάδ-ες	τὰ	σώματ-ᾶ
	Γεν.	τῶν	λαμπάδ-ων	τῶν	σώματ-ων
	Δοτ.	τοῖς	λαμπάδ-σι(ν)	τοῖς	σώματ-σι(ν)
	Αἰτ.	τὰς	λαμπάδ-ας	τὰ	σώματ-ᾶ
	Κλ.	ὧ	λαμπάδ-ες.	ὧ	σώματ-ᾶ.

Ἐνικ.	ὁ	λυθεί-ς	οὐδ.-έν	ὁ	γέρων	ὁ	ἡγεμῶν
		λυθέντ-ος			γέροντ-ος		ἡγεμόν-ος
		λυθέντ-ι			γέροντ-ι		ἡγεμόν-ι
		λυθέντ-ᾶ	οὐδ.-έν		γέροντ-ᾶ		ἡγεμόν-ᾶ
		λυθεί-ς	οὐδ.-έν.		γέρων		ἡγεμῶν.
Δυϊκ.		λυθέντ-ε			γέροντ-ε		ἡγεμόν-ε
		λυθέντ-οιν			γέροντ-οιν		ἡγεμόν-οιν
Πληθ.		λυθέντ-ες	οὐδ.-ᾶ		γέρον-ες		ἡγεμόν-ες
		λυθέντ-ων			γερόντ-ων		ἡγεμόν-ων
		λυθεί-σι(ν)			γέρου-σι(ν)		ἡγεμό-σι(ν)
		λυθέντ-ᾶς	οὐδ.-ᾶ		γέροντ-ᾶς		ἡγεμόν-ᾶς
		λυθέντ-ες	οὐδ.-ᾶ.		γέροντ-ες.		ἡγεμόν-ες.

Οὕτω καὶ *νύξ* *νυχτός*, *ὁδοός*-ς—*ὁδόντ*-ος, *δελφ'*-;—*δελφῆν*-ος, *ποιμήν*—*ποιμέν*-ος, *ἀγών*—*ἀγών*-ος.

§ 63. Τὰ γλωσσικὰ στελέχη ἔχουσι τὴν ὀνομαστικὴν ἢ μετὰ τοῦ *ς* ἢ ἄνευ τούτου.

α. ὀνομαστικὴ ἑνσιγμος.

Τὸ *ς* προσαρτᾶται τῷ στελέχει καὶ ἀποβάλλονται πρὸ αὐτοῦ, ἐὰν τύχωσι, τὰ *τ*, *θ*, *θ'* οἷον, στέλ. *λαμπάδ*, ὄν. *λαμπᾶ*-ς, *κορυθ*-κορυῶ-ς· ἐὰν δὲ πρὸ τοῦ *ς* ἀποβληθῇ *ν* ἢ *ντ*, τότε ἐκτείνεται τὸ πρὸ αὐτῶν βραχὺ φωνῆεν· οἷον, τὰ *ᾱ*, *ῑ*, *ῡ*, εἰς *ᾱ*, *ῑ*, *ῡ*, τὸ δὲ *ε* εἰς *ει*, καὶ τὸ *ο* εἰς *ου* (§ 41 β')· πᾶντ-ς· πᾶς, ἔν-ς, εἷς· ὁδόντ-ς· ὁδοῦς.(1). Ἰδὲ § 41, σημ. β'.

β'. Ὀνομαστικὴ ἀισιγμος.

1. Ὅπου ἡ ὀνομαστικὴ δὲν προσλαμβάνει *ς*, ἐκτείνεται τὸ φωνῆεν τοῦ στελέχους, ἐὰν ᾖ βραχὺ, τὸ *ε* εἰς *η*, τὸ *ο* εἰς *ω*· *ποιμέν*-ος ὄν. *ποιμήν*, *ἡγεμόν*-ος ἡγεμῶν (2).

2. τὸ *τ* τῶν *ντ* στελεχῶν ἀποβάλλεται κατὰ § 13 γέροντος ὄν. γέρον (τ)· τὸ δὲ μόνον *τ* μετοχικῶν στελεχῶν εἰς *οι* πρέπεται εἰς *σ'*· *λελυ*-κός-ος, *λελυκώς* (ἀντὶ *λελυκωτ*) (3).

3. Τὰ οὐδέτερα ἔχουσιν ὀνομαστικὴν, αἰτιατικὴν καὶ κλητικὴν αὐτὸ τὸ στέλεχος, καθ' ὅσον, εἶναι ρητόν (4)· οἷον, *λυθέν* (τ), *λελυκός* (ἀντὶ *λελυκός*), *γάλα* ἐκ τοῦ *γαλακτ* (γεν. γάλακτος),— Περὶ τῆς *ν* αἰτιατ. τῶν γλωσσικῶν στελεχῶν. Ἰδὲ § 72.

§ 64. Κλητικὴν ἔχουσι τὰ ἀρσενικὰ καὶ θηλυκὰ αὐτὸ τὸ στέλεχος, καθ' ὅσον εἶναι ρητόν (§ 13)· *Ἄρτεμι* (θ), *Ἥαρ* (τ), γέρον (τ). Ἄλλοτε δ' εἶναι ὁμοία τῇ ὀνομαστικῇ· πάντοτε δὲ τοῦτο ἐν ταῖς μετοχαῖς (§ 97, 3) καὶ τοῖς ἐπὶ τῆς ληγούσης τονιζομένοις· *λέγων*, *ἡγεμῶν*.

Σημείωσαι δὲ ἰδίως τὴν κλ. παῖ τῆς ὄν. παῖς.—Τὰ ὁμόφωνα τῇ ὀνομαστικῇ στελέχη· *Ἀπόλλων*-ωνος καὶ *Ποσειδῶν*-ωνος συστέλλουσι τὸ φωνῆεν καὶ ἀναβιβάζουσι τὸν τόνον· *Ἀπολλόν*, *Πόσειδον*. Ἐκ δὲ τῶν ἄλλων μόνον τῶν συνθέτων ἀναβιβάζεται ὁ τόνος· *Ἀγάμεμνον*, *Ἀριστόργετον*, *Δημόσθετες* κτλ. (5).

(1) Τὸ ποδ-ς ὀνομ. ποῦς ἐκτείνει τὸ *ο* εἰς *ου* καὶ μόνου δ' ἀποβαλλομένου·

(2) Ἐὰν δ' ᾖ μακρόν, μένει καὶ ἐν τῇ ὀνομαστικῇ. στλ. *ἄγων* ὄν. *ἄγών*.

(3) Ὅτι τὸ *ς* τοῦτο δὲν εἶναι πρόσθετον καταφαίνεται ἐκ τῆς μακρότητος τοῦ *ω*· διότι *χάριτ*-ος ἔχει ὀνομ. *χάρις*.

(4) Ἐὰν δηλ. λήγῃ εἰς ἐν τῶν τριῶν συμφώνων, *ς*, *ρ*, *ν*, πρὸς § 13.

(5) Ἀλλὰ τὰ ἐκ τοῦ φῆν σύνθετα παροξυτονοῦνται. Εὐθύφρον· καθὼς καὶ τὰ ἁπλᾶ· *Ἰᾶσον*, *Φιλῆμνον*.

§ 73. Τὰ πλείστα τῶν εἰς ι στελεχῶν, ὡς καὶ τὰ εἰς υ ἐπίθετα καὶ τινὰ τῶν οὐσιαστικῶν τρέπουσι τὸ τελικὸν φωνῆεν ἐν πάσαις ταῖς ἄλλαις πτώσεσιν εἰς ε, τὸ ὁποῖον μένει ἀμετάβλητον ἐν τῇ ἐν. καὶ πληθ. γενικῇ· πλὴν ὅτι τὰ εἰς ι καὶ τινὰ οὐσιαστικά εἰς υ ἔχουσιν ἐν τῇ ἐνικ. γεν. ἀντὶ τοῦ τὴν ἀττικὴν κατάληξιν ὡς (§ 44), ἥτις ὅμως δὲν ἐμποδίζει τοῦ νὰ τεθῇ ὁ τόνος ἐπὶ τῆς προπαραληγοῦσης· οἶον, πόλεως, πελέκεως, ὡς καὶ ἐν τῇ γενικῇ πληθυντικῇ πόλεων, πελέκεων.

§ 74. Τὸ εἰ τῆς ἐν. δοτ. συναιρεῖται εἰς ει, τὸ ες τῆς ὀν. πληθ., καθὼς καὶ τὸ εας τῆς αἰτ. πληθ. εἰς εις· τὸ δὲ εα τῶν οὐδετέρων συναίρουσι μόνον τὰ οὐσιαστικά εἰς η, τὰ δὲ ἐπίθετα τὸ φυλάττουσιν ἀσυναίρετον· ἄσκη, γλυκεία.— Σπανία εἶναι ἐν τῇ δυϊκῇ ὀνομ. αἰτ. καὶ κλητ. ἡ συναίρ. τοῦ εε εἰς η.

§ 75. Τὸ ἄστυ κλίνεται οὕτως·

Ἐνικ.	Ὀν.	τὸ	ἄστυ
	Γεν.	τοῦ	ἄστε-ος ἢ ἄστεως
	Δοτ.	τῷ	(ἄστει) ἄστει
Δυϊκ.	Ὀν. αἰτ κλ.	τῷ	ἄσtees (ἄστη)
	Γεν. δοτ.	τοῖν	ἄστέων
Πληθ.	Ὀν.	τὰ	(ἄστεα) ἄστη
	Γεν.	τῶν	ἄστεων
	Δοτ.	τοῖς	ἄστεσι(ν)

§ 76. Τὰ πλείστα εἰς υς οὐσιαστικά ἔχουσιν ἀμετάβλητον τὸ υ· τὸ δὲ ἐγγέλως τρέπει μόνον ἐν τῷ πληθ. ἀριθμῷ· οἶον, ἐν. γεν. ἐγγέλως, πληθ. ὀνομ. ἐγγέλεις, γεν. ἐγγέλεων.

§ 77. Γ'. Στελέχη διφθογγόληκτα.

ἦτοι εἰς εν, αυ, ου (ὀν. εὗς, αὐς, οὐς). λήγοντα

Ἐνικ. δ	βασιλεύς	ἡ γραῦς	δ, ἡ βοῦς
	βασιλέως	γρα-ός	βο-ός
	(βασιλέ-ι) βασιλεῖ	γρα-ι	βο-ι
	βασιλέα	γραῦ-ν	βοῦ-ν
	βασιλεῦ	γραῦ	βοῦ
Δυϊκ. τῷ	βασιλέε	γρα-ε	βό-ε
	βασιλέειν	γρα-οῖν	βο-οῖν
Πληθ. -οί	(βασιλέες-εἰς) βασιλῆς	γραῖες	βό-ες
	βασιλέων	γρα-ῶν	βο-ῶν
	βασιλεῦσι(ν)	γραυ-σί(ν)	βου-σί(ν)
	βασιλέας.	γραῦς.	βοῦς.

§ 78. Τῶν διφθογγολήκτων στελεχῶν λήγει πάντοτε ἡ ὀνομαστικὴ εἰς *ς* τῶν δὲ εἰς *αυς* καὶ *ους* ἡ αἰτιατικὴ εἰς *ν*.—Κλητικὴ εἶναι τὸ στέλεχος αὐτό.—*Η* δοτ. πληθ. σχηματίζεται προσαρτήσεσι τοῦ *σι(ν)* εἰς τὸ στέλεχος. Τὸ *ν* τοῦ στελέχους ἀποβάλλεται πρὸ φωνήεντος.

§ 79. Κατὰ τὰ εἰς *ους* σχηματίζουσι τὴν ἐνικὴν αἰτιατικὴν εἰς *ν* καὶ τινα σύνθετα τοῦ ποῦς ὅον τρίζουν. Τὸ *ναυς* ζῆτει § 89.

§ 80. Περὶ τῶν εἰς *ευς* σημειῶσαι

α. *Η* γεν. λήγει εἰς *ως* (ἀντὶ *ος*) πρὸς § 70.

β'. Τὸ *εα* τῆς ἐν. αἰτ. δὲν συναίρειται.

γ'. Τὸ *εες* τῆς ὀνομ. πληθ. οἱ μὲν ἀρχαιότεροι Ἀττικοὶ συναίρουσιν εἰς *ης*, οἱ δὲ νεώτεροι εἰς *εις*.

δ'. Τὰ εἰς *ευς* καθαρόληκτα συναίρουσι καὶ τὰς γενικὰς καὶ αἰτιατικὰς. Πειραιεύς Πειραιῶς-Πειραιᾶ.—*χοοδς* (1) αἰτ. πληθ. *χοῶς*.—Πλαταιεύς γεν. πληθ. Πλαταιῶν· πλὴν τοῦ *ἀλιεύς*, τὸ ὁποῖον δὲν συναίρει· *ἀλιέως*, *ἀλιέως*.

§ 81. Στελέχη λήγοντα εἰς *ο* καὶ *ω*

(ὀνομ. *ω* καὶ *ως*)

ἢ πειθῶ (στλ. πειθο) ἢ αἰδῶς(2) (στλ. αἶδο) ὁ ἥρωες στελ. ἥρω

πειθῶ	αἰδῶς	ἥρω-ς	ἥρω-ες
(πειθό-ος) πειθοῦς	(αἰδό-ος) αἰδοῦς	ἥρω-ος	ἥρω-ες
(πειθό-ι) πειθεῖ	(αἰδό-ι) αἰδεῖ	ἥρω-ι	ἥρων
(πειθό-α) πειθῶ(3)	(αἰδό-α) αἰδῶ	ἥρω-α ἥρω	ἥρω-ας ἥρωες
πειθοῖ	αἰδοῖ	ἥρω-ς	ἥρωε-ς
Δυτικά καὶ πληθ. κατὰ τὴν β'. κλίσιν.		Δυτκ. ἥρω-ε	ἥρω-οιν.

Γ'. Στελέχη ἐκθλίβοντα (Ἀνθολ. § 6).

ἐν τῷ σχηματισμῷ τὰ τελικὰ σύμφωνα τῶν στελ.

§ 82. Στελέχη ἐκθλίβοντα *ς*

Ἐνικ. τὸ γένος(στέλ. γένες)	ὁ, ἡ εὐγενής οὐδ. ἐς
(γένε-ος) γένους	(εὐγενέος) εὐγενοῦς
(γένε-ι) γένει	(εὐγενέ-ι) εὐγενεῖ
γένος	(εὐγενέ-α) εὐγενῆ-ές
γένος	εὐγενές

(1) Μέτρον ὑγρῶν περιέχων 12 κοτύλας. (2) Μόνον τοῦτο καὶ τὸ ἥως ἐκ τῶν εἰς *ο* στελεχῶν ἔχουσιν ὀνομαστικὴν ἑνσιγμον καὶ αἰτιατικὴν περισπωμένην.

(3) Τονισμὸς ἀνώμαλος, παρὰ § 30, Α', γ', 2 σημ.

Αὐτ. τὼ	(γένε-ε) γένη	(εὐγενέ-ε) εὐγενῇ
	γενέ-οιν γενοῖν	(εὐγενέ-οιν) εὐγενοῖν
Πληθ. τῇ	(γένε-α) γένη	(εὐγενέ-ε) εὐγενεῖς, (-έα)-η
	(γενέων) γενῶν	(εὐγενέ-ων) εὐγενῶν
	γένε-σι(ν)	εὐγενέ-σι(ν)
	γένε-α γένη.	(εὐγενέ-ας) εὐγενεῖς(-εα)-η

§ 83. Τὰ ἔνσιγμα στελέχη φυλάττουσι τὸ ληκτικὸν ὡς μόνον ἂν τύχη ἐν τέλει, ἄλλως τὸ ἀποβάλλουσι καὶ συναιροῦσι τὰ συμπίπτοντα φωνήεντα· πλὴν ὅτι τὸ εα συναιρεῖται εἰς α ἂν προηγῇται καὶ ἄλλο φωνῆεν (§ 30 γ', 2) ὕγιος ὑγία-ὑγιαῖ χρέος χρέα-χρεᾶ.—Τὰ ἐκ τοῦ φῶ ἐπίθετα διαφοροῦνται εὐφυής, αἰτ. εὐφυῆ καὶ εὐφυᾶ.

§ 84. Τὰ ἀρσενικά καὶ θηλυκά ἔχουσι κλητικὴν αὐτὸ τὸ στέλεχος· ἂν δ' ὧσι σύνθετα καὶ μὴ ὀξύτονα, ἡ κλητικὴ προπαροξύνεται· Σωκράτης-Σωκρατες, Δημοσθένης-Δημόσθενες (1).

ΣΗΜ. Τὰ εἰς ης σύνθετα ἐπίθετα βαρυτονοῦμενα παροξυτονοῦσι τὴν συνηρημένην γενικὴν πληθυντικὴν αὐτάρκων, (ὄν. αὐτάρκης) οὕτω δὲ καὶ τὸ τριήρων (ὄν. τριήρης, δηλ. ναῦς).

§ 85. Τὰ εἰς κλέη· (στέλ. κλέες) κύρια ὀνόματα, παραγόμενα ἐκ τοῦ κλέους, πάσχοι διπλὴν συναίρεσιν.

Ἐνικ. ὄν.	ὁ	(Περικλή-ς)	Περικλῆς
Γεν.	τοῦ	(Περικλέος)	Περικλέους,
Δοτ.	τῷ	(Περικλέει)	(Περικλέει) Περικλεῖ
Αἰτ.	τὸν	(Περικλέα)	Περικλέα
Κλ.	ᾧ	(Περικλεος)	Περικλεος

§ 86. Α'. Στελέχη ἐκθλίβοντα τ

Ἐνικ. τὸ	κέρας (στέλ. κερ-α τ)	τὸ κέρας (στέλ. κρέ-α τ.)
	κέρατ-ος (κέρα-ος) κερως	(κρέας) κρέως
	κέρατ-ι (κέραϊ) κέρᾱ	(κρέαϊ) κρέᾱ
Αὐτ. τὼ	κέρατ-ε (κέραι) κέρα	
	κέρατ-οιν (κέραιον) κερῶν	
Πληθ. τὰ	κέρατ-α (κέραια) κέρα	(κέραια) κέραια
	κέρατ-ων (κέραιων) κερῶν	(κέραιων) κερῶν
	κέρα-σι(ν)	κέραισι(ν)

§ 87. Τὸ τ τρέπουσιν εἰς σ αἱ τρεῖς ὁμοίαι πτώσεις τοῦ ἑνικοῦ ἀριθμοῦ, αἱ δ' ἄλλαι τὸ ἐκθλίβουσιν ἐν τισι τῶν ὀνομάτων τούτων καὶ

(1) Καὶ τὸ οὐδέτερον ἀληθές (ἀρσ. ἀληθές) προπαροξύνεται ἐν ἐρωτήσεϊ ἀληθές;

συναίρουσι τὰ συμπίπτοντα φωνήεντα· οἶον, ἐν τοῖς κρέας, γῆρας. Ἐν ἄλλοις δὲ πάλιν· οἶον ἐν τῷ κέρας εἶναι εὐχρηστοὶ ἐπίσης οἱ μετὰ τοῦ τ καὶ οἱ ἄνευ τούτου τύποι. Ἡ προσῳδία τοῦ α εἶναι ἄστατος.

§ 88.

Γ'. Στελέχη ἐκθλίβοντα ν

Ἀρ. Ἐνικ.	δ, ἡ μείζων (στελ. μείζον)	οὐδ. μείζον
	μείζον-ος	
	μείζον-ι	
	μείζον-α (μείζο-α) μείζω (1)	μείζον.
Δυσκ.	μείζον-ε	
	μείζο-σιν	
Πληθ.	μείζον-ες (μείζο-ες) μείζους μείζονα (μείζοα) μείζω	
	μείζόν-ων	
	μείζο-σι(ν)	
	μείζον-ας (μείζο-ας) μείζους, μείζονα (μείζο-α) μείζω.	

ΣΗΜ. Οὕτω κλίνονται ἅπαντα τὰ συγκριτικά, ὅσα ἔχουσιν ὄν. ἀρσ. καὶ θηλ. εἰς ὦν, οὐδ. εἰς ὄν. Προσέτι δὲ τὰ Ἀπόλλων καὶ Ποσειδῶν ἔχουσιν αἰτιατικὴν Ἀπόλλω (καὶ Ἀπόλλωνα), Ποσειδῶ (καὶ Ποσειδῶνα).

§ 89.

ΙΔ'. Ἀνωμαλία ὀνομάτων. (Ἀνθολ. § 7).

α. Ἐτεροκλίσια λέγεται ἐὰν ἐκ μιᾶς ὀνομαστικῆς παράγωνται πτώσεις διαφόρων κλίσεων· οἶον, ὄνομ. δ, τὸ σκότος, γεν. σκότου καὶ σκότους, δοτ. σκότῳ καὶ σκότει, αἰτ. σκότον καὶ σκότος.— Οἰδίπους, γεν. (Οἰδίποδος καὶ) Οἰδίπου, αἰτ. (Οἰδίποδα καὶ) Οἰδίπου, δοτ. Οἰδίποδι.

Ἐτερόκλιτα εἶναι τὰ εἰς ἧς κύρια ὀνόματα, Σωκράτης, αἰτ. Σωκράτην καὶ Σωκράτη· Δημοσθένης, αἰτ. Δημοσθένη καὶ Δημοσθένην· ὁ δὲ πληθ. τούτων σχηματίζεται πάντοτε κατὰ τὴν α. κλίσιν· Σωκράται, Ἀριστοφάναι, Λεωκράται.

β. Μεταπλασμοὶ πάσχουσιν ὅσα ἔχουσι πτώσεις ἐξ ἄλλης ὀνομαστικῆς ἢ τῆς εὐχρήστου· τὸ δένδρον δοτ. πληθ. δένδρεσι(ν) ἐκ στλ. δένδρες· δάκρυον δοτ. πληθ. δάκρυσιν ἐκ τοῦ δάκρυ· τὸ πῦρ πληθ. τὰ πῦρά· δοτ. ταῖς πῦροϊς· ὄνειρος· γεν. ὄνειρατοι πληθ. οἱ εἴρατα.

γ. Ἰδίαν ἀνωμαλίαν ἔχουσιν οὐδέτερά τινα εἰς ἀρ (στέλεχος· ἀρτ.) ἀποβάλλοντα ἐν μὲν τῇ ὀνομ., αἰτ. καὶ κλητ. τοῦ ἐνικ. ἀριθμοῦ τὸ τ· ἐν

(1) Οἱ μετὰ τοῦ ν τύποι καὶ οἱ συνηρημένοι εἶναι ἐπίσης εὐχρηστοί.

δὲ ταῖς ἄλλαις πτώσεσι τὸ ρ' οἷον *φρέαρ, φρέατος*, τὸ *ἥπαρ* (συκῶτι) *ἡπατος*.— Καὶ κατ' αὐτὰ τὰ ὑδωρ-ὑδῶτος, σκῶρ-σκῶτος.

δ'. Μονήρη τινὰ ἀνώμαλα ὀνόματα·

1. *ἀνὴρ*· ἀποβάλλει τὸ ε τοῦ στελέχους καὶ παρεμβάλει δ (4)· γεν. *ἀνδρ-ός, ἀνδρὶ, ἄνδρα*, κλ. *ἄνερ*. Δυϊκ. *ἄνδρε, ἀνδροῖν*. Πληθ. *ἄνδρες, ἀνδρῶν, ἀνδρά-σι(ν), ἄνδρες*, πρβ. § 69.

2. *Ἄρης*, (2) γεν. *Ἀρεως καὶ Ἀρεος*, αἰτ. *Ἀρηρ καὶ Ἀρη*·

3. *ἄρρ-ἄν*· ἐνευ ὀνομαστικῆς, γν. τοῦ καὶ τῆς *ἄρρός, ἀρρί, ἄρρα*. Δοτ. πληθ. *ἀρράσι(ν)*.

4. τὸ *γόρνυ*· ὀνομ. αἰτ. καὶ κλ. τὰ δ' ἄλλα ἐκ τοῦ στελ. *γόνατ'* οἷον γεν. *γόνατος*.

5. ἡ *γυνή*· τὰ ἄλλα ἐκ τοῦ *γυναικ'* *γυναικός, γυναικί, γυναιῖκα, γύναι*· Δυϊκ. *γυναικε*. Πληθ. *γυναικες, γυναικῶν, γυναιξί(ν), γυναικες*.

6. τὸ *δόρυ*, ὡς καὶ τὸ *γόρνυ* πλήν τῆς ὄν αἰτ. καὶ κλητικῆς· τὰ ἄλλα ἐκ τοῦ στελ. *δορατ*.

7. *Ζεὺς, Δίος, Δί, Δία, Ζεῦ*.

8. ὁ καὶ ἡ *κύων* στέλ. *κύον* ὡς ἡ κλητ. αἰ δ' ἄλλαι πτώσεις ἐκ στελ. *κύν'* *κυνός, κυνί, κύνα'* *κύνες, κυνῶν, κυσί(ν), κύνᾱ (ς)*.

9. ὁ *μάρτυς*, ὡς καὶ ἡ δοτ. πληθ. *μάρτυσιν* ἐκ στελ. *μαρτυ'* τὰ δ' ἄλλα ἐκ *μαρτυρ* *μάρτυρος, μάρτυρι* κτλ.

10. ἡ *ναῦς*, νεώς (3), *νη-ί, νηῦ-ν*, πληθ. *νῆ-ες, νε-ῶν, ναυσί(ν), ναῦς* (§ 67—70).

11. ὁ καὶ ἡ *ὄρνις* στέλ. *ὄρνιθ καὶ ὄρνι'* *ὄρνιθος, ὄρνιθι, ὄρνιθα καὶ ὄρνιν'* πληθ. *ὄρνιθες καὶ ὄρνεις*, γεν. *ὄρνεων*.

12. ἡ *Πυξ* (τόπος τῆς τῶν Ἀθηναίων ἐκκλησίας) στέλ. *Πυκρ*, γεν. *Πυκν-ός, Πυκν-ί, Πύκν-ᾱ*.

13. ὁ *πρέσβυς* (γέρον) γεν. *πρέσβεως* κτλ. ἔχει πληθ. *πρεσβῦται* κτλ. τὸ δὲ πληθ. *πρέσβεις* (ἀπεσταλμένος ἐκ τινος πόλεως εἰς ἄλλην) ἔχει ἓν. ὄν. *πρεσβευτής*.

14. *τάν'* μόνον κλητ. ὦ τάν καὶ ὦ τάν (ὦ φίλε καὶ ὦ φίλοι)· ἐλ-λειπτικὸν στέλεχος.

15. ὁ *υἱός*· στέλ. *υἱο, υἱ καὶ υἱε'*· πλήν τῶν ὀμαλῶν *υἱοῦ, υἱῶ* κτλ., ἔχει καὶ *υἱέος, υἱεῖ, (αἰτ. υἱέα σπάνιον)*· πληθ. *υἱεῖς, υἱέων, υἱέσι(ν), υἱεῖς*.

(1) Ἐν ὁμοίᾳ περιπτώσει μετὰ μ, ἀποβαλλομένου φωνήεντος, παρεμβάλλεται ὁ μεσημερία-μεσημερία. (2) Θεὸς τοῦ πολέμου. (3) Τονισμὸς ἀνώματος ὡς καὶ § 44.

ΙΕ'. ΚΑΤΑΛΗΞΕΙΣ ΟΜΟΙΑΙ ΤΑΙΣ ΠΤΩΣΕΣΙΝ.

§ 90. Πλὴν τῶν πτωτικῶν καταλήξεων εἰσὶ καὶ τινες πρόσαψις ἢ προσηρτημέναι συλλαβαὶ πλησιάζουσαι κατὰ τὴν σημασίαν παλὺ ταῖς πτωτικαῖς καταλήξεσιν

- 1.—θι. (ἐν στάσει) ποῦ; ἄλλο-θι
 2.—θεν (ἀπὸ τόπου κίνησις) πόθεν; ἄλλο-θεν
 3.—δε (εἰς τόπον κίνησις) πόσε; οἴκα-δε.

Αἱ πρόσαψις αὗται προστίθενται τῷ στελέχει· Ἀθήνηθεν, κυκλόθεν (κυκλο-ς)· ἐν τούτοις ἀποκαθίσταται καὶ τὸ α διὰ τοῦ ο ριζόθεν ἐκ τοῦ ρίζα, καὶ συμφωνολήκτοις στελέχεσιν παρεντίθεται ὡς συνδετικόν τὸ ο· οἶον, πάντο-θεν.— Ἡ πρόσαψις δε προσαρτᾶται πολλάκις καὶ αἰτιατικαῖς, αἵτινες ὡς ἐγκλιτικαὶ προσλαμβάνουσι καὶ τόνον κατὰ § 27—28. Μέγαράδε, Ἐλευσίη-δε· ἀνώμαλόν ἐστι τὸ οἴκα-δε ἐκ τοῦ στελ. οἴκο.

Ἀντὶ δε εὐρηται ἐν τῇ αὐτῇ σημασίᾳ σε καὶ-ζε (§ 5, Γ') ἄλλοσε, Ἀθήναζε (Ἀθήνας-δε), ἐπίσης Θήβαζε, θύραζε.

§ 91. Πλὴν τούτων ὑπάρχει καὶ ἀρχαία τις τοπικὴ—πρὸς τὴν ἐρώτησιν ποῦ;— προστιθεμένου ι ἐν μὲν τῷ ἐν. ἀριθμῷ σι(ν), ἐν δὲ τῷ πληθ. μόνου· οἴκοι (ἐν οἴκῳ), πυθοῖ (ἐν Πυθοῖ), ἰσθμοῖ (ἐν ἰσθμῳ)· ὅπου δὲ προσαρτᾶται τὸ σι(ν), ἐκεῖ κατὰ § 44, σημ. α μετὰ φωνῆεν ἢ ρ τίθεται ᾱ Ἀθήνησιν, Θήβησιν, ἀλλὰ Πλαταιᾶσιν, ὤρεᾶσιν.

ΙΕ'. ΠΕΡΙ ΕΠΙΘΕΤΟΥ

α. Τροπή. Ἀριθμολογ. § 7.

§ 92. Τὰ πλεῖστα τῶν ἐπιθέτων κλίνονται· τὰ μὲν ἀρσενικοῦ καὶ οὐδετέρου γένους κατὰ τὴν β'. κλίσιν, τὰ δὲ θηλυκοῦ κατὰ τὴν α'. ὅθεν ἐν τῇ ἐν' ὀνομ. λήγουσιν εἰς οη, η (ἢ ᾱ), ἐν. σοφός, σοφή, σοφόν· ἡ δ' ὀνομ. τοῦ θηλυκοῦ μετὰ φωνῆεν ἢ ρ τίθεται ᾱ κατὰ § 44, α.

δίκαιος	δικαία	δίκαιον
αἰσχρός	αἰσχρά	αἰσχρόν
δῆλος	δήλη	δῆλον.

Ἐξαιρέσεις. Μετὰ τὸ ο τίθεται η ἐὰν μὴ προηγῇται ρ τοῦ ο

ἄπλός	ἄπλόη	ἄπλόον
ἄθρόος	ἄθρόα	ἄθρόον

§ 93. Ἡ κλίσις τῶν ἐπιθέτων τούτων γίνεται κατὰ § 43—53.

Παρατηρήσεις·

1. $\bar{\alpha}$ ἐν τῇ ὀνομαστικῇ εἶναι πάντοτε μακρόν.

2. Ἡ πληθυντικὴ ὀνομ. καὶ γεν. τῶν θηλυκῶν τονίζονται ὡς αἱ αὐταὶ πτώσεις τοῦ ἄρσενικοῦ· βέβαιος, ὄν. κλ. ἄρσ. βέβαιοι, θηλ. βέβαιαι (ὄχι βεβαίαι) ὡς ἦν ἐλπίζειν κατὰ § 38, δ'. γεν. πληθ. βεβαίων καὶ ὄχι βεβαίων ὡς αἱ τῶν οὐσιαστικῶν § 46.

§ 94. Πολλὰ τῶν ἐπιθέτων τούτων εἶναι δικατάληκτα, ὡς ἔχοντα τὴν αὐτὴν κατάληξιν τοῦ τ' ἄρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ· ἄρσ., θηλ. ἥσυχος, οὐδ. ἥσυχον. ἰδίως εἰσι δικατάληκτα τὰ σύνθετα· ἄτεκνος, καρποφόρος.

§ 95. Τὰ εἰς εὐς καὶ οὐς ἐν τῇ ἄρσ. ὀνομ. λήγοντα συναιροῦνται κατονικῶς (§ 52)·

χρύσεος-χρυσούς, χρυσέα-χρυσῇ, χρύσειον-χρυσοῦν.

ἀπλός--πλοῦς, ἀπλή ἀπλῇ ἀπλόον-ἀπλοῦν.

Εὰν ἐν τῷ θηλυκῷ προηγουμένου φωνήεντος ἡ ρ συναιρεῖται εἰς $\bar{\alpha}$ (§ 44, $\acute{\alpha}$)· ἀργυρέα-ἀργυρᾶ· οἱ ἐν τῇ πληθ. ὀνομ. εἰς $\bar{\alpha}$ · ἀπλόα-ἀπλᾶ· οἱ εἰς αἰ· ἀπλόαι ἀπλαῖ (πρβ. § 30, Λ' , γ')

Ἡ συναιρουμένη λήγουσα περισπᾶται (παρὰ § 30, Λ' , γ' , 2, σημ.)· χρύσεος-χρυσούς.

§ 96. Ἐπίθετά τινα εἰς ὡς κλίνονται κατὰ τὴν Ἀττικὴν κλίσιν (§ 54) ὀνομ. ἴλεως-ἴλεων· πλέως-πλέα-πλέον, περὶ τῶν σῶς κατωτέρω.

§ 97. Ἄλλων ἐπιθέτων τὰ μὲν ἄρσενικά καὶ οὐδέτερα κατὰ τὴν γ' κλίσιν τὰ δὲ θηλυκά κατὰ τὴν $\acute{\alpha}$. τὸ δὲ θηλυκὸν παράγεται διὰ τοῦ ια προστιθεμένου τῷ στελέχει καὶ ὑποκειμένου παντοίαις μεταβολαῖς. —Τοιαῦτα ἐπίθετα τρικατάληκτά εἰσιν·

1. τῶν εἰς υ στελεχῶν (ἄρσ. καὶ οὐδ. § 70, 3.) τὸ θηλ. παράγεται ἐκ τοῦ μεταβεβλημένου στελέχους τῆς γενικῆς (ἡδέ-ος), συναιρουμένου τοῦ ε μετὰ τοῦ ια (§ 30, Λ , $\acute{\alpha}$)·

Ὄνομ. ὕς-εἰᾶ ὕ

π. χ. ἡδύς—ἡδεῖα—ἡδύ

γλυκύς—γλυκεῖα—γλυκύ.

θηλυς—θήλεια—θηλυ (1)

2. τῶν εἰς ν στελεχῶν (§ 62) προσβιβάζεται τὸ ι τοῦ θηλυκοῦ εἰς τὴν πρὸ τοῦ ν συλλαβὴν (1)

(1) Καὶ τὰ τρία γένη σημαίνουν· θήλεια ὄντα· ἐν δὲ πρῶτοις (θεός, ἄνθρωπος) θήλυς ἀντὶ θήλεια. (2) Πρβλ. § 103, σημ. 4.

ἄρσ. μέλας (στελ. μελαν) θηλ. μέλαινα (ἐκ τοῦ μελανία)· οὐδ. μέλαν.

» τερην (στελ. τερεν) » τέραινα (» » τερενία) » τερεν (1)

3. τῶν εἰς ντ στελεχῶν (§ 62—65) μετατρέπεται τὸ ια τοῦ θηλυκοῦ εἰς σα καὶ τὰ πρὸ τούτου ντ ἀποβάλλονται ἀναπληρούμενα διὰ τῆς μηκύνσεως τοῦ φωνήεντος (§ 44, ε)· λέγοντ-σα, λήγουσα. Ἐνταῦθα ἀνάγονται οἱ πολλαπλοὶ τῆς μετοχῆς τύποι.

πᾶς	πᾶσα	πᾶν (2)	γεν. παντός
ιστάς	ιστᾶσα	ιστάν	» ιστάντος
γραφείς	γραφείσα	γραφέν	» γραφέντος
λύων	λύουσα	λύον	» λύοντος
άλους	αλοῦσα	άλόν	» αλόντος
δεικνύς	δεικνούσα	δεικνύν	» δεικνύντος.

τὰ εἰς εντ ἐπίθετα ἔχουσι τὸ θηλυκὸν εἰς εσσα· χαρίεις χαρίεσσα χαρίεν (3)

4. τὰ εἰς οτ (ὄνομ. ἐν. ἄρσ. ὡς) στελέχη τῶν μετοχῶν (κλ. 62 κ. ἐξ.) μεταβάλλουσιν αὐτὸ μετὰ τοῦ υια τοῦ θηλυκοῦ εἰς υια· λελυκώς, λελυκυῖα, λελυκός.

§ 98. Τὰ κυριώτατα δικατάληκτα ἐπίθετα ἔχοντα στελέχη κατὰ τὴν γ'. κλίσιν εἰσίν·

1. Στελέχη εἰς ς (κλ. § 80—84)· οἶον,

σαφής σαφής γεν. σαφοῦς
ἀληθής ἀληθής (4) » ἀληθοῦς

2. τὰ εἰς ν (κλ. 142-3)

πέπων (ὥριμος) πέπον γεν. πέπονος
εὐδαίμων εὐδαίμων (5) » εὐδαίμων-ος
σώφρων σώφρων » σώφρον-ος

3. Μονήρης παραγωγαί

ἴδρις ἴδρι γεν. ἴδρι-ος
ἄρρην ἄρρεν » ἄρρενος.

4. Σπάνια συνθέσεις· οἶον, ἀπάτωρ-ἄπατορ (στελ. πάτερ). δυσμήτωρ, φιλόπολις-φιλόπολι-ιδος, εὐέλπις (καὶ εὐέλπιδος)·

(1) Οὕτω καὶ τάλας-τάλαινα· μάκαρ-μάκαιρα (ἀντὶ μακκρία)· σωτήρ-σώτειρα (ἀντὶ σωτηρία) κτλ. πρὸς § 103 καὶ § 247, δ'.

(2) Κατ' ἐξάφρουν ἔχει τὸ οὐδ. πᾶν τὸ α μακρόν.

(3) Κατὰ τοὺς γραμματικούς ἐτόνιζον οἱ Ἀττικοὶ χάριεν.

(4) Ἐν ἐρωτήσεσιν ἀληθεῖς· (5) Τὰ εἰς αιμων καὶ ἡμων ἔχουσι τὸ οὐδέτερον προπαροξύτονον· νοήμων-νόημων.

5. Πλὴν τούτων πολλὰ ἐπίθετα εἶναι μονοκατάληκτα· ἐπειδὴ τῆς σημασίας ἢ τοῦ τύπου ἕνεκα δὲν παράγονται οὐδέτερα· οἶον, ἄρπαξ (στελ. ἄρπαγ), φυγὰς (στελ. φυγαδ), μακρόχειρ, πένης (στελ. περητ) γυμνῆς (στελ. γυμνητ). Ἄλλα δ' ἐπίθετα τῆς ἀκλίσεως οὐσιαστικοῦ ἔχοντα σημασίαν, ὡς ἐθειλοῦτης, γεν. ἐθειλοῦτοῦ, εἶναι μόνον ἄρσενικά.

§ 99. Δὲν ὑπάρχοντα εἰς κανόνα τὰ ἐπίθετα μέγας, πολὺς, πρῶτος καὶ σῶς· καθότι οἱ τύποι ἐκάστου ἐκ διαφόρων στελεχῶν παράγονται· δηλ. οἱ τοῦ μέγας ἐκ τῶν μέγα καὶ μεγάλω, πολὺς ἐκ τῶν πολυ καὶ πολυλο, πρῶτος ἐκ τῶν πραιο καὶ πραε(1) τὸ σῶς ἐκ τοῦ σα-ος (Ἀνθολ. § 8).

Ἐνικ. μέγας	μεγάλη	μέγα	πολὺς	πολλή	πολύ
μεγάλου	μεγάλης	μεγάλου	πολλοῦ	πολλῆς	πολλοῦ
μεγάλῳ	μεγάλῃ	μεγάλῳ	πολλῷ	πολλῇ	πολλῷ
μέγαν	μεγάλην	μέγα	πολύν	πολλήν	πολύ
Δυϊκ. μεγάλῳ	κτλ.		πολλῶ	κτλ.	
Πλθ. μεγάλοι	μεγάλοι	μεγάλα	πολλοί	πολλαί	πολλά.

Ἐν. πρῶτος	πραεῖα	πρῶτῳ	πλθ. πρῶτοι	ἢ πραεῖα	πραεῖα
			πραεῖς		
πρῶτου	πραεῖας	πρῶτου	»	πραεῶν	» πραεῶν
πρῶτῳ	πραεῖα	πρῶτῳ	»	πραεῖς	» πραεῖς
			ἢ πραεῖσι		ἢ πραεῖσι
πρῶτον	πραεῖαν	πρῶτον	»	πρῶτους	» πραεῖας
					παρέα.

ἄρσ.	θηλ.	οὐδ.
Ἐνικ. σῶος καὶ σῶς	σῶα καὶ σῶς (κ. σᾶ)	σῶον καὶ σῶν
σῶου	σῶας	σῶου
σῶω	σῶα	σῶω
σῶον καὶ σῶν	σῶαν καὶ σῶν	σῶον καὶ σῶν.
Πλθ. σῶοι	σῶαι	σῶα καὶ σᾶ
σῶων	σῶων	σῶων
σῶοις	σῶαίς	σῶοιν
σῶους καὶ σῶς	σῶαίς	σῶα καὶ σᾶ.

6'. ΠΑΡΑΘΕΣΙΣ.

§ 100. Ἡ αὐτὴ ιδιότης ἢ ποιότης δύναται νὰ ὑπάρχῃ ἕν τινι προς-

(1) Ἐκ τῶν πρώτων στελεχῶν μέγα πολυ, πραιο, παράγονται μόνον ἡ ἔν. ὄνομα καὶ αἰτιατ. τοῦ ἄρσ. καὶ οὐδετέρου· ἐκ δὲ τῶν ἄλλων ἅπασαι αἱ λοιπαὶ πτώσεις καὶ ἀνεξαρτέτως αἱ τοῦ θηλυκοῦ.

ὡπῳ ἢ πράγματι κατ' ἀνώτερον βαθμὸν ἢ ἐν ἄλλοις τισὶν ἢ κατ' ἀνωτάτον ἢ ἐν πᾶσι τοῖς ὁμοειδέσιν. (Ἀνθολ. § 10, Α—Β').

Ἡ παράθεσις αὕτη, διττὴ οὖσα, ἐκφράζεται ἢ μὲν πρώτη, σύγκρισις καλουμένη, διὰ τῆς κοινοτέρας καταλήξεως *τερο* (ὄνομ. *τερος*, *τερα*, *τερον*)· ἢ δὲ δευτέρα, ὑπερθετικὴ, διὰ τῆς *τατο* (ὄνομ. *τατος*, *τατή*, *τατον*) (μετὰ τῆς κανονικῆς μεταβολῆς § 41 Σημ. α'). Αἱ κακὰ καταλήξεις αὗται προσαρτῶνται τῷ καθαροῦ στελέχει τοῦ ἄρσ. οἶον,

	Θετικόν	Συγκριτικόν	Ὑπερθετικόν
στέλ. <i>κουφ.</i>	κοῦφος	κουφότερος, α, ον	κουφότατος, η, ον
» <i>γλυκυ</i>	γλυκός	γλυκύτερος	γλυκύτατος,
» <i>μελαν</i>	μέλας	μελάντερος	μελάντατος,
» <i>χαριεντ</i>	χαρίεις	χαριέστερος, ἐκ τοῦ χαρίεντ-τερος (§ 17),	χαριέστατος,
» <i>σαφες</i>	σαφής	σαφέστερος	σαφέστατος
» <i>μακαρ</i>	μάκαρ	μακάρτερος	μακάρτατος
» <i>πενητ</i>	πένης	πενέστερος	πενέστατος
		ἀντὶ πενήτ-τερος-τατος (§ 17).	

§ 101

Παρατηρήσεις.

1. Τῶν εἰς ο στελέχων, μακράς μὲν φύσει ἢ θέσει (§ 10, γ') οὔσης τῆς προηγουμένης συλλαβῆς, φυλάττεται τὸ ο' οἶον, πονηρό-τερος, λεπτό-τατος, πικρό-τερος, ἐνδοξότερος-τατος· βραχείας δὲ ἐκτείνεται εἰς ε' σοφώ-τερος, ἀξιώ-τάτη.

2. Τινὰ τῶν εἰς αἰος προσλαμβάνοντα τὰς παραθετικὰς καταλήξεις ἀποβάλλουσι τὸ ο γηραιός-γηραί-τερος-τατος· παλαιός-παλαιό-τερος, παλαιό-τατος καὶ -ότερος-ότατος· οὕτω καὶ τὸ σχολαῖος·

3. Μέσος, ἴσος, εὐδῖος, πρώιος, ὄψιος, πλησίον, παραλαμβάνουσιν αἱ ἀντὶ ο ἢ ω' οἶον, μεσαίτατος, πρωϊαίτερον, πλησιαίτερος, (παρά), πλησιαίτατος· ἡσυχος-ἡσυχώτερος καὶ ἡσυχαιέτος· φίλος-φιλωτέρος-τατος· πρὸς δὲ φίλτερος-τατος καὶ φιλαί-τερος-τατος· τὸ δὲ προὔργου (ἐκ πρὸ ἔργου· ὠφέλιμον) προὔργιαίτερος.

4. Αἱ καταλήξεις ἔστερος, ἔστατος προσαρτῶνται ἀκανονίστως

α. τοῖς εἰς ον στελέχεσιν· σῶφρων, στέλ. *σωφρον*, σωφρονέστερος· εὐδαιμων-εὐδαιμονέστατος. Κατ' ἐξαίρεσιν πίων (παχύς), πῖότερος, πῖό-τατος καὶ πέπων (ὥριμος) πεπαίτερος, πεπαίτατος.

β'. τοῖς ἀκράτος, ἐρῶμενος καὶ ἄσμενος· ἀκρατέστερος, ἐρῶμενέ-στερος, ἄσμενος, ἄσμενέστερος-τατος· ἐπιπεδέστερος (Ξενοφ. Ἑλλ. Ζ, δ', 13)

γ'. τισὶν ἐξ οὗ συναϊρουμένοις στελέχεσιν· εὐνούστερος ἐξ εὐνοέστερος (εὐνοος-εὐνοος).

δ'. αἱ λέξεις λάλος, πτωχός, ὑποφάγας, μονοφάγος καὶ τινα μονοκατάληκτα ἐπίθετα προσλαμβάνουσι καταλήξεις· ιστερος, ιστατος· λάλιστερος, πτωχίστατος, κλεπτίστερος — Ἄλλα εἰς η-ς λαμβάνουσι κανονικῶς τὸ ο· ὑδριστότερος ἐκ τοῦ ὑδριστής. — Τῶν ἐκ τοῦ χάρις συνθέτων τὰ παραθετικά παράγονται ὥσπερ προήρχοντο ἐκ τοῦ χάριτο-ς· ἐπιχαριτώτερος.

§ 102. Ἡ δευτέρα καὶ σπανιωτέρα κατάληξις τοῦ συγκριτικοῦ εἶναι ιον (ὄνομ. ἀρσ. θηλ. ιων, οὐδ. ιον), τοῦ ὑπερθετικοῦ ιστο-ς (ὄνομ. ισο-ς, ιστη, ιστο-ν). Τὸ τοῦ στελέχους φωνῆεν ἀποβάλλεται πρὸ τοῦ ι. — Περὶ τῆς κλίσεως τῶν συγκριτικῶν τούτων ἰδὲ § 88· οὕτω παράγονται ἐκ τοῦ ἡδύς στελ. ἡδυ συγκρ. ἡδίων οὐδ. ἡδιον ὑπερθ. ἡδιστος, η, ον. ταχύς » ταχυν » θάσσων(1) » θάσσον » τάχιστος, η, ον. μέγας » μεγα » μείζων » μείζον(2) » μέγιστος, η, ον.

Παραϊτέρω ἐκθλιβομένου τοῦ ρ.

αἰσχρό-ς	αἰσχύων	οὐδ. αἰσχιον	ὑπερθ. αἰσχιστος
ἐχθρό-ς	αἰχθίων(3) »	αἰχθιον	» ἑχθιστος
οἰκτρό-ς	»	»	οἰκτιστος καὶ οἰκτρότατος.

§ 103. Ἡ παράθεσις αὕτη εὐρηται ἔχουσα καὶ ἄλλας ἰδιοτροπίας ἐν τοῖς ἐξῆς ἐπιθέτοις·

1. περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ἀγαθοῦ

θετ. ἀγαθός	συγκρ.
[στελ. αμεν]	ἀμείνων ἀμειν-ν (4)
θηλ.	συγκρ.
[στελ. αρεν]	[ἀρείων Ὀμηρ.] ἄριστος, η, ον
[» βελτο]	βελτίων βέλτιον βέλτιστος, η, ον
[» κρατ]	κρείσσων(κρείττων) κράτιστος, η, ον
	κρεῖσσον(κρεῖττον)
[» λωῖ]	λωΐων ἢ λώων λώστον, η, ον
	λώϊον » λῶον

(1) Ἐκ τοῦ ταχίων· τὸ γ καὶ ἰ συνεχωνεύθησαν εἰς σσ(ττ)· ὥς κατωτέρω ἦσαν ἐκ τοῦ ἡρίων πρβ. § 146, δ. ἐκλιπόντος δὲ τοῦ ἰ ἐπανήλθε ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ θ, § 48.

(2) Ἐκ τοῦ μεγίων συγχωνευθέντων τῶν γ εἰς ρ § 147.

(3) Καὶ ἐχθρότερος-τατος.

(4) Τοῦ ν καὶ ρ προτίθεται τὸ ι πρβ. κατωτέρω· χείρων ἐκ τοῦ χερίων· πρβ. § 97, 2, καὶ § 147, δ'.

ΣΗΜ. Ἀμείνων, ἄριστος ἀῤρουσι μᾶλλον τὴν ἀρετὴν καὶ δεινότητα· τὸ δὲ κρείσσων, κράτιστος τὴν ἰσχὺν καὶ ὑπεροχὴν· τὸ δὲ λῶφον, λῶστος ἐκ τοῦ λῶ (θέλω) τὴν προτίμησιν· ὡς καὶ τὸ βελτίων, βέλτιστος (συγγενὲς τοῦ βούλομαι).— Ἐναντίον τοῖς πρῶτοις ἐστὶ τὸ ἥσσων-ἥκιστος· τοῖς δὲ δευτέροις τὸ χεῖρων χεῖριστος.

2. διὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ κακός·

θετ. κακός	συγκρ. κακίων κάκιον	ὑπερθ. κάκιστος
[στελ. χερες]	" χεῖρων χεῖρον	χεῖριστος
		οὐδ. πλ. ἥκιστα

3. μικρός πλὴν τοῦ μικρότερος
μείων μείον

4. ὀλίγος		ὀλίγιστος
[στελ. ἐλαχv]	ἐλάσσων ἐλασσον	ἐλάχιστος

5. πολὺς	πλείων(πλέων)πλέον (καὶ πλεῖν)	πλεῖστος.
----------	-----------------------------------	-----------

6. καλός	ὥς ἐκ τοῦ κάλλος	
	καλλίων κάλλιον	κάλλιστος

7. ῥάδιον		
[στελ. ρα]	ῥάων ῥᾶον	ῥᾶστος

8. ἀλγεινός		
ἐκ τοῦ ἄλγος	ἀλγίων ἄλγιον	ἄλγιστος.

§ 104. Σημειωτέα ἐν τέλει καὶ τὰ ἐλλιπῆ·

(ὑπό,)	ὑστερος	ὑστατος
(ὑπέρ)	ὑπέρτερος	ὑπέρτατος
(πρό)	πρότερος	πρῶτος
(πέραν)	περαιότερος	

Γ'. Ἐπιρρήματα ἐξ ἐπιθέτων.

§. 105. Ἐκ τοῦ στελέχους τῶν ἐπιθέτων παράγονται τὰ ἐπιρρήματα προσαρτήσῃ τῆς καταλήξεως ὡς· πρὸ τοῦ ὡς ἐκπίπτει τὸ ο ἄνευ ἵχνους· φίλος ἐπρ. φίλως. Τὰ ἐξ ἐπιθέτων παραγόμενα ἔχουσι τὸ στέλεχος τῆς γεν. πληθ. σαφῆς-ταφέως συνρ. σαφῶς (1), σώφρων-σωφρόνας.— τὰ ἐπιρρήματα τονίζονται ὡς καὶ αἱ γενικαὶ πληθυντικαὶ κοῦφος-κούφως, ψυχρός-ψυχρῶς, πας (στέλ. παντ) πάντως·

Ἐκλαμβάνεται δὲ ὡς ἐπιρῥημα συγκριτικὸν ἡ ἐνικὴ αἰτιατικὴ, ὡς ὑπερθετικὸν ἡ πληθυντικὴ.

(1) Ἡ συναίρεσις γίγνεται ἔνν συναιρῆται καὶ ἡ γεν. πληθ. π. χ. ταχύς-ταχέως.

§ 106. Παλαιὸς ἐπιρρήμάτων τύπος εἶναι ὁ εἰς α' ἄρα, μάλα συγκρ-
μαλλον (1), ὑπερθ. μάλιστα. Μονήρες ἐστὶ τὸ εὖ, ἐπὶρ. τοῦ ἀγαθός.

§ 107. Καὶ ἐκ τῶν συγκριτικῶν καὶ ὑπερθετικῶν παράγονται ἐπιρρή-
ματα εἰς ὡς βεβαιότεως, καλλιόνως. Κανονικῶς ὅμως ἐκλαμβάνεται
ὡς συγκρ. μὲν ἐπιρρήμα ἡ ἐν. αἰτ. τοῦ ἐπιθέτου ὡς δ' ὑπερθ. ἡ αἰτ. πληθ.
οἶον, βεβαιότερον, κάλλιον· βεβαιότατα, κάλλιστα.

§ 108. Τὰ εἰς ὦ ἐπιρρήματα ἄνω, κάτω, ἔσω, ἔξω δὲν ἔχουσι ἐν
ἀμφοτέροις τοῖς βαθμοῖς τῆς παραθέσεως σ' ἀνωτέρω, κατωτέρω· ἐγγύς
ἐγγυτέρω (ἢ ἐγγύτερον, ἐγγιον), ἐγγυτάτω (ἢ ἐγγύτατα, ἐγγιστα).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΣΤ'. ΠΕΡΙ ΑΝΤΩΝΥΜΩΝ. (Ἀνθολ. § 11—16).

Διαιροῦνται δὲ εἰς

§ 109. Α. Προσωπικά, ὅσα δὲν ἔχουσι γένη, ἀλλὰ τὰ τρία πρόσωπα

	πρόσ. α.	πρόσ. β'.	πρόσ.
Ἐνικ.	Ὦν. ἐγώ		
	Γεν. ἐμοῦ, καὶ μου (2)	σοῦ	οὗ
	Δοτ. ἐμοί, καί μοι	σοί	οί
	Αἰτ. ἐμέ, καί με	σέ	ἐ
Δυσκ.	Ὦν. αἰτ. (νῶ,) νώ	(σφῶς)σφῶ	(σφωέ)
	Γεν. δοτ. (νῶιν) νῶν	(σφῶιν)(σφῶν)	(σφωίν)
Πληθ.	Ὦν. ἡμεῖς	ὕμεῖς	σφεῖς, οὐδ. σφέα
	Γεν. ἡμῶν	ὕμῶν	σφῶν
	Δοτ. ἡμῖν	ὕμιν	σφίσιν
	Αἰτ. ἡμᾶς	ὕμας	σφᾶς, οὐδ. σφέα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ.

α. τὰ στελέχη τοῦ ἐνικοῦ ἀριθ. εἰσὶν, ἐμε, σε, ε, ἀλλ' ἡ ὀνομαστι-
κὴ ἔχει παραγωγὴν διαφορὰν, οὐδ' ὑπάρχει ἐν τῇ γ'. προσώπω· τὰ στε-
λέχη τοῦ δυϊκοῦ εἰσὶ νῶ, σφῶ, σφῶ· 2. τὰ δυϊκὰ τοῦ γ'. προσώπου

(1) Ἐκ τοῦ μάλιον πρόσ. (2) Τὰ μονοσύλλαβα ἐνικὰ καὶ τὸ σφίσιν ἐγκλίνουσι
τὸν τόνον· ἴδὲ § 27—28.

οὐδεμίαν χρῆσιν ἔχουσιν ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ· 3. τὰ στελέχη τοῦ πληθ. εἰσὶν ἡμε, ὑμε, σφε· τὸ δ' εὖ συναιρεῖται μετὰ τῶν καταλήξεων· ἡμεῖς (ποιητ· ἡμέες κτλ.

Β'. ἂν μὴ ὑπάρχῃ ἔμφασις ἐγκλίνουσι τὸν τόνον (§ 27—28) αἱ ἐνικ. γεν. δοτ. καὶ αἰτ. καὶ τῶν τριῶν προσώπων· πρὸς δὲ καὶ τὰ σφωὶν σφίσι(ν)· αἱ δὲ τοῦ πρώτου προσώπου μόνον αἱ ἐκ τοῦ μ ἀρχόμεναι· οἶον, δοκεῖ μοι, ἀλλ' ἐμοὶ δοκεῖ οὐ σοί.—Συνήθως εἰς ἔντασιν τῆς λέξεως ἢ εἰς ἀντίθεσιν προστίθεται τὸ γε· ἔγωγε, ἐμοῦ γε, ἐμοιγε, ἐμεγε· κτλ.

§ 110 Β'. *Κεητικὰ*. Παράγονται ἐκ τοῦ στελέχους τῶν προσωπικῶν κατ' οὐδὲν διαφέρουσι τῶν ἐπιθέτων κατὰ τε τὴν κλίσιν καὶ παραγωγὴν.

στελ.	εμε	ἐμός	στελ.	ημε	ἡμέτερος
»	σε	σός	»	υμε	ὕμέτερος
»	ε	εός	»	σφε	σφέτερος.

Γ'. *Ἐπαναφορικά*, αὐτό-ς, αὐτή, αὐτό· κλίνεται ὡς ἐπίθετον· μόνον ὅτι τὸ οὐδέτερον στερεῖται τοῦ ν (πρβ. τὸ ἄρθρον τὸ).

Προσλαμβάνον τὸ ἄρθρον (σημαίνει τὸ κοινὸν ὃ ἴδιος) πᾶσχει κρᾶσιν (§ 30 Β) ὁ αὐτός (αὐτός), ἡ αὐτή (αὐτή), τὸ αὐτὸ (ταὐτὸ ἢ ταὐτόν).

§ 111. Δ'. *Αὐτοπαθῆ*. Συντίθενται ἐκ τῶν ςελεχῶν τῶν προσωπικῶν ἀντωνύμων καὶ τοῦ αὐτός· διὸ καὶ ἔχουσι τὰ τρία πρόσωπα· στεροῦνται δὲ τῆς ὀνομαστικῆς.

ἀρσ. ἑμαυτοῦ θηλ. τῆς σεαυτοῦ θηλ. τῆς(καὶ σαυτοῦ-ῆς, ἑαυτοῦ-ης
(καὶ αὐτοῦ-ῆς)

ἑμαυτῶ » τῇ σεαυτοῦ » τῇ (» σαυτῶ-ῆ) ἑαυτῶ-ῆ
(καὶ αὐτῶ-ῆ)

ἑμαυτόν » τὴν σεαυτόν » τὴν (σαυτόν-τήν) ἑαυτόν-ήν
(καὶ αὐτόν-ήν) οὐδ. ἑαυ-
τό (αὐτό).

Ἐν τῷ πληθυντικῷ κλίνονται ἀμφότερα τὰ ἀντωνύμα χωρὶς
ἡμῶν αὐτῶν ὑμῶν αὐτῶν σφῶν αὐτῶν
ἡμῖν αὐτοῖς—αἷς κτλ.

ΣΗΜ. Ἀλλὰ τοῦ τρίτου προσώπου ὑπάρχουσι καὶ ἀπλῆ πληθυντ. καὶ ἑαυτῶν ἢ αὐτῶν, ἑαυτοῖς ἢ αὐτοῖς· θηλ. ἑαυταῖς ἢ αὐταῖς, ἑαυτοῦς-ἑς-ἑ (αὐτοῦς-ἑς-ἑ).

§ 112. Ε'. *Διαφορικόν*· ἄλλος, ἄλλη, ἄλλο· κλίνεται ὡς τὸ αὐτός.

§ 113. ΣΤ'. *Ἀλληλοπαθές*. Προέρχεται ἐκ τοῦ ἄλλος δις ἐπαναλαμβάνομένου· ἄλληλο (ἀντὶ ἄλλ-ἄλλο) κλινόμενον μόνον ἐν τῷ δυτικῷ καὶ πληθ. ἀριθμῷ.

Δυϊκ. γεν. δοτ. ἀλλήλοιν-αιν πληθ. γεν. ἀλλήλων
αἰτ. ἀλλήλω-α δοτ. ἀλλήλοις-αις
αἰτ. ἀλλήλους-ας, ἄλληλα-

§ 114. Ζ'. Δεικτικά. Τὰ δύο κυριώτερα τούτων εἰσὶν

Ονομ. ὅδε ἥδε τόδε

» οὗτος αὕτη τοῦτο

Τὸ ὅδε συντίθεται ἐκ τοῦ ἄρθρου ὁ καὶ τοῦ δεικτικοῦ δε· διὸ καὶ κλί-
νεται ὡς τὸ ἄρθρον. — τὸ δ' οὗτος δασύνεται καὶ λαμβάνει ἐν ἀρχῇ τὸ
τ, ὅπου καὶ τὸ ἄρθρον· ἔχει δὲ τὴν δίφθογγον αὐ ἐν τῇ παραληγουσῇ ὅ-
που τὸ ἄρθρον ἔχει α ἢ η, οὐ δὲ ὅπου ἐκείνο ἔχει ο, ου ἢ ω.

Ονομ.	ὅ	ῆ	τό	πληθ. οἱ	αἱ	τά
	ὅδε	ῆδε	τόδε	» οἷδε	αἷδε	τάδε
	οὗτος	αὕτη	τοῦτο	» οὔτοι	αὔται	ταῦτα
Γεν.	τοῦ	τῆς	τοῦ	» »	τῶν	»
	τοῦδε	τῆςδε	τοῦδε	» »	τῶνδε	»
	τούτου	ταύτης	τούτου	» »	τούτων	»
Δοτ.	τῷ	τῇ	τῷ	» τοῖς	ταῖς	τοῖς
	τῷδε	τῇδε	τῷδε	» τοῖςδε	ταῖςδε	τοῖςδε
	τούτῳ	ταύτῃ	ταύτῳ	» τούτοις	ταύταις	τούτοις
Αἰτ.	τόν	τήν	τό	» τούς	τάς	τά
	τόνδε	τήνδε	τόδε	» τούδε	τάςδε	τάδε
	τούτον	ταύτην	τούτο	» τούτους	ταύτας	ταῦτα
Δυϊκ.	τῷ	τά	τῷ	γεν.δοτ. τοῖν	ταῖν	τοῖν
	τῷδε	τάδε	τῷδε	τοῖνδε	ταῖνδε	τοῖνδε
	τούτῳ	ταῦτα	τούτῳ	τούτοιν	ταύταιν	τούτοιν

Τὸ ἐπίρρημα τοῦ ὅδε εἶναι ὥδε, τοῦ δὲ οὗτος τὸ οὕτως καὶ πρὸ συμ-
φώνου οὕτω (§ 30, ΣΤ, η).

Κατὰ τὸ οὗτος κλίνονται καὶ τὰ

τοσοῦτον τοσαύτη τοσοῦτο

τοιοῦτος τοιαύτη τοιοῦτο

τηλικούτος τηλικαύτη τηλικούτο

Ἐν οἷς ὅμως τὸ ἀρχτικὸν τ ἐκπίπτει· ταῦτα ἀλλὰ τοσαῦτα. Πρὸς τι-
θεμένου τοῦ ἐγκλιτικοῦ δε (§ 28 καὶ 90) τοῖς τόσος, τοῖος, τηλίκος
προέρχονται τὰ ὀξείως δεικνύοντα τοσόςδε, τηλικόςδε, κλινόμενα ὡς τὰ
ἐπίθετα πρὸ τοῦ δε·

ἐκεῖνος, ἐκεῖνη, ἐκεῖνο κλίνεται ὡς τὸ αὐτός·

Τοῖς δεικτικαῖς ἀντωνύμοις εἰς ἐπίτασιν τῆς δείξεως προστίθεται πολ-
λάκις ἰ τονιζόμενον, πρὸ τοῦ ὁποίου ἀκώλυτος γίγνεται ἡ κλίσις· τὸ
ἐκθλίβονται δὲ πρὸ αὐτοῦ τὰ βραχέα α, ε, ο· οὐτοσί(ν), ὀδί, ἐκεινωνί,
αὐτή, τοῖςδί, ταυτί, τουτί. (1)

Ἡ Ἀναφορικὸν· δασύνεται κατὰ πάσας τὰς πτώσεις.

Ἐνικ.	ὅς	ῆ	ὅ	πληθ.	οἷ	αἷ	ᾶ
	οὗ	ῆς	οὗ	»	»	ῶν	»
	ὧ	ῆ	ῶ	»	οἷς	αἷς	οἷς
	θν	ῆν	θ	»	οὖς	ᾶς	ᾶ

Δυσκ. ὄνομ. αἷτ. ὦ ᾶ ὦ γεν. δοτ. οἷν αἷν οἷν

§ 115—116. Θ-Ι'. Ἐρωτηματικόν· καὶ ἀόριστον ἔχει στέλεχος τὸ
αὐτὸ τῷ ἀόριστῳ ἀντωνύμῳ, οὗ διαφέρει μόνον κατὰ τὸν τονισμόν· τὸ
ἀόριστόν ἐστιν ἐγκλιτικόν (§ 27—28). τὸ δ' ἐρωτηματικὸν ὀξύνεται
πάντοτε· τίς; τίνος; κτλ.

Ἐρωτηματικόν

Ἀόριστον

	Ἀρσ. καὶ θηλ.	Οὐδ.	Ἀρσ. καὶ θηλ.	Οὐδ.
Ἐνικ.	τίς;	τί;	τίς	τί
	τίνος;		τινός	
	τίνι;		τινὶ	
	τίνα;	τί;	τινά	τί
Δυσκ.	τίνες;		τινέ	
	τίνοι;		τινοῖν	
Πληθ.	τίνες	τίνα;	τινές	τινά (ἕττα)
	τίνων		τινῶν	
	τίσι(ν)		τισὶ(ν)	
	τίνας	τίνα;	τινάς	τινά.

ΣΗΜ. α'. Ἀντὶ τίνος; τίνι; ὡς καὶ τινός, τινί, τίθεται συνήθως τοῦ, τῷ, τὰ ὁ-
ποῖα ἀόριστα ὄντα ἐγκλίνονται κατὰ τὸν τόνον.

ΣΗΜ. β'. Τὸ ἀναφορικὸν ἀντωνύμῳ συντίθεται τῷ ἀόριστῳ, φυλάττει δὲ ἐ-
κότερον τὴν ἰδίαν κλίσιν· οἷον, ὅστις, οὗτινος, ὡντινων (2). Καὶ οἱ βραχύτεροι τύποι
τοῦ τίς εὐρηγται ἐν τῇ συνθέσει μετὰ τοῦ ὅς· ὅτε ὅμως τὸ στέλεχος ο μένει ἀκλι-
τον ὅτου· δοτ. ὅτῳ· γεν. πληθ. ὅτων· δοτ. ὅτοι· σι(ν)· ἕττα ἀντὶ ἕτινα.

(1) Τὸ ἰ προσλαμβάνει τὸ εὐφωνικὸν ν, ἐὰν προηγῇται σ' ἐκεινωσίν ἐστιν 30 ς'.

(2) Εἰς διαφορὰν ἀπὸ τοῦ συνδέσμου ὅτι γράφεται τὸ οὐδέτερον ἐν διασάσει θ τι.

§ 117 ΙΑ'. Αόριστον ἀντώνυμον εἶναι καὶ τὸ δαῖνα, ὃ δὲ μὲν εὐρη-
ται ἄκλιτον, ὅτε δὲ κλίνεται οὕτως·

Ἐνικ. ὁ, ἡ, τὸ δαῖνα	κλητ.	δαῖνες
	δαίνος	» δαίνων
	δαῖνι	
	δαῖνα	δαῖνας

§ 118. ΙΒ'. Συσχετικά ἀντώνυμα ὀνομάζονται τὰ ἐξῆς

τίς;	τίς	ὅδε, οὗτος	ὅς, ὅστις
πότερος; (1)	πότερος	ἕτερος	ὀπότερος
(τίς τῶν δύο)	(εἷς τῶν δύο)	(ὁ εἷς τῶν δύο)	(ὁποῖος τῶν δύο)
πόσος;	ποσός	τόσος τοσόςδε το- σοῦτος	ὅσος, ὀπόσος.
ποῖος;	ποιός	τοῖος, τοιόςδε τοιοῦτος	οἷος, ὀποῖος
πηλίκος; (2)	πηλίκος	τηλίκος, τηλικόςδε τηλικούτος.	ήλίκος, ὁ πηλίκος.

Ἐν τῷ τῶν Ἀττικῶν παζῶ λόγῳ εἰσὶν ἐκ τῶν δεικτικῶν εὐχρηστα
σχεδὸν τὰ ἐντεταμένα εἰς-δε καί-οὗτος.

§ 119. Ἐκ τῶν αὐτῶν στελεχῶν παράγονται καὶ τὰ συσχετικά ἐ-
πιρρήματα·

πού;	πού	ἐνθα ἐνθάδε ἐνταῦθα	οὔ, ὅπου
πόθεν;	ποθεν	ἐνθεν ἐνθενδε ἐντεῦθεν	ἔθεν ὀπόθεν
ποῖ;	ποῖ	ἐνθα ἐνθάδε ἐνταῦθα	οἶ, ὅποι
πότε;	πότε	τότε	ὅτε, ὀπότε
πηνίκα; (3)		τηνικάδε τηλικάυτα ᾧδε	ήνίκα, ὀπηνίκα
πῶς;	πῶς	οὕτως	ῶς, ὀπῶς
πῇ;	πῇ	τῇδε ταύτη	ῇ, ὀπῇ

(1) Τίς τῶν δύο. (2) Σημαίνει ἡλικίαν ἢ μέγεθος. (3) ὀρίζει τὰς ὥρας τοῦ χρόνου.

ΣΗΜ. α'. Τὰ μὲν εἰς οὐ* σημαίνουσιν στάσιν· τὰ δὲ εἰς οἱ τὴν εἰς τόπον κίνησιν καὶ τὰ εἰς ἡ τὴν διὰ τόπου κίνησιν· τὰ δὲ ἀόριστα πάντα ἐγκλινοῦσι τὸν τόνον (§ 27—28), περὶ τῶν δὲ καὶ θεὸν καταλήξεων ἰδὲ § 90· τὸ ἐκεῖνος ἔχει ἐπιρρήματα ἐκεῖ, ἐκεῖθεν, ἐκεῖσε.

ΣΗΜ. β'. Πᾶσι τοῖς ἀναφορικοῖς ἀντωνύμοις καὶ ἐπιρρήμασι δύνανται νὰ προστεθῶσιν οἱ σύνδεσμοι δὴ, δὴ ποτε καὶ οὖν (ἀρισταίνοντες πλέον τὴν τῶν ἀντωνύμων σημασίαν) καὶ τὸ ἐγκλιτικὸν περ εἰς ἔμφασιν* ὅστις δὴ ποτε. ὅπως οὖν, ὥς περ.

ΣΗΜ. γ'. Σημειωθήτωσαν καὶ τὰ ἀρνητικὰ ἀντωνύμα καὶ ἐπιρρήματα ὅστις, μήτις, οὐδέτερος, μηδέτερος* οὐδαμοῦ, μηδαμοῦ, οὐδαμῶς, μηδαμῶς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ. (Ἀριθμολ § 42).

§ 120. Ὡς ἀριθμητικοῖς σημείοις χρῶνται καὶ τοῖς στοιχείοις τοῦ ἀλφάβητου κατὰ τάξιν· ἐν τῇ κατωτέρῳ σημειωθείσῃ συνηθεστάτῃ δηλώσει παρενεβλήθη μετὰ τὸ ε τὸ ς' (στίγμα) διὰ τὸν ἀριθμὸν 6, οὕτως α-θ εἰσὶ μονάδες, $\iota=10$, $\kappa=20$ · μετὰ τὸ $\pi=80$ παρεμβάλλεται (κόπ-
πα) $=90$ · μετὰ τὸ $\omega=800$ ϰ (σαμπί) $=900$. Ἀπὸ τοῦ 1000 ἄρχεται πάλιν τὸ ἀλφάβητον· ἀλλ' ἐνταῦθα ὑπογράφεται τὸ σημεῖον* ὅθεν αὐξά
 $=1861$.

1, α,	εἷς, μιά, ἐν	(δ) πρῶτος, ἡ, ον
2, β',	δύο	δεύτερος, α, ον
3, γ',	τρεῖς, τρία	τρίτος, ἡ, ον
4, δ',	τέσσαρες, τέσσαρα	τέταρτος
5, ε,	πέντε	πέμπτος
6, ς',	ἕξ	ἕκτος
7, ζ',	ἐπτά	ἑβδομος
8, η,	ὀκτώ	ὀγδοος
9, θ',	ἐννέα	ἐνατος (ἐννατος)
10, ι,	δέκα	δέκατος

11, ια',	ένδεκα	ένδέκατος
12, ιβ',	δώδεκα	δωδέκατος
13, ιγ',	τρεῖς, τρία καὶ δέκα τρισκαίδεκα	τρискаιδέκατος
14, ιδ',	τέσσαρες, τέσσαρα καὶ τεσσαρακαίδεκα [δέκα	τεσσαρακαιδέκατος
15, ιε',	πεντεκαίδεκα	πεντεκαιδέκατος
16, ις',	έκκαίδεκα [έξκαίδεκα]	έκκαιδέκατος
17, ιζ',	έπτακαίδεκα	έπτακαιδέκατος
18, ιη',	οκτωκαίδεκα	οκτωκαιδέκατος
19, ιθ',	έννεακαίδεκα	έννεακαιδέκατος
20, κ',	είκοσι(ν)	είκοστός
30, λ',	τριάκοντα	τριακοστός
40, μ',	τεσσαράκοντα	τεσσαρακοστός
50, ν',	πεντήκοντα	πεντηκοστός
60, ξ',	έξήκοντα	έξηκοστός
70, ς',	έβδομήκοντα	έβδομηκοστός
80, π',	ογδοήκοντα	ογδοηκοστός
90, ιζ',	ένενήκοντα	ένενηκοστός
100, ρ',	έκατόν	έκατοστός
200, σ',	διακόσιοι, αι, α,	διακοσιοστός
300, τ',	τριακόσιοι	τριακοσιοστός
400, υ',	τετρακόσιοι [τεσσαρακ]	τετρακοσιοστός
500, φ',	πεντακόσιοι	πεντακοσιοστός
600, χ',	έξακόσιοι	έξακοσιοστός
700, ψ',	έπτακόσιοι	έπτακοσιοστός
800, ω',	οκτακόσιοι	οκτακοσιοστός
900, Ϟ',	έννακόσιοι (έννακόσιοι)	έννακοσιοστός (έννακ.)
1000, α,	χίλιοι, αι, α	χιλιοστός
2000, β,	δισχίλιοι	δισχιλιοστός
3000, γ,	τρисχίλιοι	τρισχιλιοστός
4000, δ,	τετρακισχίλιοι	τετρακισχιλιοστός
5000, ε,	πεντακισχίλιοι	πεντακισχιλιοστός
6000, ς,	έξακισχίλιοι	έξακισχιλιοστός
7000, η,	έπτακισχίλιοι	έπτακισχιλιοστός
8000, θ,	οκτακισχίλιοι	οκτακισχιλιοστός

9000, θ, ἑνᾶχιλιοι	ἐνακισχλιοστὸς (ἐννακ.)
40000, ι, μύριοι	μυριοστὸς
20000, κ, διςμύριοι	δισμυριοστὸς
30000, λ, τριςμύριοι	τρισμυριοστὸς
40000, μ, τετρακισμύριοι	τετρακισμυριοστὸς
50000, ν, πεντακισμύριοι	πεντακισμυριοστὸς
60000, ξ, ἑξακισμύριοι	ἑξακισμυριοστὸς
70000, ρ, ἑπτακισμύριοι	ἑπτακισμυριοστὸς
80000, π, ὀκτακισμύριοι	ὀκτακισμυριοστὸς
90000, ς, ἐν(ν)ακισμύριοι	ἐν(ν)ακισμυριοστὸς
100000, ρ, δεκακισμύριοι	δεκακισμυριοστὸς.

§ 121. Οἱ ἀπὸ 1—4 ἀπόλυτοι ἀριθμοὶ εἰσι κλιτοί.

1 εἷς	μία	ἕν	2. Ὀν. αἰτ. δύο
ένός	μιᾶς	ένός	Γεν. δοτ. δυσὶν
ένί	μιᾶ	ένί	
ἕνα	μίαν	ἕν	
3 τρεῖς	οὐδ.	τρία	4 τέσσαρες οὐδ. τέσσαρα
τριῶν			τεσσάρων
τρισί(ν)			τέσσαρσι(ν)
τρεῖς	»	τρία	τέσσαρας » τέσσαρα

ΣΗΜ. Ὡς τὸ εἷς κλίνεται καὶ οὐδεῖς, οὐδεμία, οὐδὲν καὶ μηδεῖς.—
Δύο εὗρησαι καὶ ἄκλιτον· παρασχηματισμὸς τοῦ δυσὶν ἐστὶ θυοῖν· ἡ δὲ δοτ.
πληθ. δυσί(ν) οὐκ ἔστιν ἄττική·

§ 122. Οἱ 5—99 εἰσὶν ἀριθμοὶ ἄκλιτοί· οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ 13 καὶ ἐφε-
ξῆς ἐκφράζονται χωρὶς· τρεῖς, τρία καὶ δέκα· τέσσαρες, τέσσαρα καὶ
δέκα.

25 εἴκοσι καὶ πέντε 125 συνήθως πέντε καὶ εἴκοσι
καὶ ἑκατὸν κτλ.

πέντε καὶ εἰκοσι(ν)
εἴκοσι πέντε

Τὰ δὲ τακτικὰ ἀριθμοῦνται εἷς καὶ εἰκοστὸς ἢ πρῶτος καὶ εἰκοστὸς·
πρὸς δὲ εἰκοστὸς πρῶτος κτλ.

§ 123. Ἐκ τῶν στελεχῶν τῶν ἀριθμητικῶν λέξεων παράγονται διὰ
τῆς συνθέσεως μετὰ τῆς σύν. ἀ. Διαμεμητικά· σύνδυο, σύντρεις, σύνδεκα
(1).—6'. Διὰ τῆς συλλαβῆς π.λους(ἐκ τοῦ πλόος)· πολλαπλασιαστικά ἀ-

(1) Ταῦτα ἐκφράζονται καὶ διὰ τῶν προθέσεων ἀνὰ καὶ κατὰ· ἀνὰ (κατὰ) πέντε.

πλοῦς, διπλοῦς, τριπλοῦς, πενταπλοῦς καὶ πολλαπλοῦς· παραιτέρω διπλάσιος, τριπλάσιος, πολλαπλάσιος κτλ.—γ'. Ἐπιρρήματα· μοναχῇ (μόνος), διχῇ ἢ δίχᾳ—δ'. Οὐσιαστικά· μονάς (στελ. μονάδ), δυάς, τριάς, τετράς, πεμπάς, ἑξάς, ἑβδομάς, ὀγδοάς, ἑννεάς, δεκάς, ἑκατοντάς, χιλιάς, μυριάς· τρεῖς μυριάδες=30,000.—ε'. Ἐπιρρήματα· ἅπαξ (ἐκ τοῦ δωρ ἅς=εἷς) δὶς, τρίς, τετράκις, πεντάκις, ἑξάκις, δεκάκις κτλ. πολλάκις, ὁσάκις, τοσαυτάκις, πλειστάκις, ὀλιγάκις.—Πτωτικά ἐπίθετα· ἕκαστος, ἑκάτερος, πᾶς, πᾶσα, πᾶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ.

Α'. Γενικαὶ παρατηρήσεις.

§ 124. Τὸ ρῆμα ἔχει τὰ ἐξῆς παρεπόμενα·

1. ἀριθμοὺς τρεῖς· ἐνικόν, δυϊκόν καὶ πληθυντικόν·

2. διαθέσεις τρεῖς· ἐνεργητικὴν· ἔλυσα

μέσῃν ἔλυσάμην

παθητικὴν ἑλύθην.

πρὸς ὧπα τρία

ἀ. λύω

β'. λύεις

γ'. λύει.

Ρήματα, τὰ ὁποῖα ἔχουσι μόνον μέσον ἢ παθητικὸν σχηματισμόν, καλοῦνται ἀποθετικά.

ΣΗΜ. Ἰδίους τύπους διὰ τὸ παθητικὸν ἔχει μόνον ὁ ἀόριστος καὶ μέλλον· ἐν τοῖς ἄλλοις χρόνοις ἔχουσιν οἱ μέσοι τύποι ἅμα καὶ παθητικὴν σημασίαν·

3. τάξεις δύο τῶν χρόνων

Α'. χρόνοι ἀρχτικοί·

ἀ. ἐνεστώς λύω

β' παρακείμενος λέλυκα

γ' μέλλον λύσω

Β'. χρόνοι ιστορικοί

ά. παρατατικός ἔλυσον

β' ὑπερσυντελικός ἐλελύκειν

γ' ἀόριστος ἔλυσα

4. Ἑγκλίσεις τέσσαρες

Ρήμ. απρεμ. { ά. όριστική λύω
β' ύποτακτική λύω
γ' εὐκτική λύοιμι
δ' προστακτική λύε

5. πτωτικά ρηματικά

ά. ἀπαρέμφατον(1) λύειν

β' μετοχή(2) λύων

γ' ρηματικόν ἐπίθ. λυτέος (λυτός)

§ 125. Αἱ προσωπικαὶ καταλήξεις εἰσὶν ἀρχῆθεν αἱ ἐξῆς

Ἑνεργητικόν

Μέσον

Ἐνικ. 1.-μι	—	—μαι	—μην
2.-σι	—	—σαι	—σο
3.-τι	—	—ται	—τα

Δυϊκ. 1. —μεν		—μεθον	
2. —τον		—σθον	
3.-τον	την	—σθον	—σθην

Πλθ. 1. —μεν		—μεθα	
2. —τε		—σθε	
3.-ντι	ντ § γ ἐκ τοῦ	—νται	—ντο

Αἱ προσωπικαὶ καταλήξεις τοῦ ἐνεργητικοῦ δηλοῦνται ἄριστα ἐκ τοῦ ἐνεστῶτος τοῦ εἰμί.

Αἱ καταλήξεις τῶν τριῶν ἐνικῶν προσώπων εἰσι κυρίως τὰ στελέχη τῶν προσωπικῶν ἀντωνύμων με, σε' τὸ δὲ γ' προσ. τι εἶναι τὸ στέλεχος τοῦ ἄρθρου το' τὸ πρῶτον δυϊκὸν συμπίπτει πάντοτε τῷ ά. πλθ. προσώπῳ.

§ 126. Οἱ χρόνοι, συζυγίαι, τὰ ἀπαρέμφατα καὶ αἱ μετοχαὶ διακρίνονται κατὰ τὰ χρονικά στελέχη, ἐξ ὧν παράγονται.

1. στέλ. ἐνεστῶτος, ἐξ οὗ ἐνεστῶς καὶ παρατατικός.

2. » ὁμαλοῦ ἀορίστου, ἐξ οὗ ὁμαλὸς ἀόρ. (ἐνεργ. καὶ μέσος)

3. » μέλλοντος, ἐξ οὗ μέλλων (ἐνεργ. καὶ μέσος)

(1) Κλίνεται διὰ μόνου τοῦ ἄρθρου. (2) Κλίνεται ὡς τὰ ἐπίθετα' πρβ. § 62 (λυθείς) καὶ § 97.

4. » ὁμαλοῦ ἁορ., ἐξ οὗ ὁμαλ. ἁορ. (ἐνεργ. καὶ μέσος)

5. » παρακειμένου, ἐξ οὗ πρκ., ὑπερσ. καὶ μέλ. γ'.

Τὰ πέντε ταῦτα στελέχη ἀνήκουσι τῷ ἐνεργητικῷ καὶ μέσῳ τύπῳ· ὑπάρχουσι δὲ καὶ ἴδια διὰ τοὺς παθητικούς τύπους·

6. στέλ. ὁμαλοῦ παθ. ἁορ., ἐξ οὗ ὁμλ. παθ. ἁορ. καὶ μέλλων.

7. » ἀνωμάλου παθ. ἁορ., ἐξ οὗ ἀνώμ. παθ. ἁορ. καὶ μέλλων.

§ 127. Ἡ ὑποτακτικὴ χαρακτηρίζεται διὰ τῶν ἐκτεινομένων συνδεδετικῶν φωνηέντων· λύ-ω-μεν, λύ-η-τε.

§ 128. Ἡ δὲ εὐκτικὴ διὰ τοῦ ι, τὸ ὁποῖον μετ' ἄλλων φωνηέντων ἐνοῦται εἰς δίφθογον· λύ-οι-μι. Ἡ ὑποτακτικὴ ἔχει τὰς καταλήξεις τῶν ἀρκτικῶν χρόνων, ἡ εὐκτικὴ τὰς τῶν ἱστορικῶν.

§ 129. Ἡ προστακτικὴ ἔχει συνδεδετικὸν φωνήεν ε καὶ καταλήξεις

	Ἑνεργητικόν	Παθητικόν
Ἐνικ.	2-θι	-σο
	3-τω	-σθω
Δυϊκ.	2-τον	-σθον
	3-των	-σθων
Πληθ.	2-τε	-σθε
	3-τωσαν (των)	-σθωσαν (σθων)

ΣΗΜ. Ὁ τόνος τίθεται ὅσον ἔνεστι μακρὰν τῆς ληγούσης· οἶον, λύω, λύετε, λύομαι· περὶ δὲ τῶν ἐξαίρέσεων κατωτέρω.

§ 130. Αἱ συζυγίαι εἰσὶ δύο·

1. ἡ πρώτη, ἡ καὶ συχνοτέρα, συνδεῖ τὰς προσωπικὰς καταλήξεις μετὰ τῶν δύο πρώτων χρονικῶν στελεχῶν διὰ συνδεδετικοῦ φωνήεντος· λύ-ο-μεν· ἐπειδὴ τὸ α. ἐν. πρὸς. τῆς συζυγίας ταύτης λήγει εἰς ω καλοῦνται τὰ ἐνταῦθα ἀναγόμενα ῥήματα εἰς ω· λύ-ω.

2. ἡ δευτέρα, ἡ σπανιωτέρα μὲν ἀλλ' ἀρχαιοτέρα, προσλαμβάνει τὰς καταλήξεις ἐν τοῖς δύο πρώτοις χρόνοις στελέχεσιν ἄνευ συνδεδετικοῦ φωνήεντος· ἐσ-μέν (§ 190). Καλοῦνται δὲ τὰ εἰς αὐτὴν ἀναγόμενα ῥήματα εἰς μι' ἐπειδὴ τὸ πρῶτον ἐνικ. πρὸς. τοῦ ἐνεστ. ἔχει τὴν ἀρχαϊκὴν κατάληξιν εἰς μι' εἰ-μί· (§ 189).

Οἱ τύποι τῶν πέντε ἄλλων χρονικῶν στελεχῶν εἰσὶ κοιναὶ ἀμφοτέραις ταῖς συζυγίαις.

ΠΡΩΤΗ ΚΥΡΙΑ ΣΥΖΥΓΙΑ ΕΙΣ Ω

§ 131. Στέλεχος ἐνεστῶτός ἐστιν ὁ ὑπολειπόμενος τύπος ἀφαιρουμένου τοῦ ω τοῦ ἁ ἐνικ. προσ. τοῦ ἐνεστῶτος.

Περὶ τῆς διαφορᾶς τοῦ τοῦ ἐν. στελέχους ἀπὸ τοῦ ῥηματικοῦ ἰδὲ § 4.
Ἐπεταὶ ὁ σχηματισμὸς τοῦ τοῦ ἐνεστῶτος στελέχους, ἐξ οὗ παράγεται ὁ ἐνεστῶς μετὰ τῶν συζυγιῶν αὐτοῦ, τῆς μετοχῆς, τοῦ ἀπαρεμφάτου καὶ τοῦ παρατατικοῦ.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ. (Ἀριθ. § 13)

Ἐνεστῶς	Ὅριστική	Ὑποτακτική	Εὐκτική	Προστακτική.
1. Ἐνικ.	λύ-ω	λύ-ω	λύ-αι-μι	
2. »	λύ-ει-ς	λύ-ης	λύ-οι-ς	λύ-ε
3. »	λύ-ει	λύ-ῃ	λύ-οι	λυ-έ-τω
2. Δυϊκ.	λύ-ε-τον	λύ-ῃ-τον	λύ-οι-τον	λύ-ε-τον
3. »	λύ-ε-τον	λύ-ῃ-τον	λυ-οί-την	λυ-έ-των
1. Πλθ.	λύ-ο-μεν	λύ-ω-μεν	λύ-οι-μεν	
2. »	λύ-ε-τε	λύ-ῃ-ται	λύ-οι-τε	λύ-ε-τε
3. »	λύ-ου-σι(ν)	λύ-ω-σι(ν)	λύ-οι-εν	λυ-όν-των ἢ λυ-έ-τωσαν.
Μέσον καὶ παθητικόν.				
1. Ἐνικ.	λύ-ο-μαι	λύ-ω-μαι	λυ-οί-μην	
2. »	λύ-ῃ ἢ λύ-ει	λύ-ῃ	λύ-οι-ο	λύ-ου
3. »	λύ-ε-ται	λύ-ῃ-ται	λύ-οι-το	λυ-έ-σθω
1. Δυϊκ.	λυ-ό-μεθον	λυ-ώ-μεθον	λυ-οί-μεθον	
2. »	λύ-ε-σθον	λύ-ῃ-σθον	λύ-οι-σθον	λύ-ε-σθον
3. »	λύ-ε-σθον	λύ-ῃ-σθον	λυ-οί-σθην	λυ-έ-σθην
1. Πλθ.	λυ-ό-μεθα	λυ-ώ-μεθα	λυ-οί-μεθα	
2. »	λύ-ε-σθαι	λύ-ῃ-σθε	λύ-οι-σθε	λύ-ε-σθε
3. »	λύ-ον-ται	λύ-ων-ται	λύ-οιν-το	λυ-έ-σθων ἢ λυ-έ-σθωσαν
Παρατατ	Ἐνεργητικόν Μέσον καὶ παθητικόν			
1. Ἐνικ.	ἔ-λυ-ον	ἐ-λυ-ό-μην	ἀπρρ. ἐνεργ. λύειν	
2. »	ἔ-λυ-ες	ἐ-λύ-ου	μετοχή λύων, ουσια, ον	
3. »	ἔ-λυ-ε(ν)	ἐ-λύ-ε-το	(στέλ. αντ)γν. λύοντ-ος κτλ.	
1. Δυϊκ.		ἐ-λυ-ό-μεθον		
2. »	ἐλύ-ε-τον	ἐ-λύ-ε σθον	ἀπρρ. μέσ. καὶ παθ.	
3. »	ἐλυ-έ-την	ἐ-λυ-έ σθην	λύ-ε-σθαι	
1. Πλθ.	ἐλύ-ο-μεν	ἐ-λυ-ό-μεθα	μετοχ. λυ-ό-μενος	
2. »	ἐλύ-ε-τε	ἐ-λύ-ε-σθαι	λυ-ο-μένην	
3. »	ἔ-λυ-ον	ἐ-λύ-ο-ντο	λυ-ό-μενον.	

§ 132 4. Συνδετικὸν φωνῆεν πρὸ τῶν ἐνρίνων (μ, ν) ἐστὶν ὁ παχὺς φθόγγος (ο, ω), πρὸ τῶν ἄλλων συμφώνων ὁ λιγύς (ε, η, ει).

2. Ἐν τῷ α' ἐν. ἐνεργ. προσ. ἐξέπεσεν ἡ ἀρχαία κατάληξις μι καὶ τὸ συνδετικὸν φωνῆεν ἐξετάθη εἰς ω' ἐν τῷ β' ἐν. ἀπεβλήθη τὸ ι τοῦ ἀρχαίου σι, ἐν τῷ γ' ἀπεβλήθη τι καὶ ἀντὶ τούτου ἐξετάθη τὸ ε εἰς ει λυ-ει-ς, λυ-ε-σι, λυ-ει ἀντὶ λυ-ε-τι. — Τὸ ου τοῦ γ' πληθ. προῆλθε δι' ἀναπληρωτικῆς ἐκτάσεως (§ 44, β') τοῦ ο' λυ-ου-σι ἐκ λυ-ο-νσι ἀντὶ τοῦ ἀρχαίου καὶ δωρικοῦ λυ-ο-ντι.

3. Ἐν τῷ β' ἐν. τῆς ὀριστ. τοῦ μέσου ἐνεστ. προῆλθεν ἡ ει ἐκ τοῦ ε (σ) αι. λύη ἐκ τοῦ λύε (σ) αι κατὰ (§ 30, β' 2.) ὁ εἰς ει τύπος ἐστὶν ἀρχαῖος Ἄττικός, ἐν χρήσει ὢν ἀπακλειστικῶς ἐν τοῖς ροίει, βούλει, ὁ δ' ἡ μετέπειτα καθόλου εὐχρηστος.

4. Ἐν τῇ ὑποτακτικῇ παρεντίθεται ω ἀντὶ παντός ο (ου), η ἀντὶ ε, η ἀντὶ ει· τὸ η τοῦ β' ἐν. προῆλθεν ἐκ τοῦ η (σ) αι (§ 30, 2.)

5. Ἐν τῷ β' ἐν. προσ. προστακτικῆς μέσ. καὶ παρατ. μέσου προ-ῆλθεν ου, διὰ συναιρέσεως ἀπὸ εσο, εο· λύου=λύε(σ)ο, ἐλύο=ἐλύε(σ)ο· ἐν τῷ ἐν. εὐκτ. μέσης προῆλθεν οιο ἀπὸ οιοσ· λύοιο=λύοι(σ)ο.

Β'. Περὶ αὐξήσεως.

§ 133. Διὰ τῆς αὐξήσεως ἐκφράζεται τὸ παρελθὸν ἐν τῇ ὀριστικῇ ἀπάντων τῶν ἱστορικῶν χρόνων· ἐστὶ δὲ διττή·

α. συλλαβική· προτιθεμένου ε

β. χρονική· ἐκτεινομένου τοῦ ἀρκτικοῦ βραχέος φωνήεντος· ἡ συλλαβική τίθεται πρὸ πάντων τῶν ἀπὸ συμφώνου ἀρχομένων ῥημάτων· ἔ-λυ-ο-ν, ἐ-τυπτ-ό-μην· τὸ ρ διπλασιάζεται πρὸ τοῦ ε· ῥίπτω-ἔρριπτον.

ΣΗΜ. Συλλαβικὴν αὐξῆσιν ἔχουσι μηχανομένου τοῦ ε εἰς η· τὰ μέλλω, ἡ-μελ-λ-ο-ν βούλομαι, ἡ-βουλ-ό-μην ἡ-δυν-ά-μην.

§ 134. Ἡ χρονική αὐξῆσις τίθεται πρὸ πάντων τῶν ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένων ῥημάτων. Δι' αὐτῆς τρέπεται

α	εἰς	η	ἄγω	πρτ.	ῥγ-ο-ν
ε	»	η	ἐλαύνω	»	ῥλαυν-ο-ν
ο	»	ω	ὄνειδιζω	»	ὠνειδιζ-ο-ν
ι	»	ι	ἵκτεύω	»	ἱκτέυ-ο-ν
υ	»	υ	ὑβρίζω	»	ὑβριζ-ο-ν
αι	»	η	αἰσθάνομαι	»	ῥσθαν-ό-μην
αυ	»	ηυ	αὐξάνω	»	ῥῥζαν-ο-ν
οι	»	ω	οἰκτεῖρω	»	ὠκτεῖρ-ο-ν

Ἀναύξητα μένουσι τὰ μακρὰ φωνήεντα η, ω, ι, υ, καὶ κανονικῶς αἱ δίφθογγοι ει, ευ, καὶ ου· εἰκάζω (συμπεραίνω) εἰκαῖ-ο-ν· εὐρίσκω εὐ-
ρισκ-ο-ν (σπαν. ἤυρον).

Πρόξετι α, αυ, καὶ οἱ πρὸ φωνήεντος· ἄϊω (ἀκούω) ἄϊον, αὐαίνω (ξη-
ραίνω) αὐαῖνον· οἰακίζω (κυβερνῶ τὸ πηδάλιον) οἰάκίζον.

ΣΗΜ. 4. Ῥήματά τινα ἐκτείνουσι τὸ ἀρκτικὸν ε εἰς ει· ἐάω-εἶαον· οὕτως ἐθίζω, ἐ-
λίσσω, ἔλω ἢ ἐλκώ; ἐπομαι, ἐργάζομαι, ἔρπω ἢ ἐρπύζω, ἐσιτάω, ἔχω· πρὸς. κα-
τωτέρ. τοὺς ἀορ. εἶλον (αἰρέω), εἶσα (ἔξω).

ΣΗΜ. 6. Ἐορτάζω αὐξάνει τὸ δεύτερον φωνήεν· ἐώρταζον Συλλαβικὴν αὐξη-
ξῆσιν τὰ ἐξῆς ῥήματα, εἰ καὶ ἄρχονται ἀπὸ φωνήεντος· ὠθέω-ἐώθεον· ὠνέομαι-ἐω-
νεόμην καὶ οὐρέω (πρὸς. κατωτέρω). Διπλὴν αὐξῆσιν συλλαβικὴν καὶ χρονικὴν ἔ-
χουσι τὰ ὁράω-ἐώραον (συν. ἐώραν), ἀνοίγω ἀνέωγον.

§ 135. Ῥήματα σύνθετα ἐκ προθέσεων ἔχουσι τὴν αὐξῆσιν ἀμέσως
μετὰ τὴν πρόθεσιν ἐν ἀρχῇ τοῦ ῥήματος, εἰσφέρω,-εἰσέφερον, πρου-
άγω,-προήγον· ἐκ πρὸ τοῦ ε εἰς ἐξ ἐξάγω-ἐξῆγον· ἐμβάλλω-ἐνέβαλλον,
συλλέγω-συνέλεγον.

4 Τὰ τελικὰ φωνήεντα τῶν προθέσεων ἐκθλίβονται (§ 30, Γ') ἀποφέ-
ρω-ἀπέφερον· μόνον ἡ περὶ καὶ πρὸ δὲν ἀποβάλλουσι τὸ φωνήεν τὸ τῆς
πρὸ συναιρεῖται πολλάκις μετὰ τοῦ ε· περιφέρω-περίεφερον, προβαίνω-
προὔβαινον. Τὸ δὲ ν τοῖς συν καὶ ἐν πρὸς ὑπερωϊκοῦ γ, καὶ πρὸ χειλι-
κοῦ εἰς μ, πρὸ δὲ τῶν ἀμεταβόλων εἰς τὸ αὐτό.

6'. Ἐξαιρέσεις. Ῥήματά τινα, μὴ συντεθέντα αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ
μετὰ προθέσεων ἀλλὰ παραγόμενα ἐξ ὀνομάτων συνθέτων ἔχουσι τὴν
αὐξῆσιν ἐν ἀρχῇ· ἐναντιόομαι (ἐκ τοῦ ἐναντίος), ἡναντιούμην (ἐκ τοῦ
ουμην), παρῤῥησιάζομαι (ἐκ τοῦ παρῤῥησία ἐλευθεροστομία) ἐπαρῤῥησιάζο-
μην· καὶ ὅμως πολλὰ ἔχουσιν αὐτὴν ἔσωθεν τῆς προθέσεως· ἐκκλησιάζ-
ω (ἐκκλησία) ἐξεκκλησιάζον, ὑποπτέω (ὑποπτος) ὑπώπτουσιν, κατηγο-
ρέω (κατήγορος) κατηγόρουν (εὐν). Ἀνώμαλον τὸ παρανομέω (ἐκ τοῦ
παρὰ-νόμος) παρηνόμουν (εὐν).

8'. Προθέσεις τινὲς ἐν τισι μονήρεσι συνθέσεσιν ἀπώλεσαν ἐπὶ το-
σοῦτον τὴν σημασίαν αὐτῶν, ὥστε τὰ ῥήματα ὡς ἀπλὰ ἐκλαμβάνονται.
καθεύδω (κοιμῶμαι) ἐκάθευδον (ἀλλὰ καὶ καθηύδον) καθίζω-ἐκάθιζον·
πρὸς. κατωτέρω (§ 199). Τὰ ῥήματα ἵημι (ἀφίημι), ἐννῶμι (ἀμφιέν-
νομι), ἤμαι (χάθηται). Ἄλλα ἔχουσι διπλὴν αὐξῆσιν· ἀνέχομαι (ὑποφέ-
ρω) ἡνειχόμην, ἀνορθόω-ἡνώρθουν (συν), παροινῶ-ἐπαρῶνουν (συν), διακο-
νέω (διάκονος ὑπηρετῶ)-ἐδιηκόνουν (εὐν).

9. Τὰ ἐκ τοῦ δυς καὶ ευ σύνθετα παραγόμενα καὶ αὐτὰ ἐξ ὀνομά-
των ἔχουσι τὴν αὐξῆσιν ἔσωθεν ἐὰν τὸ ῥήμα ἄρχηται ἀπὸ φωνήεν-

τος βραχίος εὐεργετέω (ἐκ τοῦ εὐεργέτης) εὐεργέτουν(εον) καὶ εὐεργέ-
τουν, δυσαρεστέω-δυσήρεστουν(εον, ἄλλως ὅμως τὰ μὲν ἀπὸ τοῦ δυσ-
σύνθετα ἔχουσι τὴν αὐξησιν ἔξωθεν, τὰ δὲ ἀπὸ τοῦ εὐ μένουσιν ἀναύ-
ξητα ἢ, πρὸ συμφώνου, τρέπουσι τὸ εὐ εἰς ηὐ δυσήμερῶ-ἐδυσημέρουν
(εον), δυστυχῶ-ἐδυτύχουν· εὐήμερῶ-εὐήμερουν, εὐτυχῶ-εὐτύχουν καὶ
νύτύχουν.

ΣΗΜ. Τὸ ν μένει ἀμετάβλητον πρὸ τῶν γλωσσικῶν· συντίθημι.— Πρὸ τῶν ὁ-

ΣΥΝΗΡΗΜΕΝΑ

§ 136. Ρήματα, ὧν τὸ τοῦ ἐνεστώτος στέλεχος καταλήγει εἰς α, ε

		Τιμάω		Ποιέω		Δουλόω	
		στελ.	Τιμά		Ποιε		Δουλο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ							
Ἐνεσ. Ὑριστική.	Ἐ. 1	τιμάω	τιμῶ	ποιέω	ποιῶ	δουλόω	δουλῶ
	2	τιμάεις	τιμᾶς	ποιέεις	ποιεῖς	δουλόεις	δουλοῖς
	3	τιμάει	τιμᾷ	ποιέει	ποιεῖ	δουλόει	δουλοῖ
	Δ. 4						
	2	τιμάετον	τιμᾶτον	ποιέετον	ποιεῖτον	δουλόετον	δουλοῦτον
	3	τιμάετον	τιμᾶτον	ποιέετον	ποιεῖτον	δουλόετον	δουλοῦτον
	Π. 4	τιμάομεν	τιμῶμεν	ποιέομεν	ποιοῦμεν	δουλόομεν	δουλοῦμεν
	2	τιμάετε	τιμᾶτε	ποιέετε	ποιεῖτε	δουλόετε	δουλοῦτε
	3	τιμάουσι(ν)	τιμῶσι(ν)	ποιέουσι(ν)	ποιοῦσι(ν)	δουλόουσι(ν)	δουλοῦσι(ν)
Προστακτική.	Ἐ. 1	τιμάω	τιμῶ	ποιέω	ποιῶ	δουλόω	δουλῶ
	2	τιμάης	τιμᾶς	ποιέης	ποιῆς	δουλόης	δουλῆς
	3	τιμάη	τιμᾷ	ποιέη	ποιῇ	δουλόη	δουλῇ
	Δ. 4						
	2	τιμάητον	τιμᾶτον	ποιέητον	ποιῆτον	δουλόητον	δουλῶτον
	3	τιμάητον	τιμᾶτον	ποιέητον	ποιῆτον	δουλόητον	δουλῶτον
	Π. 4	τιμάωμεν	τιμῶμεν	ποιέωμεν	ποιῶμεν	δουλόωμεν	δουλῶμεν
	2	τιμάητε	τιμᾶτε	ποιέητε	ποιῆτε	δουλόητε	δουλῶτε
	3	τιμάωσι(ν)	τιμῶσι(ν)	ποιέωσι(ν)	ποιῶσι(ν)	δουλόωσι(ν)	δουλῶσι(ν)

περωτικῶν (§ 5, Γ, σημ.) τρέπεται· εἰς γ συν·καλέω=συγκαλέω, σύν·χρονος=σύγ·χρονος· συν·γιγνώσκω=συγγιγνώσκω· πρὸ τῶν χειλικῶν (§ 5, Γ, σημ.) εἰς μ, ἐν·δαίνω=ἐμδαίνω· συν·πίνω=συμπίνω κτλ. Προ δὲ τῶν ὑγρῶν καὶ τῶν ἐνρίνων (§ 5, Γ, σημ.) ἐξομοιοῦται συντρέω=συρρέω, ἐν·μένω=ἐμμένω· ὁμοίως καὶ πρὸ τοῦ μονήρους σ. τὸ τῆς συν συσπάζω.

ΡΗΜΑΤΑ.

καὶ ο, συναιροῦνται κατὰ πάντας τοὺς τύπους. (Ἀνθολ. § 14)

ΜΕΣΟΝ ΚΑΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ					
τιμάομαι	τιμῶμαι	ποιέομαι	ποιούμαι	δουλόομαι	δουλοῦμαι
τιμάη, ει	τιμῇ	ποιέη, ει	ποιῇ, εἷ	δουλόη, ει	δουλοῖ
τιμάζεται	τιμάται	ποιέεται	ποιεῖται	δουλόεταί	δουλοῦται
τιμαόμεθον	τιμώμεθον	ποιεόμεθον	ποιούμεθον	δουλοόμεθον	δουλοῦμεθον
τιμάεσθον	τιμᾶσθον	ποιέεσθον	ποιεῖσθον	δουλέεσθον	δουλοῦσθον
τιμάεσθον	τιμᾶσθον	ποιέεσθον	ποιεῖσθον	δουλέεσθον	δουλοῦσθον
τιμαόμεθα	τιμώμεθα	ποιεόμεθα	ποιούμεθα	δουλοόμεθα	δουλούμεθα
τιμάεσθε	τιμᾶσθε	ποιέεσθε	ποιεῖσθε	δουλέεσθε	δουλοῦσθε
τιμάονται	τιμῶνται	ποιέονται	ποιοῦνται	δηλόονται	δουλοῦνται
τιμάη	τιμῇ	ποιέωμαι	ποιῶμαι	δουλόωμαι	δουλώωμαι
τιμάηται	τιμᾶται	ποιέη	ποιῇ	δουλόη	δουλοῖ
τιμαόμεθον	τιμώμεθον	ποιέηται	ποιῇται	δουλόηται	δουλώηται
τιμάησθον	τιμᾶσθον	ποιεώμεθον	ποιώμεθον	δουλοώμεθον	δουλώμεθον
τιμάησθον	τιμᾶσθον	ποιέησθον	ποιῇσθον	δουλόησθον	δουλώησθον
τιμάησθον	τιμᾶσθον	ποιέησθον	ποιῇσθον	δουλόησθον	δουλώησθον
τιμαώμεθα	τιμώμεθα	ποιεώμεθα	ποιώμεθα	δουλοώμεθα	δουλώμεθα
τιμάησθε	τιμᾶσθε	ποιέησθε	ποιῇσθε	δουλόησθε	δουλώησθε
τιμάωνται	τιμῶνται	ποιέωνται	ποιῶνται	δουλόωνται	δουλώωνται

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ

Εύκτιχη	Ε. 1	τιμάοιμι	τιμῶμι (-αοίην -ώην)	ποιέοιμι	ποιούμι (-εοίην -οίην)	δουλόοιμι	δουλοῖμι (-οοίην -οίην)
	2	τιμάοις	τιμῶς (-αοίης -ώης)	ποιέοις	ποιούς (-εοίης -οίης)	δουλόοις	δουλοῖς (-οοίης -οίης)
	3	τιμάοι	τιμῶ (-αοίη -ώη)	ποιέοι	ποιού (-εοίη -οίη)	δουλόοι	δουλοῖ (-οοίη -οίη)
	Δ. 1						
	2	τιμάοιτον	τιμῶτορ (-αοίητον -ώητορ)	ποιέοιτον	ποιούτορ (-εοίητον -οίητορ)	δουλόοιτον	δουλοῖτορ (-οοίητον -οίητορ)
	3	τιμαοίτην	τιμῶτην (-αοιήτην -ωήτην)	ποιεοίτην	ποιούτην (-εοιήτην -οιήτην)	δουλοοίτην	δουλοῖτην (-οοίτην -οιήτην)
	Π. 1	τοιμάοιμεν	τιμῶμεν (-αοίημεν -ώημεν)	ποιέοιμεν	ποιούμεν (-εοίημεν -οίημεν)	δουλόοιμεν	δουλοῖμεν (-οοίημεν -οιήμεν)
	2	τιμάοιτε	τιμῶτε (-αοιήτε -ώητε)	ποιέοιτε	ποιούτε (-εοιήτε -οιήτε)	δουλόοιτε	δουλοῖτε (-οοιήτε -οιήτε)
	3	τιμάοιεν	τιμῶεν (-εοιήσαν -οιήσαν)	ποιέοιεν	ποιούεν (-οιήσαν)	δουλόοιεν	δουλοῖεν
	Ε. 2	τίμας	τιμᾶ	ποιέας	ποιεῖ	δούλος	δούλου
	3	τιμάςτω	τιμάτω	ποιέστω	ποιεῖτω	δουλόστω	δουλοῦτω
	Δ. 2	τιμάςτον	τιμᾶτορ	ποιέστον	ποιεῖτορ	δουλόστον	δουλοῦτορ
Προστακτική	3	τιμάςτων	τιμάτων	ποιέστων	ποιεῖτων	δουλόστων	δουλούτων
	Π. 2	τιμάστε	τιμᾶτε	ποιέστε	ποιεῖτε	δουλόστε	δουλούτε
	3	τιμάόντων	τιμῶντων (τιμαέτωσαν τιμάτωσαν)	ποιεόντων	ποιούντων (ποιεέτωσαν ποιεῖτωσαν)	δουλοόντων	δουλούντων (δουλοέτωσαν δουλούτωσαν)
		τιμάειν	τιμᾶν	ποιέειν	ποιεῖν	δουλόειν	δουλούν
		τιμάων	τιμῶν	ποιέων	ποιῶν	δουλόων	δουλῶν
		τιμάουσα	τιμῶσα	ποιέουσα	ποιούσα	δουλόουσα	δουλοῦσα
		τιμάον	τιμῶν	ποιέον	ποιούν	δουλόον	δουλούν
	Ε. 1	ἐτίμαον	ἐτίμωρ	ἐποίηον	ἐποίουν	ἐδούλοον	ἐδούλουρ
	2	ἐτίμας	ἐτίμας	ἐποίηες	ἐποίηεις	ἐδούλοες	ἐδούλους
	3	ἐτίμας(ν)	ἐτίμα	ἐποίηες(ν)	ἐποίηει	ἐδούλοες(ν)	ἐδούλου
	Δ. 1						
	2	ἐτιμάετον	ἐτιμᾶτορ	ἐποιέετον	ἐποιεῖτορ	ἐδουλόετον	ἐδουλοῦτορ
	3	ἐτιμαέτην	ἐτιμῶτην	ἐποιεέτην	ἐποιεῖτην	ἐδουλοέτην	ἐδουλοῖτην
	Π. 1	ἐτιμάομεν	ἐτιμῶμεν	ἐποιέομεν	ἐποιούμεν	ἐδουλόομεν	ἐδουλοῖμεν
	2	ἐτιμάετε	ἐτιμᾶτε	ἐποιέετε	ἐποιεῖτε	ἐδουλόετε	ἐδουλοῖτε
	3	ἐτίμαον	ἐτίμωρ	ἐποίηον	ἐποίουν	ἐδούλοον	ἐδούλουρ

ΜΕΣΟΝ

τιμασίμην	τιμῶμην	ποιεοίμην	ποιοίμην	δουλοοίμην	δουλοίμην
τιμάοιο	τιμῶο	ποιέοιο	ποιοῖο	δουλόοιο	δουλοῖο
τιμάοιτο	τιμῶτο	ποιέοιτο	ποιοῖτο	δουλόοιτο	δουλοῖτο
τιμασίμεθον	τιμῶμεθον	ποιεοίμεθον	ποιοίμεθον	δουλοοίμεθον	δουλοίμεθον
τιμάοισθον	τιμῶσθον	ποιέοισθον	ποιοῖσθον	δουλόοισθον	δουλοῖσθον
τιμαοίστην	τιμῶστην	ποιεοίστην	ποιοίστην	δουλοοίστην	δουλοῦστην
τιμασίμεθα	τιμῶμεθα	ποιεοίμεθα	ποιήμεθα	δουλοοίμεθα	δουλοίμεθα
τιμάοισθε	τιμῶσθε	ποιέοισθε	ποιοῖσθε	δουλόοισθε	δουλοῖσθε
τιμάοιντο	τιμῶντο	ποιέοιντο	ποιοῖντο	δουλόοιντο	δουλοῖντο
τιμάου	τιμῶ	ποιέου	ποιοῦ	δουλόου	δουλοῦ
τιμάεσθω	τιμᾶσθω	ποιέεσθω	ποιεῖσθω	δουλόεσθω	δουλοῦσθω
τιμάεσθον	τιμᾶσθον	ποιέεσθον	ποιεῖσθον	δουλόεσθον	δουλοῦσθον
τιμάεσθην	τιμᾶσθην	ποιέεσθην	ποιεῖσθην	δουλόεσθην	δουλοῦσθην
τιμάεσθε	τιμᾶσθε	ποιέεσθε	ποιεῖσθε	δουλόεσθε	δουλοῦσθε
τιμάεσθων	τιμᾶσθων	ποιέεσθων	ποιεῖσθων	δουλόεσθων	δουλοῦσθων
τιμάεσθωσαν	τιμᾶσθω- σαν	ποιέεσθωσαν	ποιεῖσθω- σαν	δουλόεσθωσαν	δουλοῦσθω- σαν
τιμάεσθαι	τιμᾶσθαι	ποιέεσθαι	ποιεῖσθαι	δουλόεσθαι	δουλοῦσθαι
τιμαόμενος	τιμῶμενος	ποιεόμενος	ποιούμενος	δουλοόμενος	δουλούμενος
τιμαομένη	τιμῶμένη	ποιεομένη	ποιουμένη	δουλοομένη	δουλουμένη
τιμαόμενον	τιμῶμενον	ποιεόμενον	ποιούμενον	δουλοόμενον	δουλούμενον
ἐτιμαόμην	ἐτιμῶμην	ἐποιεόμην	ἐποιούμην	ἐδουλοόμην	ἐδουλούμην
ἐτιμάου	ἐτιμῶ	ἐποιέου	ἐποιοῦ	ἐδουλόου	ἐδουλοῦ
ἐτιμάετο	ἐτιμᾶτο	ἐποιέετο	ἐποιεῖτο	ἐδουλόετο	ἐδουλόετο
ἐτιμαόμεθον	ἐτιμῶμε- θον	ἐποιεόμεθον	ἐποιούμε- θον	ἐδουλοόμεθον	ἐδουλούμε- θον
ἐτιμάεσθον	ἐτιμᾶσθον	ἐποιεέσθον	ἐποιεῖσθον	ἐδουλόεσθον	ἐδουλοῦσθον
ἐτιμαέστην	ἐτιμᾶστην	ἐποιεέστην	ἐποιεῖστην	ἐδουλόεστην	ἐδουλοῦστην
ἐτιμαόμεθα	ἐτιμῶμεθα	ἐποιεόμεθα	ἐποιούμεθα	ἐδουλόόμεθα	ἐδουλούμεθα
ἐτιμάεσθε	ἐτιμᾶσθε	ἐποιεέσθε	ἐποιεῖσθε	ἐδουλόεσθε	ἐδουλοῦσθε
ἐτιμᾶοντο	ἐτιμῶντο	ἐποιέοντο	ἐποιοῦντο	ἐδουλόοντο	ἐδουλοῦντο

ΣΗΜ. Περὶ τοῦ εἰς οἱ καὶ ε λήγοντας τύπους προστιθεμένου εὐφωνικοῦ ν ἰδὲ § 30, ζ', καὶ § 56, σημ. 2). Τὸ τιμᾶν (ἐκ τοῦ τιμάειν) δὲν ἔχει ὑπογεγραμμένον τὸ α κατὰ § 30, γ', 2, ἐπειδὴ προερχεται ἐκ τοῦ αεν (τιμάειν, ὡς καὶ τὸ δουλοῦν ἐκ τοῦ δουλόειν· ἐπειδὴ ἄλλως ἤθελε συναϊρεθῇ εἰς οἱ.

Σ η μ ε ι ὡ σ ε ι ς .

§ 137. Τὰ εἰς ε μονοσύλλαβα στελέχη ἔχουσι μόνον τὴν εἰς εἰ συναΐρουν· πᾶσαι δὲ αἱ συλλαβαί, αἵτινες συναϊρούμεναι ἤθελον παράγει ἄλλο φωνῆεν, μένουσιν ἀσυναΐρετοι·

πλε (ἐνεστ. πλεω)

πλέεις πλεῖς ἀλλὰ πλέω

πλέει πλεῖ » πλέουσι(ν)

ἔπλεε, ἔπλει, » ἔπλεον

Ἐξαΐρουν ποιεῖ τὸ δέω (δέων), τοῦ ὁποίου τὸ δοῦν (δέον), δοῦμαι καὶ ἄλλα διακρίνουσιν αὐτὸ ἀπὸ τοῦ δέω (ἔχω ἀνάγκην), δεῖ, τὸ δέον.

2. Στελέχη τινὰ εἰς οἱ ἔχουσι συναΐρουν εἰς η ἀντὶ ᾧ ζάω, ζῆς, ζῆ, ζῆτε, ἀπαρ. ζῆν· πεινά-ω, πεινῆν· διψά ω, διψῆν, ἐπίσης κνά-ω (ξέω), σμά-ω, ψάω καὶ χράομαι.

3. ριγό-ω ἔχει ω καὶ φ ἀντὶ οὐ καὶ οἱ ἀπαρ. ριγῶν; εὐκτ. ριγῶν.

4. ἰδιότροπον συναΐρουν ἔχει τὸ λούω δηλ. ἡ δίφθογγος οὐ ἐκκρούει τὸ συνθετικὸν φωνῆεν ἔλου ἀντὶ ἔλουε, λούμαι ἀντὶ λούομαι κτλ.

Δ'. Διαφορὰ τοῦ τοῦ ἐνεστ. στελ. ἀπὸ τοῦ ῥηματικοῦ

§ 138. Ῥηματικὸν στέλεχος ὀνομάζομεν τὸν τύπον τοῦ ῥήματος, ἐξ οὗ προτιθεμένων τῶν καταλήξεων τῶν προσώπων, χρόνων, ἐγκλίσεων καὶ μετοχῶν κατὰ τοὺς τῆς προφορᾶς κανόνας παράγονται πάντες οἱ τύποι ῥηματός τινος· λυ ἐνεστ. λύω, παρ.κ. λέλυκα, μέλ. λύσω· τιμα ἐνεστ. τιμάω, παρ.κ. τετίμηκα, μέλ. τιμήσω.

Ἐκ τοῦ ῥηματικοῦ στελέχους παράγονται τῇ προσάψει ὀνοματικῶν καταλήξεων ὀνόματα· λύ-σι-ς, λύ-τήρ, λύ-τρο-ν· τιμη-σι-τιμη-τή-ς.

Ἐὰν τὸ ῥηματικὸν στέλεχος μὴ ἔχῃ ἄλλην παραιτέραν παραγωγὴν, καλεῖται ρίζα· λυ· καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ παραγόμενον ῥῆμα, ριζικόν· λύω· ἐὰν δ' ἤδη αὐτὸ τὸ ῥηματικὸν στέλεχος ἦναι στέλεχος ὀνόματος παρ.κ. ἐὰν δι' ὀνοματικῆς προσάψεως, ὀνομάζεται παράγωγον· τιμα—ἅμα ὀνοματικὸν στέλεχος τοῦ τιμῇ τῇ προσάψει τῆς ὀνοματικῆς καταλήξεως μα ἐκ τῆς ρίζης τι παρ.κ. ἐὰν —καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ παρ.κ. ἐὰν ῥῆμα παράγωγον· τιμάω.— Αἱ ρίζαι εἰσὶν ἅσαι μονοσύλλαβαί, τὰ δ' ἐξ αὐτῶν παραγόμενα στελέχη, διςσύλλαβα ἢ μονοσύλλαβα.

§ 139. Τὸ ρηματικὸν στέλεχος δὲν εἶναι πάντοτε ταῦτὸ τῷ τοῦ ἐνεστώτος, ἀλλὰ συχνάκις εἶναι τὸ τοῦ ἐνεστώτος ἔκτασις τοῦ ρηματικοῦ ἐνεστ. λείπ-ω· ἐνεστ. στέλ. λειπ. ρήμ. στέλ. λιπ. (ἀόρ. ἔλιπον). Αἱ ἔκτασις αὗται λέγονται *ἐκτάσεις ἐνεστώτος*· τὸ δὲ τούτων ἐλεύθερον ρηματικὸν στέλεχος, καθαρὸν ρηματικὸν στέλεχος.

Κατὰ τὴν ἀναφορὰν τοῦ τοῦ ἐνεστώτος στελέχους πρὸς τὸ καθαρὸν ρηματικὸν διακρίνονται κατὰ πρῶτον τέσσαρες τάξεις ρημάτων μετὰ τινων ὑποδιαίρεσεων.

α. Πρώτη τάξις.

§ 140. Τὸ τοῦ ἐνεστώτος στέλεχος ταῦτὸ τῷ τοῦ ρήματος. Ἐνταῦθα ἀνάγονται πάντα τὰ καθαρὰ ρήματα ὧν τὸ στέλεχος καταλήγει εἰς φωνὴν (ἐξαίρουμένων ὀλίγων τινῶν εἰς εὐ, περὶ ὧν § 244) καὶ προσέτι πολλὰ μὴ καθαρὰ τι-μάω, δουλό-ω, λύ-ω, τί-ω, ἄρχ-ω, ἄ-γω, λέγ-ω.

β'. Δευτέρα τάξις.

§ 141. Τὸ φωνὴν τοῦ στελέχους ἐκτείνεται ἐν τῷ τοῦ ἐνεστώτος στελέχει· ἐνταῦθα ἀνάγονται ρήματα, ὧν τὸ στέλεχος καταλήγει εἰς ἀφωρον καὶ ἔχουσιν ἐν τῷ ἐνεστώτι δίφθογγον ἢ μακρὸν φωνὴν· οἷον, φεύγω καθαρὸν στέλ. φυγ· (φυγή)

λείπ-ω	»	λιπ
πεῖθ-ω	»	πιθ
τήκ-ω (ἀναλύω).	»	τακ
τρίβω	»	τρίβ.

πλὴν δὲ τούτων πέντε ρήματα εἰς ω δηλ.

πλέω καθαρὸν στέλ.	π.λυ
πνέω	» πν.θ
νέω (πλέω	» νυ
ρέω	» ρυ
θέω (τρέχω)	» θυ.

ΣΗΜ. α. Τὰ πέντε ταῦτα ρήματα κατέληγον ἀρχῇθεν ἐν τῷ ἐνεστώτι εἰς F· ἀντὶ τοῦ εὐ ζλ. ὡς ἐκτάσεως τοῦ υ παρμεδαλλομένου· ἔπειτα δὲ ἐξέλιπε τὸ F πλ υ πλε-ω.

ΣΗΜ. β'. Τὸ εὐ ἐμφαίνεται ἐν τοῖς μέλλουσι ἰδὲ § 257· τὸ δὲ καθαρὸν στέλ. ἐκ τοῦ ὁμαλοῦ ἀορίστου καὶ παρακ· τοῦ ρέω· ἐρ-ρύ-ην, ἐρ-ρύ-ηκα.

γ'. Τρίτη τάξις.

§ 142. Τὸ ρηματικὸν στέλ., προστιθεμένου τ, γίγνεται στέλεχος ἐνεστώτος. Ἐνταῦθα ἀνάγονται μόνον ρήματα, ὧν τὸ στέλεχος καταλήγει εἰς χειλικὸν φωνήεν· οἷον τύπτω· καθαρὸν στέλ. τυπ (τύπος)

βλάπτω » βλαβ (βλάβη)

βάπτω » βαφ (βαφή)

καὶ προσέτι τίκω » τεκ (τεκος)

Τὸ τελευταῖον σύμφωνον τοῦ καθαροῦ στελέχους καλεῖται ἐνταῦθα, ὡς καὶ ἐν τῇ ἐπομένῃ τάξει, χαρακτηρ. Περὶ τῶν μεταβολῶν τῶν συμφώνων § 17.

δ'. Τετάρτη τάξις.

§ 143. Τὸ ῥηματικὸν στέλεχος πάσχει τὰς ἐξῆς μεταβολὰς ἐν τῷ ἐνεστώτι·

1. Τὰ ὑπερωικά κ, γ, χ, μετὰ τοῦ ι μεταβάλλονται εἰς σσ (ττ) § 102, σημ. 1.

φυλάσσω ἀντὶ φυλακίῳ καθαρὸν στέλ. φυλακ (φυλακή)

κάσσω » ταγίῳ » » ταν (τανός)

ταράσσω » ταραχίῳ » » ταραχ (ταραχή)

ΣΗΜ. Οἱ ἐνεστώτες πάσσω, πλάσσω, βράσσω, ἐρέσσω, πτίσσω ἔχουσι χαρακτηρὰ γλωσσικόν· διὸ καὶ μέλλοντα μὲ ἀπλοῦν σ' τὸ δὲ πέσσω (μαγειρεύω) ἀνωμαλῶς ἔχει στέλ. πεσ.

2. δ, σπανίως γ, συγχωνεύονται μετὰ ι εἰς ζ (§ 102, σημ. 2).

ἔζομαι ἀντὶ ἐδίομαι· καθ. στέλ. εδ (ἐδ-ος)

κράζω » κραγίῳ » » κραγ.

ΣΗΜ. Ἰδίως τὰ εἰς ζ, ἦχον σ-μαίνοντα, ἔχουσι καθαρὸν στέλεχος εἰς γ, στενά-τω, οἰμῶζω, ἀλαλάζω· προσέτι στάζω, στίζω, μαστίζω καὶ τινα ἄλλα· καθαρὸν στέλεχος εἰς γγ ἔχουσι τὰ κλάζω στέλ, κλαγγ' (κλαγγή), κλάζω (μελ. κλάγζω, σάλπιζω).

3. λ μετὰ ι συγχωνεύονται εἰς λλ (§ 106).

βάλλω ἀντὶ βαλιῳ καθαρὸν στέλ. βαλ (βέλος)

ἄλλομαι » ἄλιομαι » » ἀλ (λατιν. alio)

τίλλω (μαδῶ) τιλιῳ » » τιλ.

4. τοῦ ν καὶ ρ προπηδᾷ τὸ ι εἰς τὸ στέλ. (§ 92, 2 (1) καὶ § 103).

τείνω ἀντὶ τενιω ῥημ. στέλ. τεν (λατιν. tendo)

φθείρω » φθερίῳ » » φθερ (φθορά)

φαίνω » φανίῳ » » φαν (ἀφανής).

ΣΗΜ. α'. Ἐὰν ἡ συλλαβὴ τοῦ στελέχους ἔχει διχρονον· ἢ υ, ἐκτείνεται διὰ τοῦ προμετατιθεμένου· κρίνω ἐκ κρῦν-ω, σύρω ἐκ συρ-ω. β'. Οὕτω σχηματίζεται καὶ τὸ μονήρες εἰς λ λήγον στέλεχος ὁ φελ· ἐνεστ. ὀφελῳ (χρεωστῶ) ἀντὶ ὠφελίῳ· εἰς διακρίσιν· ἀπὸ τοῦ ὀφέλλω (αὐξω). γ'. Τὸ ι ἐνοῦται εἰς διφθογγον μετὰ τοῦ τελικοῦ φωνήεντος τῶν στελεχῶν καὶ καὶ κλαυ, ὧν ἀποβάλλεται τούτῳ τὸ υ· F κα-ίω, κλα-ίω.

Σημειῶσαι. Αἱ ἥττον εὐχρηστοὶ ῥημάτων σημειωθήσονται κατωτέρω.

Β'. Στέλεχος ὁμαλοῦ ἀορίστου. (Ἀνθολ. § 15).

§ 144. Ἐκ τούτου παράγεται ὁ ὁμαλὸς ἀόριστος. (ὁ ἄλλως δεῦτερος λεγόμενος), ἐνεργητικὸς καὶ μέσος. — Τὸ δὲ στέλεχος τούτου εἶναι ταῦτό μὲ τὸ τῆς καθαρᾶς ρίζης, πλὴν τῶν ἐν § 146 σημειωθεῖσιν περιπτώσεων.

	λείπ-ω λῖπ	τύπ-ω τύπ	βάλλ-ω βᾶλ
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ			
Ἀόρ. ὁρίστ.	ἔ-λῖπ-ο-ν ἔ-λιπ-ε-ς κτλ. ὡς οἱ παρατατικοί	ἔ-τύπ-ο-ν ἔ-τυπ-ε-ς	ἔ-βᾶλ-ο-ν ἔ-βαλ-ε-ς
Ἰ. ποτ.	λίπ-ω λίπ-η-ς κτλ. ὡς αἱ ὁρίστ. τοῦ ἐνεστ.	τύπ-ω τύπ-η-ς	βάλλ-ω βάλλ-η-ς
Εὐκτ.	λίπ-οι-μι λίπ-οι-ς κτλ. ὡς αἱ εὐκτικαὶ τοῦ ἐνεστῶτος	τύπ-οι-μι τύπ-οι-ς	βάλλ-οι-μι βάλλ-οι-ς
Προστ.	λίπ-ε λίπ-έ-τω κτλ. ὡς αἱ προστ. τοῦ ἐνεστ.	τύπ-ε τυπ-έ-τω	βάλλ-ε βαλ-έ-τω
Ἀ. πρ.	λιπεῖν	τυπεῖν	βαλεῖν
Μετ.	λιπών, λιποῦσα, λιπόν γεν. λιπόντος	τυπών, τυποῦσα, τυ πόν γεν. τυπόντος	βαλών, βαλοῦσα βα λόν γεν. βαλόντος
ΜΕΣΟΝ.			
Ορίστ.	ἔ-λιπ-ό-μην ἔ-λίπ-ου κτλ. ὡς ἡ ὁρίστ. τοῦ ἐνεστ.	ἔ-τυπ-ό-μην ἔ-τύπ-ου	ἔ-βαλ-ό-μην ἔ-βᾶλ-ου
Ἰ. ποτ.	λίπ-ω-μαι λίπ-η κτλ. ὡς αἱ ὑποτακτ. τοῦ ἐνεστ.	τύπ-ω-μαι τύπ-η	βάλλ-ω-μαι βάλλ-η
Εὐκτ.	λιπ-οί-μην λίπ-οι-ο κτλ. ὡς αἱ εὐκτικ. τοῦ ἐνεστ.	τυπ-οί-μην τύπ-οι-ο	βαλ-οί-μην βάλλ-οι-ο
Προστ.	λιπ-οῦ λιπ-έ-σθω κτλ. ὡς αἱ προστακτ. τοῦ ἐνεστῶτος	τυπ-οῦ τυπ-έ-σθω	βαλ-οῦ βαλ-έ-σθω
Ἀ. π.	λιπ-έ-σθαι	τυπ-έ-σθαι	βαλ-έ-σθαι
Μ. τ.	λιπ-ό-μενο-ς, η, ο-ν	τυπ-ό-μενο-ς, η, ο-ν	βαλ-ό-μενο-ς, η, ο-ν

§ 145. Ὁ σχηματισμὸς τῶν ὁμαλῶν ἀορίστων διαφέρει τοῦ τῶν ἐνεστώτων καὶ παρατατικῶν ἐν τοῖς ἑξῆς·

Ἐνεστ. ἐνεργ. ἀπαρ. λείπειν, ἀορ. ὁμαλ. λιπεῖν.

» παθ. » λείπεσθαι » » λιπέσθαι.

» ἐνεργ. μετ. λείπων, οὔσα, ὄν

Ἀορ. » » ὁμαλὸς λιπὼν, οὔσα, ὄν.

ΣΗΜ. Περὶ τοῦ ἀορίστ. τῆς προστακ. ἰδὲ ἐν τῇ περὶ τονισμοῦ τῶν ῥημάτων ἐν γένει. § 246, 5—42.

2. Ὁ μέσος ὁμαλὸς ἀορίστος οὐδέποτε ἔχει καὶ παθητικὴν σημασίαν, οἷαν ἔχει καὶ ὁ παρατατικὸς· ἐβαλόμην σημαίνει ἐκτύπησα διὰ τὸν ἑαυτὸν μου· καὶ οὐδέποτε ἐκτυπήθην·

3. Τὸν ὁμαλὸν ἀορίστον σχηματίζουν μόνον ὅσα ῥήματα ἔχουσι τὸ εὐχρηστον τοῦ ἐνεστώτος στέλεχος διαφέρον τοῦ καθαροῦ ῥηματικοῦ· ὅθεν δὲν σχηματίζεται τοιοῦτος ἐκ ῥημάτων τῆς ἁ τάξεως (§ 140) ἀλλὰ καὶ καθόλου εἶναι σπάνιος. Πάντοτε ὁμοῦ παράγεται ἐκ ῥημάτων ῥιζικῶν (§ 138).

§ 146. Ὀλίγων ῥημάτων ὁ ὁμαλὸς ἀορίστος δὲν παράγεται ἐκ τοῦ καθαροῦ ῥηματικοῦ στελέχους.

Τὸ ε τρέπεται ἐνίοτε εἰς ᾧ τρέπω, εἰ καὶ ἀνάγεται εἰς τὴν ἁ. τάξιν, ἔχει ὁμοῦ ὁμαλὸν ἀορ. ἔ-τρα-π-ο-ν (πρτ. ἔ-τρε-π-ο-ν), ἔ-τρα-πό-μην. Τὸ μονῆρες τρώγ-ω ἔ-τρα-γ-ο-ν, τὸ δὲ ἄγ-ω ἀνήκον εἰς τὴν πρώτην τάξιν τὸν σχηματίζει ἐπαναλαμβανομένου τοῦ στελέχους ἡγ-αγ-ον· ὑποτ. ἡγ-άγ-ω ἀπαρ. ἀγ-αγ-εῖν.

Γ. Στέλεχος τοῦ Μέλλοντος. (Ἀνθολ. § 16).

§ 147. Ἐκ τούτου παράγεται ὁ μέλλων ἐνεργητικὸς καὶ μέσος.

§ 148. Τὸ στέλεχος τοῦ μέλλοντος σχηματίζεται κατὰ τὸ τοῦ ἐνεστώτος· καὶ δὴ ὁ μὲν ἐνσιγμος μέλλων κατὰ τὸν ἐνεστώτα τῶν βαρυνόντων· ὁ δὲ περισπώμενος κατὰ τὸν τῶν περισπωμένων ῥημάτων. Μέλλοντα δὲ δὲν ἔχει οὐθ' ὑποτακτ. οὔτε προστ.

ΠΡΩΤΟΣ ΤΥΠΟΣ (Μέλλ. ἐνσιγμος)		ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ (Μέλλ. περισπώμενος)	
Ἐνεστ.	λύω στελ. λῷ στελ μελλ. λῷσ	Ἐνεστ. φαίνω στελ φᾶν στελ μελλ. φᾶνε	
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ			
Προστ.	λύσ-ω λύσ-ει-ς λύω	φᾶνέ-ω, ὦ φᾶνέ-οις, εἰς ποιῶ	
Εὐκτ.	λύσ-οι-μι	φανεοῖην, οῖην	
Ἀπαρ.	λύσ-ειν	φανέ-ειν, εἶν	
Μετοχ.	λύσ-ων λύσ-ουσα λῷσ-ον γεν. λύσ-οντος	φανέ-ων, ὦν φανέ ουσα, οὔσα φανέ ον, οὖν φανέ οντος, οὖντος	
ΜΕΣΟΝ			
Ὅριστ.	λύσ-ο-μαι ὥς ὁ ἐνς λύομαι	φανέ ομαι, οὔμαι ὥς ὁ ἐνς. ποιούμαι	
Εὐκτ.	λυσ-οί-μην	φανεοίμην, οἰμήν	
Ἀπαρ.	λύσ-ε-σθαι	φανέεσθαι, εἶσθαι	
Μετοχ.	λυσ-ό-μενο-ς, η, ο-ν	φανεόμενος, ούμερος, η, ον.	

§ 149. Ὁ ἐνσιγμος μέλλων σχηματίζεται προσέσει τοῦ σ εἰς τὸ ρηματικὸν στέλεχος· λῷ-λῷ-σ.

Τὸ σ μετὰ τῶν ὑπερωϊκῶν ἐνοῦται εἰς ξ' μετὰ τῶν χειλικῶν εἰς ψ (§ 30. Γ). ἀποβάλλει δὲ τὰ γλωσσικὰ πρὸ αὐτοῦ, ἄγω, ἀξ-ω· γράφω, γράψ-ω· ἔδω, ἄσ-ω· σπένδω, σπις-ω ἀντὶ σπένδ-σω.

Τῶν δὲ ρημάτων τῆς γ' καὶ δ' τάξεως ἵνα σχηματίσῃ τις τὸν μέλλοντα πρέπει νὰ γνωρίζῃ τὸ καθαρὸν στέλεχος·

τύπτ-ω (τάξ. γ') τυψ-ω ἐκ τοῦ τυπ.

φυλάσσω (τάξ. δ', α') φυλάξ-ω φυλακ.

πλάσσω (τάξ. γ') πλάσ-ω πλαγ.

φράζω (τάξ. δ', 2) φράσ-ω φραδ.

Τὰ δὲ τῆς β'. τάξεως (§ 141) ῥήματα σχηματίζουνσι τὸν μέλλοντα ἐκ τοῦ μηχανθέντος στελέχους· λειπ-ω, λείψ-ω.—Καὶ τὰ σημειωθέντα (§ 141) πέντε ῥήματα εἰς εω σχηματίζουνσι τὸν μέλλοντα ἐκ τοῦ μακροῦ στελέχους, τοῦ ἐν τῷ ἐνεστώτι ἀχρήστου· πλέω, πλεύσω (§ 146)· οὔτω καὶ κλαίω, κλαύσω, καίω, καύσω. Περὶ τοῦ μέλ. ἰδὲ § 152, σημ.

Τὰ δ' ἐξῆς ἔχοντα ἐν ἀρχῇ τοῦ στελέχους καὶ τοῦ ἐνεστώτος τ τρέ-
πουσιν αὐτὸ εἰς θ, ἐὰν ἐκλίπη τὸ ἄλλο τελικὸν δασύ. (§ 148, σημ. 2).

τρέφω (στέλ. τρεφ-) θρέψω.—τρέχω (στέλ. τρεχ-) θρέψομαι.

τύφω (» τυφ-) θύψω.—θάπτω (» ταφ-) θάψω.

ΣΗΜ. Τοῦτο γίνεται καὶ εἰς τὰ παράγωγα· θρέμμα ἀλλὰ τροφή, τροχός, τύφος, τάφος.

§ 150. Τὰ εἰς φωνῆν λήγοντα στελέχη τρέπουνσι πρὸ τοῦ σ τοῦ μέλλοντος.

τὸ $\bar{\alpha}$, προηγουμένου μὲν ε, ι, ρ, (§ 41 ᾱ) εἰς $\bar{\alpha}$

ἄλλοτε δὲ » » » » » η

» ε » » » » » η

» ρ » » » » » ω

δρά-ω, δρασ-ω, ἐά-ω, εἰσ-ω, τιμά-ω, τιμήσ-ω, ποιέ-ω, ποιήσ-ω
δουλό-ω, δουλώσ-ω.

ΣΗΜ. Κατ' ἐξαιρέσειν τοῦ χάω (χρησιμοδοτῶ) καὶ χράομαι (μεταχειρίζομαι) ἔ-
χουσι μέλλοντα χρῆσι καὶ χρήσομαι· τὰνάπαλιν δὲ τὸ ἀκροάομαι-ἀκροάσομαι.
Περὶ δὲ τῶν βραχὺ φυλαττόντων τὸ φωνῆν τοῦ στελέχους ὅρα § 148.

§ 151. Ὁ συνηρημένος μέλλων γίνεται προστιθεμένου ε εἰς τὸ ῥημα-
τικὸν στέλεχος· φαίνω μελ. φᾶνέ-ω (ἐκ τοῦ στέλ. φᾶν).—Τὸν μέλλον-
τα τοῦτον σχηματίζουν τὰ εἰς ἀμετάβολον (λ, μ, ν, ρ) λήγοντα στε-
λέχη ἔχουσι· δὲ πάντοτε τὸ φωνῆν τοῦ στελέχους βραχὺ· νέμω μελ.
νεμ-ῶ· ἀμύν-ω, ἀμύν-ῶ. Τῶν τῆς δ' τάξεως ῥημάτων καταφαίνεται
ἐνταῦθα τὸ καθαρὸν στέλεχος· φαίν-ω, φᾶν-ῶ, κτείν-ω, κτεν-ῶ, φθεῖρ-ω,
φθερ-ῶ, ἀγγέλλ-ω, ἀγγέλ-ω.

ΣΗΜ. Ὁ περισπώμενος μέλλων ἐξηλλάγη ἐκ τοῦ ἐνσίγμου ἀποβολῇ τοῦ σ καὶ
(§ 132, πρβ., 3—4) φανέω ἐκ τοῦ φαν-έ-σ-ω, ὅπου τὸ ε ὑπηρετεῖ ὡς συνδετικόν.

§ 152. Ῥήματά τινα εἰς εω, αζω (καθ. γελ. αδ) καὶ ιζω (=ιδ) ἀπο-
βάλλουσι τὸ σ καὶ συναιροῦσι τὰ ε καὶ α μετὰ τὸ συνδετικὸν φωνῆν
τελέ-ω, τελέ(σ)-ω, τελῶ, ᾱ. πληθ. τελέ(σ)ομεν τελοῦμεν· βιβάζ-ω, βι-
βά(σ)-ω-βιβῶ. ᾱ. πληθ. βιβά(σ)-ομεν-βιβῶμεν· οὕτω καὶ ἐλάω (ἐνεστ.
ἐλαύνω) μελ. ἐλῶ. Τὰ δὲ ῥήματα εἰς ιζω (=ιδ) μετὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ
σ προσλαμβάνουσι ε καὶ τὸ συναιροῦσι μετὰ τοῦ συνδετικοῦ φωνήεντος·
κομίζω, κομῖσ-ω, κομι-έ-ω-κομιῶ κομιέομεν, κομιοῦμεν μεσ. μελ. κο-
μιοῦμαι· ὀνομάζεται δ' ὁ μέμλων οὗτος Ἀττικός.

ΣΗΜ. Ῥήματά τινα προσλαμβάνουσι μετὰ τὸ σ τοῦ μέλλοντος καὶ ε, τὸ ὅποιον
συναίρεται μετὰ τοῦ συνδετικοῦ φωνήεντος· πνέω-πνευσσοῦμαι, πλέω-πλευσοῦμαι
καὶ πλειόσομαι, φεύγω-φεύσομαι (καὶ φεύβομαι).—Ὀνομάζεται δ' οὗτος μέλλων
Δωρικὸς, καὶ ἔχει πάντοτε τὸν μέσον τύπον καὶ σημασίαν ἐνεργητικὴν.

§ 153. Ὀλίγα τινὰ ῥήματα σχηματίζουν μελλοντας ἄνευ χρονικοῦ χαρακτῆρος· χέω-χέομαι, ἐσθίω-ἐδομαι, πίνω-πίομαι.

§ 154. Ὁ μέσος μέλλων ἔχει μὲν κανονικῶς μέσσην σημασίαν, ἀλλ' ἐν-
τισι καὶ πάθητικὴν. Ἐχουσι δὲ ἡ παθητικὴν οἱ τιμήσομαι (= τιμ. θήσο-
μαι) ἀδικήσομαι, οἰκήσομαι, γνώσομαι, ὤψελήσομαι, στερήσομαι, φο-
βήσομαι, μίξομαι κτλ. β'. ἐνεργητικὴν τὰ σημαίνοντα σωματικὴν ἐνέρ-
γειαν· οἷον, ἐν τοῖς ἑξῆς ἐνεργητικοῖς εἶναι εὐχρηστος ὁ μέσος μέλλων.

ἀκούω	γελάω	σιγῶ
ἀλαλάζω	κωλύω	σιωπῶ
ἀπαντάω	οἰμίζω	σπουδάζω
ἀπολαύω	δολολύω	συρίζω
βαδίζω (βαδιοῦμαι)	οὐρέω	τωθάζω
βοάω	πηδᾶω	

Τούτων δὲ εὐχρηστότερος τοῦ ἐνεργητικοῦ ὁ μέσος·

ἄδω	διώκω	θαυμάζω	τρώγω
ἄρπάζω	ἐγκωμιάζω	κλέπτω	φεύγω
γηρά(σκ)ω	ἐπαινέω	ροφέω	χαρῶ
βλέπω	ἐπιορκέω	σκώπτω	πνέω
πλέω	ρέω.		

Γ'. Στέλεχος ανωμάλου αορίστου. (Ανθολ. § 17).

§ 155. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ στελέχους παράγονται ὁ ἀνώμαλος (ἄλλως πρῶτος ὀνομαζόμενος), ἐνεργητικὸς καὶ μέσος.

Ἔνεστ.	λύ-ω	φαίνω		
Στέλ.	λυ	καθαρὸν στέλ. φᾶν		
1. Ἑνσιγμος Τύπος		2. Ἀναπληρωτικὸς Τύπος		
Ἀόριστος ὀμαλὸς λυσά		φηνᾶ		
	Ἑνεργητικόν	Μέσος	Ἑνεργητικόν	Μέσος
Ὀρισ.	ἐ-λύσα	ἐ-λυσά-μην	ἐ-φηνά	ἐ-φηνά-μην
	ἐ-λυσας	ἐ-λύσας	ἐ-φηνά-ς	ἐ-φῆνω
	ἐ-λυσεν(ν)	ἐ-λύσα-το	ἐ-φηνεν(ν)	ἐ-φῆνα-το
		ἐ-λυσά-με- θον		ἐ-φηνά-με- θον
	ἐ-λύσα-τον	ἐ-λύσα-σθον	ἐ-φῆνα-τον	ἐ-φῆνα-σθον
	ἐ-λυσά-την	ἐ-λυσά-σθην	ἐ-φηνά-την	ἐ-φηνά-σθην
	ἐ-λύσα-μεν	ἐ-λυσά-μεθα	ἐ-φῆνα-μεν	ἐ-φηνά-μεθα
	ἐ-λύσα-τε	ἐ-λύσα-σθε	ἐ-φῆνα-τε	ἐ-φῆνα-σθε
	ἐ-λύσαν	ἐ-λύσαντο	ἐ-φῆναν	ἐ-φῆναντο
Ἰποτ.	λύσω	λύσω-μαι	φήνω	φήνω-μαι
	λύσης	λύση	φήνης	φήνη
Εὐκτ.	λύσαι-μι	λυσάι-μην	φήναι-μι	φηνάι-μην
	λύσαι-ς ἢ λύσειας	λύσαι-ο	φήναι-ς ἢ φήνειας	φήναι-ο
	λύσαι ἢ λύσειεν(ν)	λύσαι-το	φήναι ἢ φήνειεν(ν)	φήναι-το
		λυσάι-μεθον		φηνάι-μεθον
	λύσαι-τον	λύσαι-σθον	φήναι-τον	φήναι-σθον
	λυσάι-την	λυσάι-σθην	φηνάι-την	φηνάι-σθην
	λύσαι-μεν	λυσάι-μεθα	φήναι-μεν	φηνάι-μεθα
λύσαι-τε	λύσαι-σθε	φήναι-τε	φήναι-σθε	
λύσαι-εν	λύσαι-ντο	φήναι-εν ἢ φήνειαν	φήναι-ντο	
λύσει-αν				
Προστ.	λύσον	λῦσαι	φήνον	φήναι
	λυσά-τω	λυσά-σθω	φηνά-τω	φηνά-σθω
	λύσα-τον	λῦσα-σθον	φήνα-τον	φήνα-σθον
	λυσά-των	λῦσα-σθων	φηνά-των	φηνά-σθων
	λύσα-τε	λῦσα-σθε	φήνα-τε	φήνα-σθε
	λυσάν-των	λῦσα-σθων	φηνά-ντων	φηνά-σθων
	λυσά-τωσαν	λῦσα-σθω- σαν	φηνά-τωσαν	φηνά-σθω- σαν
Ἀπαρμ.	λῦσαι	λῦσα-σθαι	φήναι	φήνα-σθαι
Μετοχ.	λύσας, ᾶσα, αν γεν. λῦσαντ-ος	λυσά-μενο-ς, η, ο-ν	φηνᾶς, ᾶσα, αν φηναντ-ος	φηνά-μενο-ς, ο, ο-ν.

§ 156. Χαρακτηριστικὸν φωνῆν ἔχει ὁ ἀνώμαλος ἀόριστος ἐν τῇ ὀριστικῇ τὸ *αῖ*, τὸ ὁποῖον μεταβάλλεται εἰς *ε* ἐν τῷ ἐν. γ'. πρὸς. τῆς ὀριστ. ἄλλων δὲ πρὸ προσωπικῶν καὶ ἐγκλιτικῶν σημείων μένει ἄτρεπτον. Ἐν τῇ ὑποτακτικῇ ἐκτείνεται εἰς *ω* καὶ *η*, καὶ οὕτω τὰ τέλη τῶν τύπων τοῦ ἀορίστου τούτου ταυτίζονται τοῖς τοῦ ἐνεσῶτος. Ἐν τῇ εὐκτικῇ εἰσὶν ἐν τῷ *β'* καὶ γ' ἐν. πρὸς. καὶ τῷ γ' πληθ. εὐχρηστότερον εἰ ἢ αἱ λύσεις, λύσεις(ν) λύσαιαν· τὸ *β'* ἐν. πρὸς. ἐνεργ. προσλαμβάνει *ν*, δι' οὗ μεταβάλλεται *α* εἰς *ο*· λύσο-ν. Τὸ αὐτὸ πρόσωπον τοῦ μέσου προσλαμβάνει *ι*, τὸ ὁποῖον μετὰ τοῦ *α* ἐνοῦται εἰς *αι*. δ. τὸ *β'* ἐν. πρὸς. τοῦ μέσου ἀποβάλλει τὸ *ο* καὶ συναίρει τὰ φωνήεντα ἐλύσα(σ)ο ἐλύσω· (§ 30, γ' 1). Διέκρινε κατὰ τὸν τονισμόν τοὺς τρεῖς τούτους ὁμοίους τύπους τοῦ ἀορίστου.

παιδεῦσαι, λύσαι ἀπαρεμ. ἐνεργ.

παιδεύσαι, λύσαι ἐνεργ. εὐκτ. γ' ἐν. πρὸς. πρβ.

παίδευσαι, λύσαι προστακτ. μέσον *β'* ἐν. πρὸς.

§ 157. Ὁ ἀνώμαλος ἀόριστος διακρίνεται τοῦ μέλλοντος μόνον διὰ τοῦ *α* καὶ τῆς ἀξήσεως, διὸ ὑπόκειται εἰς ἀπάσας τὰς πρὸ τοῦ σ μεταβολὰς τῶν φωνηέντων, ὅσας πάσχει ὁ μέλλον πρβ.

Ἀνώμαλος δ' ἀόριστος εἶναι· χέω ἔχεα (ἀντὶ ἔχευσα) πρβ. καὶ τὰ ἀνώμαλα εἶπα, ἤνεγκα. (§ 209, 11—12).

§ 158. Καὶ οἱ ἀνώμαλοι ἀόριστοι τῶν εἰς *λ*, *μ*, *ν*, *ρ* ῥημάτων σχηματίζονται, ὥς οἱ μέλλοντες ἄνευ *σ*, ἀντ' αὐτοῦ ὁμῶς ἐκτείνουσι τὸ ῥιζικὸν φωνήεν·

τὸ *αῖ* εἰς *ᾱ* μετὰ *ι* ἢ *ρ* περαίνω (τέλ. περᾶν) ἐπεράνα (τάξ. δ'. 4) § 41, α.

» η » » φαίνω (» φᾶν) ἔφηνα (» δ'. 4.)

εἰς *ει* ἀγγέλλω (» ἀγγέλ) ἠγγεῖλα (» δ'. 3.)

» » » κτείνω (» κτεν) ἔκτεινα (» δ'. 4.)

ῖ εἰς *ῖ* κρῖνω (» κρῖν) ἔκρῖνα

ῡ » ῡ ἀμύνω (» ἀμυν) ἤμυνα

ΣΗΜ. α'. Τὰ αἶρω (τέλ. αρ) ἄλλομαι (ἀλ.) ἔχουσι ἐν μὲν τῇ ὀριστικῇ διὰ τὴν αὔξησιν ἡ· ἦρα, ἠλάμην· ἀλλαγῶ δὲ α· ἄρας, ἀλάμενος.— α· ἀντὶ ἡ· ἔχουσι καὶ τὰ ἰσχαίνω, κερδαίνω, κοιλαίνω, λευκαίνω, σαίνω, ὀργαίνω, πεπαίνω.— Τἀνάπαλιν δὲ τετραίνω, ἐτέτρηνα, εἰ καὶ προηγείται *ρ*

ΣΗΜ. β'. Ὁ ἀνώμαλος ἀόριστός ἐστιν εὐχρηστος ἐξ ὅσων ῥημάτων (§ 149) δὲν δύνασθαι νὰ σχηματισθῇ ὁμαλός· ὅθεν ἐκ πάντων τῶν παραγῶγων καὶ τῶν τῆς ἀξήσεως· ἀλλὰ καὶ ἐκ ῥιζικῶν, μάλιστα ἐκ τῶν εἰς *λ*, *μ*, *ν*, *ρ* ληγόντων στελεχῶν.

Παρακειμένου Στέλεχος.

Παρακ. Ένεργ.

§ 159. Ἐκ τούτου παράγονται ὁ παρακειμένος καὶ ὑπερσυντελικός, ἐνεργητικὸς καὶ μέσος· προσέτι δὲ ὁ μετ' ὀλίγον μέλλων ἢ μέλλων τε-τελεσμένος ἢ καὶ τρίτος.

Α. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ.		
Ένεστ.	λύ-ω	φαίν-ω
Στελεχ.	λυ	στελ. καθαρὸν φᾶν
στελ παρακ.	λελυ	πεφην
	Ἀνώμαλος Τύπος	Ὁμαλὸς Τύπος
Ὁριστικ.	λέ-λυ-κ-α	πέ-φην-α
	λέ-λυ-κ-α-ς	πέ-φην-α-ς
	λέ-λυ-κ-ε(ν)	πέ-φην-ε(ν)
	λε-λύ-κ-α-τον	πε-φήν-α-τον
	λε-λύ-κ-α-τον	πε-φήν-α-τον
	λε-λύ-κ-α-μεν	πε-φήν-α-μεν
	λε-λύ-κ-α-τε	πε-φήν-α-τε
	λε-λύ-κ-ᾶ-σι(ν)	πε-φήν-ᾶ-σι(ν)
Ἰποτακ.	λε-λύ-κ-ω	πε-φήν-ω
	λε-λύ-κ-η-ς	πε-φήν-ης
	κτλ. ὡς αἱ ὑποτακτ. τοῦ ένεστ.	
Εὐκτικῆ.	λε-λύ-κ-οι-μι ἢ λελυκοίην	πε-φήν-οι-μ, πεφηνοίην
	κτλ. ὡς αἱ εὐκτ. τῶν ένεστ.	
Προσακτ	λέ-λυ-κε	πέ-φην-ε
	κτλ. ὡν αἱ προστ. τῶν ένεστ.	
Ἀπαρεμ.	λε-λυ-κέ-ναι	πε-φην-έναι
Μετοχῇ	λε-λυ-κ-ώς	πε-φην-ώς
	θηλ. λε-λυ-κ-ούα	πε-φην-ούα
	οὐδ. λε-λυ-κ-ός	πε-φην-ός
	γεν. λε-λυ-κ-ότ-ος	πε-φην-ότ-ος
Ἰπερσυντελικός.		
	ἐ-λε-λύ-κ-ει-ν	ἐ-πε-φήν-ει-ν
	ἐ-λε-λύ-κ-ει-ς	ἐ-πε-φήν-ει-ς
	ἐ-λε-λύ-κ-ει	ἐ-πε-φήν-ει
	ἐ-λε-λύ-κ-ει-τον	ἐ-πε-φήν-ει-τον
	ἐ-λε-λυ-κ-εῖ-την	ἐ-πε-φην-εῖ-την
	ἐ-λε-λύ-κ-ει-μεν	ἐ-πε-φήν-ει-μεν
	ἐ-λε-λύ-κ-ει-τε	ἐ-πε-φήν-ει-τε
	ἐ-λε-λύ-κε-σαν	ἐ-πε-φήν-ε-σαν ἢ ἐπεφήνευσαν.
	ἐλελύκεισαν	

ΜΕΣΟΝ ΚΑΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ.			
Π α ρ α κ ε ί μ ε ν ο ς .			
Ὄριστικ.	λέ-λυ-μαι λέ-λυ-σαι λέ-λυ-ται	λε-λύ-με-θον λέ-λυ-σθον λέ-λυ-σθον	λε-λύ-μεθα λέ-λυ-σθε λέ-λυν-ται
Ἰποτακ.	λε-λυμένος ὦ, ἦς, ἦ κτλ.		
Εὐκτική.	λε-λυ-μέ-νος εἶην, εἴης, εἴη κτλ.		
Προσακ.	λέ-λυ-σο λε-λύ-σθω	λέ-λυ-σθον λε-λύ-σθων	λέ-λυ-σθε λε-λύ-σθων ἦ λε-λύ-σθω-σαν
Ἀπαρεμ.	λε-λύ-σθαι		
Μετοχή	λε-λυ-μέ-νος, η, ον,		
Ἰ π ε ρ σ υ ν τ ε λ ι κ ὅ ς			
	ἐ-λε-λύ-μην ἐ-λέ-λυ-πο ἐ-λέ-λυ-το	ἐ-λε-λύ-μεθον ἐ-λέ-λυ-σθον ἐ-λε-λύ-σθην	ἐ-λε-λύ-μεθα ἐλέ-λ-λυ-σθαί ἐ-λέ-λυ-ντο
Μετ' ὀλίγον Μέλλων ἢ τετελεσμένος			
	λε-λύ-σομαι λε-λύ-σ-η		
Εὐκτ.	λε-λυ-σοί-μην	Ἀπαρεμ.	λε-λύσ-ε-σθαι
Μετοχ. λελυθόμενος.			

§ 160. Γνώρισμα τοῦ στελέχους τούτου εἶναι ὁ ἀναδιπλασιασμός. Ὁ ἀναδιπλασιασμός φυλάττεται καθ' ὅλας τὰς ἐγκλίσεις ἐπειδὴ ἀνήκει εἰς τὸ στέλεχος.

Ὁ ἀναδιπλασιασμός γίνεται ἐν ἀρχῇ τοῦ στελέχους· ἐν δὲ τοῖς συνθέτοις ἔσθωθεν ἢ ἔξωθεν, καθ' ἃ καὶ ἡ αὐξήσις.

Συνίσταται δ' ὁ ἀναδιπλασιασμός τὰ ἀπὸ συμφώνου ἀρχόμενα ῥήματα διπλασιάζονται ἐπαναλαμβάνοντα τὸ ἀρκτικὸν σύμφωνον μετὰ τοῦ ω λυ-ω λέλυκα.

§ 161. Σημειῶσαι δὲ πρὸς ταῦτα·

1. Ἐὰν τὸ ἐπαναληπτέον σύμφωνον εἶναι δασύ τρέπεται εἰς τὸ ἀντίστοιχόν του ψιλόν (§ 18)· χωρῶ-χεχώρηκα, θύω-τέθυκα, φαίνω-πέφηνα.

2. Ἐὰν τὸ ῥήμα ἀρχῇται ἀπὸ δύο συμφώνων, ἐπαναλαμβάνεται μόνον τὸ πρῶτον, καὶ τοῦτο γίγνεται μόνον ὅταν ᾖναι ἄφωνον πρὸς λ, μ, ν, ρ· γράφω-γέγραφα, πλήσσω-πέπληγα.

3. Ἐν πάσῃ ἄλλῃ περιπτώσει, ἥτοι ἂν τὸ ῥῆμα ἄρχηται ἀπὸ δύο ἀφώνων ἢ διπλοῦ, τότε ὁ ἀναδιπλασιασμός γίγνεται μόνον διὰ τοῦ ε' κτείνω-ε κτονα, ζητῶ-ε ζήτηκα'.

4. Τὸ ἀρκτικὸν ρ ἀναδιπλασιάζεται διὰ τοῦ ἐρ (πρβ. § 133, 6') ρίπτω-ἐρ-ρίφα.

Ἐξαιρέσεις. Τὰ ἀπὸ τοῦ γν, γλ καὶ (ἐνίοτε τὰ ἀπὸ) βλ ἀναδιπλασιάζονται διὰ μόνου τοῦ ε' γινώσκω (στελ. γνω)-ἐγνωνα, βλαστάνω βλα-στέω, ἐβλόστηκα.—Τὰνάπαλιν δὲ τὰ κτῶμαι-κεκτῆμαι. μνῶμαι-μέμνημαι.—Ζήτει πέπτω-κα καὶ πέ-πτα-μαι ἐν τοῖς ἀνωμάλοις.—Ἀντὶ τοῦ ἀναδιπλασιασμοῦ ἄρχονται ἀπὸ εἰ οἱ εἴ-ληφ-α, εἴληχα (§ 205, 23—25). εἴλοχα (λήγω) διείλεγμα (διαλέγομαι) εἴ-λοχ-α (λέγω).—Τὸ δὲ εἴ μαρ-ται (στέλ. μείρομαι) δασύνεται.

§ 162. Ἐὰν τὸ ῥῆμα ἄρχηται ἀπὸ φωνήεντος τὰ βραχέα ἐκτείνονται καθὼς καὶ ἐν τῇ αὐξήσειν ὀρθῶ-ὄρθωκα.

Κατ' ἐξαιρέσειν ῥήματά τινα ἀρχόμενα ἀπὸ α, ε ἢ ο δέχονται τὸν ἄττικὸν ἀναδιπλασιασμόν· καθ' ὃν ἐπαναλαμβάνονται μὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ στελέχους τοῦ παρακειμένου τὰ δύο ἀρκτικά γράμματα τοῦ ῥηματικοῦ στελέχους, συστέλλεται δὲ ἡ δευτέρα συλλαβὴ αἰεί-φω-ἀλ-ήλιφ-α, ἀκούω (στελ. ἀκο)-ἀκ-ήκο-α ὀρύσσω (ὀρύχ-ω) ὀρ-ὄρυχ-α. (1)

Τὰ ῥήματα ἀλίσκομαι (στελ. ἀλω) ἄγνυμι (ἀγ), (εἴκω), ἔχουσι παρακειμένους ἔ ἀλω-κα, ἔ-αγ-α, ἔ-οικα τὸ ἀν-αίγ-ω (στελ. οἶγ.) (ἀν)έωγα. Καὶ κατ' αὐτὰ τὸ εἴ-ωθ-α ἐκ τῆς ρίζης ἐθ.

Παρακείμενος Ἑνεργητικὸς.

§ 163. Αἱ καταλήξεις τῶν ἀρκτικῶν χρόνων προσαρτῶνται ἐν τῇ ὀριστικῇ τῷ στελέχει τοῦ παρακειμένου διὰ συνδετικοῦ τοῦ α.—ἀλλὰ 1. τὸ α. ἐν. προστ. στερεῖται πάσης καταλήξεως.—2. ἐν τῷ γ'. τρέπεται τὸ α εἰς ε.—3. Ἡ ὑποτακτικὴ, εὐκτικὴ καὶ ἡ σπανία προστακτικὴ ἔχουσι τὰ φωνήεντα τοῦ ἐνεστώτος.—4. Τὸ ἀπαρέμφατον λήγει εἰς ἓναι, καὶ 5. ἡ μετοχὴ εἰς ὡς, ὡς, ὡς γεν. ὅτις. (στελ. σι) § 63, 6', 2.

§ 164. Ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενός ἐστι διττός.

1. Ὁμαλὸς παρακείμενος. Οὗτος σχηματίζεται, ὡς καὶ ὁ ὁμαλὸς ἀόριστος, ἀμέσως ἐκ τοῦ στελέχους πρᾶσσω (πραγ.) πᾶ-πρᾶγ-α (ταξ. δ'. 1) ὡς δ' ὁ ὁμαλὸς παρακ., ὡς ὁ ὁμαλὸς ἀόριστος, σχηματίζεται μόνον ἐκ ριζικῶν ῥημάτων (§ 138) καὶ εἶναι, καθόλου εἰπεῖν, σπανιώτερος.

(1) Τὸ ἐρ εἰδὼ ἔχει παρακ. ἐρήρεικα εἰς διαφορὰν ἀπὸ τοῦ ἐρήρικα ἐκ τοῦ ἐρῶ.

Ἐν τῇ παραγωγῇ τούτου συμβαίνουσιν αἱ ἐξῆς στροφαι τῶν ριζικῶν φωνηέντων·

ᾱ	μετὰ ρ	γίνεται	ᾱ.	κράζω (στελ. κῤῥᾱγ.)	κέ-κῤῥᾱ-α
»	ἄλλως	»	ἡ	πλήσσω (» πλᾶγ)	πέ-πληγ-α
»	»	»	φ	φαίνω (» φᾶν)	πέ-φην-α
ε	»	»	ο	στρέφω (» στρεφ)	ῥ-στροφ-α
ι	»	»	οι	λείπω (» λιπ)	λέ-λοιπ-α
ευ	»	»	υ	φεύγω (» φυγ)	πέ-φυγ-α

Μοναδικῇ εἶναι ἡ τροπὴ τοῦ ᾱ εἰς ω ἔν τῳ ῥήγνυμι (στελ. ῤᾶγ) ῥῥ-ῥωγα καὶ τοῦ ε εἰς ω ἔν τῳ ἔθ-εῖωθα.

Ἀλλ' Ἀττικῶς γιγνομένου ἀναδιπλασιασμοῦ καὶ ἔν τισιν ἄλλαις περιπτώσεσιν παραλείπεται ἡ ἔκτασις τοῦ φωνήεντος· ῥύσσω (ῥρυχ) ῥῥ-ῥύχ-α, γράφω γέ-γραφ-α. Τινὰ τῶν ἔχόντων χαρακτηῖρα γ, κ, π, ῥ δασύνουσι τὸ τελικὸν τοῦ στελέχους ἄφωνον· τότε δὲ παραλείπεται καὶ ἡ μεταβολὴ τοῦ φωνήεντος·

Ἔνεστ.	κηρύσσω (στελ. κηρυκ-)	κε-κήρυχ-α
»	ἄγω (» αγ-)	ἤχ-α (ἀγήοχα)
»	κόπτω (» κοπ-)	κέ-κοφ-α
»	βλάπτω (» βλᾶβ-)	βέ-βλᾶφα.

Τὰ ἐξῆς, ἂν καὶ δασύνωσι τὸ σύμφωνον, τρέπουσι καὶ τὸ φωνήεν· πέμπω-πέ-πομφ-α, τρέφω-τέ-τροφ-α, τρέπω-τέ-τροφ-α.

§ 165. Ὀλίγων ῥημάτων εἰσὶν ἐπίσης εὐχρηστοὶ οἱ δύο τύποι· ὁ φυλάτ-των τὸ σύμφωνον τοῦ στελέχους ἄτρεπτον καὶ ὁ τρέπων αὐτὸ εἰς δασύ· ἔνεστ. πράσσω (γλ. πραγ)πέ-πραγ-α καὶ πέ-πραχ-α (ἀνοίγω), ἂν-έφχ-α καὶ ἂν-έφωγ-α.—Ἐν τούτων ὁ ἔχων τὸ δασὺ εἶναι ἐνεργητικὸς, ἔχω πράξει καὶ ἔχω ἀνοίξει· ὁ δ' ἄλλος, οὐδέτερος· διάκειμαι καὶ εἶμαι ἀνοικτός.

§ 166. Ἀνώμαλος παρακείμερος. Οὗτος σχηματίζεται ἐκ τοῦ στελέχους παρεμβαλλομένου κ' λύ-ω-λέ-λυ-κα. Εἶναι δ' ὁ μόνος εὐχρηστος τῶν φωνηεντολήκτων ῥημάτων, ὁ κυριώτερος τῶν γλωσσολήκτων (εἰς τ, δ, θ) καὶ τῶν εἰς λ, μ, ν, ρ.

§ 167. Τὸ φωνήεν τοῦ στελέχους πάσχει ὅσας μεταβολὰς καὶ ἔν τῳ ἐνσίγμῳ μελλ. (149—150) δράω (γλ. δρα) δῤᾶσω-δε-δρ(α)-κ-α, τιμάω-τιμήσω-τε-τίμη-κα, πλέω (γλ. πλυ) πλεύσω-πε-πλεκ-κ-α, (γλ. πιθ) πείσω-πε-πει-κ-α.—Τὰς ἐξαιρέσεις ζητεῖ κατωτέρω· § 186. Πρὸ τοῦ κ ἀποβάλλονται τὰ γλωσσικά (τ, δ, θ)· κομίζω (στελ. κομιδ) κε-κόμῃ-κ-α.

§ 168. Τὰ εἰς λ, ν, ρ μονοσύλλαβα στελέχη τρέπουσι τὸ ἔν τῳ στελέχει ε (ἐνεστ. ε ἢ εἰ) εἰς α.—στέλλω (στέλ. στελ) ῥ-σταλ-κ-α, φθείρω

(φθερ) ἔ-φθαρ-κ-α. Τινὰ δὲ τῶν εἰς ν ἀποβάλλουσι καὶ τοῦτο· κρίνω (τελ-κρίν) κέ-κρί-κ-α, κλίνω (κλίν κέ-κλι-κ-α, πλύνω (πλύν) πέ-πλῦ-κ-α, τείνω (τεν) τέ-τα-κ-α.

Ἄλλα ἐκ τούτων καὶ τινὰ τῶν εἰς μι πάσχουσι μετάθεσιν· βάλλω (βᾶλ) βέ-βλη-κ-α, κάμνω (κᾶμ) κέ-κμη-κ-α.

2. Ὑπερσυντελικὸς ἐνεργητικὸς. (Ἀνθολ. § 16).

§ 169. Οὗτος προσλαμβάνει ἐν τῷ στελέχει τοῦ παρακειμένου καὶ τὴν συλλαβικὴν αὐξήσιν ἐν ἀρχῇ.— Καταλήξεις δ' ἔχει τὰς τῶν ἱστορικῶν χρόνων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τοῦ στελέχους παρεμβάλλεται εἰ, τὸ ὅποion ἐν τῷ γ'. πληθ. προσ. γίγνεται ε.

Ἡ χρονικὴ αὐξήσις τῶν ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένων ῥημάτων δὲν διακρίνεται· ἐπειδὴ ἤδη τὸ στέλεχος τοῦ παρακειμένου ἐν αὐτοῖς τοῖς ῥήμασιν ἄρχεται ἀπὸ μακροῦ φωνήεντος· ῥημ. στέλ. ἀρ. παρακ. στέλ. ηχ. ὑπερσ. ἤχειν. Πολλάκις δὲ παραλείπεται καὶ ἡ συλλαβικὴ αὐξήσις.

Ὁ ὑπερσυντελικὸς ἐν τῇ παραγωγῇ πάσχει ὅσα καὶ ὁ παρακειμένος· διό, ὡς οὗτος, εἶναι ὁμαλὸς ἢ ἀνώμαλος, δασύνει τὸ φωνῆεν ἢ μὴ· ἔχει μακρὸν ἢ βραχὺ ἢ ἀμετάβλητον τὸ φωνῆεν τοῦ στελέχους.

3. Παρακείμενος μέσος καὶ παθητικὸς. (Ἀνθολ. § 16).

§ 170. Σχηματίζεται προστιθεμένων τῷ ἀναδεδιπλασιασμένῳ ῥηματικῷ στελέχει τῶν καταλήξεων τῶν ἀρκτικῶν χρόνων τοῦ μέσου σχηματισμοῦ ἄνευ συνδετικοῦ φωνήεντος· λύ-ω πρκ. λέ-λυ-μαι.

Ἐν τῷ ἀπαρεμφάτῳ καὶ τῇ μετοχῇ τονίζεται πάντοτε ἐπὶ τῆς παραληγουσῆς· λελύσθαι· λελυμένος· στέλ. παιδεύ πεπαιδευθαι· πεπαιδευμένος.

§ 171. Τὰ φωνήεντα πάσχουσι ὅσα καὶ ἐν τῷ ὁμαλῷ παρακειμένῳ·

στέλ. τιμα τιμάω	τετίμηκα	τετίμημαι
» πιθ πείθω	πέπεικα	πέπεισμαι
» φθερ φθείρω	ἔφθαρκα	ἔφθαρμαι
» βαλ βάλλω	βέβληκα	βέβλημαι

Ἀλλὰ καὶ τὰ τρέφω, τρέπω, στρέφω λαμβάνουσι α ἀντὶ ε· τεθραμ-μαι, τέτραμμαι, ἔστραμμαι.

§ 172. Τὰ τελικὰ σύμφωνα τοῦ στελέχους τρέπονται

1. Πρὸ τῶν καταλήξεων τῶν ἀρχομένων ἀπὸ μ καὶ δὴ πᾶν ὑπερωϊκὸν εἰς γ στέλ. πλέκ πλέκ-ω πέ-πλεγ-μαι

» γλωσσικόν » σ » πιθ πείθ-ω πέ-σεισ-μαι

» χιλικόν » μ » γραφ γράφ-ω γέ-γραμ-μαι

ΣΗΜ. Ἐάν πρὸ ὑπερωϊκοῦ ἢ χειλικοῦ τύχη καὶ ἄλλο ἐνρίων ἀποβάλλεται τοῦ-
το πρὸ τοῦ μ' κάμπτω (κάμπ) κέκαμμαι, ἐλέγχω ἐλήλεγμα.

Τὸ ν πρὸ τοῦ μ τρέπεται εἰς σ φαίνω (φᾶν) πέφασμαι.

Τινὰ ὅμως κατ' ἐξαίρεσιν τρέπουν τὸ ν εἰς μ' δξύνω δξυμμαι.

Ὅσα δὲ ἀποβάλλουσι τὸ ν ἐν τῷ ἐνεργητικῷ παρακειμένῳ (§ 17)
ἀποβάλλουσι καὶ ἐνταῦθα κρίνω κέκριμαι.

2. Πρὸ τοῦ σ τρέπεται

πᾶν ὑπερωϊκὸν εἰς κ καὶ τοῦτο μετὰ τοῦ σ εἰς ξ πέπλεξαι

» χειλικὸν » π » » » ψ γέγραψαι

» γλωσσικὸν ἀποβάλλεται πέπεισμαι.

3. Πρὸ τοῦ τ τρέπεται

πᾶν ὑπερωϊκὸν εἰς κ, πλέκ-ω πέ-πλεκ-ται, λέγ-ω λέ-λεκ-ται

» γλωσσικὸν » σ πείθ-ω πέ-πείσ-ται

» χειλικὸν » π γράφ-ω γέ-γραπ-ται

4. Τὸ σ πρὸ σθ ἀποβάλλεται (§ 17) πρὸ συμφώνων καὶ τρέπεται
ἕκαστον ὑπερωϊκὸν εἰς χ πέ-πλεχ-θον ἀντὶ πέ πλεχ-σθον

» γλωσσικὸν » σ πε-πείσ-θαι » πέ-πειθ-σθαι

» χειλικὸν » φ γέ-γραφ-θαι » γέ-γραφ-σθαι.

Τὰ ἄλλα σύμφωνα πρὸ τοῦ ἐκ σθ προελθόντος θ μένουσιν ἀμετάβλη-
τα· στελ. ἀγγεῖλ (ἀγγέλλω) ἠγγέλθαι ἀντὶ ἠγγέλσθαι.

Περὶ τοῦ θεβράφθαι στελ. τρεφ. καὶ ἄλλων ὁμοίων (§ 18)

§ 173. Ἡ κατάληξις τοῦ γ' πληθ. προσ. νται δὲν δύναται νὰ συμ-
πίπτει συμφωνολήκτοις στελέχεσιν. Συχνότερον προστίθεται ἀντ' αὐτῆς
τὸ ἰωνικὸν αται, πρὸ τοῦ ὁποῦ, γ, κ, β, π δασύνονται τρεπόμενα εἰς
χ, φ, γεγράφ-αται, τε-τάχ-αται (στελ. ταν-τάσσω), τε-τρίφ-αται (τελ-
τριβ-τρίβω). Συχνότερον ὅμως περιφράζονται διὰ τῆς μετοχῆς μετὰ
τοῦ εἰσίν· τετριμμένοις εἰσίν.

§ 174. Πολλάκις φωνηεντόληκτα στελέχη προσλαμβάνουσι σ πρὸ τοῦ
μ καὶ τ' οἶον, ελ. τελε τε-τέλεσ-μαι, σπα(σπαω) ἔ-σπα-σ-ται. Γίγνεται
δὲ τοῦτο καὶ ἐν οὐκ ὀλίγοις εἰς μακρὰ φωνήεντα καὶ διφθόγγους λήγον-
τα στελέχη· ἀκούω ἤκουσμαι, κελεύω, κυλίω, λεῶω (λιθοβολῶ), ξύω,
παίω, πλέω (πέπλευσται), πρίω, σείω, χρίω, ψάύω· τὰ δὲ δράω, θραύω,
κλείω, κρούω διαφοροῦνται· κέ κλει-μαι καὶ κέ-κλει-σ-μαι.

§ 175. Καὶ ἡ ὑποτακτικὴ καὶ εὐκτικὴ τοῦ παθ. παρακειμένου πε-
ριφράζονται κανονικῶς διὰ τῆς μετοχῆς καὶ τῶν ἀναλόγων τύπων τοῦ
εἰμί· γεγραμμένος εἶην, ἐάν ἐγνωσμένοι ὦμεν. Ὀλίγα μόνον φωνηεντόλη-
κτα στελέχη ἔχουσι τὰς ἐγκλίσεις ταύτας ἐξ αὐτοῦ τοῦ στελέχους ἐ-
σχηματισμένους· οἶον, κτάομαι, κέ-κτη μαι ὑποτ, κέ-κτω-μαι, κέ-κτη,
κε-κτῆν-ται εὐκτ. κε-κτῶ-μην (κε-κτασί-μην), κε-κτῶ-το καὶ ἀνευ
συνδετικοῦ φωνήεντος ο' κεκτῆμην, ἦο, ἦτο.

4. Ὑπερσυντελικὸς μέσος καὶ παθητικός. (Ἀνθολ. § 16).

§ 176. Διακρίνεται τοῦ ἀναλόγου παρακειμένου ἐν παντὶ ῥήματι διὰ τῆς προσλήψεως τῆς αὐξήσεως καὶ τῶν προσωπικῶν καταλήξεων, αἱτινές εἰσιν αἱ τῶν ἱστορικῶν χρόνων· τὸ δὲ γ'. πλθ. πρὸς. περιφράζεται καὶ ἐνταῦθα, ὡς καὶ (§ 173) γεγραμμένοι ἦσαν ἀντὶ τοῦ Ἰωνικοῦ ἐγγράφατο.

5. Μετ'ολίγον μέλ. ἡ μέλ. γ'. (ἡ τετελεσμένος). (Ἀνθολ. § 16).

§ 177. Οὗτος προσκρτᾷ τῷ τοῦ παρακειμένου στελέχει σ, ὡς καὶ ὁ μέσος μέλλων διὸ καὶ πρὸ τοῦ σ τούτου ἐγχωροῦσιν ἅπασαι αἱ μεταβολαί, ὅσαι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ἔχει δὲ ὁ εἰς μαι παθητικὴν σημασίαν· γεγράφομαι, πεπράζεται (πραγ. πράσσω).

ΣΗΜ. 4. Σπανίως εὐρίσκεται ἡ χρονικὴ αὐξήσις ἐν τοῖς ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένοις ἀτιμώ-ῃτιμώσομαι, αἰρέω-ῃρήσομαι καὶ ταῖς διὰ μόνου τοῦ ε ἀναδιπλασιαζομένοις· ἐσκέφομαι, ἐβρίβιομαι.— Δύο μόνον μετ' ὀλίγον μέλλοντες ἔχουσιν ἐνεργητικὸν σχηματισμὸν ἐστηζέω (§ 195, 3) καὶ τεθνήσκω.

ΣΗΜ. 6'. Ὁ δ' ἐνεργητικὸς μετ' ὀλίγον μέλλων παραφράζεται διὰ τῆς ἐνεργ. μετοχῆς τοῦ παρακειμένου καὶ τοῦ μέλλοντος τοῦ εἰμί· λελυκώς ἔστωμαι· ἀλλὰ καὶ λελυκώς εἶην· λελυκότε ὤμεν· λελυκώς ἔστω κτλ.

ΣΤ'. Τύποι τοῦ ὁμαλοῦ παθητικοῦ στελέχους. (Ἀνθολ. § 17).

§. 178. Ἐκ τούτου παράγονται ὁ ὁμαλὸς παθητικὸς ἄοριστος καὶ μέλλων.

Ἐνεστ. φαίνω		καθαρ. στελ. φᾶν		ὁμαλ. παθ. στέλ. φᾶνε	
1. Ὅμαλὸς παθ. ἄοριστος (ὁ ἄλλως δεύτερος ἄορ. λεγόμενος.					
Ὅρις.	ἔ-φάνη-ν ἔ-φάνη-ς ἔ-φάνη ἔ-φάνη-τον ἔ-φάνη-την ἔ-φάνη-μεν ἔ-φάνη-τε ἔ-φάνη-σαν	Ἰποτ.	φᾶνῶ φανῆ-ς φανῆ φανῆ-τον φανῆ-τον φᾶνῶ-μεν φανῆ-τε φᾶνῶσι(ν)	Εὐκτ.	φανείη-ν φονείη-ς φανείη φανείη-τον ἢ φανείτον φανείη-την » φανείτην φανείη-μεν » φανείμεν φανείητε » φανείτε φανείη-σαν » φανείεν
Πρσκ.	φάνη-θι φανῆ-τῶ φάνη-τον φᾶνῆ-των φάνη-τε φᾶνήτ-ωσαν ἢ φᾶνέν-των	Ἀπροφ.	φανῆ-ναι	Μετχ.	φανείς, φανείσα, φανέν, Γεν. φανέντος
2. Ὅμαλὸν παθ. στέλεχος (ἄλλως ἄορ. 6'. καλούμενος)					
Ὅριστικ.	φᾶνή-σομαι	κτλ. ὡς ὁ μέλλων Μέσος.			
Εὐκτικ.	φᾶνησοίμην				
Ἀπκρεμ.	φᾶνήσεσθαι				
Μετοχή	φᾶνησόμενος, ῃ, -ον				

§ 179. Προσωπικὰς καταλήξεις ἔχει ὁ παθητικὸς ἀόριστος τὰς τοῦ ἐνεργητικοῦ· ὁ δὲ παθητικὸς μέλλων τὰς τοῦ μίσου (§ 144)· προσαρτῶνται δ' αὐταὶ ἄνευ συνδετικοῦ φωνήεντος τῷ στελέχει, τοῦ ὁποίου τὸ ε ἐν τῇ ὀριστικῇ καὶ προστακτικῇ τρέπεται εἰς η' ἐν τῇ ὑποτ. συναίρεται· τὸ ε μετὰ τοῦ ληκτικοῦ φωνήεντος· φᾶνε-ω φᾶνω· ἐν τῇ εὐκτικῇ συνεννοῦται τὸ ε μετὰ τοῦ ἐγκλιτικοῦ σημείου, ἢ εἰς εἴη· φανε-ῖν, φανείην· τὸ ἀπαρέμφατον πάντοτε προπερισπᾶται φανῆναι· ἢ μετοχῇ ἐν τῇ ἐν. ἀρσ. ὀνομ. ὀζυτονεῖται· φανείς.

§ 180. Τὸ ὁμαλὸν παθ. στέλεχος δὲν σχηματίζεται, ὥς καὶ τὸ τοῦ ἐνεργ. ὁμαλοῦ ἀορίστου, ἐκ παραγῶγων στελεχῶν, ἀλλ' ἐκ τῶν ῥημάτων τῆς ἀ. τάξεως (τάξ. γ.) προσαρτωμένου τοῦ ε τῷ ῥηματικῷ στελέχει· ἐνεστ. ῥάπτ-ω ῥημ. στελ. ῥᾶφ' στελ. παθ. ῥᾶφε' ἀορ. παθ. ἔρῥαφ-ην· ἐνεστ. γράφω (τάξ. ἀ.) στελ. παθ. γράφε, ἀορ. παθ. ἐ-γράφ-ην· εὐρηται δὲ μόνον ἐκ ῥημάτων μὴ ἔχόντων ἐνεργητικὸν ὁμαλὸν ἀόριστον.

§ 181. Καὶ ἐνταῦθα, ὥς ἐν τῷ ἐνεργ. ὁμαλῷ ἀορίστῳ, τρέπεται τὸ ε ἐνίοτε εἰς ᾠ' τρέφ-ω ἐ-τρέφη-ν, πλέκ-ω, ἐ-πλάκ-ην καὶ ἐ-πλέκη-ν, πλῆσ-ω (στελ. πλάγ-ω) ἐ-πλήγη-ν, πληγήσομαι, ἀλλ' ἐν τοῖς συνθέτοις ἐξ-ε-πλάγ-ην, ἐκπλήγήσομαι. Τὸ καθαρὸν στέλ. τοῦ ῥέω (τάξ. 2) καταφθίσκεται ἐνταῦθα· ἐρρύη-ν, ῥύησομαι.

Ζ'. Τύποι τοῦ ἀνωμάλου παθητικοῦ στελέχους. (Ἀνθολ. § 17).

§ 182. Ἐκ τούτου παράγονται ὁ ἀνώμαλος παθητικὸς ἀόριστος καὶ μέλλον.

Ἐνεστ. λύω Στελ. λυ ἀνώμαλον παθητ. στελ. λυθε					
1. Ἀνώμαλος παθ. ἀόριστος (ἄλλως ἀορ. ἀ. καλούμενος.					
Ὀρισ.	ἐ-λύθη-ν ἐ-λύθη-ς	Ἰποτ.	λυθῶ λυθῆς	Εὐκτ.	λυθείη-ν λυθείη-ς
κτλ. ὡς οἱ ἐνεστ. τῆς ὀριστ.					
Προς.	λύθη-τι λυθή-τω	Ἀπρφ.	λυθῆναι	Μετχ.	λυθείς, λυθείσα, λυθέν
κτλ. ὡς οἱ ἐνεστ. τῆς προστακτικῆς					Γεν. λυθέντος
2 Ἀνώμαλος παθητ. Μέλλον (ἄλλως ἀορ. ἀ. παθ. καλούμενος)					
Ὀριστ.	λυθήσομαι	Εὐκτ.	λυθησώμην	Ἀπρμφ.	λυθήσεσθαι
					Μετ. λυθησόμενος, γ, ο-ν

ΣΗΜ. Τὸ ἀνώμαλον παθητικὸν σχηματίζεται καθόλου ὡς τὸ ὁμαλόν· περὶ δὲ τῆς τροπῆς τοῦ τ ἐν τῷ λύθη-τι ἴδε § 18 σημ. 2).

§ 183. Τὸ ἀνώμαλον παθ. στέλεχος παράγεται ἐκ τοῦ ῥηματικοῦ στελέχους προσθήκῃ τοῦ θε. Πρὸ ταύτης τῆς συλλαβῆς ἐκτείνονται τὰ φωνήεντα φωνηεντολήκτων στελεχῶν, ὡς ἐν τῷ μέλλοντι, ἐν τῷ ἀνωμάλῳ παθ. ἀορίστῳ καὶ τῷ παρακειμένῳ τιμα ἐτιμήθην, πειρᾶ ἐπειράθην-πεπείρᾶμαι· τὰς ἐξαιρέσεις ζητεῖ κατωτέρω (§ 186). Ὡς δ' ἐν τῷ μέσῳ παρακειμένῳ παρεμβάλλεται καὶ ἐνταῦθα σ πρὸ τοῦ θ, μάλιστα μετὰ βραχέα· ἀλλὰ πολλάκις καὶ μετὰ μακρὰ φωνήεντα· ἐ-τελέ-σ-θην (τελέω)· καὶ δὴ ἐξαιρουμένων τῶν ἐν § 174 μνημονευθέντων ῥημάτων· ἰδίᾳ τοῦ δράω ἐδράσθην, παύω ἐπαύσθην (καὶ ἐπαύθην), κλείω, κρούω καὶ χρίω.

Αἱ τροπαὶ τῶν πρὸ τοῦ θ συμφώνων προκύπτουσιν ἐκ τῶν περὶ προφορᾶς κανόνων (§ 17) στελ. πραγ (πράσσω) ἐ-πράχ-θην-ν, στελ. ψευδ (ψεύδομαι) ἐ-ψεύ-σ-θην· πεμπ (πέμπω) ἐ-πέμφ-θην-ν. — Περὶ τοῦ ἐ-θράφθην, ἐθάφθην (§ 18, σημ. 2) περὶ τῶν ἐτέθην ἐτύθην (στελ. θε, θυ).

§ 184. Ὁ ἀνώματος παθητικὸς ἀόριστος εἶναι καθόλου συχνότερος τοῦ ὁμαλοῦ· ἐκ δὲ παραγῶγων ῥημάτων καὶ πάντων τῶν εἰς φωνῆεν ληγόντων μόνος εὐχρηστός ἐστὶν ὁ παθητικὸς ἀόριστος.

ΕΠΙΘΕΤΑ ΡΗΜΑΤΙΚΑ.

§ 185. Ταῦτά εἰσιν εἶδος παθητικῶν μετοχῶν

ἐνεστ. λύ-ω στελ. λυ 1. λῦ-τό-ς, ἡ, ὅν
2. λῦ-τέο-ς, α, ὅν.

Τὸ πρῶτον σχηματίζεται διὰ τῆς συλλαβῆς το (ὄν. το-ς, τη, το-ν) ἐκ τοῦ ῥηματικοῦ στελέχους καὶ ἔχει ἢ τὴν σημασίαν τοῦ παθ. παρακειμένου λελυμένος ἢ τὴν τοῦ δυνατοῦ (δυνάμενος λύεσθαι).

Τὸ δεύτερον σχηματίζομενον διὰ τῆς συλλαβῆς τεος (ὄν. τεο-ς, τεα, τεο-ν) ἐκ τοῦ ῥηματικοῦ στελέχους τὴν σημασίαν τῆς ἀνάγκης λυτέον (χρὴ λύειν).

Τὰ πρὸ τοῦ τ φωνήεντα πάσχουσι ὅσας τροπὰς καὶ ἐν τῷ ἀνωμάλῳ παθ. ἀορίστῳ, ὅπου πρὸ τοῦ θ παρεμβάλλεται σ· ἐτελέ-σ-θην, τελε-σ-τός· τὰ πρὸ τοῦ τ φωνήεντα μεταβάλλονται κατὰ τοὺς περὶ προφορᾶς κανόνας (§ 17) πρακ-τός (τελ. πραγ ἐνεστ. πράσσω), κομιστέον (στελ. κομιδ κομίζω).

Ῥήματα φυλάττοντα τὸ τοῦ στελέχους φωνῆεν βραχύ.

§ 186. 1. Πανταχοῦ μένει βραχὺ τὸ φωνῆεν τῶν ἐξῆς ῥημάτων· θλάω, κλάω, σπάω, γελάω, χαλάω, ζέω, ξέω, τρέω, ἀλέω (ἀλή-

θω), ἀρκέω, ἐμέω, αἰδέομαι, ἀκέομαι, ἀρώ, ἀνώ, ἀρύω, ἐλκύω, μεθύω, πτύω.

2. Μακρὸν φωνῆεν ἐν τῷ μέλλοντι καὶ ὁμαλῶ παθητ. ἀορ. βραχὺ ἐν τῷ παρακ. παθ. ἀορ. καὶ ῥηματ. ἐπιθέτῳ δέω, λύω.

3. Βραχὺ φωνῆεν, ἔχουσιν ἐν τῷ μέλλοντι καὶ ὁμαλῶ ἐνεργ. ἀορίστω, μακρὸν ἐν τῷ παρακειμένῳ, παθητικῷ ἀορίστω καὶ ῥηματικῷ ἐπιθητικῷ καλέω, καλέσω, κέκληκα, ἐκλήθην, κλητός, αἰνέω, αἰνέσω, ἤνεκα, ἤνέθην, αἰνέτος, ἀλλὰ παρακ. μέσος ἦνναι.

4. Ποθέω καὶ πονέω ἔχουσιν ἀμφίβολα τὸ μακρὸν καὶ βραχὺ (1).

Παράρτημα τῶν εἰς ω ῥημάτων.

§ 187. Ὡς παραδείγματα ὁμαλῶν ῥημάτων εἰς ω δύνανται νὰ χρησιμεύσωσι τὰ ἑξῆς.

Α. Στελέχη φωνηεντόληκτα			
δράω (ὦ)	Μ. δράσω	Π. Ε. δέδρακα	Α. Π. ἐδράσθην
τάξις ἄ.	Α. ἐδράσα	» Μ. δέδραμαι	Ε. Ρ. δραστέος
τολμάω (ὦ)	Μ. τολμήσω	Π. Ε. τετόλμηκα	Α. Π. ἐτολμήθην
τάξις ἄ.	Α. ἐτόλμησα	» Μ. τετόλμημαι	Ε. Ρ. τολμητέος
πονέω (ὦ)	Μ. πονήσω	Π. Ε. πεπόνηκα	Α. Π. ἐπονήθην
τάξις ἄ.	Α. ἐπόνησα	» Μ. πεπόνημαι	Ε. Ρ. πονητέος
ἀσκέω (ὦ)	Μ. ἀσκήσω	Π. Ε. ἤσκηκα	Α. Π. ἤσκηθην
τάξις ἄ.	Α. ἤσκησα	» Μ. ἤσκημαι	Ε. Ρ. ἀσκητέος
ζηλόω (ὦ)	Μ. ζηλώσω	Π. Ε. ἐζήλωκα	Α. Π. ἐζήλωθην
τάξις ἄ.	Α. ἐζήλωσα	» Μ. ἐζήλωμαι	Ε. Ρ. ζηλωτέος
ταιδεύω	Μ. παιδεύσω	Π. Ε. πεπαίδευκα	Α. Π. ἐπαίδευσθην
τάξις ἄ.	Α. ἐπαίδευσα	» Μ. πεπαίδευσμαι	Ε. Ρ. παιδευτέος
ταύω	Μ. παύω	Π. Ε. πέπαυκα	Α. Π. ἐπαύ(σ)θην
τάξις ἄ.	Α. ἔπαυσα	» Μ. πέπαυσμαι	Ε. Ρ. παυστέος
Β. Στελέχη συμφωνώληκτα			
πλέκω	Μ. πλέξω	Π. Ε. πέπλεχα	Α. Π. ἐπλάκην
τάξις ἄ.	Α. ἔπλεξα	» Μ. πέπλεγμαι	Ε. Ρ. πλεκτέος
φυλάσσω	Μ. φυλάξω	Π. Ε. πεφύλαχα	Α. Π. ἐφύλαχθην
τάξις δ' α.	Α. ἐφύλαξα	» Μ. πεφύλαγμαι	Ε. Ρ. φυλακτέος
φλέγω	Μ. φλέξω	Π. Ε. πέφλεχα	Α. Π. ἐφλέχθην
τάξις δ'.	Α. ἐφλεξα	» Μ. πέφλεγμαι	Ε. Ρ. φλεκτέος
φεύγω	Μ. φεύξομαι	Π. Ε. πέφευγα	Ε. Ρ. φευκτέος
τάξις β'.	Α. ἐφύγον		
τάσσω	Μ. τάξω	Π. Ε. τέταχα	Α. Π. ἐτάχθην

(1) Ποθέσομαι, ἐπόθησα καὶ ποθήτω, ἐπόθηκα, πεπόθημαι ἐποθέσθην (πινέτω, περὶ φυσικοῦ πόνου), περὶ δὲ κόπου ἐπόνησα, ἐπονητάμην, ἐπονήθην, πεπόνηκα.

τάξις δ', 4	Α. ἔταξα	» Μ. τέταγμαι	Ε. Ρ. τακτέος
κράζω	Μ. κράζω	Π. Ε. κέκράγα	
τάξις δ', 2	Α. ἔκραγον		
ἄρχω	Μ. ἄρχω		Α. Π. ἤρχθην
τάξις α.	Α. ἤρξα	» Μ. ἤργμαι	Ε. Ρ. ἀρκατέος
ὀρύσσω	Μ. ὀρύζω	Π. Ε. ὀρώρυχα	Α. Π. ὠρύχθην
τάξις δ', 4	Α. ὠρύξα	» Μ. ὀρώρυγμαι	Ε. Ρ. ὀρυκτέος
ψεύδομαι	Μ. ψεύδομαι		Α. Π. ἐψεύσθην
τάξις α.	Α. ἐψεύσαμην	Π. Μ. ἐψευσμαι	Ε. Ρ. ψευστέος
πείθω	Μ. πείσω	Π. Ε. πέποιθα	Α. Π. ἐπέισθην
τάξις β'.	Α. ἐπεισα	» Μ. πέπεισμαι	Ε. Ρ. πειστέος
ἄρπάζω	Μ. ἄρπάσω	Π. Ε. ἤρπακα	Α. Π. ἤρπασθην
τάξις δ', 4	Α. ἤρπασσα	» Μ. ἤρπασμαι	Ε. Ρ. ἀρπαστέος
λογίζομαι	Μ. λογίσομαι		Α. Π. ἐλογίσθην
τάξις δ', 2	Α. ἐλογισάμην	Π. Μ. λελόγισμαι	Ε. Ρ. λογιστέος
πέμπω	Μ. πέμψω	Π. Ε. πέπομφα	Α. Π. ἐπέμφθην
τάξις α.	Α. ἐπεμψα	» Μ. πέπεμμαι	Ε. Ρ. πεμπτέος
κόπτω	Μ. κόψω	Π. Ε. κέκοφα	Α. Π. ἐκόπην
τάξις γ'.	Α. ἔκοψα	» Μ. κέκομμαι	Ε. Ρ. κοπτέος
τρίβω	Μ. τρίψω	Π. Ε. τέτριφα	Α. Π. ἐτρίβην
τάξις β'.	Α. ἔτριψα	» Μ. τέτριμμαι	Ε. Ρ. τριπτέος
καλύπτω	Μ. καλύψω		Α. Π. ἐκαλύφθην
τάξις γ'.	Α. ἐκάλυψα	Π. Μ. κεκάλυμμαι	Ε. Ρ. καλυπτέος
ἀλείφω	Μ. ἀλείψω	Π. Ε. ἀλήλιφα	Α. Π. ἤλειφθην
τάξις β'.	Α. ἤλειψα	» Μ. ἀλήλιμμαι	Ε. Ρ. ἀλειπτέος
θάπτω	Μ. θάψω		Α. Π. ἐτάφην
τάξις γ'.	Α. ἔθαψα	Π. Μ. τέθαμμαι	Ε. Ρ. θαπτέος
ἀγγέλλω	Μ. ἀγγελῶ	Π. Ε. ἡγγέλκα	Α. Π. ἡγγέλθην
τάξις δ', 3	Α. ἡγγειλα	» Μ. ἡγγελμαι	Ε. Ρ. ἀγγελτέος
σύρω	Μ. σύρῶ	Π. Ε. σέσυρκα	Α. Π. ἐσύρθην
τάξις δ', 4	Α. ἔσειρα	» Μ. σέσυρμαι	Ε. Ρ. συρτέος
σπείρω	Μ. σπερῶ	Π. Ε. ἔσπαρκα	Α. Π. ἐσπάρην
τάξις δ', 4	Α. ἔσπειρα	» Μ. ἔσπαρμαι	Ε. Ρ. σπαρτέος
ἀμύνω	Μ. ἀμύνῶ		
τάξις δ', 4	Α. ἤμυνα		Ε. Ρ. ἀμυντέος
μιαίνω	Μ. μιᾶνῶ	Π. Ε. μεμιάγχα	Α. Π. ἐμιάνην
τάξις δ', 4	Α. ἐμιάνα	» Μ. μεμιάσμαι	Ε. Ρ. μιαντέος.

Α. Πρώτη τάξις τῶν εἰς μί ῥημάτων.

§ 190. Ἐνεστὼς τί-θη-μι, δι-δω-μι, ἵ-στη-μι
καθαρὸν στελ. θε δο στα

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ.

Τύποι

ΕΝΕΣΤΩΣ.				
Ὅρις.	Ἐ. 1	τί-θη-μι	δι-δω-μι	ἵ-στη-μι
	2	τί-θη-ς	δι-δω-ς	ἵ-στη-ς
	3	τί-θη-σι(ν)	δι-δω-σι(ν)	ἵ-στη-σι(ν)
	Α. 1			
	2	τί-θε-τον	δι-δο-τον	ἵ-στᾱ-τον
	3	τί-θε-τον	δι-δο-τον	ἵ-στᾱ-τον
	Π. 1	τί-θε-μεν	δι-δο-μεν	ἵ-στᾱ-μεν
	2	τί-θε-τε	δι-δο-τε	ἵ-στᾱ-τε
	3	τί-θε-ᾱσι(ν)	δι-δό-ᾱσι(ν)	ἵ-στᾱ-σι(ν)
Ἰ. ποτ.	Ἐ. 1	τι-θῶ	δι-δῶ	ἵ-στῶ
	2	τι-θῆ-ς	δι-δῶ-ς	ἵ-στῆ-ς
	3	τι-θῆ	δι-δῶ	ἵ-στῆ
	Α. 1			
	2	τι-θῆ-τον	δι-δῶ-τον	ἵ-στῆ-τον
	3	τι-θῆ-τον	δι-δῶ-τον	ἵ-στῆ-τον
	Π. 1	τι-θῶ-μεν	δι-δῶ-μεν	ἵ-στῶ-μεν
	2	τι-θῆ-τε	δι-δῶ-τε	ἵ-στῆ-τε
	3	τι-θῶ-σι(ν)	δι-δῶ-σι(ν)	ἵ-στῶ-σι(ν)
Εὐκτ.	Ἐ. 1	τι-θείη-ν	δι-δοίη-ν	ἵ-σταίη-ν
	2	τι-θείη-ς	δι-δοίη-ς	ἵ-σταίη-ς
	3	τι-θείη	δι-δοίη	ἵ-σταίη
	Α. 1			
	2	τι-θείη-τον	δι-δοίη-τον	ἵ-σταίη-τον
		ἢ τιθεῖτον	ἢ διδοῖτον	ἢ ἱσταῖτον
	3	τι-θείη-την	δι-δοίη-την	ἵ-σταίη-την
		ἢ τιθείτην	ἢ διδοίτην	ἢ ἱσταίτην
	Π. 1	τι-θείη-μεν	δι-δοίη-μεν	ἵ-σταίη-μεν
		ἢ τιθεῖμεν	ἢ διδοῖμεν	ἢ ἱσταίμεν
	2	τι-θείη-τε	δι-δοίη-τε	ἵ-σταίη-τε
		ἢ τιθεῖτε	ἢ διδοῖτε	ἢ ἱσταίτε
	3	τι-θείη-σαν	δι-δοίη-σαν	ἵ-σταίη-σαν
		ἢ τιθεῖεν	ἢ διδοῖεν	ἢ ἱσταίεν

ΜΕΣΟΝ ΚΑΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ

ΤΟΥ ΕΝΕΣΤΩΤΟΣ ΣΤΕΛΕΧΟΥΣ

ΕΝΕΣΤΩΣ		
τί-θε-μαι	δί-δο-μαι	ἵ-σταῖ-μαι
τί-θε-σαι	δί-δο-σαι	ἵ-σταῖ-σαι
τί-θε-ται	δί-δο-ται	ἵ-σταῖ-ται
τι-θέ-μεθον	δι-δό-μεθον	ἵ-σταῖ-μεθον
τί-θε-σθον	δί-δο-σθον	ἵ-σταῖ-σθον
τί-θε-σθον	δί-δο-σθον	ἵ-σταῖ-σθον
τι-θέ-με-θα	δι-δό-μεθα	ἵ-σταῖ-μεθα
τί-θε-σθε	δί-δο-σθε	ἵ-σταῖ-σθε
τί-θε-νται	δί-δο-νται	ἵ-σταῖ-νται
τι-θῶ-μαι	δι-δῶ-μαι	ἵ-σταῖ-μαι
τι-θῆ	δι-δῶ	ἵ-σταῖ
τι-θῆ-ται	δι-δῶ-ται	ἵ-σταῖ-ται
τι-θῶ-μεθον	δι-δῶ-μεθον	ἵ-σταῖ-μεθον
τι-θῆ-σθον	δι-δῶ-σθον	ἵ-σταῖ-σθον
τι-θῆ-σθον	δι-δῶ-σθον	ἵ-σταῖ-σθον
τι-θῶ-μεθα	δι-δῶ-μεθα	ἵ-σταῖ-μεθα
τι-θῆ-σθε	δι-δῶ-σθε	ἵ-σταῖ-σθε
τι-θῶ-νται	δι-δῶ-νται	ἵ-σταῖ-νται
τι-θεί-μην	δι-δοί-μην	ἵ-σταῖ-μην
τι-θεῖ-ο	δι-δοί-ο	ἵ-σταῖ-ο
τι-θεῖ-το	δι-δοί-το	ἵ-σταῖ-το
τι-θεί-μεθον	δι-δοί-μεθον	ἵ-σταῖ-μεθον
τι-θεῖ-σθον	δι-δοί-σθον	ἵ-σταῖ-σθον
τι-θεί-σθην	δι-δοί-σθην	ἵ-σταῖ-σθην
τι-θεί-μεθα	δι-δοί-μεθα	ἵ-σταῖ-μεθα
τι-θεῖ-σθε	δι-δοί-σθε	ἵ-σταῖ-σθε
τι-θεῖ-ντο	δι-δοί-ντο	ἵ-σταῖ-ντο

Προς.	Ε. 2	τι-θει	δί-δου	ΐ-στη
	3	τι-θέ-τω	δι-δό-τω	ΐ-στά-τω
	Δ. 2	τί-θε-τον	δι-δο-τον	ΐ-στα-τον
	3	τι-θέ-των	δι-δο-των	ΐ-στά-των
Π. 2	τί-θε-τε	δί-δο-τε	ΐ-στα-τε	
	3	τι-θέ-ντων ἢ	δι-δό-ντων ἢ	ΐ-στά-ντων ἢ
		τιθέτωσαν	διδότησαν	ΐ-στά-τωσαν
Ἀπρμ.		τι-θέ-ναι	δι-δό-ναι	ΐ-στά-ναι
Μετχ.		τι-θεί-ς, τι-θεῖ-σα	δι-δού-ς, δι-δοῦ-σα	ΐ-στά-ς, ΐ-στά-σ-α,
		τιθέν, γ. τιθέντος	διδόν, γ. δι-δόντ-ος	ΐ-σάν, γ. ΐ-σάντ-ος
Παρτ.	Ε. 1	ἐ-τί-θη-ν	ἐ-δί-δω-ν	ΐ-στη-ν
	2	ἐ-τί-θη-ς	ἐ-δί-δω-ς	ΐ-στη-ς
	3	ἐ-τί-θη	ἐ-δί-δω	ΐ-στη
	Δ. 2	ἐ-τί-θε-τον	ἐ-δί-δο-τον	ΐ-στά-τον
	3	ἐ-τι-θέ-την	ἐ-δι-δό-την	ΐ-στά-την
	Π. 4	ἐ-τί-θε-μεν	ἐ-δί-δο-μεν	ΐ-στα-μεν
	2	ἐ-τί-θε-τε	ἐ-δί-δο-τε	ΐ-στα-τε
	3	ἐ-τί-θε-σαν	ἐ-δί-δο-σαν	ΐ-στα-σαν
2. Τύποι τοῦ ὁμαλῶ				
Ὅρις	Ε. 1	ἔ-θη-ν	ἔ-δω-ν	ἔ-στη-ν
	2	ἔ-θη-ς	ἔ-δω-ς	ἔ-στη-ς
	3	ἔ-θη	ἔ-δω	ἔ-στη
	Δ. 4			
	2	ἔ-θε-τον	ἔ-δο-τον	ἔ-στη-τον
	3	ἔ-θέ-την	ἔ-δό-την	ἔ-στή-την
	Π. 4	ἔ-θε-μεν	ἔ-δο-μεν	ἔ-στη-μεν
	2	ἔ-θε-τε	ἔ-δο-τε	ἔ-στη-τε
	3	ἔ-θε-σαν	ἔ-δο-σαν	ἔ-στη-σαν
Ῥποτ.	Ε. 1	ῥῶ	ῥῶ	στῶ
	2	ῥῶ-ς	ῥῶ-ς	στῆ-ς
κτλ. ὡς ἐν τῇ ὑποτακ.				
Εὐκτ.	Ε. 1	οἰή-ν	δοίη-ν	σταίη-ν
				κτλ. ὡς ἐν τῇ εὐκτικῇ
Προς.	Ε. 2	θέ-ς	δό-ς	στή-θι
	3	θέ-τω	δό-τω	στή-τω
	Δ. 2	θέ-τον	δό-τον	στή-τον
	3	θέ-των	δό-των	στή-των
	Π. 2	θέ-τε	δό-τε	στή-τε
	3	θέ-ντων ἢ	δό-ντων ἢ	στά-ντων ἢ
		θέ-τωσαν	δό-τωσαν	στή-τωσαν
Ἀπρμ.		θεῖ-ναι	δοῦ-ναι	στή-ναι
Μετχ.		θεί-ς, θεῖ-σα, θέ-ν	δού-ς, δοῦ-σα, δό-ν	στά-ς, σᾶ-σα, σᾶ-ν
		θέ-ντ-ος	δόντ-ος	σάντ-ος

τί-θε-σο	δί-δο-σο	ἱ-στα-σο
τι-θέ-σθω	δι-δό-σθω	ἱ-στά-σθω
τί-θε-σθον	δί-δο-σθον	ἱ-στα-σθον
τι-θέ-σθων	δι-δό-σθων	ἱ-στά-σθων
τί-θε-σθε	δί-δο-σθε	ἱ-στα-σθε
τι-θέ-σθων ἢ	δι-δό-σθων ἢ	ἱ-στά-σθων ἢ
τιθέσθωσαν	διδóσθωσαν	ἱστάσθωσαν
τί-θε-σθαι	δί-δο-σθαι	ἱ-στα-σθαι
τι-θέ-μενο-ς, η, ο-ν	δι-δό-μενο-ς, η, ο-ν	ἱ-στά-μενο-ς, η, ο-ν
ἐ-τι-θέ-μην	ἐ-δι-δό-μην	ἱ-στά-μην
ἐ-τί-θε-σο	ἐ-δί-δο-σο	ἱ-στα-σο
ἐ-τί-θε-το	ἐ-δί-δο-το	ἱ-στα-το
ἐ-τι-θέ-μεθον	ἐ-δι-δό-μεθον	ἱ-στά-μεθον
ἐ-τί-θε-σθον	ἐ-δί-δο-σθον	ἱ-στα-σθον
ἐ-τι-θέ-σθην	ἐ-δι-δό-σθην	ἱ-στά-σθην
ἐ-τι-θέ-μεθα	ἐ-δι-δό-μεθα	ἱ-στά-μεθα
ἐ-τί-θε-σθε	ἐ-δί-δο-σθε	ἱ-στα-σθε
ἐ-τί-θε-ντο	ἐ-δί-δο-ντο	ἱ-στα-ντο
στειλέχους τοῦ ἀορίστου		
ἐ-θέ-μην	ἐ-δό-μην	
ἐ-θου	ἐ-δου	
ἐ-θε-το	ἐ-δο-το	
ἐ-θέ-μεθον	ἐ-δό-μεθον	
ἐ-θε-σθον	ἐ-δο-σθον	
ἐ-θέ-σθην	ἐ-δό-σθην	
ἐ-θέ-μεθα	ἐ-δό-μεθα	
ἐ-θε-σθε	ἐ-δο-σθε	
ἐ-θε-ντο	ἐ-δο-ντο	
θῶ-μαι	δῶ-μαι	
θῆ	δῆ	
τοῦ ἔνεστώτος		
θεί-μην	δοί-μην	
τοῦ ἔνεστώτος		
θοῦ	δοῦ	
θέ-σθω	δό-σθω	
θέ-σθον	δό-σθον	
θέ-σθων	δό-σθων	
θέ-σθε	δό-σθε	
θέ-σθων ἢ	δό-σθων ἢ	
θέ-σθωσαν	δό-σθωσαν	
θέ-σθαι	δοῖ-σθαι	
θέ-μενο-ς	δό-μενο-ς, η, ο-ν	

§ 191. Τύποι τινές τῶν εἰς μί σχηματίζονται καὶ κατὰ τὴν ἁ. συζυγίαν οἶον, τὸ β', καὶ γ', ἐν. πρὸς. τῆς ὀριστ. τοῦ παρατ. ἐτίθεις, ἐτίθει· ἐδίδουν, οὐς, συ κατὰ συνηρημένα.

ΣΗΜ. Ἄλλα τινὰ σημειωθήσονται ἐν ἐκάστοις τῶν ῥημάτων.

2. τὸ γ' ἐν πληθ. τῆς ὀριστ. τοῦ ἐνεστ. συναირεῖται ἐνίοτε· τιθεῖσιν, διδοῦσιν, ἰσπᾶσιν· ἀλλὰ μόνον ἰᾶσιν (ἴημι)

3. τοῦ β'. ἐν. τῆς προστ., ἀποβαλλομένης τῆς καταλήξεως θι, ἐκτείνεται τὸ φωνῆεν τοῦ στελέχους· δίδου ἀντὶ δίδου· ἐν δὲ τῷ προσφῶν τοῦ ὁμαλοῦ ἄορ. ἀποβάλλεται μόνον τὸ ι καὶ τὸ θ τρέπεται εἰς ς (§ 13, πρβ. 86)· δό-θι, δό-ς· ἀλλὰ στῆθι καὶ μόνον ἐν συνθέσει κατὰστα.

4. τὰ β'. ἐν. πρόσωπα τοῦ μέσου ἁορίστ. καὶ παρατ. φυλάττουσι τὸ σ' τίθεσαι, τίθεσο, ἐτίθεσο· ἀλλ' ἐν τῇ εὐκτ. καὶ τῷ μέσῳ ἁορ. συμβαίνει ὅ,τι καὶ ἐν τῇ ἁ. συζυγίᾳ τιθῇ-σαι, τιθῇ-αι, τιθῇ· ἔθε-σο, ἔθε-ο, ἔθου.

§ 192. Τὰ στελέχη τῶν ἀνωτέρω ἀναγραφέντων τριῶν ῥημάτων διακρίνονται τοῦ καθαροῦ στελέχους δι' ἀναδιπλασιασμοῦ· δηλ. ἐπαναλαμβάνεται πρὸ τοῦ στελέχους τὸ ἀρκτικὸν σύμφωνον μετὰ τοῦ ι' θε τι-θε, δο-διδό· τὸ δὲ ἰ-στα εἶναι ἀντὶ τοῦ σι-στα (λατιν. sisto). Οὕτω καὶ ἐκ τοῦ χρα-κιχρα. ἐνεστ. κί-χρη-μι δανείζω.— Τὰ δὲ πια καὶ πρα, παρεμβαλλομένου τοῦ ἐνρίνου μ, γίνονται πίμπλα-πίμπρά· ἐνεστ. πίμπλημι, πίμπρημι· τὸ δὲ μ. τοῦτο ἀποβάλλεται διὰ τὴν εὐφωνίαν, ἐὰν ἐν συνθέσει παρεισέλθῃ πρὸ τούτου καὶ ἄλλο μ'· συμ-πί-πλη-μι, ἐμπί-πρημι· ἀλλὰ πάλιν παρατ. ἀνεπίμπρην.— Ἐκ στελέχους ε' προέρχεται ἱ-η-μι καὶ ἐκ τοῦ ορα ὀνίνημι (ὠφελῶ) δι' ἀναδιπλασιασμοῦ ἔσωθεν τοῦ ο γιγνομένου.

§ 193. Τὰ ἀποθετικὰ δύναμαι, ἐπίσταμαι, κρέμαμαι καὶ οἱ ἁορίστοι ἐπριάμην, ὠνήμην· τονίζονται ἐν τῇ ὑποτακτ. καὶ εὐκτ. ὁ τόνος ὅσον ἐνεστίν τῆς ληγούσης δύναμαι, ἐπίσταιντο (πρβ. ἰσῶμαι, ἰσταίντο).

§ 194. Ἄλλοι τινὲς ἰδιωτισμοὶ τῶν ῥημάτων εἰσὶν οἱ ἑξῆς·

1. Τὰ τρία στελέχη θε (τίθημι), δο (δίδωμι), ε (ἴημι) ἔχουσιν ἀκανόνιστον σχηματισμὸν ἐν τῷ ἀνωμάλῳ ἁορ. εἰς κα' ἔθηκα, ἔδωκα, ἔηκα καὶ μέσον ἡκάμην καὶ πλέον οὐ· τὰ δὲ δυϊκὰ καὶ πληθ. εὐχρηστοτέρα τὰ τοῦ ὁμαλοῦ τῶν δ' ἄλλων ἐγκλίσεων, τοῦ ἀπαρεμφ. καὶ τῆς μετοχῆς εὐχρηστοὶ εἰσὶν μόνον οἱ ὁμαλοὶ τύποι· ἔθηκα, ας, ἐν, ἔθεμεν, ἔθεσαν, θεῖναι, θεις, δούς κτλ.

2. Ἀντὶ τοῦ σ πρὸ τοῦ στα δασύνεται ὁ παρακ. περὶ δὲ τῶν συν-
τετμημένων τύπων τοῦ παρακ. κτλ. ἰδὲ § 202.

3. Μετ' ὀλίγον μέλλων εἶναι ὁ ἐσθήξω (§ 175).— Τῶν στελεχῶν
θε (τίθημι) καὶ ε (ἵημι) οἱ παρακ. γράφονται διὰ τοῦ ει. τέθεικα, τέ-
θειμαι, εἶκα, εἶμαι· τῶν δὲ στελεχῶν ὁ καὶ στα φυλάττεται τὸ θρα-
χὺ φωνῆεν ἐν τῷ μέσῳ παρακειμένῳ· τούτων δὲ καὶ τοῦ θε ἐν τῷ πα-
θητικῷ ἀορίστῳ δέ-δο-μαι, ἐστᾶθην, ἐτέθην.

ΣΗΜ. Περί τῆς σημασίας τῶν χρόνων τοῦ ἴστημι ἰδὲ § 219.

4. Τῇ πρώτῃ τάξει τῶν εἰς μι κατατάσσονται τὰ ἐξῆς.

§ 195. Α'. Ῥήματα εἰς α (κατὰ τὸ ἴστημι).

1. Ἡμί (λέγω)· μόνον παρατ. ἦν, γ', ἐν. ἦ ἐκ στελ. α, ὅ ἐσώθη ἐν
τῇ Λατιν. γλώσσῃ a-jō.

2. Ὀνίνημι (ὠφελέω) στελ. οἶα· (§ 193)· μέσον ὀνίναμαι· μέσ. ὀνί-
ναμαι (ἔχω συμφέρον) ἀόρ. ὠνήμην ὠνησο, το' εὐκτ. ὀναίμην; προστ.
ὠνησο, ἀπρμφ. ὄνασθαι, μέλλ. ὀνήσω, ὀνήσομαι, ἀόρ. παθ. ὠνήθην.

3. πί-μ-πλη-μι (στελ. πῖλα) παρασχηματισμὸς πλήθω (γεμίζω)·
μέλλ. πλήσω, παρακ. μέσ. πέπλησμαι, ἀόρ. παθ. ἐπλήσθην·

4. πί-μ-πρη-μι (στελ. πῖρα)· παρασχηματισμὸς πρήθω (καίω) ὡς τὸ

5. Ἐ. φη-μι (γλ. φα)	φῶ	φαίην	ἔφην
φῆς	φῆς	φαθι(φάθι)	φαίη (ἔφης ἔφισθα)
φησὶ(ν)	φῆ	φάτω	φαίη ἔφη
A. φαμὲν	φῶμεν	φαίημεν (φαῖμεν)	ἐφαμεν
φατὸν	φῆτον	φάτον	φαίητον (φαῖτον) ἔφατε
φατὸν	φῆτον	φάτον	φαιήτην (φαίτην) ἐφάτην
II. φαμὲν	φῶμεν	φαίημεν (φαῖμεν)	ἐφαμεν
φατὲ	φῆτε	φάτε	φαίητε (φαῖτε) ἔφατε
φασὶ(ν)	φῶσι(ν)	φάτωσαν	φαίησαν (φαῖεν) ἔφασαν

ἀπαρφ. φάναι, μετοχ. φάς ἄντος, καὶ φάντων. Περί τοῦ φάσκω ἰδὲ
§ 207, 8.

ΣΗΜ. Τῶν τύπων τοῦ ἐνεστώτος πλὴν τοῦ ὅ', ἐν. προσ. ἐγκλίνεται ὁ τόνος.

6. Χρῆ (στελ. χρα, χρε) ὑποτακ. χρῆ, εὐκτ. χρεῖη, ἀπρφ χρῆναι,
μετοχ. χρεῶν (οὐδ. ἐκ τοῦ χρᾶον κατὰ § 13', προστ. ἐχρῶν καὶ χρῆν·
μέλλ. χρήσει.— Ἀπόχρη καὶ γ', πληθ. ἀποχρῶσιν· μετοχ. ἀποχρῶν,
ῶσα, ὦν, παρατ. ἀπέχρη.

7. κί-χρη-μι (στελ. χρε) δανείζω ἀπαρφ. κιχράναι.— Περαιτέρω
τὰ ἀποθετικά·

8. ἄγαμαι (στελ. ἀγᾶ), θαυμάζω μλ. ἀγάσομαι, ἀόρ. παθ. ἡγά-
σθην, ῥημτ. ἐπθ. ἀγαστός.

9. δύνανμαι (στελ. δυνᾶ), β'. ἐν. ὀριστ. (δύνῃ) σπάνιον· μελ. δυνήσομαι, ἀόρ. ἐδυνήθην καὶ σπανίως ἐδυνάσθην. Ἀδῆσθαι συνήθης ἢ παρακ. δεδύναμαι· ῥημ. ἐπίθ. δυνατός·

10. κρέμαμαι (στελ. κρεμᾶ)· μελ. κρεμήσομαι, ἀόρ. ἐκρεμάσθην. Τοὺς παρασχηματισμοὺς ζητεῖ § 204, 2.

§ 196. Β'. Ῥήματα εἰς ε (προβ. τίθημι).

1. ἵημι (στελ. ἱ)

Ἔνεστ. ἐνεργ. γ', πληθ. ἴασι· εὐκτ. ἱέην (καὶ ἱοίμι, γ', πληθ. ἱοίεν) ἀπρφ. ἱέναι· μετοχ. ἱείς·

Παρατ. ἴην (καὶ ἱεῖς, ἱεῖ), πληθ. ἱεμεν, γ', πληθ. ἱεσαν· σύνθ. καὶ ἡφίουν, εἰς, εἰ.

Αόρ. ἦκα, ας, ἐν· εἵμεν, εἵτε, εἴσαν· ὕπτκ. ὦ κτλ. εὐκτ. εἶην κτλ. προστ. ἔς, ἀπρφ. εἶναι, μετοχ. εἶς, οὐδ. ἔν.—Μέλλ. ἦσω.—Πρκ. εἶκα.

Μέσ. ἱμαι, ὕποτ. ἱῶμαι, ἱῇ κτλ., εὐκτ. ἱείμην (καὶ ἱοίμην), προστ. ἱέσο ἢ ἱού· προστ. ἱέμην.

Αόρ. εἵμην, εἴσο, εἴπο· ὕποτ. ὦμαι, εὐκτ. εἵμην (οἶμην) Μέλ. ἦσομαι.—Παρακ. εἵμαι.—Ὑπερσ. εἵμην.

Παθ. ἀόρ. εἶθην, ὕποτ. ἐθῶ, μελ. ἐθήσομαι. Ῥημ. ἐπίθ. ἐτός, ἐτέος.

§ 197. Γ'. Ῥήματα ἔχοντα τὸ στέλεχος εἰς ι

1. εἶμι (στελ. ι λατιν. i-re)

Ἔ εἶμι	ἴω	ἱοίμι [ἱοίην]	ἱέναι	ἱείς ἰόντος
εἶ [εἶς]	ἴης	ἱοῖς	ἴθι [εἶ]	ἱούσα
εἶσι[ν]	ἴῃ	ἱοῖ	ἴτω	ἴόν.

Δ. ἴ-τον	[ἴητον]	[ἱοίτον]	ἴτον
ἴ-τον	[ἴητον]	[ἱοίτον]	ἴτων

Π. ἴ-μεν	ἴωμεν	ἱοίμεν	
ἴ-τε	ἴητε	ἱοῖτε	ἴτε
ἴ-ᾱσι[ν]	ἴωσιν	ἱοίεν	ἴτωσαν καὶ ἰόντων.

Προστ. ἦειν, ἦα	ἦειμεν ἦμεν
ἦεις, ἦεῖσθα	ἦειτον, ἦτον ἦεῖτε ἦτε
ἦει, ἦειν	ἦείτην, ἦτην ἦεσαν

Ῥημ. ἐπίθ. ἱτός, ἱτέος (καὶ ἱτητέον)

ΣΗΜ. Ὁ ἐνεστ. τῆς ὀριστ. ἔχει συνήθως σημασίαν μέλλοντος· ὁ παρατ. ἔχει τὰς καταλήξεις τοῦ ὕπερσ. τὸ δὲ ἡ προῆλθεν ἐκ τοῦ εἰ δι' αὐξήσεως.

2. κείμαι (στελ. κει) σχηματίζεται ὡς παρακείμενος·

2. Ἐνικ.	κεῖμαι	ἐκείμην
	κείσαι	ἔκεισο
	κεῖται	ἔκειτο
Αὐτ.κ.	κείμεθον	ἐκείμεθα
	κείσθον	ἔκεισθον
	κεῖσθον	ἐκείσθην
Πληθ.	κείμεθα	ἐκείμεθα
	κείσθε	ἔκεισθε
	κεῖνται	ἔκειντο

ὕποτ. γ'. ἐν. κέηται, πληθ. κέωνται· εὐκτ. κέοιτο, κέοιντο· προστ. κείσο, κείσθω κτλ. ἀπρφ. κείσθαι (σύνθ. παρακείσθαι)· μετοχ. κείμενος· μέλλ. κείσομαι· (πρβ. ἡμαι § 198, 2)

§ 198. Δ'. Ῥήματα, ὧν τὸ στέλ. λήγει εἰς σύμφωνον (σ).

1. εἰμι (στελ. ες λατιν. es-se)

	Ὅριστ.	Προστακ.	Υποτακ.	Εὐκτ.
Ε. 1.	εἰ-μί (ἀντὶ ἐσ-μι)		ᾧ	εἶην
2.	εἶ (» ἐσ-σι)	ἴσθι	ῆς	εἶης
3.	ἐσ-τί(ν) (λτν. es-t)	ἔστω	ῆ	εἶη
Δ. 2.	ἐσ-τόν	ἐστόν	ῆτον	εἶητον ἢ εἴτον
3.	ἐσ-τόν	ἐστόν	ῆτον	εἶήτην ἢ εἴτην
Π. 1.	ἐσ-μέν		ᾧμεν	εἶημεν ἢ εἴμεν
2.	ἐσ-τέ	ἔστε	ῆτε	εἶητε ἢ εἴτε
3.	εἰ-σί(ν)	ἔσωσαν καὶ ἔσων ᾧσι(ν),	εἶησαν ἢ εἴεν	(παρεῖεν).

Ἔνεπτ. ἀπαρεμ. εἶναι· μετοχ. ὦν, οὔσα, ὄν· γεν. ὄντος, οὔσης, ὄντος κτλ. κατὰ τὴν α. καὶ γ', κλίσιν

Μέλλ. ὀριστ. ἔσομαι, ἔσῃ, ἔσται κτλ. εὐκτ. ἐσοίμην· ἀπαρφ. ἔσεσθε· μετοχ. ἐσόμενος.

ΣΗΜ. α'. Οἱ δὲ μὴ ὑπάρχοντες ἐκ τούτου τοῦ στελέχους χρόνοι ἀναπληροῦνται διὰ τῶν ἀναλόγων χρόνων τοῦ γίγνομαι. ἀόρ. μ. ἐγενόμην· παρακ. γέγονα καὶ γεγέννημαι. (§ 210, 13)

ΣΗΜ. β'. Τὸ σ τοῦ στελέχους ἀναπληροῦται ἐν τῷ α', ἐνικ. προσώπῳ δι' ἀναπληρωτικῆς ἐκτάσεως (§ 41, β')· εἰμι ἀντὶ ἐσμι, ἐν τῷ β' ἐν. ὑπαρχει εἰ ἐκ τοῦ ἐσι (κυρίως ἐσ-σί)· προσελθόντος (§ 17), ἐν τῷ γ', ἐν. μένει ἢ ἀρχαϊκῇ κατάληξιν τι· ἐστί(ν).—Ἐν τῷ γ', πληθ. προσ. εἰσι(ν) ἐκ τοῦ ἐσ-ντι.—Ἡ δ' ὑποτακτικὴ ἔχει ἀντὶ ἔω (Ὁμηρ.) ἐκ τοῦ ἔσω κτλ.—Ἡ εὐκτ. εἶην ἀντὶ ἐσ-ιην, ὡς τὸ ἀπαρφ. εἶναι ἀντὶ ἐσ-ναι, ὦν ἀντὶ ἐὼν (Ὁμηρ.) ἐκ τοῦ ἐσ-ὦν· ἐν τῇ προστακτικῇ ἐφυλάχθη τὸ σ προφανέστατον.

ΣΗΜ. γ', Τὸ εἰμί ἐγκλίνεται πλὴν τοῦ β', ἐν. πρσ. (§ 27-28). Ἐὰν τὸ εἰμί σημαίνῃ διαρξίν φυλάττει τὸν τόνον, τὸ δὲ γ', ἐν. πρσ. ἔχει αὐτὸν ἐπὶ τῆς συλλαβῆς τοῦ στελέχους· ἔστι θεός· ὡς καὶ μετὰ τῶν μορίων, οὐκ, ἀλλά, εἰ, καὶ ἐὰν ἦναι ἴσον τῇ ἐξεστίν. — Ἐὰν δ' ἡ ἐγκλίσις κωλύεται μόνον ἐξ ἐξωτερικῶν αἰτιῶν, εἶναι ὀξύτονον ἐστίν(ν).

ΣΗΜ. δ'. Συντιθέμενον τὸ εἰμί ἔχει τὸν τόνον ἐπὶ τῆς συλλαβῆς τοῦ στελέχους· ἐν τῷ παρατ. π. χ. παρῆν, ἐν τῇ ὑποτκ. καὶ εὐκτ. ἀπῶ, ἀπείην, ἐν τῷ ἀπρφ. καὶ τῇ μετοχ. ἀπείναι, ἀπών, ἐν τῷ γ', ἐγ. πρσ. τοῦ μέλλ. παρέσται.

2. ἦμαι (στελ. ἦς) ἔχει τὸν τοῦ κείμεναι σχηματισμὸν τοῦ παρακειμένου καὶ ἐκλαμβάνονται ὡς μεσ. παρακ. τοῦ ἦμαι.

3. Παρακ. ἦμαι, ἦσαι, ἦσται· ἦμεθα, ἦσθε, ἦνται. — Προστ. ἦσο ἦσθω κτλ. ἀπαρεμ. ἦσθαι μετοχ. ἦμενος.

Ἵπερσ. ἦμην, ἦσο, ἦστο, γ', πληθ. πρσ. ἦντο.

Οἱ Ἀττικοὶ λογογράφοι χρῶνται κανονικῶς τῷ συνθέτῳ κáθημαι κτλ. ἐξ οὗ γ'. πληθ. κáθηται. ὑποτ. καθῶμαι, εὐκτ. καθοίμην· γ'. πληθ. καθοῖντο· προστ. κáθησο ἢ κáθου καθήσω· (ἐκ κάθεσο) ἀπαρεμφ. καθήσθαι· μετοχ. καθήμενος· παρατ. ἐκαθήμην· γ' ἐν. πρσ. ἐκάθητο ἢ καθήστο πληθ. ἐκάθηντο καὶ καθῆντο. — Οἱ λοιποὶ χρόνοι ἀναπληροῦνται ἀπὸ τοῦ ἔξεσθαι, ἔζεσθαι (ἐν τῷ παιζῶ λόγῳ καθέζεσθαι, καθίζεσθαι).

§ 199. Εἰς τὴν πρώτην τάξιν τῶν εἰς μι ἀνάγονται προσέτι οἱ ἐξῆς ὁμαλοὶ ἄνευ συνδετικοῦ φωνήεντος σχηματιζόμενοι ἀόριστοι ἐκ ῥημάτων, ὧν τὸ τοῦ ἐνεστώτος σχηματίζεται κατὰ τὴν α. συζυγίαν. Στελέχη εἰς α, προσ. ἐθῆ· ἐν τῇ συνθέσει κατὰ β· ἀπαρφ. ἐῆναι, μετοχ. βάς.

Α'. Στελέχη εἰς α.

1. ἐ-ἐθ-ν (στελ. βα) ἐνεστ. βαίνω προστ. ἐθῆ, (σύνθ. κατὰ β·, ἀπαρφ. ἐῆναι μετοχ. βάς· (πρβ. § 204, 1).

2. γηρᾶ-ναι (στελ. γηρα) ἀπρφ. τοῦ ἐνεσ. γηράσκω (§ 207, 1).

3. ἐ-δρα-ν (στελ. δρᾶ) ἐνεστ. δι-δρά-σκω (§ 207, 7)· μόνον τὰ σύνθετά εἰσιν εὐχρηστα· ἀπέδραν, ᾶ, ᾶ, ᾶμεν, ᾶτε, ᾶσαν· ὑποτκ. ἀποδρῶ-δρᾶς, -δρᾶ, -ῶμεν, -δρᾶτε, -δρῶσι(ν)· εὐκτ. δρᾶιην, προστ. ἀπόδρᾶ-θι, -άτω ἀπαρεμ. ἀποδρᾶναι· μετοχ. ἀποδράς (ᾶ), ᾶσα, ἀποδράν (ᾶ).

4. ἐ-πλή-μην (στελ. πλα, πλε) πίμπλημι· εὐκτ. πλείμην ἢ πλήμην (§ 195, 3).

5. ἐ-πτῆ-ν (στελ. πτα, πτε) ἐνεστ. πέτομαι, ἀπρφ. πτήναι, μετοχ. πτάς· μέσ. ᾶόρ. ἐπτάμην καὶ ἐπτόμην.

6. ἐ-φθῆ-ν (σλ. φθα) κοιν. προφθάνω· προκαταλαμβάνω ἐνεσ. φθά-νω· ᾶόρ. φμάχλ. ὑποτ. φθῶ, εὐκτ. φθαίην ἀπαρεμ. φθῆναι, μετοχ. φθάς (ᾶ).

7. ἐ-πριά-μην (στελ. πρια) προστ. πρίω (ἀγόρασον).

Β'. Στελέχη εἰς ε.

8. ἐ-σθῆ-ν (στελ. σθε) ἐνεστ. σθέννυμι (§ 202, 7) ἀπρφ. σθῆναι, παρακ. ἔσθηκα.

9. σχέ-ς (στελ. σχε) ἐνεστ. ἔχω (§ 210, 5) ἀόρ. ὁμαλ. ἔσχον.

Γ'. Στελέχη εἰς ω.

10. ἐ-άλω-ν (στελ. αλω) ἐνεστ. ἀλίσκομαι (§ 207, 15) ὑποτ. ἀόρ. ἀλῶ· εὐκτ. ἀλοίην, ἀπρ. ἀλῶναι, μετοχ. αλούς·

11. ἐ-βίω-ν (στελ. βιω) ἐνεστ. βιώω(ζῶ)· ὑποτ. βιώ, ῶς, ῶ κτλ. εὐκτ. βιόην, ἀπαρμ. βιῶναι, μετχ. βιούς· ἀόρ. ἀνώμαλ. ἐβίωσα (§ 207, 11)

12. ἔ-γνων-ν (στελ. γρω) ἐνεστ. γι-γνώ-σκω, εὐκτ. γνοίην, ἀπαρφ. γνῶναι, μετοχ. γνούς. (§ 207, 13)

Δ'. Στελέχη εἰς ι

13. προστ. πῖ-θι (στελ. πι) ἐνεστ. πίνω· ἀόρ. ὁμλ. ἀ. πρός. ἔπιον· (§ 204, 4).

Ε'. Στελέχη εἰς υ

14. ἔ-δου-ν ἀμετέβ. (στελ. δου) ἐνεστ. δύω (βυθίζω)· προστ. δῦθι, ἀπρ. δύναι· μετοχ· δύς, -ύντος·

15. ἔ-φυν-ν ἀμετέβ. (στελ. φυ) ἐνεστ. φύω (μεταβ.), ἀπρφ. φύναι, μετοχ. φύς.

§ 200. Καὶ πολλοὶ παρακείμενοι ἔχουσι τύπους τινὰς ἐσχηματισμένους ἄνευ συνδετικού φωνήεντος.

Α'. Στελέχη λήγοντα εἰς φωνήεν.

Φωνηεντόληκτά τινα στελέχη ἔχουσι κανονικὸν σχηματισμὸν τῆς ἐνεργ. ὁριστ. τοῦ παρακειμένου, ἀλλ' ἐν τῷ δυϊκ. καὶ πληθ. ἀριθμῷ τοῦ παρακ. καὶ ὑπερσυντελικοῦ καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις ἐγκλίσεσιν, ὡς καὶ ἐν τῇ μετοχῇ, δύνανται νὰ προσαρτηθῶσιν αἱ καταληξεῖς ἀμέσως τῷ τοῦ παρακειμένου στελέχει.

Κατὰ τοὺς χρόνους, παρακ. καὶ ὑπερσ. τοῦ ἴστημι (στελ. στα)· ἔ-στη-κα, ἐ-στή-κειν σχηματίζονται καὶ οἱ τῶν ἄλλων εἰς τὴν τάξιν ταύτην ἀναγομένων.

Παρακ.	πλ.	ἔ-στᾶ-μεν	ἔ-στᾶ-τε,	ἔ-στᾶ-σι(ν)
	δυϊκ.	»	ἔστᾶτον,	ἔ-στᾶ τον
Ἰποτ.	ἐν.	ἔ-στῶ,	ἔ-στῆς, κτλ.	
Εὐκτ.	ἐν.	ἔ-σταί-ην,	ἔ-σταί-ης,	ἔ-σταί-η κτλ.
Προστ.	ἐν.	ἔ-στᾶθι,	ἔ-στά-τω κτλ.	

Ἀπαρεμ. ἐν. ἔ-στά-ναι
 Μετοχ. ἄορ. ἔ-στα-ὡς=ἔ-στός, γν-ώτος κτλ.
 θηλ. ἔ-στῶ-σα-ώσης
 οὐδ. ἔ-στα-ος (ὡς) γεν. ἔ-στῶ-τος.
 Ὑπερσ. δυϊκ. (ἔ-στᾶ-μεν, ἔ-στα-τον) ἔ-στά-την.
 πληθ. (ἔ-στα-μεν, ἔ-στα-τε), ἔ-στα-σαν.

ΣΗΜ. δ. Οἱ τε συγκεκριμένοι καὶ μὴ οὔτοι χρόνοι ἔχουσι τὴν συλλαβικὴν αὐ-
 ξησιν δασυνομένην καὶ σημασίαν μέσην· εὐχρηστοὶ δ' εἰσὶν ἀμφοτέρω.

ΣΗΜ. ε'. Τὴν συγκοπὴν ταύτην πάσχουσι καὶ ἄλλοι τινὲς εἰς ἡκα, ἡκειν, πα-
 ρακ. καὶ ὑπερσ. Τοιοῦτοί εἰσι μάλιστα οἱ τοῦ στελέχους θ' ν α ἐνεστ. θνησκω. παρκ.
 τέθνακα· πληθ. τέ-θνα-μεν, -τε, -ᾶσι(ν), δυϊκ. τέ-θνα-μεν, -ατον, -τον· ὑπερσ. γ'. πληθ.
 ἔ-τέ-θνα-σαν· εὐκτ. τεθναί-ην, -ης, -η κτλ. Προστ. τέ-θνα-θι-τιω κτλ. ἀπρφ. τεθνά-
 ναι· μετοχ. τε-θνε-ὡς-εῷσα, -εός. — Ἀντὶ τοῦ οὐδετ. τῆς μετοχ. ἐστὸς χρώνται οἱ
 πλείστοι συγγραφεῖς τῶ ἐστηκός. — 2. δέ-δι-α (στελ. δι) ἢ δέδοικα (φοβοῦμαι)
 πληθ. δέδιμεν, δέδιτε δεδίασι(ν), πρστ. δέδιθι, δεδιέτιω ὑποτ. δέδιω, εὐκτ. δεδείην,
 ἀπρφ. δεδιέναι, μετοχ. δαδιώς· ὁ παρακ. ἔχει σημασίαν ἐνεστῶτος. — γ'. πληθ.
 πρόσ. ὑπερσ. ἐπιβεβαιουῦνται ἐδέδισαν καὶ ἐδέδισαν (ἐφοβοῦντο). — 3. βέ-βη-κα
 (στελ. βᾶ) ἐνεστ. βαινῶ· δυϊκ. βέβα-τον, -ατον· πληθ. βέβα-μεν, -τε-ασιν. (§ 204, 4)

B. Στελέχη λήγοντα εἰς σύμφωνον.

Ἐν τούτοις παρατηρητέαι εἰσὶν αἱ ἰδιότροποι μεταβολαὶ τῶν φωνήεν-
 των καὶ συμφώνων. 189

1. Στελ. ιδ ἄορ. εἶδον πρβ. § 240,

Ὅρις. παρακ. οἶδ-α	ἴσ-μεν ὑπτ. εἶδῶ	εἶδῶμεν
οἶ σθα	ἴσ-τε	εἶδῃς εἶδῃτον εἶδῃτε
οἶδ ε(ν)	ἴσ ᾶσι(ν)	εἶδῃ εἶδῃτον εἶδῶσι(ν)
Εὐκτ. εἶδειν προστ. ἴσ-θι ἴσ-τον ἴσ-τε	μετοχ. εἶδώς, εἶδεία, εἶδός	
	ἴσ-τω ἴσ-τον ἴ-στωσ-αν	γεν. εἰδός-ος
Πρτ. ἦδεν ἢ ἦδει	ἦδειτον ἢ ἦστον	ἦδειμεν ἢ ἦσμεν
ἦδειςθα » ἦδηςθα	ἦδείτην » ἦστην	ἦδειτε » ἦσθε
		ἦδεσαν » ἦσαν.

ΣΗΜ. Παρὰ τῶ οἶσθα εὐρηται σπανίως οἶδας συχνότερον παρὰ τῶ ἦδειςθα ἦδεις
 τὰ ἦδης, ἀντὶ ἦδειμεν, ἦδειτε καὶ ἦδεμεν, ἦδετε· οἱ χρόνοι οὔτοι, ὡς καὶ οἱ ἀνωτέρω
 καὶ οἱ ἐπομένοι ἔστικα ἐώκειν, ἔχουσι σημασίαν ὁ μὲν παρακ. ἐνεστῶτος, ὁ δὲ
 ὑπερσ. παρατατικοῦ.

2. Στελ. ικ, μόνον ἐν τῶ προκ. εἶοκα (φαίνομαι, ὁμοίος εἰμι) [ἐνεστ.
 εἶκω ἄχρηστος] μέλλων εἶξω καὶ συνήθως πλὴν τοῦ ἄ. ἐν. προς. τὸ γ'.
 πληθ. εἶοκασι(ν) καὶ εἶξασι(ν) (πρβ. ἴσασι) ἀπρμφ. εἰοκέναι, μετοχ. εἰο-
 κώς, εἰοκυῖα, εἰοκώς· ὑπερσ. εἰώκειν.

ΣΗΜ. Ἀντὶ τοῦ οὐδ. τῆς μετοχ. εἰοκός ἔλεγον ἐν τῇ φράσει, εἰκός ἐστιν.

3. Στελ. κραγ· ἐνεστ. κράζω· παρακ. κέκραγα· προστ. κέκραχθι·
 μετ' ὀλίγον μέλλ. κεκράξομαι, ἄορ. ὀμαλ. ἐκραγον.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΤΑΞΙΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ΜΙ ΡΗΜΑΤΩΝ.

§ 201. 1. Ἡ τάξις αὕτη ἀνήκει εἰς αὐτὴν τὴν συζυγίαν, μόνον διὰ τὸν σχηματισμὸν τοῦ στελέχους τοῦ ἐνεστώτος· τὸ στέλεχος τοῦ ἐνεστώτος ἐν τῇ δευτέρᾳ τάξει προέρχεται προσαρτωμένης τῆς συλλαβῆς νυ τῷ καθαρῷ στελέχει·

2. Διὰ τὴν προσῳδίαν τοῦ υἱσχύουσιν οἱ ἐν § 189 ὁρισμοί· ὅθεν δεικνῦμι, ἐδείκνυμεν·

3. Φωνηεντόληκτα στελέχη διπλασιάζουσι τὸ γ ἐν τῷ τοῦ ἐνεστώτος στελέχει· στελ. κερα κερά-ννυμι·

4. Καὶ ἐνταῦθα εὐρηναὶ πολλοὶ παρασχηματισμοὶ κατὰ τὴν πρώ-την κυρίαν συζυγίαν (δεικνύω), ἰδίᾳ ἐν τῇ γ'. πληθ. ὄρστ. ἐνεστ. δεικνύουσι(ν), καὶ οἱ τύποι οὗτοι εἰσὶ μόνον εὐχρηστοὶ ἐν τῇ ὑποτακ. καὶ εὐκτ. τοῦ ἐνεστ.

5. Τὰ πλείστα τῶν τῆς τάξεως ταύτης ῥημάτων ἔχουσι τὸν ἀνώμαλον ὀρίστον· μόνον σθέννυμι τὸν ὁμαλὸν ἔσθην ἀπρμφ. σθῆναι. πρβ. § 199, 8.

Ἐνεστ-ὼς δεικνυμι. Ἐνεστ. στέλ. δεικνυ					
Ἐνεργητικόν		Μέσον	Ἐνεργητικόν		Μέσον
Ὀρίστ. Ἐνεστώτος	δείκ-νυμι	δείκνυμαι	Παρατατικός	ἐδείκνυν	ἐδείκνυμην
	δείκ-νυ-ς	δείκνυσαι		ἐδείκνυς	ἐδείκνυσσο
	δείκ-νυ-σι(ν)	δείκνυται		ἐδείκνυ	ἐδείκνυτο
		δεικνύμεθον			ἐδεικνύμεθον
	δείκ-νυ-τον	δείκνυσθον		ἐδείκνυτον	ἐδείκνυσθον
	δείκ-νυ-γον	δείκνυσθον		ἐδείκνυτην	ἐδείκνυσθην
	δείκ-νυ-μεν	δεικνύμεθα		ἐδείκνυμεν	ἐδεικνύμεθα
	δείκ νυ τε	δείκνυσθε		ἐδείκνυτε	ἐδείκνυσθε
	δεικ-νύ-ῃσι(ν)	δείκνυνται		ἐδείκνυσαν	ἐδείκνυντο
ὑποτακ.	δεικνύω, ης, η	δεικνύωμαι	Εὐκτ.	δεικνύοιμι	δεικνυοίμην
Προστατική	δείκνυ	δείκνυσσο	Ἀπρ.	δεικνύναι	δείκνυσθαι
	δεικνύτω	δεικνύσθω			
	δεικνύτρν	δεικνυσθον	Μετοχή	δεικνύς	δεικνύμενος
	δεικνύτων	δεικνύσθων		δεικνύσα	η, ον
	δεικνύτε	δεικνυσθε		δεικνύν	
	δεικνύντων ἢ	δεικνύσθων ἢ		ὁμαλ. δεικ- νυντε	
	δεικνύτωσαν	δεικνύσθωσαν			
Μέλ.	δείξω	δείξομαι	Περκ.	δέδειχα	δέδειγμαι
Ἀόρ.	ἐδείξα	ἐδείξάμην	Ἰπρσ.	ἐδεδείχην	ἐδεδείγμην
Ἀόρ. παθ.	ἐδείχθην	Μέλ. παθ.	δειχθισομαι.		

§ 202. Τῇ δευτέρᾳ τάξει τῶν εἰς μι ρημάτων ἀνήκουσι τὰ ἑξῆς·

Στελέχη εἰς α

1. κεράννυμι (στελ. κερά, κῆρα)

	κέραῖα	ἀόρ. παθ. { ἐκεράθην
ἀόρ. ἐκέρᾱσα	κέραμαι	{ ἐκεράσθην
μέλ. κρεμῶ (§. 257) σημ.		ἐκρεμάσθην
ἐκρέμασα		

3. πετάννυμι (στελ. πετα) ἐξαπλώνω

πετῶ (§ 257) σημ.	ἐπετάσθην
ἐπέτασα	πέπ(ε)τάμαι.

4. σκεδάννυμι (στελ. σκεδα) διασκορπίζω· παρασχηματισμὸν σκίδνυμι (§ 304)

σκεδῶ (§ 257. Σημ.)	ἐσκεδάσθην
ἐσκεδάσα	ἐσκεδάσμαι

6'. Στελέχη εἰς ε

ΣΗΜ, Πολλὰ τούτων τῶν στελεχῶν κατέληγον ἀρχῆθεν εἰς ε·

5. ἐννυμι (στελ. ε ἀρχ. ες πρβ. λατιν. ves tis) ἐνδύω (συχνότερον)

ἀμφιῶ (§ 257 σημ.)	ἐσκεδάσθην
--------------------	------------

μέλ. μέσ. ἀμφιέσσομαι πρκ. ἡμφίεσμαι

ἀόρ. ἡμφί-εσα (§ 133, γ')

ἀπαρεμ. ἀόρ. μέσ. ἐπίεσασθαι·

6. κορέννυμι (στελ. κορε) χορταίνω ἄλλον.

ἐκόρεσα	ἐκορέσθην
---------	-----------

κεκόρεσμαι

7. σβέννυμι (στλ. σβε)

σβέσω	{	ἐσβεσμαι	ἐσβέσθην
-------	---	----------	----------

ἐσβεσα { μεταβατικά

ἐσβην { ἐσβηκα }

(§ 198, 8) { ἀμετάβ.

μέλ. σβήσομαι

8. στορέννυμι (στελ. στορε) ξαπλόνω (πρβ. 11) λατιν. sterno

στορῶ (§ 257. σημ.)	ἐστόρεσμαι
---------------------	------------

ἐστόρεσα

γ'. Στελέχη εἰς ω

9. ζώννυμι (στελ. ζω)

ζώσω	ἐζώσομαι	ἐζώσθην
------	----------	---------

ἔζωσα μέσ. ἔζωσάμην

10. ῥώννυμι (στελ. ρω) ἔνθαῤῥύνω

ῥώσω ῥῥώμαι ῥῥώσθην

11. στρώννυμι (στελ. στρω) (πρβ. 8)

στρώσω ἔστρωμαι ἔστρώθην

ἔστρωσα

12. χρώννυμι (στελ. χρω) βάπτω

ἔχρωσα κέχρωσμαι ἐχρώσθην

δ'. Στελέξη συμφωνόληκτα

13. ἄγνυμι (στελ. ἀγ. ἀρχαϊκῶς Γαγ. § 144, σημ. 6') τσακίζω

ἄζω ἔαγα (ἀμετάβ. 213) ἐάγην

ἔαξα (§ 134, σημ. 6')

14. δείκνυμι ἰδὲ § 201.

15. εἶρνυμι (στελ. εἶρη) περιορίζω, φυλακίζω (παρασχ. εἶργω)

εἶρξω εἶρχθην

εἶρξα μετοχ. ἐρξας παρκ. εἶργμαι

16. ζεύγνυμι (στελ. ζυγ)

ζεύξω ἐζύγην

ἔζευξα [ἐζεύχθην]

17. κτείννυμι (στελ. κτεν.) παροχ. κτείνω (φονεύω) (§ 143, 4)

18. μίγνυμι (στελ. μιγ) (παροχ. μίσγω (§ 210, 6)

μίξω (τ) μέμιχα ἐμίχθην

ἐμίξα μέμιγμαi ἐμίγην

19. οἶγνυμι (στελ. οἶγ) ἀνοίγω (παροχ. οἶγω)

οἶξω ἔωχα καὶ ἔωγα (§ 162)

ἔωξα (§ 134, σημ. 6') ἔωγμαι.

20. ὀλλύμι (στελ. ὀλ καὶ ὀλε) ἀντὶ ὀλλομαι

ὀλῶ (§ 257 Σημ.) ὀλώλεκα (§ 162)

ὀλεσα

μέλ. μέσ. ὀλοῦμαι ὀλώλα { ἀμετάβ.

ὀλόμην

21. ὀμνυμι (στελ. ὀμ, ὀμο)

ὀμοῦμαι (ἐνερ.) ὀμώμοκα (§ 162) ὀμώσθην

ὠμοσα ῥημ. ἐπίθ. (ἀν)ώμοτος

γ'. ἐν. παρακ. μέσ. ὀμώμο(σ)ται

22. ὀμόρηνυμι (στελ. ὀμορρ) σπογγίζω

ὠμορξα καὶ μέσ. ὠμόρχθην

23. *πήγνυμι* (στελ. *παγ*) *ἐμπήγω* (λατιν. *pango*)
ἐπηξα *πέπηγα* (§ 213) *ἐπήχθην* καὶ *ἐπάγην*
 24. *ρήγνυμι* (στελ. *ραγ*)
ῥῥήξα (καὶ μέσ.) *ῥῥώγα* (§ 161 213) *ῥῥάγην*
ραγήσομαι
 25. *σθόρνυμι* (σελ. *στορ*) *παρασχ.* *σθρέννυμι* (8) καὶ *σρώννυμι* (11).
 26. *φράγνυμι* (σελ. *φραγ*) καὶ *φάργνυμι* καὶ κατὰ τάξιν δ, 1. *φράσσω*.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

ΡΗΜΑΤΑ ΑΝΩΜΑΛΑ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΣΥΖΥΓΙΑΣ.

§ 203. Αἱ ἀρχαῖαι ἀνωμαλῖαι τοῦ Ἑλληνικοῦ ῥήματος συνίστανται κυρίως ἐπὶ τῷ ὅτι τὸ τοῦ ἐνεστώτος στέλεχος διαφέρει τοῦ ῥηματικοῦ κατὰ τρόπον διάφορον, ἢ ὡς ἐδείχθη ἀνωτέρω (§ 135—143). Ταῖς ἐκεῖ καταταχθεῖσαις τέσσαρσι τάξεσι προστίθενται ἔτι τέσσαρες ἄλλαι.

Πέμπτῃ τάξιν τῶν εἰς ἑνρινον (ν) ληγόντων.

§ 204. Τὸ ῥηματικὸν στέλεχος γίνεταί ἀνώμαλον προσαρτωμένου τῷ τοῦ ἐνεστώτος στελέχει ν ἢ συλλαβῆς μετὰ τοῦ ν·

α. Μόνον ν, πολλάκις καὶ μετ' ἐκτάσεως προσάπτεται τοῖς ἐξῆς στελέχεσιν·

1. Στελ. *θα* ἐνεστ. *βαίνω*

ἀόρ. ἐνέργ.

παρακ.

ἔβη ν (§ 199, 1) *βήσομαι*

βέβηκα (§ 200, α. σημ.)

ἔβησα

βήσω (§ 222)

2. Στελ. *ελα*· ἐνεστ. *ελαύνω*

ἤλασα

ἐλῶ (§ 152)

ἐλήλακα (§ 162) *ἤλαθην* (ᾠ)

ἐλήλαμαι

3. Στελ. *φθα* ἐνεστ. *φθάνω* (προφθάνω)

ἔφθην (§ 199, 6)

φθήσομαι

ἔφθακα

ἔφθασα·

4. Στελ. *πι* ἐνεστ. *πινώ(τι)* (παροχ. *πο*) πρβ. §

ἔπιον (§ 200, 9) *πίομαι* (§ 153).

5. Στελ *τι* ἐνεστ. *τίνω* (τι) (τιμωροῦμαι ἐκδικοῦμαι)

ἔτισα (καὶ μέσ.) *τίσω*

τέτικα

ἐτίσθην

6. Στελ. φθι· ένεστ. φθίρω τέτισμαι (φθείρω, άφανίζω)
 έφθισα φθίσομαι έφθιμαι έφθίσθην
7. Στελ. δυ· ένεστ. δύρω (και δύω τάξις ά.)
 έδυν (§ 199, 14) δέδυκα έδύθην (υ).
 έδυσα (έβύθισα)
8. Στελ. δάκ· ένεστ. δάκνω (δαγκάνω)
 έδάκον δήξομαι δέδηκα έδήχθην
9. Στελ. κάμ· ένεστ. κάμνω (κοπιάζω)
 έκάμον καμουμαι κέκηκα (§ 164, 2)
10. Στελ. τεμ· ένεστ. τέμνω (κόπτω)
 έτεμον (έταμον) τεμῶ τέτμηκα (§ 164, 2) έτμήθην
- § 205 .6'. Η συλλαβή αν προσάπτεται ταίς έξής στελέχεσιν·
11. Στελ. αισθ· ένεστ. αισθ-άν-ο-μαι
 ήσθόμην αισθήσομαι ήσθημαι
12. Στελ. άμαρτ· ένεστ. άμαρτ-άν-ω
 ήμαρτον άμαρτήσομαι ήμάρτηκα ήμαρτήθην
13. Στελ. αυξ· ένεστ. αυξ-άν-ω και αυξω
 ηύξησα αυξήσω ηύξηκα ηύξηθην
 αυξήσομαι (πθ)
14. Στελ. βλαστ· ένεστ. βλαστάνω
 έβλαστον βλαστήσω έβλάστηκα (§ 164, 4, εξαιρέσεις)
15. Στελ. δαρθ· ένεστ. δαρθάνω (κοιμῶμαι)
 έδαρθον δαρθήσομαι δεδάρθηκα
16. Στελ. εχθ· ένεστ. (άπ)εχθάνομαι (μέσ. μισῶ)
 (άπ)ηχθόμην (άπ)εχθήσομαι (άπ)ήχθημαι (παθ. μισητός ειμι)
17. Στελ. ιζ· ένεστ. ιζάνω και ιζω· και σύνθ. καθίζω κτλ. (§ 209, 18)
18. Στελ. οιδ· ένεστ. οιδάνω και οιδέω (φουσκώνω—άμετθ.)
 οιδήσω ᾠδηκα
19. Στελ. ολισθ· ένεστ. ολισθάνω (γλυστρῶ)
 ᾠλισθον ολισθήσω
20. Στελ. όσφρ· ένεστ. όσφραινομαι (μυριζω)
 ᾠσφρόμην όσφρήσομαι
21. Στελ. όφλ· ένεστ. όφλ-ισκ-άν-ω (§ 209, 29) και όφείλω (χρεωςῶ)
 ᾠφλον και ᾠφελον, όφλήσω και όφειλήσω, ᾠφέληκα και ᾠφείληκα
22. Στελ. θιλ· ένεστ. θιγγάνω (α) (έγγιζω)
 έθίγον θιξομαι
23. Στελ. λαβ· ένεστ. λαμβάνω (α)

ἐλάθων (καὶ μέσ.) λήψομαι εἴληφα (§ 164, 4), ἐλήφθην
εἴλημμαι (σπαν. ἐέλημμαι).

24. Στελ. λαθ' ἐνεστ. λαμβάνω (ᾶ) ἀπατῶ· παρασχ' λήθω· τάξ. 6'.
ἐλάθον λήσω ἐέληθα
ἐλάθόμην λήσομαι ἐέλησμαι (μέσ.).

25. Στελ. λαχ' ἐνεστ. λαγχάνω (ᾶ) διὰ κλήρου λαμβάνω
ἐλάχον λήξομαι εἴληχα (§ 164, 4, κτλ.)
εἴληγμαι

26. Στελ. μαθ' ἐνεστ. μαθάνω (ᾶ)
ἐμαθον μαθήσομαι μεμάθηκα

27. Σλ. πύθ' ἐν. πυνθάνομαι (ἐρωτῶ νὰ μάθω)· προσχ. πεύθομαι τάξ. 6'.
ἐπύθόμην πεύσομαι πέπυσμαι

28. Στελ. τύχ' ἐνεστ. τυγχάνω· παρσχ. τεύχω (κατασκευάζω τάξ. 6'.
τεύξομαι τετύχηκα
σπαν. τέτευχα.

ΣΗΜ. Τὰ ὑπ' ἀριθ. 21—26 ῥήματα, ὧν τὸ στέλεχος ἀποτελεῖ μία συλλαβὴ, δέχονται παρεμβεβλημένον πλὴν τοῦ α ν ἐν ἑτὶ ἑννινον.— Πολλὰ τῶν ῥημάτων (ἀριθ. 11—16, 18—22, 28 καὶ 30) σχηματίζουν ἢ τινὰς ἢ πάντας τοὺς χρόνους πλὴν τῶν ἐκ τοῦ τοῦ ἐνεστώτος στελέχους ἐκ στελέχους εἰς ε (πρβ. § 210)

§ 206. Ἡ συλλαβὴ νε προσάπτεται τοῖς ἐξῆς στελέχεσιν·

29. Στελ. θυ ἐνεστ. θυῶ (στυπώνω)
ἐθύσα θύσω (ῡ) ἐέθυσμαι

30. Στελ. ικ' ἐνεστ. ικροῦμαι (ἐρχομαι)· παρσχ. ικάνω κατὰ § 320.
ικόμην ἴξομαι ἴγμαι

31. Στελ. κυ' ἐνεστ. κυρέω (φιλῶ)·

32. Στελ. ὑπεχ' ἐνεστ. ὑπισχνόμαι (πρβ. ἔχω § 210, 5).
ὑπεσχόμην ὑποσχέσομαι ὑπέσχημαι
ἐπίσης ἀμπισχνόμαι (ἐνδύομαι) καὶ ἀμπέχομαι.

§ 207. Ἑκτη τάξις ἡ τῶν ἐναρκτικῶν ῥημάτων.

Τὸ ῥηματικὸν στέλεχος προσλαμβάνον σκ εὐρύνεται εἰς στέλεχος ἐνεστώτος. Τὸ σκ προσάπτεται φωνηεντολήκτοις μὲν στελέχεσιν (ἐξαιρουμένου τοῦ ἐν ἀριθ. 19) ἀμέσως, συμφωνολήκτοις δὲ διὰ παρενθέσεως τοῦ συνδετικοῦ ι. Πολλὰ (ἀριθ. 2, 6, 7, 13, 14, 16, 19) τῶν ἐνταῦθα ἀναγομένων ῥημάτων ποιοῦσι προσέτι ἐκτενέστερον τὸ στέλεχος τοῦ ἐνεστώτος ἀναδιπλασιαζόμενου τοῦ ἀρκτικοῦ συμφώνου μετὰ τοῦ ι· γι-γνώ-σκ-ω, βι-βρώ-σκ-ω,

Σημαίνουνσι δὲ ταῦτα κατὰ τὴν ἐπωνυμίαν των ἀρχεσθαι ἢ γίγ-
γρεσθαι.

Στελέχη εἰς α λήγοντα.

1. Στελ. γηρα' ἐνεστ. γηρά-σκ-ω (σπαν. γηρά-ω) πρβ. 199, 4
ἐγήρᾱσα γηρά-σομαι γεγήρακα ἀπρρ. γηρᾶναι
2. δρα' ἐνεστ. δι-δρά-σκ-ω (φεύγω) μόνον ἐν συνθέσειν εὐχρηστον
ἔ-δρᾱ-ν δρά-σο-μαι δέ-δρα-κα
(§ 200, 3)
3. Στελ. ἦβα ἐνεστ. ἦβά-σκ-ω (γίγνομαι ἔφηβος) ἤβησα.
4. Στελ. θρα (ἐκ τοῦ θᾶν) ἐνεστ. θνή-σκ-ω (εὐχρηστον ἀποθνήσκω)
ἔ-θᾶν-ον θᾶν-ομαι τέ-θνη κα (§ 161 2 καὶ 200 Α, σημ. β.)
μέλ. γ'. τεθνήξω (τεθνήξομαι § 177, σημ. α.)
5. Στελ. ἰλα' ἐνεστ. ἰλά-σκο-μαι (ἐξιλεόνω)
μέσ. ἰλᾶσάμην ἰλάσομαι ἰλάσθην
6. Στελ. μυα' ἐνεστ. μι-μνή-σκ-ω
ἔμν-η-σα μνή-σω ἐ-μνή-σθην
μέ-μνη-μαι μνη-σθήσομαι
7. Στελ. πρα' ἐνεστ. πι-πρά-σκ-ω (πώλω) πρβ. 199, 3
(ἀντὶ ἀόρ. καὶ μέλλ. ἀπεδόμην, πέ-πρᾱ-κα ἐ-πρά-θην
ἀποδώσομαι) πέ-πρᾱ-μαι πρᾶ-θήσομαι
πε-πρά-σομαι
8. Στελ. φα' ἐνεστ. φά-σκ-ω πρβ. φη-μι § 195, 5.
9. Στελ. χα, καὶ χᾶν' ἐνεστ. χά-σκ-ω
ἔ-χᾶν-ον χᾶ-νοῦμαι κέ-χην-α

Στέλεχος εἰς ε

10. Στελ. ἄρε' ἐνεστ. ἄρέ-σκ-ω
ἤρε-σα ἄρέ-σω ἤρέσθην

Στελέχη εἰς ω

11. Στελ. βιω' ἐνεστ. (ἀνα)βιώ-σκ-ομαι (ἀναζῶ)
(ἀν)έ-βιω-ν (§ 199, 11) (ἀν)εβιωσάμην (πρβ. § 212)
12. Στελ. βρω' ἐνεστ. δι-θρώ-σκ-ω (κατατρώγω)
βέ-βρω-κα βέ-βρω-μαι τὰ δ' ἄλλα ἐκ τοῦ ἐσθίω
13. Στελ. γνω' ἐνεστ. γι-γνώ-σκω
ἔ-γνω-ν (§ 199, 12) γνώ-σομαι ἔ-γνω-κα ἐγνώ-σθην
ἔ-γνω-σ-μαι.

14. Στελ. τρω' ένεστ. τι-τρώ-σκ-ω (πληγόνω)

ε-τρω-σα τρώ-σω τέτρωμαι ετρώ-θην

15. Στελ. άλλ και άλλω' ένεστ. άλλ-σκ-ομαι (κυριεύομαι) ενεργ. αιρώ
ε-άλω-κ(α)

ήλων (§ 200, 14) άλλ-σομαι άλλω-κα ή ήλωκα

16. Σύνθετον αναλ και άλλω' ένεστ. ανάλ-ι-σκ ω (δαπανώ)

ανάλω-σα ή ανήλωσα, ανάλώσω, ανάλω-κα, ανάλω-θην, ανηλώ-θην
και ήνάλω-σα.

Στέλεχος εις υ

17. Στελ. μεθυ. ένεστ. μεθύ-σκ-ω (ποιώ μεθύειν)

ε-μέθυ-σα ε-μεθύ-σθην (μέσ.)

Στελέχη συμφωνόληκτα

18. Στελ. ευρ' ένεστ. ευρι-σκ-ω

εϋρ-ον (και μέσ.) εϋρ-ή-σω εϋρ-η-κα εϋρ-ε-θην

εϋρ-η-μαι εϋρ-ε-ηή-σομαι

19. Στελ. στερ' ένεστ. στερ-ί-σκ-ω (πρσχ. στερέω μέσ. στέρομαι)

ε-στέρ-η-σα στερ-ή-σω ε-στέρη-κα ε-στερ-ή-θην

ε-στέρη-μαι

20. Στελ. διδάχ' ένεστ. διδά-σκ-ω

ε-δίδαξα διδάξω δεδίδαχα εδιδάχην

δεδίδαγμα

ΣΗΜ. Τοῦ τελευταίου στελέχους εκθλίβεται πρό τοῦ σκ ὑπερωϊκόν χ. Πολλά τῶν ἀνωτέρω στελεχῶν ἔχουσι τινὰς τῶν χρόνων ἐσχηματισμένους προσλαμβανόμενου τῷ στελέχει ε (πρὸ. § 204 καὶ § 209), ἰδίᾳ 18, 19.

Ἐβδόμη τάξις εις ε.

§ 208. Στέλεχος συμφωνόληκτον ἀμείβεται μετ' ἄλλου αὐξομένου δι' ε.

α. Τὸ αὐξόμενον εἰς ε στελέχος ἐστὶ τὸ τοῦ ἐνεστῶτος, τὸ βραχύτερον καὶ συμφωνόληκτον ὁ κύριος τύπος διὰ τὴν παραγωγὴν τῶν ἄλλων χρόνων

1. Στελ. γαμ' ένεστ. γαμέ-ω (νυμφεύομαι)

ε-γη-μα γάμ-ω (και μέσ.) γεγάμηκα

γεγάμημαι

2. Στελ. γηθ' ένεστ. γηθέ-ω (ποιητ. χαίρω) παρὰ τοῖς λογογράφους

παρακ. γέ-γηθ-α

[εὔχρηστος

3. Στελ. δοκ' ένεστ. δοκέω' εδοξα δόξω δέδογμαι

4. » μαρτυρ' ένεστ. μαρτυρέ-ω μέσ. μαρτύρομαι

5. » ξυρ· ξυρέω μέσ. ξύρομαι
ἐξυράμην ἐξύρημαι
6. Στελ. ριφ· ἐνεστ. ριπτ-έ-ω
ἐρρίφα ρίψω ἔρριφα } ἐρρίφην
ἐρρίμμαι } ἐρρίφθην
7. Στελ. ὠθ· ἐνεστ. ὠθέ-ω (σπρώχνω)
ἔωσα (§ 134, σημ. β',) ὥσω μέσ. ἔωσλαι ἐώσθην
- ΣΗΜ. Τὸ εἰς ἐστέλεχος ἐπικρατεῖ ἐν τισὶ ρήμασι ἔτι περαιτέρω ἢ ἐν τῷ τοῦ ἐνεστώτος στελέχει.
- § 209. Τὸ βραχύτερον στέλεχος ἐστὶ τὸ τοῦ ἐνεστώτος, τὸ δ' ἐκ-
τενέστερον εἰς τὸ κύριος τύπος εἰς παραγωγὴν τῶν λοιπῶν χρόνων
8. Στελ. αἰδ(ε) ἐνεστ. αἰδ-ομαι καὶ αἰδέ-ομαι
(ἀγανακτῶ)
9. Στελ. ἀχθ(ε) ἐνεστ. ἀχθ-ομαι ἀχθέ-ομαι ἤχθέ-σθην ἀχθε-σθή-
σομαι.
10. Στελ. βοσκ(ε) ἐνεστ. βόσκ-ω βοσκή-σω ἐκ ζλ. ρήμ. ἐπθ. βο-τός.
11. Στελ. (βουλ(ε)) ἐνεστ. βούλ-ομαι (αὕξ. § 133, β', σημ.) βουλή-
σομαι βεβούλη-μαι ἐ-βουλή-θην.
12. Στελ. δε(ε) ἐνεστ. δέ-ω (ἔχω ἀνάγκην) δεῖ πρέπει μέσ. δέομαι
ἐ-δέη-σα δεή-σω (καὶ μέσ.) δεδέη-κα ἐδεήθην
13. Στελ. ἐρ(ε) ἐνεστ. εὐχρηστος· ἀόρ. ὀμαλ. ἡρόμην (ἡρώτησα) ἐρή-
σομαι· ἀπρφ. ἐρέσθαι
14. Στελ. ἐρρ(ε)· ἔρρ-ω (φεύγω ἐπὶ κακῷ)
ἡρρήσα ἐρρήσω ἡρρήκα
15. Στελ. εὐδ(ε) ἐνεστ. εὐδω(μέλ.καθεύδω)· αὕξ. § 135, γ', (καθ)ευδήσω.
16. Στελ. ἔψ(ε)· ἐνεστ. ἔψ-ω (ψήνω) ἤψη-σα ἐ-ψή-σομαι ἤψη-μαι
ἤψη θην ρηματ. ἐπίθ. ἐφθός.
17. Στελ. θελ(ε) ἢ ἐθελ(ε) ἐνεστ. (ε)θέλ-ω ἠθέλη-σα (ἐ)θελήσω ἠθέ-
λη-κα.
18. Στελ. ἰζ(ε)· ἐνεστ. ἰζομαι καὶ ἰζάνω τὰξ ἐ πρβ. ἰζομαι
ἐκαθισάμην (§ 135, γ') καθιζήσομαι καὶ καθεδοῦμαι (§ 152).
19. Στελ. κλαυ καὶ κλαιε· ἐνεστ. κλαίω (πρβ. § 143, 4, σημ.)
ἐκλαυσα κλαιήσω κλαύσομαι.
20. Στελ. μαχ(ε)· ἐνεστ. μάχομαι ἐμαχε-σάμην μαχοῦμαι (§ 152)
μεμάχη-μαι.
21. Στελ. μελ(ε) ἐνεστ. μέλει μοι (φροντίζω) μέσ. μέλομαι
ἐ-μέλη-σε μελή-σει μεμέλη-κε ἐμελή-θην

22. Στελ. μελλ(ε)· ένεστ. μέλλ-ω· ήμέλλη-σα (§ 133, 6', σημ.) μελλήσω.
 23. Στελ. μεν(ε)· ένεστ. μέν-ω· έ-μεινα μενῶ ρηματ. έπθ. μεν-ε-τός.
 24. Στελ. μυζ(ε)· ένεστ. μύζω (θυζάνω) έμύζη-σα μυζή-σω
 25. Στελ. νεμ(ε)· ένεστ. νέμ-ω (μοιράζω)
 ένειμα νεμῶ νενέμη-κα (και μέσ.) ένεμή-θην
 26. Στελ. ὄζ(ε)· ένεστ. ὄζ-ω (θρωμῶ)
 ὄζη-σα ὄζήσω ὄδ-ωδα (§ 162).
 27. Στελ. οί(ε)· ένεστ. οἶ-ομαι (οἶμαι) νομίζω ὠόμην (ὠμην)
 οἴη-σομαι ὀή-θην
 28. Στελ. οἶχ(ε)· ένεστ. οἶχ-ομαι (ἀπῆλθον) ὠχόμην
 29. Στελ. ὀφειλ(ε) και ὀφειλ· ένεστ. ὀφείλω χρεωστώ (§ 143, 4, σημ.)
 ὠφελ-ον (εἴθε) ὠφείλησα ὠφειλήσω ὠφείληκα
 30. Στελ. πέρδ· ένεστ. πέρδω έπαρδον παρδήσομαι πέπορδα
 31. Στελ. π(ε)τ(ε)· ένεστ. πέτ-ομαι· έπ(ε)τόμην π(ε)τήσομαι
 έπτάμην έπτην (§ 195, 5)
 32. Στελ. τυπτε και τυπ (§ 142) ένεστ. τύπτω
 έ-τυ-πον τυπτή-σω (και μέσ.) μέσ. τέτυμ-μαι έ-τύ-π-ην.
 33. Στελ. χαίρ και χαρ· ένεστ. χαίρω (§ 199, 4)
 χαιρήσω κεχάρη-κα (και μέσ.) έχάρ-ην.

ΣΗΜ. Τό ε έπεκτείνεται εις τόν σχηματισμόν ὅτε μὲν εις πάντας τοὺς χρόνους πλὴν τοῦ ένεστῶτος, ὅτε δ' εἰς τινας τούτων· τὸ βλέπω· έχει μόνον ἐν τῷ ένεστῶτι ῥιπτέω.

Ὁγδὸν τάξις ἡ και ἀνάμικτος.

§ 210. Τινὰ κατ' οὐσίαν διάφορα στελέχη ένοῦνται εις ἓν ῥήμα.

1. ένεστ. αἰρέω (κυριεύω), στελ. αἶρε και εἰλ·
 εἴλ-ον αἶρή-σω (και μέσ.) ἤρη-κε (και μέσ.) ἤρέ-θην
 εἰλόμην ἀπρφ. εἰλεῖν
2. ένεστ. ἔρχ-ομαι στελ. ἐρχ και εἰλ(υ)θ
 ἤλ(υ)θ-ον ἀπρφ. ἐλθεῖν πρστ. ἐλθῆ έλεῖσομαι ἐλήλῃθ-α (§ 162).
3. ένεστ. ἐσθί-ω (τρώγω) στελ. ἐδ(ε) και φᾶγ
 έ-φᾶγ-ον μέλ. ἐδ-ομαι ἐδ-ήδοκα (§ 162) ἡδέ-σθην
 (§ 153)

εδ-ήδεσμαι

4. ένεστ. έπ-ομαι (ἀκολουθῶ) πρτ. εἰπόμην (134, σημ. α.) γλ. επ
 και σ(ε)π έ-σπ-όμην ὑπτκ. σπῶμαι· ἀπρφ. σπέσθαι· μέλ. έψομαι.

ΣΗΜ. Τό ἀρχαϊκόν στέλεχος έστι σεπ, ἐξ ὅ ἐπ δι' ἀνωμαλίας προῆλθεν (§ 17)
 ἐν τῇ ὀρίστ. ἀορίστου τὸ δασὺ πνεῦμα παρὰ κανόνα ἐτέθη ἐπὶ τοῦ ε, αὐξήσεως κυρίως ὄντος.

5. ἐνεστ. ἔχ-ω (πρτ. εἶχον § 144, σημ. α.) στελ. εχ καὶ σχ(ε)
μετοχ. σχών

ὑποκτ. σχῶ εὐκτ. χοίην 1. ἔξω (καὶ μέσ.)

ἀπαρσμ. σχεῖν μετοχ. σχών 2. σχή-σω ἔ-σχη-κα ἔ-σχε-θην

προστ. σχέ-ς (§ 206, 32) ἔ-σχη-μαι ἐκτός καὶ

μέσ. ἔ-σχ-όμην, σχῶμαι κτλ. σχετός

ἀπρφ. σχ-έσθαι

ΣΗΜ. Τὸ δαυτὸ πνεῦμα τοῦ ἔξω καὶ ἐκτός προήλθεν ἀπὸ τοῦ ἐκλιπόντος χ τοῦ στελέχους· πρβ. § 18—ὑπισχνέομαι καὶ ἀμπισχνέομαι ἰδὲ § 206, 32

6. ἐνεστ. μίσγ-ω στελ. μισγ καὶ μιγ' παρασχ. μίγνυμι (§ 202, 18)

7. ἐνεστ. ὄρά-ω (πρτ. ἑώραν § 134, σημ. β.) στελ. ὄρ, ἰδ, σπ

εἶδον καὶ μέσ.) ὄψομαι { ἑώρα-κα

προστ. ἰδὲ { ἑώρα-μαι

ἀπρφ. ἰδεῖν { ὤμ-μαι

περὶ τοῦ (ἰδ οἶδα § 200 Β'.) { ὄρατόν
{ ὀπτός

8. ἐνεστ. πάσχ-ω γλ. πασχ, παθ(ε), πενθ πρβ. τὸ πάθος κ. πένθος·

ἔ-πα-θον πεί-σομαι (πένθ-σομαι § 44, β'.) πέ-πονθ-α παθητός.

9. ἐνεστ. πίν-ω στελ. πιν, πι, πο, (πρβ. § 204, 4)

ἔ-πι-ον μέλ. πί-ομαι (§ 153) πέ-πει-κα ἔ-πό-θην

προς. πῖ-θι § πέ-πο-μαι πο-τός

10. ἐνεστ. τρέχ-ω στελ. τρεχ καὶ δρεμ.

ἔ-δραμ-ον { δραμοῦμαι δε-δράμη-κα θρεκτέον (§ 18)
{ θρέξομαι (§ 18)

11. ἐνεστ. φέρ-ω, στελ. φερ, ἐνε(γ)κ, οἰ

ἤνεγκ-ον οἶ-σω ἐν-ήνοχ-α (§ 162) οἰ-σθήσομαι
οἰκός

ἤ-νεγκ-α (§ 157)

ἤνέχ-θην

ἤνεγκ-ά-μην οἶσομαι ἐν-ήνεγ-μαι ἐνεχθήσομαι

12. ἄρ. { εἶπον ἔρῳ εἶρηκα ἔρρήθην
{ εἶπα (§ 157) ε-ρημαι ῥηθήσομαι

προστκ. εἰπέ· ἀπρφ. εἰπεῖν εἰρήσομαι ῥητός.

ΣΗΜ. Ὡς στέλεχος ἐνεστῶτος δύναται νὰ ἐκληφθῶσι λέγω. φημί καὶ ἰδίᾳ ἐν ταῖς συνθέσεσιν ἀγορανόω· οἶον. ἀπαγορεύω ἄρ. ἀπείπον.

Γρία ἔτι ῥήματα ἔχοντα ἀναδιπλασιασμένον ἐν τῷ στελέχει τοῦ ἐνε-στῶτος·

13. ἐνεστ. γί-γνο-μαι (καὶ γίν-ομαι), γλ. γί-ν(ε)ν καὶ γεν(ε)

ἔ-γεν-όμην γενή-σομαι γέγονα γεγέννη-μαι

14. ἐνεστ. *πί-πι-ω* (ἐκ τοῦ *πι-πέτ-ω*) *πίπτε, πετ, πτο*
ἔ-πεσ-ον (ἐκ τοῦ *ἔ-πετ-ον* § 15) *πεσ-οῦμαι πέ-πτω-κα.*

ΑΝΩΜΑΛΙΑΙ ΤΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ.

§ 211. Αἱ κυριώταται ἀνωμαλῖαι τῆς σημασίας συνίστανται ἐν τῇ μεταλλαγῇ τῆς ἐνεργητικῆς, μέσης καὶ παθητικῆς, ὡς ἐξ ἐτέρου τῆς μεταβατικῆς καὶ τῆς ἀμεταβάτου σημασίας μεταλλαγῇ.

Α. Ἐνεργητικῇ, μέσῃ καὶ παθητικῇ σημασίᾳ

1. Πλεῖστα ἐνεργητικὰ ῥήματα ἔχουσι μέλλοντα μέσον ἐν σημασίᾳ ἐνεργητικῇ (§ 154 ἐνταῦθα ἀνήκουσι τὰ πλεῖστα τῆς *έ* καὶ *ς*. τάξ.

2. Τὰ ἀποθετικὰ ἐκληπτὰ ὡς μέσα ἔχουσι δ' ὡς ἐπιτοπολὺ τοὺς χρόνους μέσους· ἐξαίρεσιν ποιοῦσι τὰ παθητικὰ ἀποθετικὰ, τ. ἔ. ὅσων ὁ ἄορ. ἔχει παθητικὸν τύπον· π. χ. βούλομαι, ἐβουλήθην (ἠθέλησα)· τὰ κυριώτατα παθητικὰ ἀποθετικὰ εἰσι τὰ ἐξ ἧς ἐξ ὧν τὰ διὰ τοῦ * ση-μειούμενα ἔχουσι πλὴν τοῦ μέσου μέλλοντος εὐχρηστον καὶ παθητικόν·

ἄγαμαι (§ 195, 8)

* ἡδομαι (χαίρω

* αἰδέομαι (§ 210, 8)

* ἐν
προ } θυμέομαι

ἀλάομαι (περιπλανῶμαι)

ἐπι } μέλομαι (φροντίζω)
μετα } (μετανοῶ)

ἀμιλλάομαι (συνερίζομαι)

ἀπο } (ἀπελπίζω)

ἀρνέομαι

* δια } νοέομαι (συλλογίζομαι)

* ἄχθομαι (§ 210, 9)

εν } (ἔχω κατὰ νοῦν)

βούλομαι (§ 210 11)

* προ } (προβλέπω)

δέομαι (§ 210, 12)

* διαλέγομαι

οἶομαι (§ 195, 27)

δύναμαι (§ 195, 9)

σέβομαι

ἐναντιοῦμαι

φιλοτιμέομαι.

ἐπίσταμαι

εὐλαβέομαι

ΣΗΜ. Τινὰ τῶν ῥημάτων τούτων ἔχουσιν εὐχρηστον πλὴν τοῦ παθητικοῦ καὶ τὸν μέσον ἄδριστον.

3. Πολλῶν ἐνεργητικῶν ῥημάτων ὁ παθ. ἄορ. ἔχει μέσην σημασίαν· εὐφραίνω εὐφράνθηρ, φοβέω ἐφοβή'ην, στρέφω ἐστράφηρ, φαίνω ἐφάνηρ (ἐκ τοῦ φαίνομαι) κτλ.

4. Πολλῶν ἀποθετικῶν οἱ παθητικοὶ τύποι ἔχουσι καὶ παθητικὴν σημασίαν· ἰάομαι (ιατρεύω) ἰάθηρ, δέχομαι ἐδέχθηρ· τινῶν μάλιστα οἱ μέσοι σύνχαμα ἐνεργητικὴν καὶ παθητικὴν· μεμήμεμαι.

Β'. Μεταβατική και ἀμετάβατος σημασία.

§ 212. Ἐὰν ἐν τινι ῥήματι ὑπάρχῃ δισταγμὸς μεταξὺ τῆς μεταβατικῆς καὶ ἀμεταβάτου σημασίας, τότε ἔχει ὁ ὁμαλὸς ἄορ. τὴν ἀμετάβατον, ὁ δ' ἀνώμαλος καὶ ὁ ἐνεργ. μέλ. τὴν μεταβατικὴν· ἐὰν δ' ὑπάρχῃ διπλοῦς τύπος παρακειμένου, ἔχει ἐπίσης ὁ ὁμαλὸς τὴν ἀμετάβατον, ὁ δ' ἀνώμαλος τὴν μεταβατικὴν σημασίαν· ἐὰν δ' ὑπάρχῃ εἰς μόνος παρακειμένου τύπος, ἔστιν οὗτος ἀμετάβατος. Αἱ κυριώταται περιπτώσεις τούτου εἰσὶν·

1. στέλ. στα· ἐνεστ. ἴστημι (μετβ.) ἀνώμαλ. ἄορ. ἔστησα (μετβ.) ἐνεστ. μέσ. ἴσταμαι· ὁμλ. ἄορ. ἔστην (ἀμετβ.) παρακ. ἔστηκα (ἀμετβ.) ὑπερσ. ἐστήκειν (ἀμετβ.), ἐστήξω (ἀμετβ.)

ΣΗΜ. Ἡ αὐτὴ σπουδαία διαφορὰ δεικνύται ἐν τοῖς πολλοῖς συνθέτοις· ἀφίστημι (μεταβ.), ἀπέστην (ἀμετβ.), ἀφέστηκα (ἀμεταβ.)· ἐπίσης ἐφίστημι, ἐπέστην, ἐφέστηκα· καθίστημι, κατέστην, καθέστηκα.—Ὁ μέσος ἄορ. ἔχει ἰδίως μέσην σημασίαν· οἶον, κατεστήσατο (κατέστησεν ἑαυτῷ).

2. Στελ. θα· ἐνεστ. θαίνω ἀμετβ. παρὰ δὲ τοῖς ποιηταῖς μεταβ. διὸ ἄορ. ἔβησα, μέλ. βήσω· ἀλλ' ἀμετβ. ἔβην, βέβηκα·

3. Στελ. φυ· ἐνεστ. φύω μετβ. ὡς καὶ ἔφουσα, φύσω· ἀλλ' ἀμετβ. ἔφυν, πέφυκα·

4. Στελ. δυ· ἐνεστ. δύνω (βυθίζω) συχνότερον μετβ. καταδύνω, ἐδύσα, δύσω· ἀλλ' ἀμετβ. ἐδύν, ἐνέδυν, κατέδυν· δέδυνκα·

5. Στελ. σβε(ς)· ἐνεστ. σβέννυμι (μετβ.)· ἀλλ' ἀμετβ. ἄορ. ἔσβην, ἔσβηκα.

6. Στλ. γεν· ἐνεσ. γείνομαι (§ 210, 13) ἀμτβ. ἄορ. ἐγενάμην μετβ.

7. Στελ. ὀλ. ἐνεστ. ὀλλῶμι (φθείρω)· ὁμλ. ἄορ. ὤλωκα (ἀμτβ.) ἀνώμ. ὀλώλεκα (μετβ.)·

§ 213. Ῥημάτων τινῶν ἔχει μόνος ὁ ὁμαλὸς ἄορ. ἀμετάβατον σημασίαν·

1. ἄγνῳμι (θραύω)	πρκ. ἔαγα (εἰμι τεθραυσμένος)
2. ἐγείρω (ἐξυπνίζω)	» ἐγρήγορα (εἰμι ἐξυπνος)
3. πείθω (ἄλλω)	» πέποιθα (ἔχω πεποίθησιν) πείθομαι (ἄλλω).

4. πήγνυμι (ἐμπήγω)	» πέπηγα (εἰμι ἐμπεπηγμένος)
5. ῥήγνυμι (διασχίζω)	» ἔρρωγα (εἰμι διεσχισμένος)
6. σήπω (ποιῶ σήπescθαι)	» σέσηπα (εἰμι σάπιος)
7. τέκω (ἀναλύω)	» τέτηκα (εἰμι ἀναλελυμένος περὶ

περὶ κηροῦ, χιόνος καὶ τῶν παντοειδῶν μετάλλων).

8. φαίνω (δεικνύω) παράκ. πέφηνα (εἰμι φανερός) φαίνομαι.

Περὶ τῆς διαφορᾶς τοῦ ἀνέωγα καὶ ἀνέωχα, ὡς πέπρωγα καὶ πέπρωχα· ἰδὲ § 165.

ΣΥΝΟΨΙΣ ΠΕΡΙ ΤΟΝΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΤΥΠΩΝ.

§ 214. Ἡ ἐν § 129, σημ. ἐπιδειχθεῖς κύριος κανὼν, ὅτι ὅσον ἔγκειται μακρὰν τῆς ληγούσης τονίζονται οἱ τύποι τοῦ ῥήματος, ἔχει τὰς ἐξῆς ἐξαιρέσεις.

Διὰ πάσας τὰς συνηρημένας συλλαβὰς ἐξάγεται ὁ τονισμὸς ἤδη ἀπὸ 30 γ', σημ. δοκῶ, ἐλῶμεν, (§ 152), πεσοῦμαι (πίπτω § 210 14), τιθῶμαι (§ 188), λυθῶ, λυθῆς (§ 182).

§ 215. Σύνθετοι ῥημάτων τύποι, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη σύνθετος λέξις, τονίζονται ὅσον ἔνεστι μακρὰν τῆς ληγούσης.

1. Ὁ τόνος οὐδέποτε προβιβάζεται ὑπὲρ τὴν συλλαβὴν, ἐφ' ἧς ἔχει αὐτὸν ἢ πρώτη συνθετικὴ λέξις καὶ πρὸ τῆς συνθέσεως· ἀπόδος· (ἀπό), ὄχι· ἀποδος, ἐπίσχες (ἐπὶ) ὄχι· ἐπισχες.

2. Ὁ τόνος οὐδέποτε προβιβάζεται ὑπὲρ τὴν αὐξησιν ἢ τὸν ἀναδιπλασιασμόν· ἀπῆλθε, ἀφίκεται, ὑπέικον, ἀνεῦρεν.

§ 216. Αἱ λοιπαὶ ἐξαιρέσεις εἰσὶν·

1. Πάντα τὰ εἰς ναι ἀπαρέμφατα τονίζονται ἐπὶ τῆς παραληγούσης· τιθέναι, θεῖναι, λελυκέναι, γραφῆναι, λυθῆναι·

2. Τὸ ἀπαρέμφ. τοῦ ὁμαλοῦ ἐνεργ. ἀορ. τῶν εἰς ω ῥημάτων περισπᾶται· λαθεῖν.

3. Ὁ αὐτὸς τύπος τοῦ μέσου παροξύνεται· λαθέσθαι.

4. Τὸ ἀπαρέμφ. τοῦ ἀνωμάλου ἐνεργ. ἀορ. τονίζεται ἐπὶ τῆς παραληγούσης· παιδεῦσαι, ἐπαινέσαι.

5. Ἡ μετοχὴ τοῦ ἐνεστώτος καὶ τοῦ ὁμαλοῦ ἐνερ. ἀορ. τῶν εἰς μι ῥημάτων ὀξύνεται· τιθεῖς, ἀποδούς·

6. Ὡς αὐτως ἡ μετοχὴ τοῦ ἐνεργ. παρακ. λελυκώς (ῡῖα, ὤς, γεν. ὅτος) καὶ

9. ἡ ἀμφοτέρων τῶν παθητικῶν ἀορίστων· λυθεῖς, γραφεῖς.

10. Ἡ μετοχὴ τοῦ μέσου παρακ. παροξύνεται· λελυμένος·

Τὸ β'. ἐν. προστ. τοῦ ὁμαλοῦ μέσου ἀορίστου ἐστὶ λαβοῦ.— Ἐξαίρουνται μόνον οἱ μονοσύλλαβοι συντιθέμενοι δυσσυλλάβῳ προθέσει· περιθου (περιτίθημι).

11. Τὸ β'. ἐν. ὀριστικῆς τοῦ ὁμαλοῦ ἐνεργ. ἀορ. ὀξύνεται ἐν τοῖς εἰπέ, ἐλθέ, εὔρέ, ἰδέ· ἀλλ' ἄπειπε κατὰ § 22

Περὶ τοῦ τονισμοῦ τῶν τριῶν ὁμοιοφώνων τύπων τοῦ ἀνωμάλου ἀορίστου ἰδὲ § 156.

Γ. ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΛΕΞΕΩΝ.

§ 217. Πᾶσα λέξις ἐστὶν ἢ ἀπλῇ δηλ. ἐκ στελέχους συνισταμένη· λόγ-ο-ς (στελ. λεγ), γράφ-ω (στελ. γραφ) ἢ σύνθετος· δηλ. ἐκ δύο ἢ πλείονων στελεχῶν συνισταμένη· λογο-γράφο-ς.

Α'. Ἀπλῇ παραγωγή λέξεων.

Αἱ ἀπλᾶί λέξεις εἰσὶν αἱ μὲν πρωτότυποι (ῥηματικά), τ. ἔ. ἀμέσως ἐκ ῥηματικοῦ στελέχους παραγόμεναι (§ 138) ἀρχ-ή ἐκ τοῦ ῥημ. γλ. ἀρχ (ἐνεστ. ἀρχω), αἱ δὲ παράγωγοι (ὀνοματικά), τ. ἔ. ἐξ ὀνοματικῶν στελεχῶν παραγόμεναι· ἀρχαῖο-ς· ἐκ τοῦ ὀνομ. στελ. ἀρχα· ὀνομ. ἀρχή·

§ 218. Ὅνόματα παράγονται κανονικῶς τῇ προσθίῃ καταλήξειως εἴτ' ἐκ ῥηματικοῦ εἴτ' ἐξ ὀνομαστικοῦ στελέχους. Ἡ τῷ στελέχει προσ-απτομένη κατάληξις λέγεται κατάληξις παραγωγικὴ ἢ πρόσαψις· οὕτω λόγ-ο-ς προσῆλθε διὰ τῆς προσάψεως ο ἐκ τοῦ ῥηματικοῦ στελ. λεγ, ἀρχαῖο-ς διὰ τῆς προσάψεως ο ἐκ τοῦ ὀνομαστικοῦ στελέχους ἀρχα (ὀνομ. ἀρχή).

Αἱ πρόσαψεις ὀρίζουσιν ἀκριβέστερον τὴν ἔννοιαν τοῦ ὀνόματος ἢ δεικνύουσι τὰς ποικίλας ἀναφοράς, ἐν αἷς πρέπει νὰ ἐννοηθῇ ἡ κυρία ἔννοια τοῦ στελέχους· ῥημ. στέλ. ποιε (ποιῶ) ποιη-τή-ς, ποιή-σι-ς, ποιή-μα(τ) ῥμ. στέλ. γραφ (γράφω) γραφ-εύ-ς, γραφ-ί-ς (τὸ ὄργανον τοῦ γράφειν) γράμ-μα, γραμ-μὴ· ὀνομ. στέλ. δικα (δική) δικα-ιο-ς, δικαιο-σύνη· ὀνομ. στέλ. βασιλεῦ (βασιλεύς), βασιλε-ιᾶ, βασιλε-ία (§ 45) βασιλ-ικό-ς.

ΣΗΜ. α'. Μόνον ὀλίγα πρωτότυπα ὀνόματα παρήχθησαν ἀνευ πρόσαψεως· φύλαξ, ὀνομ. καὶ ῥημ. στέλ. φλακ (φυλάσσω τάξ. δ', 1. § 143, 1), ὄψ (φωνή· στέλ. ὄπ), ῥημ. στέλ. ἐπ (εἰπεῖν).

ΣΗΜ. β'. Συμφωνόληκτα στελέχη πρὸ πρόσαψεων ἐκ συμφώνου ἀρχομένων ὑπόκεινται ταῖς ἀναγκαίαις (§ 5 καὶ 7) τροπαῖς· γρ αφ-γράμμα, λεγ-λέξις, δικα-δικαζω (δικαστής· τῶν δὲ φωνηεντολήκτων ἐκτείνεται συχνάκις τὸ φωνήεν καὶ παρεμβάλλεται, ὡς ἐν τῷ μέσῳ παρακ. (§ 174) καὶ ἀνωμάλῳ παθ. ἀορ. (§ 183) ἐνίοτε σ ποιήμα (πρβ. πε-ποίη-μαι), σει-σμός (πρβ. σέ-σει-σ-μαι).

ΣΗΜ. γ'. Πολλῶν λέξεων τὸ στέλεχος δέχεται τροπὴν τοῦ φωνηέντος, ἥτις καθόλου ἐστὶν ὁμοία τῇ τοῦ ὁμαλοῦ ἀορίστου· στέλ. λαθ-λήθη· πρβ. λέληθα, στέλ. πεμπ-πομπή· πρβ. πέμποφα, στέλ. λιπ-λοιπ-ός· πρβ. λέ-λοιπ-α.

α'. Αἱ χυριώταται πρόσαψεις εἰς παραγωγὴν οὐσιαστικῶν.

§ 219. α'. Τὸ ποιοῦν ἢ ἐπαγγελλόμενόν τι, πρὸς τι ἀνήκον, πρὸς-ωπον δηλοῦται διὰ τῶν ἐξῆς πρόσαψεων·



1. ευ ὄνομ. εὐ-ς (πάντοτε ὀξύτονον) ἄρσ. (§ 77)

Παραδείγματα πρωτοτύπων λέξεων

γραφ-εὐ-ς ῥημ. στέλ. γραφ ἔνεστ. γράφω (τάξ. α.)
 γον-εὐ-ς » » γεν » γίνομαι (τάξ. ή.)
 κουρ-εὐ-ς » » κερ » κείρω (τάξ. δ', 4)

ὡς παράδειγμα τῶν οὐ πολλῶν ὀνομαστικῶν ἔστω

πορθμ-εὐ-ς ὄνομ. στέλ. πορθμ ὄνομ. πορθμός.

2. τηρ ὄνομ. τηρ	} ἄρσ. ὦν θηλ.	} τειρα ὄνομ. τειρα	
τορ τωρ			τρια τρια
τα τη-ς			τριδ τρί-ς
			τιδ τι-ς

ὡς παραδείγματα τῶν πρωτοτύπων λέξεων ἔστωσαν

στελ. καὶ ὄνομ. σω-τήρ } ῥημ. στέλ. σω (σώζω)
 » » » σώ-τειρα

» ῥή-τορ » ῥή-τωρ ῥημ. στέλ. ῥε μελ. ἔρω (§ 210, 12)

» κρι-τα » κρι-τής » » κρι ἔνεστ. κρίνω (τάξ. έ.)

» ποιη-τα » ποιη-τής } ῥημ. σλ. ποιε' ἔνς. ποιέω (τάξ. α.)
 στέλ. καὶ ὄνομ. ποιή-τρια

» αὐλητ-α » αὐλητή-ς } ῥημ. σλ. αὐλε' ἔνς. αὐλῶ (τάξ. α.)
 » αὐλητριδ » αὐλητρί-ς

ὡς παραδείγματα παραγῶγων λέξεων

στελ. πολῖ-τα ὄνομ. πολίτη-ς ὄνομ. στέλ. πολι' ὄνομ. πόλι-ς

» οἰκέ-τα » οἰκέτη-ς } (ὕπηρετης τοῦ οἴκου)

» οἰκέτιδ » οἰκέτι-ς } στέλ. οἰκο' ὄνομ. οἶκο-ς.

§ 220. Ἡ πρᾶξις δηλοῦται διὰ τῶν προσάψεων

1. τι ὄνομ. τι-ς

σι » σι-ς ἐκ τοῦ τι-ς κατὰ

σια » σια

Πάντα τὰ ἐνταῦθ' ἀναφερόμεν' ὀνόματά εἰσι πρωτότυπα· οἷον,

πίσ-τι-ς ῥημ. στέλ. πιθ ἔνεστ. μέσ. πείθομαι (τάξ. β').

μίμη-σι-ς » » μιμε » » μιμέομαι (τάξ. α.)

σκέψι-ς » » σκέπ » » σκέπτομαι (τάξ. γ')

πρᾶξι-ς » » πρᾶγ » » πράσσω (α) (τάξ. δ', 1)

γένε-σι-ς » » γεν » » γίνομαι (τάξ. ή.)



δοκιμα-σία ῥηματ. στελ. δοκιμαδ' ἐνεστ. μέσ. δοκιμάζω (τάξις δ', 3)

2. μο ὄνομ. μό-ς (πάντοτε βέβητονον) ἄρσ.

σπα-σ-μό-ς ῥημ. στέλ. σπα ἐνεστ. σπάω (τάξ. α.)

δε-σ-μό-ς » » δε » δέω » »

ὄδυρ-μό-ς » » ὄδυρ » ὀδύρω (τάξ. δ', 4)

§ 221. γ'. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πράξεως σημαίνουνσιν

1. ματ. ὄνμ. μα οὐδέτερον

πρᾶγ-μα(τ)=τὸ πεπραγμένον ῥημ. γλ. πρᾶγ ἐνς. πράσσω (τάξ. δ'. 1)

ῥῆ-μα(τ)=τὸ εἰρημένον (λέξις) » » ῥε μέλ. ἐρῶ (§ 210, 12)

τμη-μα(τ)=τὸ τετμημένον » » τεμ ἐνεστ. τέμνω (204, 10)

2. ες ὄνομ. ος οὐδ.

τελ. λαχε-ς ὄν. λάχος (κλήρος) ῥημ. γλ. λαχ ἐνς. λαγχάνω (§ 205, 25)

» εθε-ς » ἔθος (συνήθεια) » » ἔθ » πρκ.εἴωθα (§ 164, ἐξαιρ.)

» τεκε-ς » τέκος (τέκνον » » τεκ » τίκτω (τάξ. γ')

ΣΗΜ. Ἡ αὐτὴ πρόσαψις σημαίνει ἐν παραγωγῇ λέξεσιν ιδιότητα.

θάρος ἐπιθ. στέλ. θαρ-ν ὄνομ. θαρύς

θάθος » » θαθυ » θαθύς

μῆκος » » μακρο μακρός.

§ 222. δ'. τὸ ὄργανον ἢ μέσον πρὸς τινὰ πράξιν σημαίνουνσιν

στελ. τρο ὄνομ. τρο-ν οὐδέτερον

» ἄροτρο-ν ῥημ. στελ. ἄρο ἐνεστ. ἄρώω (τάξ. α.)

» λύ-τρο-ν » » λυ » λύω (τάξ. α.)

» δίδαχ-τρο-ν » διδάχ » διδάσκω (§ 207, 20)

ΣΗΜ. Ἡ ττον ὠρισμένη ἐστὶν ἡ κατάληξις τῆς ὁμοίας θηλ. προσάψεως τ'τρα' ξύ-σ-τρα (ξύ) ὄργανον εἰς τὸ ξέειν.— ὀρχή-σ-τρα (ὀρχέομαι) χωρίον, ἐφ' οὗ ὀρχοῦνται· ἐπίσης παλαι-σ-τρα (παλαίω).

§ 223. ε'. τὸν τόπον σημαίνουνσιν

1. τηριο ὄνομ. τήριο-ν οὐδ.

ἀκροα-τήριο-ν ῥημ. στελ. ἀκροα ἐνεστ. ἀκροάομαι (τάξ. α.)

δικασ-τήριο-ν » » δικάδ » δικάζω (τάξ. δ', 4)

2. ειο ὄνομ. εἶο-ν οὐδ.

λογ-εἶο-ν (ἔνθα λέγουσιν) ὄνομ. στελ. λογο ὄνομ. λόγος

κουρ-εἶο-ν » » » » κουρεν » κουρεύ-ς

Μουσ-εἶο-ν (ἔδρα τῶν Μουσῶν) » Μοῦσα.

§ 224. ς'. Οὐσιαστικὰ τῆς ιδιότητος παράγονται ἐξ ἐπιθετικῶν στελεχῶν διὰ τῶν ἐξῆς προσάψεων.

1. τητ ὄνομ. της θηλ.

στελ. ταχυ-της ὄνομ. ταχυτής ἐπιθ. στελ. ταχυ ὄνομ. ταχύ-ς

» νεό-της » νεότης » » νεο » νέος

» ἰσο-της » ἰσότης » » ἰσο » ἴσος

2. συνα ὄνομ. συνη θηλ.

δικαιο-σύνη ἐπιθ. στελ. δικαιο ὄνομ. δίκαιο-ς

σωφο-σύνη » » σωφρον » σώφρων

ἁγιο-σύνη » » ἁγιο » ἅγιος.

ΣΗΜ. Ἐάν ἡ πρὸ τοῦ ο συλλαβὴ ἢ μακρὰ γράφονται τῷ ο' ἐάν δὲ βραχέα, τῷ ω (πρὸς. § 401, 1).

3. ἰα ὄνομ. ἰα θηλ.

σοφ-ία ἐπιθ. στέλ. σοφο ὄνομ. σοφός·

εὐδαιμον-ία » » εὐδαιμον » εὐδαίμων.

Ἡ πρόσαψις ἰα μετὰ τῶν φωνηέντων τῶν ἐπιθετικῶν στελεχῶν ἐνοῦ-ται εἰς εἰα καὶ οἰα.

ἀλήθε ἐπιθ. τετελ. ἀληθε[ς]· ὄνομ. ἀληθής (§ 82)

εὖνο-ια » » εὖνοο » εὖνου-ς (§ 53)

4. ες ὄνομ. ος οὐδ. § 221, 2

§. 225. Ζ'. Ὑποκοριστικά, τ. ζ. σμικρυντικά παράγονται ἐξ ὀνοματικῶν στελεχῶν διὰ τῶν πρόσάψεων·

1. ἰο ὄνομ. ἰο-ν οὐδ.

παιδ-ίο-ν ὄνομ. στελ. παιδ ὄνομ. παῖ-ς

κηπ-ίο-ν » » κηπο » κήπο-ς

ΣΗΜ. Παρασχηματισμοὶ τοῦ ἰο εἰσὶν ἴδιο (ὄνομ. ἴδιο-ν, (ῥί-κο-ς) ἄριο (ὄνομ. αριο-ν) παιδ-ἄριο-ν (παῖ-ς), ὑδριο (ὄνομ. ὑδριο-ν) μελύδριο-ν (μικρὸν τραγοῦδι) (μέλος).

2. ἄρσ. ἰσχο θηλ. ἰσχα ὄνομ. ἰσχο-ς, ἰσχη

νεαν-ἰσχο-ς ὄνομ. στελ. νεανια ὄνομ. νεανία-ς

παιδ-ἰσχη » » παιδ » παῖ-ς

στεφαν-ἰσχο-ς » » στεφανο » στέφανο-ς

§ 226. α. Πατρωνυμικά ἢ οὐσιαστικά σημαίνοντα καταγωγὴν ἐκ πατρός (γενάρχης)·

Παράγονται συχνότατα διὰ τῆς πρόσάψεως δα (ὄνομ. δη-ς) διὰ τὸ ἄρσενικὸν καὶ μόνον δ (ὄνομ. -ς) διὰ τὸ θηλυκόν. Ἡ πρόσαψις αὕτη προσαρτᾶται ἀμέσως τῇ εἰς α στελέχει.

ἄρσ. Βορέδ-η-ς (ᾶ) θηλ. Βορέα-ς (ᾶ)· ὄνομ. γλ. Βορεα ὄνομ. Βορέα-ς

» Αἰνεία-δης (ᾶ) » Αἰνεία-ς (ᾶ) » » Αἰρεία » Αἰνεία-ς

Συμφωνολήκτοις στελέχεσι προσαρτᾶται τοῦτο διὰ τοῦ φωνήεντος ι·

ἄρσ. Κεκροπί-δη-ς (ι) θηλ. Κεκροπ-ί-ς (ι) ὄνομ. στελ. Κέκροπ· ὄνομ.

Κέκροφ. Τὰ εἰς ευ καὶ ο στελέχει κατὰ τὴν γ'. κλίσειν δέχονται ἰ μετὰ τὸ συνδετικὸν φωνῆεν, πρὸ τοῦ ὁποίου ἀποβάλλεται τὸ υ τοῦ ευ·

Πηλε-ίδη-ς ἐξ ὀνομ. στελέχους Πηλεὺς ὀνομ. Πηλεύ-ς

Λητο-ίδη-ς » » » Λητο » Λητώ·

Ἐν ταῖς στελεχεσι τῆς β'. κλίσεως ἀντικαθίσταται τὸ ο διὰ τοῦ ι·
Ἄρσ. Τανταλ-ίδη-ς(ι)θηλ. Τανταλ-ί-ς(ι)ὸν. γλ. *Tartalo* ὄνμ. Τάνταλο-ς

» * Κρον-ίδη-ς » » » » Κρονο » Κρόνο-ς

Μόνον τὰ εἰς ιο (ὄνομ. ιο-ς) μεταβάλλουσι τοῦτο εἰς ια

Ἄρσ. Θεστ-ιά-δη-ς ἡθλ. Θεστ-ιά-ς ὄνομ. γλ. *Thestio* ὄνμ. Θεστίο-ς

» Μενoit-ιά-δη-ς » » » *Menoitio* Μεναιτίο-ς

ΣΗΜ. Σπανία πρόσαψις πατρωνυμικῶν ἐστίν ιον· ὄνομ. ιων· Κρονίων.

β'. *Ἐθρικά* ἢ οὐσιαστικά δηλοῦντα τὴν τοπικὴν καταγωγὴν λαμ-
βάνουσι τὰς πρόσαψεις·

α. εὐ ὄνομ. εὐς §

Μεγαρ-εύ-ς ὄνομ. στελ. *Μεγαρο*· ὄνομ. τὰ Μέγαρα

Ἐρετρι-εύ-ς » » » *Ερετριο* » Ἐρέτρι-α·

ΣΗΜ. Γοναϊκῶν ἐθνικὰ καταλήγουσιν εἰς δ (ὄνομ.—δ) ἐκ *Μεγαρι* δ ὄνομ. *Μεγαρί-ς*, *Σικελιωτι* δ ὄνομ. *Σικελιωτί-ς*·

β'. τα ὄνομ. τη-ς

Τεγεά-τη-ς (Τεγέα), Αἰγινή-τη-ς (Αἰγίνη), Ἠπειρώ-τη-ς (Ἠπειρο-ς)

Σικελιώ-τη-ς (Σικελία).

Β. Αἱ κυριώταται πρόσαψεις εἰς παραγωγὴν ἐπιθέτων.

§ 227. 1. ιο ὄνομ. ιο-ς

ἐκφράζει τὴν γενικωτάτην ἀναφορὰν πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ οὐσια-
στικοῦ, ἐξ οὗ παράγεται τὸ ἐπίθετον· οὐράν-ιο-ς (οὐρανός), ἐσπέρ-ιο-ς
(ἐσπέρα). Μετὰ τῶν ληκτικῶν φωνηέντων τῶν φωνηεντολήκτικων στελε-
χῶν ἐνοῦται ἐνίοτε τὸ ι εἰς δίφθογγον· ἀγορα-ιο-ς (ἀγορά), αἰδο-ιο-ς
(ἐντροπαλός) ἐκ στελέχους αἰδο (ὄνομ. αἰδώς), ἐπίσης μετὰ μεταβολὴν
τοῦ ς τοῦ στελ. *θερες* (τὸ θέρος) *θέρε-ιο-ς* διὰ προσαρτήσεως τοῦ ιο
παράγονται καὶ ἐξ ἐπιθετικῶν στελεχῶν παράγωγα ἐπίθετα· ἐλευθέρ-
ιο-ς (ἐλευθερός) καὶ ἐξ ὀνομάτων πόλεων τὰ ἐπιθετικά ἐθνικά· Μιλήσ-
ιο-ς ἀντὶ Μιλήτ-ιο-ς κατὰ § 17 (Μιλητο-ς), Ἀθηνα-ιο-ς (Ἀθηναί).

§ 128. 2. κο ὄνομ. κό-ς (πάντοτε ὀξύτονον)

προσαρτάται ὡς ἐπιτοπολὸν διὰ τοῦ συνδετικοῦ ι τῷ στελέχει ση-
μαῖνον ἐν λέξει παραγομέναις ἐκ ῥηματικοῦ στελέχους ἐπιτηδεύματα·
ἀρχ-ι-κό-ς (ἐπιτήδειος ἀρχεῖν), αἰσθητ-ι-κό-ς (οἷός τ' αἰσθάνεσθαι)
πρακτ-ι-κό-ς (ικανὸς πράττειν). Ἐξ ὀνοματικῶν στελεχῶν παράγονται
ἐπίθετα σημαίνοντα τὸ τῷ ὀνόματι ἰδιάζον· βασιλ-ι-κό-ς, ἱατρ-ικό-ς.

§ 129. 3. ινο ὄνομ. ινο-ς

4. εο » εο-ς ου-ς

σημαίνουνσιν ὕλην· λίθ-ινο-ς (λίθο-ς), ξύλ-ινο-ς (ξύλο-ν), χρύσ-εο-ς χρυσοῦς (χρυσό-ς).

5. εντ ὄνομ. ἀρσ. ει-ς, θηλ. εσσα, οὐδ. εν.

Σημαίνει πλησμονήν· χαρί-ει-ς (χάρι-ς), δλή-ει-ς (δασώδης) (ὕλη).

γ'. Ρήματα παράγωγα.

§ 230. Παράγονται παντοιοτρόπως ἀπ' ὀνομαστικῶν στελεχῶν.— Αἱ κυριώταται κατὰ τὴν σημασίαν ὀλίγον διαφέρουσαι ἀλλήλων καταλήξεις τῶν παραγῶγων ρημάτων διατεταγμέναι κατὰ τὸν τύπον τοῦ ἐνεστώτος· εἰσὶν αὗται·

1. ο-ω μισθό-ω (μισθό-ς), χρυσό-ω (χρυσό-ς), ζημιό-ω (ζημία)

2. α-ω τιμά-ω (τιμή), αἰτιά-ομαι (αἰτία), γοάω (θρηνῶ) (γόο-ς)

3. ε-ω ἀριθμέ-ω (ἀριθμό-ς), εὐτυχέ-ω (εὐτυχής), ἱσορέω (ἔρευνῶ) (ἱσῶρ)

4. ευ-ω βασιλεύ-ω (βασιλεύ-ς), βουλεύω (συμβουλεύω) (βουλή)

5. ιζ-ω ἐλπίζ-ω (ἐλπί-ς), ἑλληγνίζ-ω (λέγω ἑλληνιστί) (ἑλλην), Φιλίππιζ-ω (πράττω τὰ τοῦ Φιλίππου) (Φίλιππο-ς)

6. αζ-ω δικάζ-ω (δίκη), ἐργάζ-ομαι (ἐργο-ν), βιάζ-ομαι (ἐμποιοῶ βίαν) (βία)

7. αιν-ω σημαίν-ω (σημα), λευκαίν-ω (λευκό-ς), χαλεπαίν-ω (ὀργίζομαι) (χαλεπό-ς).

8. υν-ω ἡδύν-ω (ἡδύ-ς), λαμπρύν-ω (λαμπρό-ς)

ΣΗΜ. Ἐκ τινων ὀνομαστικῶν στελεχῶν παράγονται ρήματα ἔχοντα διαφορὰς καταλήξεις ἐν διαφόρῳ σημασίᾳ· οἷον, στελ. δοῦλο ὄνομ. δοῦλο-ς· δοῦλό-ω (ποιῶ τινὰ δοῦλον), δουλεύω (εἰμὶ δοῦλος); πολεμο- ὄνομ. πόλεμο-ς· πολεμέ-ω καὶ πολεμίζ-ω (ποιῶμαι πόλεμον), πολεμῶ (ποιῶ ἄλλον πολέμιον).— ἐφετικά· πολεμισκίω, μαθητιάω (ἐπιθυμῶ πολεμεῖν, μαθητεύειν).

Β'. ΣΥΝΘΕΣΙΣ.

α. Τύπος τῆς συνθέσεως.

§ 231. Ὄνομα κατέχον ἐν τῇ συνθέσει τὴν πρώτην θέσιν φυλάττει τὸ ἴδιον στέλεχος· ἀστυ-γείτων (γείτων κατὰ τὴν πόλιν), χορο-διδάσκαλο-ς (ὁ διδάσκων τὸν χορὸν ἐν ταῖς θεατρικαῖς παραστάσεσιν).

Συμφωνόληκτα στελέχη συνδέονται κανονικῶς τῷ δευτέρῳ μέρει διὰ τοῦ συνδετικοῦ ο· ἀνδριαντ-ο-ποιό-ς (ὁ ἀνδριά-ς), πατρ-ο-κτόνο-ς.— Τὸ ο τοῦτο παρεμβάλλεται συχνάκις μετὰ τὰ μαλακὰ φωνήεντα· φυ-

σι-ο-λόγο-ς (ὁ εἰδὼς τὰ φυσικά), ἰχθυ-ο-φάγο-ς, καὶ ἀττικαθίστησι κα-
νονικῶς τὸ α τοῦ στελέχους· ἡμερο-δρόμο-ς, χωρο-γράφο-ς.— Ἀπο-
βάλλεται πρὸ φωνηέντων· χορ-ηγό-ς, πατρ-ά-δελο-ς· ἐμμένει ἐν λέξει
σιν ἀρχομέσας ἀρχῆθεν ἀπὸ F δίγαμμα· δημιουργός ἐκ τοῦ δημιουργ-
γός.

ΣΗΜ. Τὰ κακόν τι σημαίνοντα περισπῶντα· οἷον, κακοῦργος, πανοῦργος, βα-
διοῦργος.

§ 232. Ἡ τελευταῖα λέξεως μεταβάλλεται πολλάκις κατὰ τι ἐν τῇ
συνθέσει, καὶ μάλιστα ἐὰν ἡ συνθεθεμένη λέξις ᾗ ἐπιθετον· τιμὴ φιλό-
τιμο-ς, πρᾶγμα πολυπράγμων.— Ἰδίως σημειωτέα ἡ εἰς ης κατάληξις
διὰ τὸ ἀρσ. καὶ θηλ., ες διὰ τὸ οὐδέτερον· ἡ κατάληξις αὕτη προσ-
άπτεται·

α. ἀμέσως πολλοῖς ἐπιθέτοις ἐκ ῥηματικοῦ στελέχους παραγομένοις·
ἀ-βλαβ-ής, ἐς, (βλαβ· ἐνεστ βλάβω), αὐτάρκ-ης αὐταρκ-ες (αὐτό-ς
καὶ ἀρκέω).— Ὅσα ἔχουσι παροξύτονον τὴν γεν. πληθ. (§ 84. σημ.),
ταῦτα ἔχουσι τὸ οὐδ. προπαροξύτονον.

β. ἐπιθέτοις, ὧν τὸ δεύτερον συνθετικὸν μέρος προῆλθεν ἐξ οὐς.
εἰς ες (ὄνομ. ος § 82)· δεκα-ετής, ἐς, (ἔτος), κακοήθης-κακότης (ἥθος).

§ 233. Ῥῆμα δύναται, μὴδὲν μεταβαλλομένης τῆς τελευτῆς, νὰ
συντεθῇ προθέσει. Ἡ χαλαρότης τῆς συνθέσεως ταύτης ἐστὶν αἰτία τῆς
ἐν § 135 μνημονευθείσης θέσεως τῆς αὐξήσεως· ἀπαβάλλω, ἀπέβαλλον·
ἐὰν ἄλλη λέξις συνθετέα ᾗ ῥηματικῶς στελέχει, προέρχεται κατὰ πρῶ-
τον ἐξ ἀμφοτέρων ὀνομά τι· οἷον λίθο-ς καὶ βάλλω λιθο-βάλο-ς καὶ ἐκ
τούτου λιθοβολέ-ω· ναῦ-ς καὶ μάχομαι νου-μάχο-ς· καὶ ἐκ τούτου ναυ-
μαχέ-ω εὐ καὶ στελ. ἐργ. εὐεργέτης, εὐεργετέ-ω.

§ 234. Οὐσιαστικὸν ἀφρημένον (§ 37, 3) δύναται καὶ μὴ μετα-
βαλλομένης τῆς τελευτῆς νὰ συντεθῇ προθέσει· πρὸ καὶ βουλῇ, προβου-
λή· ἐν πάσῃ ἄλλῃ συνθέσει τὸ ἀφρημένον οὐσιαστικὸν προσλαμβάνει
παραγωγικὴν κατάληξιν· λίθος καὶ βολή λιθοβολία, ναὺς καὶ μάχη
ναυμαχία, εὖ καὶ πρᾶξις εὐπραξία.

ΣΗΜ. Σχεδὸν μόνον παρὰ ποιηταῖς εὐρηναὶ συνθέσεις, ἐν αἷς τὸ πρῶτον μέρος
παράγεται ἀμέσως ἀπὸ ῥηματικοῦ στελέχους· τοῦτο δὲ γίνεταί διττῶς.

1. Τὸ ῥηματικὸν καὶ τὸ τοῦ ἐνεστ. στέλεχος συντίθεται στελέχεσιν ἀρχομένοις
ἀμέσως ἀπὸ συμφώνου διὰ ε, ι, ο συνδεόμενον· δακ-έ-θυμο-ς κατατρώγων τὴν
καρδίαν, (ἐνεστ. δάκν-ω τάξ. β), πείθ-αρχος πειθόμενος τῇ ἀρχῇ (πειθόμαι καὶ ἀρ-
χή), ἀρχι-τέκτων, μισθ-γυνος (μισθέω).

2. Τύπος διὰ τοῦ σι καθιστάμενος ὁμαλός, ὅμοιος τῷ ἀνωμόλῳ ἀορίστῳ, συν-
δέεται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τῷ δευτέρῳ συνθετικῷ συσ-ί-πνοος, πλήξ-ιπον (πλήσ-
σω τάξ. δ', 1), στρεψί-δικος (στρέφω τάξ. ε').

Β'. Σημασία τῆς συνθέσεως.

§ 235. Κατὰ τὴν σημασίαν διακρίνονται τρεῖς τάξεις τῶν συνθέτων.

1. Ὀριστικά, ὧν ἡ δευτέρα λέξις ἐστὶ ἡ κυρία προσδιοριζομένη διὰ τῆς πρώτης· ὁμό-δουλο-ς, ἀκρό-πολι-ς. Ἡ τάξις αὕτη περιέχει τὰ εὐλίστα.

2. Προσδιοριστικά, σύνθετα· τούτων ἐστὶν ἡ κυρία ἢ διὰ τῆς προσλαμβάνει προσθετικὴν σημασίαν· ὁμό-τροπο-ς ὅμοιον τρόπον ἔχων, μακρόχειρ (ὁ ἔχων μακρὰν χεῖρα), ἀργυρότοξος· ἔνδεος = θεὸν ἐν ἑαυτῷ ἔχων.

ΣΗΜ. Ἐνταῦθα ἀνάγονται τὰ πολλὰ εἰς ὧδες ἐκ τοῦ οἰδιῆς· γυναικῶδες=γυναικοειδῆς (εἶδος).

3. Ἀντικειμενικά, σύνθετα, τῶν ἡ μία λέξις ἐξαρτᾶται ἀπὸ τῆς ἄλλης γραμματικῶς· δεῖσι-δαίμων = τοὺς δαίμονας δεδιώς (φοβούμενος τοὺς θεούς) ἡνίοχος=τὰ ἡνία ἔχων, λογο-γράφο-ς, ἀξιό-λογο-ς=λόγου ἄξιος, χειροποίητο-ς=χερσὶ ποιητός.

§ 236. Ἰδίως συχναί εἰσιν αἱ συνθέσεις μετὰ τοῦ ἀν (πρὸ ἄνευ), πρὸ συμφώνου ἢ τῆς ἀρνητικῆς ἕνεκα σημασίας στερητικόν καλούμενον· ἄ-γραφο-ς, ἄ-μήτωρ, ἄτεκνος, ἀναιδής (αἰδώς αἰσχύνῃ) ἀναίσχυτος.

ΣΗΜ. Λέξεις ἀρχόμεναι ἀρχῇθεν ἀπὸ δίγαμμα Γ ἔχουσιν ἄ, οὐχὶ ἀν. ἄ-έκων, ἄ-έκων=ἄκων, ἀεικῆς (μισητός· στελ. εὐκα, εὐκα).

Τὸ δυσ προτιθέμενον ἔχει σημασίαν ἐναντίαν τοῦ ευ χαλεπός· ἀμήχανος· δυσάλωτος (§ 207, 15), δυσάρεστος (§ 207, 14) δυσθυμία (θυμός).

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΣΥΝΤΑΞΙΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

§ 237. Ἐννοία τῆς προτάσεως· ὑποκείμενον· κατηγορούμενον·

α. Ἡ σύνταξις διδάσκει περὶ προτάσεως· πρότασις δ' ἐστὶν ἡ διὰ λέξεων ἐκφρασις ἐννοίας· οἷον τὸ ῥόδον θάλλει.— Ὁ ἄνθρωπος θνητός ἐστιν.— Ἐν ἐκάστη ἐννοίᾳ κατ' ἀνάγκην δύο ἐννοιαὶ ἀναφέρονται πρὸς ἀλλήλαις ἐν ὕμναι εἰς ἐν. τ. ἔ. ἡ ἐννοία πράξεως ἢ ιδιότητος καὶ ἡ ἀντικειμένου, περὶ οὗ ἐκφέρεται ἡ πράξις· ἡ μὲν πρώτη καλεῖται ὑποκείμενον, ἡ δὲ δευτέρα κατηγορούμενον.

β. Ἡ ἀναφορὰ τῶν ἐννοιῶν ἐκφράζεται ὅτε μὲν διὰ τῆς σχημα-

τισμοῦ. Τὸ ῥόδον θάλλ-ει.— Ὁ στρατιώτης μάχ-εται.— Οἱ στρατιώ-
ται μάχ-ονται· ὅτε δὲ δι' ἰδίῳν λέξεων. Ὁ ἄνθρωπος θνητός ἐστιν·

γ'. Τὸ ὑποκείμενον ἐκφράζεται ἂ. δι' οὐσιαστικοῦ· τὸ ῥόδον θάλλει·
β'. δι' ἀντωνύμου οὐσιαστικοῦ ἐγὼ γράφω· γ'. δι' ἀριθμητικοῦ ἢ ἄλλου
ἐπιθέτου λαβόντος ἔννοϊαν οὐσιαστικοῦ. Τρεῖς ἦλθον.— Ὁ σοφὸς εὐδαί-
μων ἐστίν. Περὶ τῶν ἀλλοσιδῶν ἰδέ·

ΣΗΜ. Ἐν ἀριθμήσεσιν ἀόριστοι καὶ διανεμητικοὶ ἐκφράζεται δι' ἐμπροθέτου
πτώσεισ. εἰς τέσσαρος ἦλθον· οὕτω καθ' ἑκάστους, κατὰ ἔθνη ἃ τίθενται καὶ ἀντὶ
πάσης πτώσεως.

δ'. Τὸ ὑποκείμενον παραλείπεται 1. ὅταν ἔννοηται ἐκ τῆς κατα-
λήξεως τοῦ ῥήματος· οἶον, γράφω, γράφεις, γράφει κτλ. ἀλλ' ἐν ἀντιθέ-
σεσιν ἢ ἐμφάσει ἐκφράζεται καὶ τὸ ὑποκείμενον. Σὺ μὲν ἀκμὴν φιλοσο-
φεῖς, ἐγὼ δὲ τοὺς φιλοσοφοῦντας ἐπανορθῶ. 2. ὁσάκις οἱ Ἕλληνες προς-
επενόουν εὐκόλως τὸ διὰ τὴν πρᾶξιν ὀρισμόνον ὑποκείμενον· οἶον, κηρύσ-
σει (ὁ κήρυξ), σαλπίζει (ὁ σαλπιγκτής)· ὕει, νίφει, ἔβροντᾷ ἀστράπτει
(ὁ Ζεὺς)· ἢ τινὲς, ἄνθρωποι ἐν τοῖς φασί, λέγουσιν, εἰώθασιν μετὰ τοῦ
ὡς ἢ ἄνευ τούτου.

ΣΗΜ. Τὸ ἀόριστον ἀνώνυμον ἐκφράζεται ἢ διὰ τοῦ τις, ἢ διὰ τοῦ φασί, λέ-
γουσιν, εἰώθασιν, (τινὲς ἢ ἄνθρωποι), λέγεται· ἢ προσωπ. λέγομαι, ἢ διὰ τοῦ β'. ἐν.
προς. τῆς εὐκτ. μετὰ τοῦ ἂν· φαίης ἂν.— Ἀπρόσωποι δὲ τινες ἐκφράσεις· οἶον τε,
εἰκός, ἀνάγκη, θέμις ἐκφέρονται ἄνευ τοῦ συνδετικοῦ ἐστί, ὡς καὶ τὸ ἔτοιμος ἄνευ
τοῦ εἰμί.

ε'. Τὸ κατηγορούμενον ἐκφράζεται ἢ δι' ἐπιρρήματος· τὸ ῥόδον θάλλ-
λει· Κῦρος ἐβασίλευσεν· ἢ δι' ἐπιθέτου ἢ οὐσιαστικοῦ ἢ ἀριθμητικοῦ
ἢ ἀντανύμου μετὰ τοῦ εἶναι· Κῦρος ἦν βασιλεὺς.

§ 238.

Περὶ συμφωνίας.

α'. Τὸ ῥῆμα συμφωνεῖ τῷ ὑποκειμένῳ κατὰ πρόσωπον καὶ ἀριθ-
μόν. ἐγὼ γράφω, σὺ γράφεις, οὗτος γράφει.— Τὸ δὲ κατηγορούμενον,
ἐπίθετον ἂν, κατὰ γένος, ἀριθμόν καὶ πτώσιν. Ὁ ἄνθρωπος θνητός ἐ-
στιν. Οἱ Ἕλληνες πολεμικώτατοι ἦσαν·

β'. ὡς τὸ συνδετικὸν εἶναι συντάσσεται διττῇ ὀνομαστικῇ τῇ τοῦ
ὑποκειμένου καὶ τοῦ κατηγορουμένου, καὶ ἀμετάθετά τινα ὡς καὶ
τῶν παθητικῶν τὰ σημαίνοντα μεταβολὴν καταστάσεως, δοξαστικά,
προχειριστικά καὶ τὰ παρόμοια. Κῦρος ἐγένετο βασιλεὺς τῶν Περσῶν.
Διὰ τούτων Φίλιππος ἠδύχηθη μέγας. Ἀλκιβιάδης ἠρέθη στρατηγός. Οὐ-
τοι οἱ ἄνθρωποι ἀντὶ φίλων καὶ ξένων νῦν κόλακες καὶ θεοὺς ἐχθροὶ
ἀκούουσιν

ΣΗΜ. Δι' ἐπιθέτων ἐκφέρονται καὶ ἄλλαι τινὲς περιπτώσεις· τριταῖοι ἀπῆλθον·

ὑπερταί ἀφίκοντο. Ὁ ποταμὸς ἐρρύη μέγας· ὄρκιός σοι λέγω· λέγονται δὲ ταῦτα κατηγορούμενα συμπληρωτικά.

§ 239. Ἐξαιρέσεις ἐκ τοῦ γενικοῦ κανόνος.

α. *Περιληπτικά οὐσιαστικά ἀριθ.* ἐνικοῦ δέχονται τὸ κατηγορούμενον οὐ κατὰ τὸ λεγόμενον ἀλλὰ κατ' ἔννοιαν (κατὰ σύνεσιν). Τὸ πληθὸς ἐπεβοήθησαν. Ὁ στρατὸς ἀπέβαινον. Τὸ στρατόπεδον ἀνεχώρουν. Τὸ μεираκχείον ἐστὶ καλός. Τὸ στράτευμα ἐπορίζετο σίτον κόπτοντες τοὺς βούς καὶ ὄνους.

β'. Τὸ οὐδέτερον ἐπιθέτου, ἐνικὸν ἢ πληθυντικόν, μεταπίπτει πολλάκις εἰς οὐσιαστικόν· διὸ καὶ τίθεται ὡς κατηγορούμενον ἑνὸς ἢ πολλῶν οὐσιαστικῶν, παραλειπομένου πολλάκις καὶ τοῦ ῥήματος ἐστίν. Ἡ μοναρχία κράτιστος. Τὸ μέσον ἴσον τῶν ἐσχάτων ἀπέχει. Αἱ μεταβολαὶ λυπηρόν. Δειδὼν οἱ πολλοὶ κακούργους ὅταν ἔχωσι προσητάς. Τὰ ῥηματικά ἐπιθέτα εἰς τὸς καὶ τέος τίθενται καὶ ἐν πληθυντικῷ ἀριθμῷ. Πιστά ἐστι τοῖς φίλοις (πιστευτέον τοῖς φίλοις).

ΣΗΜ. Ἐὰν δεικτικὸν ἢ ἀναφορικὸν ἢ ἐρωτηματικὸν ἀντώνυμον, ὡς ὑποκείμενον ἢ ὡς κατηγορούμενον, ἐναφέρεται διὰ τοῦ ῥήματος εἶναι ἢ τινος τῶν ἐν § 337 β'. μνημονευθέντων ῥημάτων εἰς οὐσιαστικόν, συμφωνεῖ τὸ ἀντώνυμον [τῷ οὐσιαστικῷ κατὰ πῶσιν, γένος καὶ ἀριθμόν· οὗτός ἐστιν ὁ ἀνὴρ. Αὕτη ἐστὶ πηγὴ καὶ ἀρχὴ πάντων κακῶν. Τοῦτό ἐστι τὸ ἄνθος.— Καὶ ὅμως πολλάκις τίθεται τὸ ἀντώνυμον καὶ καθ' ἐνικὸν οὐδέτερον· τοῦτό ἐστιν δικαιόσυνη· τοῦτό ἐστι πηγὴ καὶ ἀρχὴ γενέσεως.

γ'. Ὑποκείμενα οὐδέτερα πληθυντικά συντάσσονται ῥήμασι ἐνικοῦ ἀριθμοῦ. Τὰ ζῖα τρέχει. Ταῦτα τὰ πράγματά ἐστι καλά. Κακοῦ ἀνδρὸς ὥρα ὄνησιν οὐκ ἔχει.

ΣΗΜ. Ἐὰν ὑποκ. οὐδ. πληθυντικὸν ὑποδεικνύῃ ὀνόματα προσώπων ἢ ζῶντα πλάσματα, τίθεται πολλάκις τὸ ῥῆμα κατὰ πληθ. ἀριθμόν ὅπως ἐξάρη τὴν προσωπικότητα· τὰ τέλη (οἱ ἄρχοντες) τοὺς στρατιώτας ἐξέπεμψαν.— Τοῦτο γίνεσθαι καὶ ὅταν ἡ ἔννοια ἐκάστων ἢ τῆς πληθύος πρόκειται νὰ ἐξαρθῇ ἰδίως· φανερὰ ἦσαν ὑποχωρούντων καὶ ἴπων καὶ ἀνθρώπων ἔχνη πολλά.

δ'. Ὑποκείμενα δυϊκοῦ ἀριθμοῦ ἢ καὶ δύο ἐνικοῦ δύνανται νὰ ἔχωσι τὸ κατηγορούμενον κατὰ δυϊκὸν ἢ πληθυντικὸν ἀριθμόν. Δύο ἄνδρες ἐγκαχέσαντο.— Ἀδελφοὶ δύο ἦσαν καλοὶ.— Παράδειγμα δότε, ὦ Δάχης τε καὶ Νικία.— Ὡ Δάχης τε καὶ Νικία εἵπατον.— Δύνανται νὰ συνυπάρχωσιν ἀμφοτέρω ἐγγελασάτην ἀμφω βλέψαντες εἰς ἀλλήλους.

ΣΗΜ. α. Οὐ πανταχοῦ, ὅπου γίνεσθαι λόγος περὶ δύο ἀντικειμένων, χρῶνται τῷ δυϊκῷ, ἀλλὰ μόνον περὶ δύο ὁμοίων, ἢ ἐκ φύσεως συνδεομένων ὁσόν. πῶδε, χεῖρε ὦτε, ἢ περὶ τοιοῦτων, ἃ ἐννοοῦνται ὅτι ἔχουσι στενὴν καὶ ἀμοιβαίαν ἀναφορὰν ὁσόν, ἀδελφῷ.

ΣΗΜ. β'. Τὰ δυϊκά· τῷ, τοῖν, τῶδε, τίνδε, τοῦτω, τοῖνοι, αὐτῷ, αὐτοῖν, ὦ, οἶν

εἰσὶ γένους κοινού· οἶον, ἄμφω τῶ πόλεε, τῶ γυναικε, ἄμφω τοῦτ' τῶ ἡμέτε-
 ρα, τοῖν γενέσεσιν, τοῦτ' τῶ τέχνα.— Τὰ θηλυκά· τὰ, ταῖν, τὰδε κτλ. εὐρηγται
 σπανιώτατα.

§ 240. Συμφωνία ἐν πλείοσιν ὑποκειμένοις.

Α. Δύο ἢ πλείονων τῶν ὑποκειμένων τίθεται τὸ ῥῆμα κατὰ πληθυν-
 τικόν, ἐὰν τὰ ὑποκείμενα ἔχωσι ταῦτ' ἑνὸς καὶ κατ' ἀριθμὸν πληθυν-
 τικόν. Ἐὰν δ' ἔχωσι διάφορα γένη, ἐν προσωπικοῖς ἐπικρατεῖ τὸ ἀρσε-
 νικόν· γένος τοῦ θηλυκοῦ καὶ οὐδετέρου, ὡς τὸ θηλυκὸν τοῦ οὐδετέρου
 ἐν δὲ πραγμάτων ὀνόμασι τίθεται τὸ ἐπίθετον κατ' οὐδετέρου πλη-
 θυντικόν.

Φίλιππος καὶ Ἀλέξανδρος πολλὰ καὶ θαυμαστὰ ἀπεδείξαντο.—
 Ἡ μήτηρ καὶ ἡ θυγάτηρ ἦσαν καλαί.— Ἡ ὀργὴ καὶ ἡ ἀσυνεσία εἰσὶ
 κακαί.— Ὁ ἀνὴρ καὶ ἡ γυνὴ ἀγαθοί εἰσιν.— Ὡς εἶδε πατέρα τε καὶ μη-
 τέρα καὶ ἀδελφούς καὶ τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα αἰχμαλώτους γεγενημέ-
 νους, ἐδάκρυσεν.— Αἰθοῖ τε καὶ πλίνθοι καὶ ξύλα καὶ κέραμος ἀτά-
 κτως ἐρρίμμενα οὐδὲν χρήσιμά ἐστιν.

ΣΗΜ. Ἐνίοτε ἐπικρατεῖ τὸ πλησιέστερον· οἶον, οἱ παῖδες καὶ τὸ γένος ἅπαν
 τὸ τοῦ ἐπιорκήσαντος μεγάλους ἀτυχήμασι περιπίπτει. Φιλεῖ σε ὁ πατήρ
 καὶ ἡ μήτηρ καὶ ἀγαθός ἐστιν ὁ πατήρ καὶ ἡ μήτηρ. Ἡ μήτηρ ἡ ἐκείνου
 καὶ ὁ πατήρ ὁ ἐμὸς ἀδελφοί.

Β'. Ἐὰν πλείω ὑποκείμενα ὥσι διαφόρων προσώπων, ἐπικρατεῖ τὸ
 πρῶτον πρόσωπον τοῦ δευτέρου καὶ τρίτου, τὸ δευτερον τοῦ τρίτου·
 τὸ δὲ ῥῆμα τίθεται κανονικῶς κατὰ πληθυντικόν.

Ἐγὼ καὶ σὺ γράφομεν.— Ἐγὼ καὶ ἐκεῖνος γράφομεν.— Ἐγὼ καὶ σὺ καὶ
 ἐκεῖνος γράφομεν.— Ἐγὼ λέγω καὶ Σκύθης τὰ αὐτά.— Συμφωνοῦμεν ἐγὼ
 τε καὶ ὑμεῖς.— Οὐ σὺ μόνον οὐδ' οἱ σοὶ φίλοι ταύτην τὴν δόξαν ἔχετε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΩΘΝ.

ΠΕΡΙ ΑΡΘΡΟΥ.

§ 241. Τὸ ἄρθρον (δ, ἡ, τὸ) ἦν ἀρχῇθεν δεικτικὸν ἀντωνυμον καὶ
 τοιαύτη ἐστὶ σχεδὸν ἀποκλειστικῶς ἡ χρῆσις αὐτοῦ παρ' Ὀμήρῳ· παρὰ
 δὲ λογογράφοις διετηρήθη ἡ σημασία αὐτῇ ἐν ταῖς ἐξῆς περιπτώσεσιν.

α. Ἐν ἀντιθέσεσιν, συναπτόμενον τοῖς συνδέσμοις μέν, δέ, καθ' ἁ-
 πάσας τὰς πτώσεις, ἐὰν μὴ ἔπνηται οὐσιαστικόν, εἰς δὲ νὰ ἀναφέρηται·

πῶς, περὶ πλείονος ποιού δόξαν καλὴν ἢ πλουτον μέγαν τοῖς παισὶ καὶ
 — *τίς μὲν γὰρ θνητός, ἢ δὲ ἀθάνατος; καὶ ἄνευ τοῦ πρώτου. Ἰνά-*
— Αθηναίους ἐπηγάγετο· οἱ δὲ ἦλθον.

ΣΗΜ. Ἐπιρρηματικῶς ἐλαμβάνονται τὸ (τὰ) μὲν—τὸ (τὰ) δέ· ἢ τοῦτο μὲν—
 τοῦτο δέ· περιφραζόμενα ἀφ' ἐνὸς μὲν (μέρους), ἀφ' ἑτέρου δέ. Τὰ μὲν τι ἐμά-
 χοντο, τὰ δὲ καὶ ἀνεπαύοντο· τοῦτο μὲν κακὰ εἶχον, τοῦτο δὲ ἀπωλλόμεν.
 Τὰ δὲ τῇ μὲν—τῇ δὲ εἰσὶ τοπικὰ καὶ σπανίως μεριστικά.— Καὶ μεθ' ἐπομένου
 οὐσιαστικοῦ δύναται· τὸ ἄρθρον εἶναι ἀντωνυμικόν· ἐὰν τὸ αὐτὸ οὐσιαστικὸν ἀ-
 ναφέρηται εἰς διττόν· τῇ μὲν δίδωμι χειρὶ, τῇ δὲ λαμβάνω. Καὶ τὸ ἀναφορι-
 κὸν ἔχει τὴν αὐτὴν χρῆσιν· οἷον, οἷς μὲν δίδωσιν, οἷς δ' ἀφαιρεῖται θεός.

β'. Μετὰ τῶν συνδέσμων· καί, δέ· οἷον, καὶ τὸν φάναι.— Ὅμοιαι
 δ' εἶσιν αἱ φράσεις· τό καὶ τό, τὰ καὶ τὰ.— Ἀφικνούμαι ὡς τὸν καὶ τόν.
 — Ὡς αὐτῶς· ἐστὶ δεικτικὸν καὶ τὸ ἀναφορικὸν ἀντωνυμον ὅς ἐν ταῖς
 φράσεσιν· καὶ ὅς, καὶ ἦ, καὶ οἷ, ἦ δ' ὅς (εἶπε δ' αὐτός).

γ'. Ἐν τῷ, πρὸ τοῦ (προτοῦ)· οἷον, Μικρά, ἢ πρὸ τοῦ μεγάλα ἦν
 φαίνεται.

§ 242. Ὡς διακριτικὸν προτίθεται τὸ ἄρθρον παντός οὐσιαστικοῦ,
 ἐὰν πρόκηται νὰ δειχθῇ τι ὡς γνωστὸν καὶ ἄλλων ὁμοίων ἀντικείμε-
 νον διακρινόμενον· ὁ ἄνθρωπος ἄναρθρον δ' οὐσιαστικὸν ἔξιν ἀόριστον·
 οἷον ἄνθρωπος· οὕτως φιλοσοφία· ἐπιστήμη τις καθόλου· ἢ φιλοσοφία·
 ὡς τις ἰδίᾳ ἐπιστήμη· ὥστε καὶ ἐνταῦθα ὑποφαίνεται ἡ δεικτικὴ δύνα-
 μίς τοῦ ἄρθρου· οἷον, ἐπιπίπτει χιὼν κατακειμένων δὲ ἀλεεινὸν ἦν ἡ
 χιὼν.— Οἱ Τρῶες τὰ δέκα ἔτη ἀντείχον (δηλ. τὰ γνωστὰ ἑκείνα).

ΣΗΜ. Ἀπολλώνιος περὶ ἄντων. τὸ ἄρθρον προὔφασσεν γνώσιν δηλοῖ διὸ καὶ
 οἱ ἄρχαίοι τὴν τοιαύτην σημασίαν τοῦ ἄρθρου ἐκάλουν ἀναφοράν.

§ 243. Ὅθεν τὸ ἄρθρον δεικνύει καὶ τὴν ὅλην περιοχὴν τῆς ἐννοίας,
 ἐν ᾗ ὁ λέγων τὸ ἐν ἐκλαμβάνει ὡς περιέχον πᾶν τὸ γένος· εἰδοποιόν·
 ὁ ἄνθρωπος θνητός ἐστιν (δηλ. πάντες οἱ ἄνθρωποι)· ἡ ἀνδρεία καλὴ
 ἐστιν (πᾶν ὅτι ἡ ἀνδρεία καλεῖται), τὸ γάλα ἐστὶν ἡδύ.— Χωρίζει δέ
 τι καὶ ἀπ' ἄλλων δι' ἐπιφερομένων προσδιορισμῶν· οὕτως· οἱ πολῖται, ὁ
 ῥήτωρ. Δεῖ τὸν στρατιώτην φοβεῖσθαι τὸν ἄρχοντα ἢ τοὺς στρατιώτας.
 — Ἡ πόλις ἦν πολιορκουμένη.

ΣΗΜ. Τὸ ἀόριστον ἀντικείμενον ἐκφράζεται καὶ διὰ τοῦ ἀορίστου ἀντωνύμου τίς
 ἄνθρωπος τις. Γυνή τις ὄρνις εἶχεν.

§ 244. Τὰ κύρια ὀνόματα ἐκφέρονται ἀνάρθρως. Σωκράτης ἔφη—
 Ἐνίκησαν Θηβαῖοι Λακεδαιμονίους.— Μὴ οἴσθης, μήτε Κερσοβλέπτην
 ὑπὲρ Χερρόνησου, μήτε Φίλιππον ὑπὲρ Ἀμφιπόλεως πολεμήσειν, ὅταν
 ἴδωσιν ἡμεῖς μηδενὸς τῶν ἀλλοτρίων ἀφιεμένους.— Δέχονται δὲ τὸ ἄρ-
 θρον, ἐὰν προαναφέρωνται.

ΣΗΜ. 4. Καὶ ἐν συνδέσει μετ' ἐπιθέτων θέν προκλημάνουσι κανονικῶς τὰ κύρια ὀνόματα τὸ ἄρθρον· οἷον σοφὸς Σωκράτης· ὡς καὶ ἐὰν ἔπηται προσθήκη ἑναρθρος· Κροίσος ὁ Λυδῶν βασιλεὺς — Κατ' αὐτὰ τίθενται καὶ τὰ πληθυντικὰ τῶν ἔθνων, χωρῶν, πατριωνυμικῶν, ἑορτῶν, ἀνεμῶν καὶ ἀπτερῶν (Ἥλιος, Σελήνη).

ΣΗΜ. 6'. Ἐὰν δὲ τὰ ἐπίθετα ἐκφράζωσι μέρος τοῦ ὅλου, ἐκφέρονται ἀνάρθρως· οἷον, κακὰ καὶ αἰσχροὶ ἔπραξεν.

§ 245. Πρὸ τῶν ἀριθμητικῶν σημαίνει τὸ ἄρθρον ὅτι ὁ ἑναρθρος ἀριθμὸς ἔχει ὠρισμένην τινὰ ἀναφορὰν πρὸς ἕτερον (διάκρισις)· οἷον, τὰ δύο μέρη (δηλ. τῶν τριῶν). Τῶν τριήρων τριακοσίων οὐσῶν τὰς διακοσίας ἢ πόλιν παρέσχετο. Οὕτω καὶ ἐπὶ προσωπικῶν ἐπιθέτων διαφέρουσι τὰ ἑναρθρα τῶν ἑναρθρῶν· πολλοὶ—οἱ πολλοὶ (ὁ δῆμος), πλέονες—οἱ πλέονες, ἄλλοι—οἱ ἄλλοι, ὀλίγοι—οἱ ὀλίγοι (οἱ ὀλιγαρχικοί).

ΣΗΜ. Τὸ εἰδοποιὸν ἄρθρον τίθεται καὶ πρὸ κυρίων ὀνομάτων πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ εἰς δεξιὴν τοῦ ὅλου εἰδους· οἱ Δημοσθένεις· βῆτες ὡς ὁ Δημοσθένης.

§ 146. Παραλείπεται τὸ ἄρθρον 1. Ἐὰν οὐσιαστικὸν παριστῇ ἐννοίαν τινὰ γενικῶς· οἷον, ἀνθρώπου ψυχὴ τοῦ θεοῦ μετέχει. Οὕτω θεὸς (καθόλου ἢ θεότης)· ὁ θεός (ὁ ὠρισμένος θεός)· νυκτὺς, ἡμέρας, ἐπὶ θαλάσῃ, πρὸς ἄστν, ἐν δεξιᾷ, πρὸς ἄστν. 2. Τὸ τκατηγορούμενον κανονικῶς ἐκφέρεται ἀνάρθρως. Κύρος ἐγένετο βασιλεὺς τῶν Περσῶν. Πόνος εὐκλείας πατήρ. Οἱ Ἀθηναῖοι Περικλέα εἵλοντο στρατηγόν.

§ 247. Διὰ τοῦ ἄρθρου πᾶν ἐπίθετον, μετοχή, ἐπίρρημα (χώρου καὶ χρόνου (σπανίως ἰδιότητος) μεταποιεῖται εἰς οὐσιαστικόν. Οἱ πλοῦσοι, ὁ λέγων· ὁ πλεῖστα ὠφελῶν τὸ κοινὸν μεγίστων τιμῶν ἀξιοῦται, ὁ πλεῖστα ὠφελήσας τὸ κοινὸν μ. τ. ἡξιώθη, ὁ πληθ. ὠφελήσων μ. τ. ἀξιωθήσεται. Πολλοὺς ἔχονεν τοὺς ἐτοίμως συναγωνιζομένους. Ἡ ἄνω πόλις· ὁ μεταξὺ τόπος· οἱ ἐνθάδε ἄνθρωποι ἢ οἱ ἐνθάδε· ὁ γῶν βασιλεὺς· οἱ πάλοι σοφοὶ ἄνδρες· οἱ τότε· ἡ αὖριον (ἡμέρα)· ὁ αἰ· οἱ πάντῶν στρατιωτῶν· ἡ ἄγαν ἐπιμέλεια· τὸ μισεῖν. Οὕτω καὶ ἐμπρόθετα· οἷον, ὁ πρὸς τοὺς Πέρσας πόλεμος, ἢ ὁ πόλεμος ὁ πρὸς τοὺς Πέρσας· ἢ ἐν Χερρόνησφ τυραννίς· οἱ παρ' Ἀριαίου ἥκον.

§ 248. Ἐὰν ἑναρθρον οὐσιαστικὸν συνδέηται προσθέτοις προσδιορισμοῖς, ἐπιθέτῳ, ἐπιθετικῷ, ἀντωνύμῳ ἢ ἀριθμητικῷ, ἐπὶρρηματι ἢ ὑποθέτῳ πτώσει, διακριτέα ὡς πρὸς τὴν θέσιν τοῦ ἄρθρου αἱ ἐξῆς δύο περιπτώσεις.

α. Τὸ πρόσθετον συντάττεται τῷ πρὸς ὃ ἀνήκει οὐσιαστικῷ εἰς ἐνότητα μᾶς ἐννοίας ἐκφράζον διὰ τοῦ προσθέτου προσδιορισμοῦ τι ἀντιτιθέμενον εἰς ἄλλο· ὁμοειδές· ὅθεν ὁ προσδιορισμὸς ἢ τίθεται μετὰ τοῦ ἄρθρου καὶ τοῦ οὐσιαστικοῦ ἢ μετὰ τὸ οὐσιαστικὸν ἐπαναλαμβάνομένου καὶ τοῦ ἄρθρου· ὅτε καὶ ἰδίως προσθήκη.

Ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ ἢ ὁ ἀνὴρ ὁ ἀγαθός (κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν κακὸν ἄνθρωπον)· οὕτως οἱ πλούσιοι πολῖται ἢ οἱ πολῖται οἱ πλούσιοι· ὁ τῶν Ἀθηναίων δῆμος (κατ' ἀντίθεσιν πρὸς ἄλλον δῆμον). Οἱ Χίται τὸ τεῖχος περιεῖλον τὸ κενὸν (κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τι παλαιόν), ἔνθα ἄνευ τοῦ ἐπιθέτου ἐτίθετο ἄν' ἐναρθρον τὸ τεῖχος εἶλον.

ΣΗΜ. Ἐκ τῆς στενῆς σχέσεως τοῦ προσδιορισμοῦ μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ προήλθεν, ὥστε παραλείπονται ἐπιθετικοὶ προσδιορισμοί, μάλιστα θηλ. γένους, ἐξυπακουόμενοι· οἶον, ἡ πολεμία, φίλια, ἡμετέρα, ἀλλοδαπή (χώρα) ἢ εἰδοία, ὀρθή, λοξή (ὁδός), ἡ δεξιὰ, ἀριστερά (χείρ), ἢ χθὲς προτεραία, ὑστερέα (ἡμέρα), ἡ μουσική κτλ. (τέχνη) ἢ ἐμὴ (γνώμη), ἄκρατος, ἀνθοσμίας (οἶνος), ὁ Κυζικηνός (στατήρ). Ἰόνιος (κόλπος), ὁ πεζός (στρατός), ὁ δακτύλιος (κόσμος). Τὸ περιδέρακιον (κόσμημα) καὶ ἄλλα.

Β'. Ἐὰν ὁ προσδιορισμὸς μὴ συνδέηται εἰς ἐνότητα μιᾶς ἐννοίας ἀλλ' ἐκλαμβάνηται ὡς κατηγορούμενον συντεταγμένης ἐξηρητημένης προτάσεως μὴδὲ ποιῇ ἀντίθεσιν πρὸς ἄλλο, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τίθεται τὸ ἐπίθετον ἀναρθρον ἐμπροσθεν ἢ ὀπισθεν τοῦ οὐσιαστικοῦ ἐναρθρου. Ὁ ἀνὴρ ἀγαθὸς ἢ ἀγαθὸς ὁ ἀνὴρ (=ἀγαθὸς ὢν). Οἱ ἄνθρωποι μισοῦσι τὸν ἄνδρα κακὸν ἢ κακὸν τὸν ἄνδρα (ἐὰν ἢ ἢ ἐπειδὴ ἐστὶ κακός)· τοῦναντίον τὸν κακὸν ἄνδρα ἢ τὸν ἄνδρα τὸν κακὸν κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν ἀγαθόν· ὅθεν τοὺς μὲν ἀγαθοὺς ἀνθρώπους ἀγαπῶμεν, τοὺς δὲ κακοὺς μισοῦμεν. Ὁ βασιλεὺς ἡδέως χαρίζεται τοῖς πολίταις ἀγαθοῖς (δηλ. οὖσιν).

ΣΗΜ. α'. Ἐὰν οὐσιαστικὸν ἐναρθρον ἔχη παρ' ἑαυτοῦ γενικὴν, τίθεται αὕτη μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ καὶ τοῦ ἄρθρου, ἐὰν ὑπάρχῃ ἀντίθεσις· ὁ τῶν Ἀθηναίων δῆμος. Τοῦναντίον ἡ γενικὴ ἄνευ ἄρθρου προτίθεται ἢ μετατίθεται, ἐὰν τὸ οὐσιαστικὸν ἐκφράξῃ μέρος τι τῆς γενικῆς· ὁ δῆμος τῶν Ἀθηναίων ἢ τῶν Ἀθηναίων ὁ δῆμος (ὁ δῆμος καὶ οὐχ οἱ εὐγενεῖς).—Ἐὰν ἀντὶ τοῦ κτητικοῦ ἀντωνύμου τεθῇ ἡ γενικὴ τοῦ οὐσιαστικοῦ, τότε καταλαμβάνουσι τὰ αὐτοπαθὲ ἐμαυτοῦ κτλ. τὴν θέσιν β', 1. τὸν ἐμαυτοῦ πατέρα ἢ τὸν πατέρα τὸν ἐμαυτοῦ κτλ., τὰ ἀπλὰ προσωπικὰ ἀντωνύμα τίθενται ἄνευ ἄρθρου μετὰ τὸ οὐσιαστικόν ἢ πρὸ τούτου. Ἀγαθός ἐστιν ὁ ἀδελφός μου ἢ ἀγαθός ἐστιν αὐτοῦ ὁ ἀδελφός, ὁ ἀδελφός αὐτοῦ ἀγαθός ἐστιν ἢ ἀγαθός ἐστιν αὐτοῦ ὁ ἀδελφός. Τῶν ἐνικῶν καὶ δυϊκῶν τίθενται πάντοτε τὰ ἐγκλιτικά.

ΣΗΜ. β'. Προφανές ἐστιν ἡ διαφορὰ τῶν δύο μνημονευθεισῶν περιπτώσεων ἐν τοῖς ἐπιθέτοις· ἄκρος, μέσος, ἐσχάτος. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἡ θέσις α', 1. ἐμφαίνει τὸ οὐσιαστικὸν μετὰ τοῦ προσδιορισμοῦ ἀντίθεσιν πρὸς ἄλλα ὁμοειδῆ ὄντα· ἡ μέση πόλις (ἢ μετὰ δύο πόλεις) ὡσαύτως ἡ ἐσχάτη νῆσος· ἐὰν δὲ ταῦναντίον ὑπάρχῃ ἡ θέσις β', 2., ἀντιτίθεται τὸ οὐσιαστικὸν πρὸς ἑαυτό, προσδιοριζόμενον ἐγγυτέρω διὰ τοῦ ἐπιθέτου· ἐπὶ τῷ ὄρει ἄκρῳ ἢ ἐπ' ἄκρῳ τῷ ὄρει (=ἐπὶ τῷ μέσῳ τοῦ ὄρους)* οὕτω καὶ ἐν μέσῃ τῇ πόλει ἢ ἐν τῇ μέσῃ πόλει (=ἐν τῷ μέσῳ τῆς πόλεως)* ἐν ἐν ἐσχάτῃ τῇ νήσῳ ἢ ἐν τῇ νήσῳ ἐσχάτῃ.

ΣΗΜ. γ'. Ἐπίσης καταλαμβάνει τὸ ἐπίθετον ὁ μόνος τὴν πρώτην θέσιν, ἐὰν ἀληθῶς ἐκφράξῃ προσδιορισμὸν τοῦ πρὸς ὃ ἀνήκει οὐσιαστικοῦ· ὁ μόνος πᾶσις (ὁ

γονογενής υἱός)· τούναντίον τὴν δευτέραν θέσιν ἐὰν προσδιορίζῃ ἐγγυτέρω τὸ κατη-
μορούμενον· ὁ παῖς μόνος παίζει ἢ μόνος ὁ παῖς (ἄνευ συμπαικητῶν).

§ 249. Πλὴν τούτων σημειωτέα περὶ τῆς χρήσεως τοῦ ἄρθρου ἐν
τῇ συνδέσει οὐσιαστικοῦ μετ' ἐπιθέτου προσέτι τὰ ἐξῆς·

α'. Μετ' οὐσιαστικοῦ ἔχοντος παρ' ἑαυτῷ ἐπιθετικὸν ἀντώνυμον τί-
θεται τὸ ἄρθρον, ἐὰν πρόκηται νὰ ἐννοηθῇ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ὡς ὡ-
ρισμένον. Τὸ ἐπιθετικὸν ἀντώνυμον καταλαμβάνει τὴν προσήκουσαν θέ-
σιν μεταξὺ τοῦ ἄρθρου καὶ οὐσιαστικοῦ· οἷον, ὁ ἐμὸς ἀδελφός, τούναν-
τίον ἐμὸς ἀδελφός·

β'. Ἐὰν οὐσιαστικὸν ἔχῃ παρ' ἑαυτῷ πᾶς (ἅπας), πάντες διακρίνονται
αἱ ἐξῆς περιπτώσεις·

1. Πᾶς ἄνευ ἄρθρου, πρὸ οὐσιαστικοῦ, σημαίνει ἕκαστος· πᾶσα πόλις·
πάντες ἄνθρωποι. Κακῶς ἔχει ἅπας ἱατρός, ἐὰν κακῶς μηδεὶς ἔχῃ.

2. Προτασσόμενον τὸ ἄρθρον παρέχει τὴν ἐννοίαν ὅλος· ἢ πᾶσα
πόλις.— Οἱ πολέμιοι ἀπέκτειναν τοὺς πάντας πολίτας (τὸ σύνολον τῶν
πολιτῶν).

γ'. Συχνότατα τὸ πᾶς ἑναρθρον προτίθεται ἢ μετατίθεται ἐναρθρον
οὐσιαστικοῦ. Οἱ στρατιῶται εἶλον τὸ στρατόπεδον ἅπαν ἢ ἅπαν τὸ στρα-
τόπεδον. Ταύτην τὴν χρῆσιν ἔχει καὶ τὸ ὅλος· οἷον, διὰ τὴν πόλιν ὅ-
λην ἢ διὰ ὅλην τὴν πόλιν.

ΣΗΜ. Μετὰ τοῦ ἀριθμητικοῦ ἑναρθρον τὸ πᾶς παραφράζεται ὡς ἐξῆς. Δαρείος
ἐδασλεύετο τὰ πάντα ἐξ καὶ τριάκοντα ἔτη (τὰ ὅλα).

δ'. Ἐὰν οὐσιαστικὸν ἔχῃ παρ' ἑαυτῷ ἑκάτερος, ἄμφω καὶ ἀμφοτέ-
ρος, προσλαμβάνει πάντοτε τὸ ἄρθρον ἐν τῇ θέσει § 248 β'. ἐπὶ τῶν
πλευρῶν ἑκατέρων ἢ ἐφ' ἑκατέρων τῶν πλευρῶν, τῷ ὧτε ἀμφοτέρω ἢ
ἀμφοτέρω τῷ ὧτε, ἀμφοτέροις τοῖν χερσίν ἢ τοῖν χερσὶν ἀμφοτέροις.

§ 250. Ἐὰν οὐσιαστικὸν προσδιορίζηται δι' ἀπολύτου ἀριθμητικοῦ,
παραλείπεται τὸ ἄρθρον ἐὰν ἡ ἐννοία τοῦ οὐσιαστικοῦ ᾗ ἀπροσδιόριστος.
Τρεῖς ἄνδρες ἦλθον. Τούναντίον προστίθεται τὸ ἄρθρον 1. ἐν τῇ θέσει
§ 248, α', καὶ β'· ἐὰν τὸ ὑπὸ τοῦ ἀριθμητικοῦ προσδιοριζόμενον οὐσια-
στικὸν ἐκφράξῃ τὴν ἐννοίαν ὠρισμένου ὅλου. Οἱ τῶν βασιλέων οἰνοχόοι
διδόσσι τοῖς τριῶν δακτύλοις ὀχοῦντες τὴν φιάλην· καὶ μάλιστα ἐὰν ἀ-
ναφέρηται εἰς παρελθόν ἑναρθρον οὐσιαστικὸν μετ' ἀριθμητικοῦ. 2. ἐν τῇ
θέσει § 248 β'. ἐὰν ὠρισμένῳ τινὶ ἀντικειμένῳ τὸ ἀριθμητικὸν, ὡς μό-
νος ἐγγύτερος προσδιορισμὸς προστίθεται. Ἐμάχοντο οἱ μετὰ Περικλέους
ὀπλίται χίλιοι ἢ χίλιοι οἱ μετὰ Περικλέους ὀπλίται.

§ 251. Περαιτέρω προσλαμβάνουσι τὸ ἄρθρον καὶ τὰ μετὰ τῶν δει-

κτικῶν οὗτος, ὅδε, ἐκεῖνος ὡς καὶ αὐτός (ἐν τῇ σημασίᾳ ὁ αὐτός καὶ οὐχὶ ἄλλος) οὐσιαστικῶς ἢ δὲ θέσις ἐστὶν ἢ ἐν ἀρ. § 248, β'. οἶον, οὗτος ὁ ἀνὴρ ἢ ὁ ἀνὴρ οὗτος (οὐχὶ δ' οὗτος ἀνὴρ) ἢδε ἡ γνώμη ἢ ἡ γνώμη ἢδε· αὐτός ὁ βασιλεὺς ἢ ὁ βασιλεὺς αὐτός, ἀλλ' ὁ αὐτός βασιλεὺς (ὁ ἴδιος).

ΣΗΜ. Τὸ ἄρθρον παραλείπεται καὶ εἰὰν τὸ ἀντωνυμὸν κατέχη τὴν θέσιν § 248, β', τοῦτο δὲ τὴν τοῦ ἐπιθέτου οὕτω διακρίνονται τοῦτω τῷ διδασκάλῳ χρῶνται· τοῦτω διδασκάλῳ χρῶνται· ἔνθα ἀδύνατον νὰ τεθῇ πρὸ τοῦ κατηγορουμένου ὡς· ἐχρητο τοῖς κυσὶν ὡς φύλαξιν.

§ 252. Περὶ τῶν εἰδῶν τῶν ῥημάτων.

Τὸ εἰς τὸ οὐσιαστικὸν ἀναφερόμενον, διὰ ῥήματος ἐκφραζόμενον κατηγορούμενον, ἐκφέρεται κατὰ δύο τρόπους, ἐξ οὗ προέρχονται διάφορα εἶδη τοῦ ῥήματος, ἐκφραζομένων διὰ διαφορῶν τύπων· ἐνεργητικοῦ, μέσου καὶ παθητικοῦ. (διαθέσεις § 124, 2)

Α'. Ἡ ἐμφαίνεται τὸ οὐσιαστικὸν ὡς ἐνεργοῦν· οἶον, ὁ παῖς γράφει τὸ ἄνθος θάλλει. ἔχει δὲ ὁ ἐνεργητικὸς τύπος δύο σημασίας·

α. τὴν μεταβατικὴν, εἰὰν τὸ ἀντικείμενον, ἐφ' ὃ μεταβαίνει ἡ πράξις, ἐκφέρεται δι' αἰτιατικῆς καὶ ἐμφαίνεται ὡς πάσχον. οἶον, τύπτω τὸν παῖδα, γράφω τὴν ἐπιστολήν·

β'. τὴν ἀμετάβατον, εἰὰν ἡ ἐνέργεια ἢ περιορίζεται ἐν τῷ ὑποκειμένῳ· τὸ ἄνθος θάλλει· ἢ ἔχη ἀντικείμενον κατὰ γενικὴν ἢ δοτικὴν, ἐμπρόθετον πτώσιν ἢ ἐπίρρημα. Ἐπιθυμῶ τῆς ἀρετῆς, χοίρω τῇ σοφίᾳ, βαδίζω εἰς τὴν πόλιν, ἐμάχοντο καλῶς.

Β'. Ἡ τὸ ὑποκείμενον ἐκφράζει πράξιν, ἥτις ἐπ' αὐτῷ εἰς αὐτό· ὥστε τὸ ὑποκείμενον εἶναι ἅμα καὶ ἀντικείμενον τῆς πράξεως· οἶον, τύπτομαι (=τύπτω ἑμαυτόν), βουλευομαι· μέσον·

ΣΗΜ. Ἐὰν ἡ αὐτοπαθὴς ἐνέργεια ἐκ δύο ἢ πλείονων ὑποκειμένων ἐπ' ἄλληλα φέρεται· οἶον, τύπτονται (τύπτουσιν ἄλληλους)· διακλύονται, καλεῖται ἀλληλοπαθὴς.

Γ'. Ἡ τὸ οὐσιαστικὸν ἐμφαίνεται ὡς πάσχον· ἔξωθεν. Οἱ στρατιῶται ὑπὸ τῶν πολεμίων ἐδιώχθησαν· παθητικόν. (Ἀνθολ. § 17).

ΣΗΜ. Ὁ ἐνεργητικὸς καὶ μέσος τύπος ἐμορφώθησαν τέλειοι. Διὰ δὲ τὸν παθητικὸν ὑπάρχουσι δύο χρόνοι· ὁ ἀόριστος καὶ μέλλων. Οἱ ἄλλοι τύποι ἐκφέρονται διὰ τοῦ μέσου, ἐκλαμβανομένης τῆς παθητικῆς ἐνεργείας ὡς αὐτοπαθοῦς (§ 126).

Α'. Παρατηρήσεις περὶ τῶν διαθέσεων τοῦ ῥήματος.

§ 253 Πολλὰ ἐνεργητικά, μάλιστα τὰ κίνησιν σημαίνοντα, πλὴν τῆς μεταβατικῆς σημασίας ἔχουσι καὶ τὴν ἀμετάβατον· καὶ συχνότερον δὲ

τὰ σύνθετα· δίδωκειν, ἱππεύειν, ἐλαύνειν, εὖ (κακῶς) ἔχειν (ποιεῖν, πράττειν), τελευτᾶν, ἀνάγειν, διάγειν, ἐμβάλλειν καὶ εἰσβάλλειν, ἐκβάλλειν, δίδοναι, ἐκδίδοναι, ἐπιδίδοναι καὶ ἄλλα.

ΣΗΜ. Τινῶν ἐνεργητικῶν μεταβατικὴν ἔχοντιαν σημαίνει ὁ μὲν ἀνώμαλος ἄορ. ἔχει μεταβατικὴν, ὃ δ' ὁμαλὸς ἀμετάβατον ἰδὲ § 212. Ἐπίσης πολλῶν ἐνεργητικῶν ἔχοντων μεταβατικὴν σημασίαν ἔχουσιν ὁ μὲν ἀνώμαλος παρακ. μεταβατικὴν ὃ δ' ὁμαλὸς ἀμετάβατον § 212 καὶ 213.

§ 251. Περὶ τῆς σημασίας καὶ τῆς χρήσεως τοῦ μέσου σημειωτέα τὰ ἑξῆς·

Α. Μέσον αὐτοπαθές· τὸ σημαίνειν πράξιν, ἢ τὸ ὑποκείμενον ἀναφέρει ἀμέσως εἰς ἑαυτὸ· οἶον, τύπτομαι, ἐτυψάμην, τύφομαι. Ἡ χρῆσις αὕτη τοῦ μέσου ἐστὶ σπανιωτέρα. Ἀνήκουσι δ' ἐνταῦθα τὰ ἑξῆς ῥήματα, ἃ ἀναφέρομεν ἐν τῷ ἀορίστῳ· ἀπέχω (ἐνεργ.) ἀπεχέσθαι (μέσ.), ἀπάγξαι τινὰ καὶ ἀπάγξασθαι, τύψασθαι, κόψασθαι, παύσασθαι, δειξάσθαι, λούσασθαι κτλ. Ἡ αὐτοπαθὴς ἀναφορὰ ἐκφέρεται κανονικῶς διὰ τοῦ ἐνεργητικοῦ τύπου μετ' αἰτιατικῆς τοῦ αὐτοπαθοῦς ἀντωνύμου· ἐπαινεῖν ἑαυτόν, ἀποκρύπτειν ἑαυτόν, παρέχειν ἑαυτόν. Καὶ τότε ἔχει ὁ μέσος τύπος παθητικὴν σημασίαν· οἶον ἐπαινείσθαι, ἀποσφάττεσθαι.

ΣΗΜ. Ἐν πᾶσι τοῖς μνημονευθεῖσι ῥήμασιν ἀναφέρεται κατ' ἀνάγκην εἰς τὸ ὑποκείμενον· ἐπειδὴ ἐπίσης δύναται τις λούσαι ἑαυτόν ἢ ἄλλον· δύναται ὅμως ἡ ἐνέργεια νὰ ἀναφέρηται εἰς τὸ ὑποκείμενον κατ' ἀνάγκην καθ' ὅσον τὸ ἐνεργεῖν ὑποκείμενον ἐννοεῖται τοπικῶς συνηνωμένον μετὰ τοῦ ἀντικειμένου· ἐπειδὴ δὲ τότε συμπύκνουσιν ἀμφότερα, ἐκφράζει τὸ μέσον τὴν ἀπλὴν ἐννοίαν ἀμεταβάτου ἐνεργείας. Ἐνταῦθα ἀνήκουσι μέλιστα πολλὰ ῥήματα σημαίνοντα νοητικὴν ἐνέργειαν ἢ αἰσθησιν. Ὀλίγιστα μόνον τῶν τοιούτων ῥημάτων ἔχουσι μέσον ἀόριστον ὁμαλόν· οἶον, φυλάξασθαι (φυλάξαι τινά), βουλεύσασθαι (βουλεύσαι τινι), γεύσασθαι. Τούναντίον πλείστα, παθητικὰ μὲν ὄντα, ἔχουσιν ὅμως τὸν μέλλοντα ἢ ἀόριστον μέσον· οἶον, ἀναμνησθῆναι, ἀναμνήσασθαι (ἀναμνήσαι τινά), αἰσχυνθῆναι, αἰσχυνεῖσθαι (αἰσχυνάι τινά), φοβηθῆναι, φοβήσεσθαι (φοβῆσαι τινά), περαιωθῆναι (ποταμόν), περαιώσεσθαι (περαιῶσαι τινά) κτλ.

Β'. Μέσον ἑμμεσον· τὸ σημαίνειν ἐνέργειαν, ἢ τὸ ὑποκείμενον ἐκτελεῖ εἰς ἀντικείμενον ἀνῆκον εἰς αὐτό, συνεχόμενον ἢ οἰαζόμενον ἐγγυτέρην ἔχον πρὸς αὐτὸ ἀναφοράν· τύπτομαι, ἐτυψάμην τὴν κεφαλὴν (τὴν ἐμὴν)· λούσασθαι τοὺς πόδας ἑαυτοῦ· λούειν τ. π. (ἄ)λου τινός), ἀποκρύψασθαι τὰ ἑαυτοῦ, καταστρέψασθαι γῆν (καταστρέψαι ἑαυτῷ), πορίσασθαι τι (ἑαυτῷ), (πορίζειν) τί τινι, ἄλλῳ), κτήσασθαι τι, παρασκευάσασθαι τι (παρασκευάσαι ἑαυτῷ), ἀμύνεσθαι τοὺς πολεμίους (ἀπωθεῖν ἀφ' ἑαυτοῦ), ἀπώσασθαι κακὰ κτλ. Ἡ χρῆσις αὕτη ἐστὶ συχνοτέρα.

Γ'. Μέσον διάμεσον. Ὡς τὸ ἐνεργητικὸν δύναται νὰ σημαίνει, ὅτι τὸ ὑποκείμενον ἐνεργεῖ τι δι' ἄλλων· οἷον, Ἀλέξανδρος Θηβαῖος κατέσκαψεν· οὕτω καὶ τὸ μέσον, εἰ μὴ ὅτι τοῦτο σημαίνει καὶ ὅτι ἡ πράξις καθ' οἷονδ' ἴσως τρόπον ἀναφέρεται εἰς τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον· οἷον, ὁ πατὴρ τοὺς παῖδας ἐδιδάξατο ἢ ὁ πατὴρ τοὺς παῖδας ἐδίδαξεν τοὺς παῖδας, ἢ, ἐὰν ἐκ τῆς συνεχείας τοῦ λόγου καταφαίνεται, ἐποίησε διδάσκειν· κείρασθαι (ποιεῖν κείρειν). Ἀργεῖοι ἐαυτῶν εἰκόνας ποιησάμενοι ἀνέθεσαν εἰς Δελφούς.— Παραθέσθαι τράπεζαν.— Ὁ μὲν νομοθέτης τίθησιν, ὁ δὲ δῆμος τίθεται νόμους.

§ 255. Δ'. παθητικόν. Ἐκ τῆς αὐτοπαθοῦς σημασίας τοῦ μέσου ἀνεπτύχθη ἡ παθητικὴ σημασία αὐτοῦ, καθ' ἣν τὸ ὑποκείμενον ὁμολογεῖ ὅτι πάσχει τὴν ὑπ' ἄλλου ἐφ' αὐτὸ ἐπιφερομένην πρᾶξιν· οἷον, μαστιγοῦμαι, ζημιοῦμαι, βλάπτομαι, ἀδικοῦμαι, διδάσκομαι (ὑπὸ τινος)· πείθομαι (ὑπ' ἄλλου ἢ πείθω ἑμαυτόν).

§ 256. Ε'. Ἀλλὰ διὰ δύο χρόνους— μέλλοντα καὶ ἀόριστον— ὑπάρχουσιν ἴδιοι τύποι· εἰς ἑκφρασιν τῆς παθητικῆς ἐννοίας, ἐξ ὧν ὅμως ὁ ἀόριστος (§ 252, Γ'. Σημ.) τίθεται ἀντὶ τοῦ μέσου ἐκ πολλῶν αὐτοπαθῶν καὶ ἀμεταβάτων ῥημάτων· οἱ δ' ἐπίλοιποι χρόνοι ἔχουσι τὸν μέσον τύπον· ἐξ οὗ προέρχεται ὁ κανὼν· ὁ μέσος ἀόρ. καὶ μέλλων ἔχουσι αὐτοπαθῆ (ἢ ἀμετάβητον) σημασίαν, οὐδὲ παθητικὴν, δι' ἣν ὑπάρχουσιν ἴδιοι τύποι (παθ. μέλ. καὶ ἀόρ.). Πάντες δὲ οἱ ἄλλοι χρονικοὶ τύποι τοῦ μέσου ἔχουσιν ἅμα καὶ παθητικὴν σημασίαν (μόνον παρ' ὀλίγοις ἔχει ὁ μέσ. μέλ. σημασίαν παθητικοῦ· οἷον, τιμῆσομαι ἀδικήσομαι κτλ.).

ΣΗΜ. Ὁ αἷτιος τῆς παθητικῆς κατασκευῆς ἐκφράζεται καθόλου διὰ τῆς προθέσεως ὑπὸ καὶ γενικῆς· οἷον, οἱ στρατιῶται ὑπὸ τῶν πολεμίων ἐδιώχθησαν. Ἀντὶ ὑπὸ τίθεται πρὸς μετὰ γενικῆς, ἐὰν πρόκηται νὰ ἐκφρασθῇ ἅμα ἰσχυρὰ καὶ ἄμεσος ἐπενέργεια προσώπου τινός· οἷον, ἀτιμάζεσθαι, ἀδικεῖσθαι πρὸς τινος. Περαιτέρω παρὰ μετὰ γενικῆς, ἐὰν πρόκηται νὰ ἐκφρασθῇ ὁ αἷτιος ἅμα ὡς τὸ πρόσωπον, ἐκ τοῦ πλησίον τοῦ ὑποίου ἢ ἐξ ἐξωτερικῶν μέσων ἢ πρᾶξις προέρχεται· ὅθεν ἰδίως μετὰ τῶν πέμπεσθαι, δίδωσθαι, ὠφελεῖσθαι, συλλέγεσθαι, λέγεσθαι, σημαίνεσθαι, ἐπιδείκνυσθαι· οἷον, ὁ ἄγγελος ἐπέμφθη παρὰ βασιλέως. Ἡ μεγίστη εὐτυχία τούτῳ τῷ ἀνδρὶ παρὰ θεῶν δέδοται.— Πολλὰ χρήματα Κύριον παρὰ τῶν φίλων συνειλεγμένα ἦν.— Καὶ ἀμετάβητα ἐνεργητικὸν ἔχοντα τύπον δέχονται τὸ ποιητικὸν αἷτιον· οἷον, πάσχω ὑπὸ τῆς νόσου. Οὕτω διάκειμαι ὑφ' ὧμων. Ἐπὶ τούτου τοῦ ἀνθρώπου πάντα κακὰ ἀκούω.

ΣΤ'. Οὐ μόνον τὰ αἰτιατικῇ συντασσόμενα μεταβατικὰ ῥήματα, ἀλλὰ καὶ ἀμετάβητα γενικῇ καὶ δοτικῇ συντασσόμενα, δύνανται νὰ μετατραπῶσιν εἰς προσωπικὸν παθητικόν· φθονοῦμαι ὑπό τινος (ἐνεργ. φθονεῖν τινι). Καὶ ἐπιβουλεύοντες καὶ ἐπιβουλεύόμενοι διάζουσιν πάντα

τὸν χρόνον (ἐπιβουλεύειν τινί). Ἀσχεῖται τὸ αἰ τιμώμενον. *Ἀμειλῖται* δὲ τὸ ἀτιμαζόμενον (ἀμειλῖν τινος). Οὕτως ἄρχομαι, κρατοῦμαι, καταφρονοῦμαι ὑπὸ τινος (ἄρχειν, κρατεῖν, καταφρονεῖν τινος).

ΣΗΜ. Ἀποθετικὰ καλοῦνται τὰ μὴ ἔχοντα ἐνεργητικὸν τύπον, ἀλλὰ μόνον μέσα ὄντα, ἔχουσιν αὐτοπαθὴ ἢ ἀμετάδοτον σημασίαν· οἷον, αἰσθάνομαι ἄορ. ἡσθόμην· δύναμαι ἔχει ἄορ. ἡδυνήθην, ἀλλὰ μέλλ. δυνήσομαι κτλ.

§ 258. Β'. Περὶ τῶν χρόνων καὶ τῶν ἐγκλίσεων τοῦ ρήματος.

Α. Κατὰ τὰ εἶδη διακρίνονται δεύτερον ἐν τῷ ρήματι οἱ χρόνοι, δι' ὧν ἐκφράζεται ἡ χρονικὴ σχέσις τοῦ κατηγορουμένου, ἥτις παρίσταται ὡς παροῦσα ἢ μέλλουσα ἢ παρελθούσα· τὸ ρόδον ἀνθεῖ, ἀνθήσει, ἤνθησεν.

Β'. Τρίτον διακρίνονται ἐν τῷ ρήματι αἱ ἐγκλίσεις, δι' ὧν ἡ σχέσηις τῆς ἐκφράσεως τοῦ κατηγορουμένου πρὸς τὸ ὑποκείμενον ἢ αἰσθησεως (πραγματικότητος)· τὸ ρόδον ἀνθεῖ ὀριστ. γνώσεως· ἐὰν τὸ ρόδον ἀνθῇ ὑποτακτ. προστ. φέρε· βουλήσεως ἀμέσου.

§ 259. α. Περὶ τῶν χρόνων τοῦ ρήματος ἰδία. (Ἀνθολ. § 24)

Α. Ἡ ἀληθὴς σημασία τῶν χρόνων καταφαίνεται ἐν τῇ ὀριστικῇ. Ἄπαντες οἱ χρόνοι ἐν τῇ ὀριστικῇ πλὴν τοῦ ἀόριστου ἐκφράζουσι διττὰ· α. τὸν χρόνον, ἐν ᾧ συμβαίνει ἡ πράξις (παρόν, μέλλον, παρελθόν). β'. τὴν ιδιότητα τῆς πράξεως, εἰ αὕτη ἐν τῷ γίνεσθαι ἐστὶ, ἢ ἤδη ἀνεπτόχθῃ ἢ ἐτελέσθῃ. Ὁ ἀόριστος ἐν τῇ ὀριστικῇ μόνῃ ἐκφράζει μόνον τὸν χρόνον (τὸ παρελθόν) ἀνευ ἄλλης ἐννοίας. Λί ἄλλαι ἐγκλίσεις τῶν χρόνων ἐκφράζουσι μὲν τὴν αὐτὴν ταύτην ιδιότητα ὡς ἡ ὀριστικὴ, ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν χρονικὴν σχέσιν οὐδόλως οὐδέποτε συμφωνοῦσι τῇ ὀριστικῇ· ἐπεὶ δὴ ἡ ὑποτακτικὴ σημαίνει ἐν πᾶσι τοῖς χρόνοις μέλλον, ἢ εὐκτ. παρελθόν. ἡ προστακτικὴ πανταχοῦ παρόν καὶ που μέλλον. § 260. Οἱ χρόνοι κατὰ τύπον καὶ σημασίαν διαιροῦνται εἰς δύο τάξεις (§ 124, 3)· δηλαδὴ εἰς ἀρκτικούς σημαίνοντας ἐν τῇ ὀριστικῇ πάντοτε παρόν ἢ μέλλον· β'. ἀρκτικούς παρελθόν.

α. ἀρκτικοὶ εἰσὶν οἱ ἑξῆς·

α. ἐνεστώς 1. ὀριστ. γράφομεν· 2. ὑποτκ. γράφωμεν· 3. πρσ. γράφε.
β'. παρακ. 1. ὀριστ. γεγράφαμεν. 2. γεγράφαμεν. 3. πρσ. βεβούλευσα.
γ'. μέλλον 1. ὀριστ. γράψομεν· ὑποτακτ. γράψω ἢ ὑποτακτ. καὶ πρσ. γερῶνται τούτου.

β'. ιστορικοὶ οἱ ἑξῆς·

α. ἄορ. 1. ὀριστ. ἔγραψα· 2. εὐκτ. γράψαιμι· 3. προστ. γράψον·
β'. παρτ. 1. προστ. ἔγραπον· 2. εὐκτ. γράφοιμι· οἷον, ἔλεγον ὅτι γράφοι

γ'. ὑπερσ. 1. ὀριστ. ἐγεγράψειν· 2. εὐκτ. γεγράφοιμι· οἶον, ἔλεγεν, ὅτι γεγράφοι·

δ'. Ἡ εὐκτ. τοῦ ἀπλοῦ μέλλοντος· οἶον γράψοιμι καὶ τοῦ μέλλοντος γ'. βεβουλευσοίμην· οἶον, ὁ ἄγγελος ἔλεγεν, ὅτι οἱ πολέμιοι κινήσοιεν. Ἐλεγεν, ὅτι πάντα ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ εὖ θεωροῦντο.

§ 261. Ὁ ἐνεστώσ (ὀριστ.) ἐκφράζει πράξιν συμβαίνουσαν ἐν τῷ παρόντι καὶ διαρκοῦσαν ἢ καὶ οὕτω νοουμένην ἐν τῇ διηγήσει παρελθόντων συμβάντων. Χρῶνται δὲ τῷ ἐνεστώτι καὶ ἵνα παραστήσωσιν ζωηρῶς ἐν τῇ ἱστορίᾳ τὸ παρελθὸν ὡς παρόν (ἐνεστώσ ἱστορικός). Ἰκετεύομέν σε πάντες.—Ταύτην τὴν τάφρον βασιλεὺς μέγας ποιεῖ ἀντὶ ἐρύματος, ἐπεὶ δὴ πυρθάνεται Κύρον προσελαύνοντα.—Προσέτι ἐκφέρονται κατ' ἐνεστώτα πράξεις, αἵτινες ἐκλαμβάνονται ὡς διαρκεῖσαι διὰ παντός· ἐπομένως καὶ ἐν τῷ παρόντι. Ἔστι θεός.—Πλοῖον εἰς Δῆλον Ἀθηναῖοι πέμπουσιν (δηλ. κατ' ἐνιστάμενον). Ἐξ οὗ προήλθε καὶ ἡ συχνὴ μεταλλαγὴ τοῦ ἐνεστώτος καὶ τῶν παρωχημένων. Ἐπεὶ ἤγειτο Ἀρχίδαμος καὶ ἐπορεύετο ἐπὶ τοὺς ἀντιπάλους, ἐνταῦθα οὗτοι οὐκ ἐξεδέξαντο ἀλλ' ἐγκλίρουσιν. (Ἀνθολ. § 13).

ΣΗΜ. α. Ὁ ἐνεστ. εἶμι μετὰ τῶν συνθέτων ἔχει ἐν τῇ ὀριστικῇ καὶ ὑποτακτικῇ μέλλοντικῇ σημασίαν. Οὐκ εὐθὺς ἀφ' ἑσῶ αὐτὸν οὐδ' ἄπειμι (ἀπελεύσομαι), ἀλλ' ἐρήσομαι αὐτὸν καὶ ἐξετάσω καὶ ἐλέγξω. Ὁ ἐνεστ. ἀντικαθίσταται καὶ διὰ τοῦ ἔρχομαι. Τὸ ἄπαρέμφορον καὶ ἡ μετοχὴ τοῦ ἐνεστώτος ἔχουσι τὴν τε τοῦ ἐνεστώτος σημασίαν καὶ τὴν τοῦ μέλλοντος· ἀλλ' οἱ ἱστορικοὶ ἔχουσιν ἐν ταῖς ἄλλαις ἐγκλίσεσι συχνότερον τὸν ἐνεστώτα τοῦ εἶμι.—β'. Οἱ δύο ἐνεστώτες οἷχομαι καὶ ἤκω ἔχουσι σημασίαν παρελθόντος. Μὴ λυποῦ, ὅτι Ἀράσπας οἴχεται εἰς τοὺς πολέμιους (κατέφυγεν).—Ἦκω νεκρῶν κευθμῶνα καὶ σκότου πύλας λιπών. Ὑμεῖς μόλις ἀφικνεῖσθε (ἐκεῖσε), ὅποι ἡμεῖς ἤκομεν.—γ'. Καὶ δι' ἄλλων ῥημάτων ἐκφέρονται πολλάκις κατ' ἐνεστώτα πράξεις παρελθούσαι μὲν, ἀλλ' ὧν τὰ ἀποτελέσματα διαρκοῦσιν ἔτι· οἶον· ἀκούω (ἤκουσα καὶ ἔχω ἐν νῷ), πυνθάνομαι, αἰσθάνομαι, μανθάνω, νικάω, κρατέω (ἐνίκησα καὶ εἰμι νικητής), ἡττώμαι, φεύγω (ἔφυγον καὶ εἰμι φυγάς), ἀλίσκομαι (συνελήφθην καὶ εἰμι αἰχμάλωτος), ἀδικῶ, (ῥήδικησα καὶ μένει ἡ ἀδικία), θνήσκω (ἀπέθανον καὶ εἰμι τεθνήκως).

§ 262. Ὁ παρακείμενος (ὀριστικῆς) ἐκφέρει πράξιν τελεσθεῖσαν ἀναφορικῶς πρὸς τὸ παρόν, καθ' ὃ διαρκεῖ ἔτι τὸ ἀποτέλεσμα. Γέγραφα τὴν ἐπιστολὴν (ἔχω γράψει τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἐστὶ γεγραμμένη). Ἡ πόλις ἐκίσταται παρὰ τῶν Κορινθίων.—Τὰ χρήματα τοῖς πλουσίοις ἡ τύχη οὐ δωδότηται, ἀλλὰ δεδάγεικεν. (§ 159—175. Ἀνθολ. § 17).

ΣΗΜ. Τινὲς παρακείμενοι (καὶ ὑπερσυντελικοὶ) ἔχουσι σημασίαν ἐνεστώτος· πέφνηα (=φαίνομαι), ἐπεφάνειν (ἐφαινόμην), οἶδα, ξίδειν· πέποιθα (ἔχω πεποιθῆσθαι), βέβηκα, μέμνημαι, κέκτημαι, κέκλημαι.

§ 263. Ὁ μέλλων (ὀριστικῆς) ἐκφέρει τὸ ἐπόμενον ἢ ὡς διαρκές

ἢ ὡς ἀκαρέε· ἄρξω (= θὰ ἄρξω καὶ θὰ ἄρχω), ἔσομαι (= θὰ εἶμαι καὶ θὰ γείνω). Πολλάκις ἐν ἐξηγητημέναις προτάσεσιν, καὶ ἀπὸ ἱστορικοῦ χρόνου, τίθεται ἡ ὁριστ. τοῦ μέλλοντος ἐν τῇ σημασίᾳ· *τί μέλλει, δύναιται γενέσθαι*; καὶ οἱ ἄλλοι τύποι τοῦ μέλλοντος, καὶ ἰδίᾳ ὁ τῆς μετοχῆς, ἔχουσι τὴν χρῆσιν ταύτην. (§ 147—154, ἀνθολ. 16).

Νόμους ὑπάρξαι δεῖ τοιούτους, δι' ὧν τοῖς μὲν ἀγαθοῖς ἐντιμός καὶ ἐλεύθερος ὁ βίος παρασκευασθήσεται, τοῖς δὲ κακοῖς ταπεινός τε καὶ ἀλγεινός καὶ ἀβίωτος ὁ αἰὼν ἐπανακείσεται.— Ἡγεμόνας ἔλαβον οἱ στρατιῶται, οἱ αὐτοὺς ἄξουσιν (ἐκείσε), ἐνθεν ἔξουσιν τὰ ἐπιτήδεια.

ΣΗΜ. 4. Τὸ 6'. πρὸς τοῦ μέλλοντος μετὰ τοῦ οὐ ἐκφέρει ἀπαγόρευσιν μετρίαν οὐκ ἐπιτοκήσεις (= μὴ ἐπιτοκήσης)· ἐν δ' ἐρωτήσεσιν ζωηρὰν πρόσταξιν. Οὐχ' ἔλξετε; οὐ ποιήσετε; οὐκ ἀρήξεται;

ΣΗΜ. 6'. Εἰς δὴλων τοῦ ἀμέσως γενησομένου ἢ μελετωμένου περιφράζεται ὁ μέλλων διὰ τοῦ ῥήματος μέλλω καὶ ἀπαρεμφάτου (τοῦ μέλλοντος ἢ τοῦ ἐνεστώτος καὶ σπανίως ὁριστοῦ). Μέλλων τι πράττειν μὴ προεῖπες μὴδέ· — Δεήσει ἀγαθοῦ ἐπὶ ἐπιστάτου, εἰ μέλλει ἡ πολιτεία σώζεσθαι.— Καὶ δι' ἄλλων τοῦ ῥήματος τούτου παρρηγιμένων χρόνων, μάλιστα τοῦ παρατατικού, σχηματίζονται παραφραστικοὶ μέλλοντες. Παιδικὰ τοιαῦτα ἐξεύρισκον, αἱ ἰδρωτὰ ἐμέλλον παρέχειν.— Διαλογικοὶ τύποι εἰσὶν. Πῶς ἢ τί οὐ μέλλω; Τί οὐ μέλλει γελοῖον εἶναι; Πῶς οὐ μέλλω ἀπορεῖν μέλλων λέξειν; Ἡ δὲ μετοχὴ τοῦ μέλλοντος μετὰ κινήσεως σημαντικῶν ῥημάτων σημαίνει σκοπόν.

§ 264. Μετ' ὀλίγον ἢ τρίτος μέλλων (ὁριστικῆς) ἐκφέρει πρᾶξιν τετελεσμένην ἀναφορικῶς πρὸς τὸ μέλλον. Καὶ τοῖς κακοῖς μεμίζεται ἐσθλά.— Ἡ πολιτεία τελῶς κεκοσμήσεται. Ἄν ταῦτα εἰδῶμεν, τὰ δέοντα ἐσόμεθα ἐργασκότες. Περὶ τοῦ ἐνεργ. μετ' ὀλίγον μέλλοντος ἰδὲ § 177, σημ. 6'. (Ἀνθολ. § 17).

ΣΗΜ. 4. Τὸ μόνον τετελεσμένον τι εἶναι ἐν τῷ μέλλοντι ἀνευ τῆς παρασημασίας τῆς διαρκείας ἐν τῇ ἐκτελέσει δὲν δύναται νὰ ἐκφρασθῇ διὰ τοῦ μετ' ὀλίγου μέλλοντος, ἀλλὰ διὰ τῆς ὑποτακτικῆς καὶ εὐκτινῆς τοῦ ὁριστοῦ μετὰ τινος ἐκ τοῦ ἂν συνταχθέντος συνδέσμου· οἷον, ἐάν, ἐπειδάν, ὅταν, πρὶν ἂν, εἰ, πρὶν, ἐς τ' ἂν, ὅς ἂν κτλ. ὡς, ἐάν τοῦτο λέξῃς.— Κύρος ὑπέσχετο τοῖς φυνάσιν, εἰ καλῶς πράξειαν ἐφ' ᾧ ἐστρατεύετο, μὴ παύσασθαι μὴ πρὶν αὐτοὺς καταγάγοι οἰκᾶδες.

ΣΗΜ. 6'. Οἱ μέλλοντες οὔτοι τῶν ἐν § 262 σημειωθέντων ῥημάτων μεμνήσονται, (κε)κτήσομαι ἔχουσι σημασίαν πρώτου μέλλοντος.

§ 265. Ὁ ὁριστός (ὁριστ.) ἐκφέρει πρᾶξιν συμβᾶσαν ἐν τῷ παρελθόντι καὶ οὐδεμίαν ἄλλην χρονικὴν ἀναφορὰν ἔχουσαν πρὸς ἄλλας παρελθούσας ἢ παρούσας. Νοεῖται δ' ἡ πρᾶξις ὡς γενομένη ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ. Κύρος πολλὰ ἔθνη ἐρίκησεν.— Μετὰ δὲ τὴν ἐν Κορωνεῖα μάχην οἱ Ἀθηναῖοι ἐξέλιπον τὴν Βοιωτίαν. (§ 144—157, ἀνθολ. 15—16).

ΣΗΜ. Ποιεί δὲ καὶ ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς ἄλλους παρελθὼν ἐκφέροντας χρόνους, δύναται δέ, καθ' ὅσον ἐκφέρει γενικῶς τὸ παρελθόν, νὰ ἀντικαταστήσῃ αὐτοὺς πάντας.

§ 266. Ὁ παρατατικός (ὀριστ.) ἐκφέρει πρᾶξιν παρελθοῦσαν μὲν, ἀλλὰ διαρκουσαν ἐπὶ καὶ ἀναφορὰν ἔχουσαν πρὸς ἄλλην παρελθοῦσαν. Ἐν τῷ σὺ ἐπαιζες, ἔγραφον.— Ὅτε ἐγγὺς ἦσαν οἱ βάρβαροι, οἱ Ἕλληνες ἐμάχοτο.— Τότε (ἢ ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ) οἱ Ἕλληνες θαρράλεωτάτα ἐμάχοτο. (ἀνθολ. § 13).

ΣΗΜ. Ὁ παρατατικός σημαίνει πολλάκις καὶ πρᾶξιν ἀπλῶς ἐπιχειρηθεῖσαν ἢ μελετηθεῖσαν, ἀλλ' οὕτω κατορθωθείσαν. Οὕς ἐδίδουν, ἔπειθον (ἡβουλόμην διδόναι) πείθειν.—Οἱ παρατατικοὶ τῶν ἀπροσώπων ῥημάτων, ὅσα σημαίνουνσι δυνατόν, πρέπον ἢ καὶ ιδιότητα πράξεως, δι' ἀπαρεμφάτου ἐκφραζομένης, δηλοῦσιν ὅτι ἡ πρᾶξις δὲν γίγνεται· οἷον, ἔδει τοῦτο γίνεσθαι (ἀλλ' οὐ γίγνεται)· οὕτω καὶ χρῆν, ὤφειλεν, προσῆκεν, ἐξήν καὶ ἦν μετ' ἀπαρεμφάτου· εἰκός, δίκαιον κτλ.

§ 267. Ὄθεν δύναται ὁ ἀόριστος (ὀριστ.) ἐν ἱστορικῇ διηγήσει νὰ τεθῇ, ἵνα σημῇνῃ τὰ κύρια συμβάντα, ἐν τῷ ὃ παρατατικός (ὀριστ.) ἐκφέρει τὰς συνοδευούσας περιπτώσεις. Ὁ μὲν ἀόριστος ἱστορεῖ, ὁ δὲ παρατατικός περιγράφει. Τοὺς πελταστὰς ἐδέξαντο οἱ βάρβαροι καὶ ἐμάχοτο· ἐπεὶ δ' ἐγγὺς ἦσαν οὐὶ ὀπλῖται, ἐτράποντο, καὶ οἱ πελτασταὶ εὐθὺς εἶποντο.

ΣΗΜ. α'. Ὁ ἀόριστος (ὀριστ.) τίθεται ἐν γενικαῖς προτάσεσιν, αἵτινες ἐκφράζουσιν ἐκ τῆς πείρας εἰλημμένην πρᾶξιν. Κάλλος ἢ χρόνος ἀνάλωσεν ἢ νόστος ἐμάρανεν.—Τῷ χρόνῳ ἢ δίκῃ πάντως ἤλθ' ἀποτισομένη. Ὁ τοιοῦτος ἀόριστος δύναται νὰ ἐπικληθῇ γνωμολογικός, ὡς σημαίνων· ὅτι ἐγένετο ἅπαξ, τοῦτο γίγνεται καὶ πάντοτε οὕτως.

ΣΗΜ. β'. Πολλῶν ῥημάτων, ὧν ὁ ἐνεστώς σημαίνει κατάστασιν, ὁ ἀόριστος δηλοῖ ἀρχὴν τῆς καταστάσεως τούτης· οἷον, βασιλεύειν (=εἶναι βασιλέα) βασιλεῦσαι (=γενέσθαι βασιλέα)· οὕτως ἄρχειν (ἄρχει) σιγᾶν (σιγῆσαι).

§ 268. Ὁ ὑπερσυντελικός (ὀριστ.) ἐκφέρει πρᾶξιν τετελεσμένην ἐν τῷ παρελθόντι ἢ διαρκουσαν ἐν τῇ ἐκτελέσει. (ἀνθολ. § 17).

Ἐπειδὴ οἱ Ἕλληνες ἐπῆλθον, οἱ πολέμιοι ἐπεπεφύγεσαν (ἤρξαντο φεύγειν καὶ ἦσαν φεύγοντες). Ὅτε οἱ σύμμαχοι ἐπλησίαζον, οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς Πέρσας ἐνεγίκεσαν (εἶχον νικήσειν καὶ ἦσαν ἤδη νικηταί). Ἐγγράφειν τὴν ἐπιστολὴν (εἶχον γράψαι τ. ε. καὶ ἦν ἤδη γεγραμμένη).

ΣΗΜ. Ὁ ὑπερσυντελικός ἔχει σχέσιν πρὸς τὸν παρατατικόν, ἣν ὁ παρακείμενος πρὸς τὸν ἐνεστώτα. Ἐν ἐξηρημέναις καὶ παρεντεθειμέναις προτάσεσιν (οἷον χρονικαῖς μετὰ τῶν ἐπεί, ὡς, ὅτε) δύναται μὲν νὰ τεθῇ ὁ ἀόριστος ὅπου λογικῶς ἀπαιτεῖτο π. χ. ὁ ὑπερσυντελικός, πάντοτε ὅμως ἀναιρουμένης τῆς πρὸς ἄλλον χρόνον ἀναφορᾶς, ἣν δηλοῖ ὁ ὑπερσυντελικός. Δαρεῖος Κύρον μεταπέμπεται (§ 254, Γ') ἀπὸ τῆς ἄρχης, ἣς αὐτὸν σατράπην ἐποίησεν. Ὡς ὁ Κύρος ἤσθετο κραυγῆς, ἀνεπύδησεν ἐπὶ τὸν ἵππον ἐνθουσιῶν.

§ 269. Ἡ ιδιότης τῆς πράξεως, ἣν ἐκφράζει ἡ ὀριστική τῶν χρόνων ἐφαρμόζεται καὶ ἐν ταῖς πλάγiais ἐγκλίσεσιν (ὑποτακτ. εὐκτ., προστ.), ὡς καὶ ἐν τῷ ἀπαρεμφάτῳ καὶ τῇ μετοχῇ. Ὡς ἡ ὀριστική τοῦ ἀορίστου σημαίνει πράξιν ἀπλῶς ἄνευ ἀναφορᾶς τιнос εἰς τὴν ιδιότητα αὐτῆς καὶ τούτου δὲ ἕνεκα ἐξαίρει τὴν πράξιν αὐτήν, οὕτω καὶ αἱ πλάγiai ἐγκλίσεις, τὸ ἀπαρέμφατον καὶ ἡ μετοχή τοῦ ἀορίστου τίθενται, ἐὰν πρόκηται αὐτὴ καθ' ἑαυτήν ἢ πράξις μόνον νὰ δηλωθῇ καὶ ἐξαρθῇ ἐμβριθῶς. Ὅθεν παρέχει οὐ μόνον ὁ ἀόριστος τῆς ὀριστικῆς, ἀλλὰ καὶ ὁ τῶν ἄλλων τύπων ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς ἄλλους χρόνους, αἵτινες ἢ τὴν ἀνάπτυξιν (τὴν προχώρησιν, τὴν διάρκειαν) τῆς πράξεως ἢ τὴν ἐπιμονήν αὐτῆς ἐν τῇ ἐκτελέσει ἐκφράζουσιν· ὡς π. χ. λέγομεν· φέγε· ἐὰν μόνον τὴν πράξιν τῆς φυγῆς ὑπὸ λόγον ἔχω καὶ ἐξαίρω, ἀμεριμνῶν ἄλλου τινός· φεῦγε τούναντίον, ἐὰν ἀφορῶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς πράξεως· οἱ ἀποφυγόντες εἰσὶν ἐκείνοι, οἱ ἔφυγον· οἱ ἀποπεφειγότες ἐκείνοι, οἱ ἔφυγον καὶ ἤδη ἐν τῇ φυγῇ εἰσὶν. Οὕτως ἀνατίθενται ἀλλήλοις.

α'. Ἡ ὑποτακτική τοῦ ἀορίστου τῇ τοῦ ἐνεστώτος παρακειμένην· οἶον, φύγωμεν καὶ φεύγωμεν (ἄφες ἡμᾶς φυγεῖν καὶ φεύγειν). Λέγω· ἵνα μάθῃς καὶ ἵνα μανθάνῃς.— Ἐὰν ἀγαθόν τι ὑπὸ τινος πάθωμεν, στίρξομεν αὐτὸν (ἐὰν ἐν τῷ μέλλοντι πάθωμεν), καὶ ἐὰν πεπνυθώμεν (ἐὰν ἔχωμεν πάθει).

β'. Ἡ εὐκτική τοῦ ἀορίστου τῇ εὐκτικῇ τοῦ παρατατικοῦ καὶ ὑπερσυντελικοῦ· οἶον, ἔλεγον, ἵνα μάθῃς καὶ ἵνα μανθάνῃς· Ἐῖθε τοῦτο γένοιτο καὶ γένοιτο.— Οἱ στρατιῶται ἐφοβοῦντο μὴ Κῦρος ἀποθάνῃ (ἀπέθανεν) καὶ μὴ τεθῇ (νεκρὸς ᾖ).

γ'. Ἡ προστακτική τοῦ ἀορίστου τῇ προστακτικῇ τοῦ ἐνεστώτος καὶ παρακειμένου· οἶον, φύγε καὶ φεῦγε· δός καὶ δίδου μοι τὸ βιβλίον· βούλευσαι (σύλλαβε βουλὴν) καὶ βεβούλευσα (ἔχε ἤδη τὴν βουλὴν συνειλημμένην).

δ'. Ἀπαρέμφατον τοῦ ἀορίστου τῷ ἀπαρεμφάτῳ τοῦ ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ· οἶον, ἐθέλω φυγεῖν καὶ φεύγειν. Κελεύω σε δοῦναι καὶ διδόναι μοι τὸ βιβλίον. Ἠγγεῖλε τοὺς πολέμιους ἀποφυγεῖν (τραπήναι εἰς φυγὴν) καὶ ἀποπεφευγέναι (εἶναι ἐν τῇ φυγῇ).

ε'. Ἡ μετοχή τοῦ ἀορίστου (ὅστις ὁμῶς ἐκφράζει πάντοτε παρελθόν) διαφέρει τοῦ παρακειμένου· οἶον, οἱ αὐτόμολοι ἠγγεῖλαν τοὺς πολέμιους ἀποφυγόντας (τραπέντας εἰς φυγὴν) καὶ ἀποπεφευγόντας (όντας ἐν τῇ φυγῇ).

§ 270. Τὸ ἐξῆς διάγραμμα δεικνύει τὴν διαδοχὴν καὶ τὸ εἶδος τοῦ χρόνου.

Χρόνος παρών	παρελθών	μέλλον
διαρκῆς ἐνεστ. ὀριστ.	παρατ.	
προστ. εὐκτ. ὑποτακτ. ἀπαρέμφ. μετοχῆς ἐνεστῶς		
ἀκαριαῖος	ὀριστ. ἀόριστος μέλλον	
τετελ.	παρακ. ὀριστ. ὑπερσ. ὀριστ.	μετ' ὀλίγον μέλλον
Προστ. εὐκτ. ὑποτακτ. ἀπαρεμφ. μετοχ. παρακειμενος.		

Περὶ τῶν ἐγκλίσεων τοῦ ῥήματος ιδίως.

§ 271. Διακρίνομεν τέσσαρας ἐγκλίσεις (§ 124, 4) ὀριστικὴν, ὑποτακτικὴν, εὐκτικὴν καὶ προστακτικὴν (ἀνθολ. § 25).

Α'. Ἡ ὀριστικὴ σημαίνει αἰσθησθαι ἢ γινῶσιν ἐξῶθεν· ὅθεν δηλοῖ τὸ ἀναφερόμενον (κατηγορούμενον) ὡς τι αἰσθητὸν καὶ πραγματικόν, ὡς τι, τὸ ὁποῖον ἀπλῶς ἐκφέρεται· εἴτε ὡς καταφατικόν εἴτε ἀποφατικόν· οἷον, τὸ ῥόδον θάλλει.— Ὁ πατήρ γέγραφε.— Οἱ πολῖται τοὺς πολέμους ρικῆσουσι.— Πῶς τοῦτο ἐπραξας; Ἄδικεῖ τις ἐκόν.

Β'. Ἡ ὑποτακτικὴ σημαίνει παράστασιν ἐξ ὑποκειμένου καὶ ὡς μέλλουσαν· ὅθεν ἐκφράζει τὸ ἐκφερόμενον (κατηγορούμενον), τὸ ὁποῖον συμβαίνει κατὰ τὴν παράστασιν τοῦ λέγοντος· καὶ δὴ

1. ἐν παρορμήσεσιν, διὰ τῶν λεγομένων ἀνυποτάκτων ἔωμεν· ἔνθα προτάσσονται καὶ τὰ παρακλειυστικά· ἴθι, (εἰδ') ἄγε (δὴ), ἄγετε ἢ φέρε βούλει (τὸ τελευταῖον προτάσσεται καὶ τοῦ α', ἐν. προσώπου). Ἀλλ' ἴθι βαδίζωμεν. Φέρε δὴ τὰς μαρτυρίας ὑμῖν ἀναγνώ.

2. ἐν ἀπαγορεύσεσι μετὰ τοῦ μὴ καὶ τοῦ β'. ἐν. καὶ πληθ. προσ. τοῦ ἀορίστου (οὐχί τοῦ ἐνεστώτος). Μὴ ἀτελῇ τὸν λόγον καταλίπωμεν.

3. ἐν ἀμφιβάλοις ἐρωτήσεσιν· τί ποιῶμεν; Δέξασθε ἡμᾶς ἢ ἀπίωμεν;

4. Μετὰ τοῦ μὴ (ὅπως μὴ) ἐν προτάσεσιν ἐκφραζούσας φόβον ἢ μέριμναν. Μὴ ἀγροικότερον ἢ τὸ ἀληθές.

Γ'. Ἡ εὐκτικὴ τοῦ ἀορίστου, παρατακτοῦ, παρακειμένου καὶ τῶν μελλόντων δηλοῖ τὸ ἐννοούμενον ὡς τι παρελθόν ἐν κυρίαις προτάσεσιν· οὐδέποτε δὲ τίθεται ἡ εὐκτικὴ τοῦ μέλλοντος (εἰ μὴ ἐν ἐξηρημέναις εἰδικαῖς περιστάσεσιν)· ἀλλ' ἡ εὐκτικὴ τοῦ ἐνεστώτος, παρακειμένου καὶ ἀορίστου, ἄνευ τοῦ ἄν, ἵνα ἐκφράσῃ εὐχὴν δυνατὴν μετὰ τῶν εἴθε, εἰ γάρ· οἷον, εἴθε (εἰ γάρ) ἐμοὶ θεοὶ ταύτην τὴν δύναμιν παραθεῖεν· εἴθε τοῦτο γίγνοιτο (γένοιτο).

ΣΗΜ. Ἡ ἀδύνατος εὐχὴ ἐκφέρεται α' διὰ τῆς ὀριστικῆς τοῦ ἐνεστώτος καὶ ἀορίστου· εἴθ' ἢ ὅθ' α' δυνατὸς δρᾶν ὅσον πρέσβυς εἶ—εἴθ' ε' σοὶ τότε συνηγερόμην β'. διὰ ὠφελον (εἴθ' ὠφελον εἰ γάρ ὠφελον) καὶ ἀπαρεμψάτου· εἰ γάρ ὠφελον οἶτ' εἶναι οἱ πολλοὶ τὰ μέγιστα ἀγαθὰ ἐξεργάζεσθαι.

Δ'. Ἡ προστακτικὴ ἐκφράζει ἀμέσως τὴν βούλησιν· οἷον, Δός καὶ δίδου μοι τὸ βιβλίον—Κλειέσθω ἡ θύρα.—Γραψάτω καὶ γραφέτω τὴν ἐπιστολήν.

ΣΗΜ. Ἐν ταῖς ἀρνητικαῖς καὶ ἀπαγορευτικαῖς προτάσεσι μετὰ τοῦ μὴ τίθεται ἡ προστακτικὴ τοῦ ἐνεστώτος, οὐχί δὲ ἡ τοῦ ἀορίστου, ἀλλ' ἀντὶ ταύτης ἡ ὑποτακτικὴ τοῦ ἀορίστου. Μὴ γράφῃς ἀλλὰ μὴ γράψῃς· ἐπὶ γ', προσώπου εὐρηγται ὁ μὲν καὶ μετὰ τῆς προστακτικῆς τοῦ ἀορίστου. Μὴ δέεις ὑμῶν προσδοκῆσάτω.

Σημείωσις γενική. Ὡς ἐκ τῶν πτώσεων ἡ ὀνομαστική καὶ κλητική καλοῦνται ὁρθαί αἱ δ' ἄλλαι πλάγαι· οὕτω καὶ ἐν ταῖς συζυγίαις ἐξιοῦνται ἡ ὀριστική καὶ προστακτική τοῦ ὀνόματος τῶν ὁρθῶν· ὡς ἡ μὲν πρώτη ἐκφράζουσα ἔννοια ἐξ ἀντικειμένου ἔχει ὑποκ. ὀνομαστικὴν· ἡ δὲ προστακτικὴ, ἐκφράζουσα βούλησιν ἐσωτερικὴν ἀπατεῖ πολλάκις τὴν κλητικὴν εἰς μετάθεσιν τῆς βουλῆσεως. — Ἀλλὰ, καὶ ἐκ τῶν ὅσο ὑπολειπομένων ἐγκλίσεων, δύναται ἡ εὐκτ. νὰ ὀνομασθῇ κυρίως ἡ τοῦ παρελθόντος χρόνου καὶ τοῦ δυνατοῦ, ἡ δὲ ὑποτακτικὴ ἡ τοῦ μέλλοντος χρόνου καὶ βεβαίου.

§ 272. Παρατηρήσεις περὶ τοῦ δυνατικοῦ ἢ συζυγικοῦ μορίου ἄν·

Ἐσωτερικῶς συνδέεται μετὰ τῆς περὶ συζυγιῶν διδασκαλίας ἡ ἑρμηνεία τοῦ δυνατικοῦ μορίου ἄν. Ἡ δύναμις αὐτοῦ συνίσταται ὑποθετόν δηλοῖ τὴν ἀναφορὰν λόγου ὑποτιθεμένου πρὸς ἄλλον ἐκφέρων ὅτι τὸ κατηγορούμενον τῆς προτάσεως ἐκ τινος ἄλλης διανοίας προϋποτίθεται ἄλλην ἔννοιαν. Ἀκριβοῦς γνώμη περὶ τῆς χρήσεως τοῦ ἄν δύναται νὰ ἐξαχθῇ κατωτέρω ἐν τῇ περὶ ὑποθετικῶν προτάσεων διδασκαλίᾳ (§ 368—375). Τὰ νῦν ἔσονται ἱκαναὶ αἱ ἐξῆς περὶ τῆς συντάξεως αὐτοῦ παρατηρήσεις.

α. Μετὰ τῆς ὀριστικῆς τῶν ιστορικῶν χρόνων· ὁριστον, παρατατικού καὶ ὑπερσυντελικοῦ· καὶ δὴ

1. ἵνα ἐκφράσῃ ὅτι πράξις τι· ἡδύνατό νὰ συμβῇ ὑπὸ τινι ὑπόθεσιν, ἀλλὰ δὲρ συνέβη, ἐπειδὴ δὲρ ἐξεπληρώθη ἡ ὑπόθεσις.

Εἰ τοῦτο ἔλεγες (ἐλεξας), ἡμάρτανες (ἡμαρτες) ἄν· ἀλλ' οὐ λέγεις (ἐλεξας), οὐδ' ἡμαρτάνεις (ἡμαρτες).

2. ἵνα ἐκφράξῃ ὅτι πράξις παρελθοῦσα ὑπὸ περιπτώσει καὶ σχέσεσι συνέβαινε (ἐπανελαμβάνετο). Ὁ ιστορικὸς χρόνος· τῆς κυρίας προτάσεως εἶναι τότε συχναίως παρατατικός. Εἴ τις Σωκράτει περὶ τοῦ ἀντιλέγου, ἐπὶ τὴν ὑπόθεσιν ἐπαυῆγεν ἄν πάντα τὸν λόγον (ὁσάκις τις ἀντέλεγεν, ἐπανῆγεν)

β. Μετὰ τῆς ὑποτακτικῆς, ἵνα τὸ ἐννοούμενον μέλλον, ὃ σημαίνει ἡ ὑποτακτικὴ (§ 271, β, καὶ σημ. γεν.), ὡς τι ὑποτιθέμενον, παραστήσῃ ἀπὸ περιστάσεων ἐξηρημέγον. Ἐν τῇ κοινῇ γλώσσῃ γίνεταί τοῦτο ἐν ἐξηρημέναις περιστάσεσι, καὶ δὴ ἀναφέρεται εἰς τὸν σύνδεσμον ἢ συνενοῦται μετ' αὐτοῦ εἰς μίαν λέξιν· οὕτω προέρχονται· ἐάν (ἐξ εἰ ἄν, πρὶν ἄν, ὅθι ἄν, ὅπου ἄν, οἷ ἄν, ὅποι ἄν, ἥ ἄν, ὅπη ἄν, ὅθεν ἄν, ὁπόθεν ἄν καὶ ἄλλα· ὅς ἄν, οἷος ἄν, ὁποῖος ἄν, ὅσος ἄν, ὁπόσος ἄν καὶ ἄλλα· ἰδὲ τὴν περὶ τῶν ἐξηρημένων προτάσεων διδασκαλίαν.

γ. Μετὰ τῆς εὐκτικῆς τοῦ ἐνεστώτος, ὁριστον, παρατατικού καὶ ὑπερσυντελικοῦ (οὐχὶ δὲ τοῦ μέλλοντος), ἵνα παραστήσῃ μέλλον τι ἄ-

βέβαιον, ἀμφιβόλως δυνατόν, μόνον ὑπόληψιν, παραδοχὴν, ὑπόθεσιν ὡς προϋποτιθεμένην. Ἡ εὐκτική μετὰ τοῦ ἄν πρέπει νὰ θεωρηθῇ πάντοτε ὡς κυρία πρότασις ὑποθετικῆς, καὶ εἰ ἀποσιωπᾶται ἢ εἰς αὐτὴν ἀνήκουσα ὑπόθεσις. Εἰ τοῦτο λέγοις, ἀμαρτάνοις ἄν' εἰ τι ἔχοις δοῦναι ἄν.— Συχνότατα ἄνευ προηγουμένης προτάσεως οἶον, χαίροις ἄν (δηλ. εἰς τοῦτο ἀκούοις). Ἡδέως ἄν τοῦτο ἀκούσαιμι (εἰ ἐξείη). Γένοιτ' ἄν πᾶν ἐν τῷ μακρῷ χρόνῳ. Λέγοις ἄν (εἰ σοι ἀρέσκοι).— Συχνότατα τίθεται ἡ εὐκτική μετὰ τοῦ ἄν, ἐὰν ὁ λέγων ἐκφράζῃ βεβαίαν πεποίθησιν ἢ ἐπίταξιν μετριοφρόνως. Ἀνὴρ ἄριστος οὐκ ἄν εἴη δυσμενής.— Οὐκ ἄν δύναιο μὴ καμὼν εὐδαιμονεῖν.— Λέγοις ἄν ὡς τάχιστα.

ΣΗΜ. Ἐκ τῆς τοιαύτης προτάσεως προῆλθεν ἡ ἐκφρασις τῆς μετὰ τῶν εἴθε (εἰ γάρ) δυνατῆς εὐχῆς καὶ ἀνεπτύχθη ἐκ τῆς εὐκτικῆς τῶν ἱστορικῶν χρόνων, ἀποσιωπωμένης τῆς εἰς αὐτὴν ἀνηκούσης ὑποθετικῆς προτάσεως. (§ 271, γ')

Περὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου καὶ τῆς μετοχῆς μετὰ τοῦ ἄν ἰδὲ § 349.

ΣΗΜ. Ἐὰν τὸ ἄν μεταποιῇ τὸ κατηγορούμενον εἰς ὑποθετικόν, τότε καὶ ἀναφέρεται εἰς αὐτό. Λέγοιμι ἄν ταῦτα· ἔλεγον ἄν ταῦτα· ἀλλ' ὅμως εἴωθε κανονικῶς τίθεσθαι μετὰ τὴν πρότασιν, ἣτις πρόκειται νὰ ἐκφρασθῇ μὲ ἔμφασιν. Ὅθεν κανονικῶς τίθεται παρὰ τοῖς λέξεσι, δι' ὧν μεταβάλλεται ἡ σχέσις τοῦ ἀφελοῦς λόγου δηλαδὴ παρ' ἀρνητικοῖς ἐπιρρήμασιν καὶ ἐρωτηματικαῖς λέξεσιν· οἶον, οὐκ ἄν, οὐδ' ἄν, οὐποτ' ἄν, οὐδέποτ' ἄν κτλ. τίς ἄν, τί ἄν, τί δ' ἄν, τί δὴτ' ἄν, πῶς ἄν, πῶς γάρ ἄν, ἄρ' ἄν κτλ. Περαιτέρω παρὰ τοπικοῖς καὶ χρονικοῖς, τροπικοῖς καὶ ἄλλοις ἐπιρρήμασι, δι' ὧν ἐπίσης προσδιορίζεται ἡ ἐκφραστικὴ (σχέσις τοῦ κατηγορουμένου)· ἐνταῦθ' ἄν, τότε ἄν, εἰκότως ἄν, ἴσως ἄν, τάχ' ἄν, μάλιστα ἄν, βεβαίως ἄν, ἡδέως ἄν κτλ., ὅθεν καὶ ἐπαναλαμβάνεται ἐνίοτε ἐν τῇ αὐτῇ προτάσει ὁ ἄν

Α'. Περὶ τῶν σχέσεων τοῦ κατηγορήματος ἐν τῇ προτάσει.

§ 273. Ἡ ἐπιθετικὴ τῆς προτάσεως σχέσις προσδιορίζει ἐγγυτέρω οὐσιαστικὴν ἔννοιαν· οἶον. τὸ καλὸν ῥόδον, ὁ μέγας παῖς· ὑποτυπύται δὲ ὡς ἐξῆς·

α. ὡς ἐπίθετον· οἶον, τὸ καλὸν ῥόδον·

β. ὡς οὐσιαστικὸν κατὰ γενικὴν· οἶον, ὁ τοῦ βασιλέως κήπος· οἱ τοῦ δένδρου καρποί·

γ. ὡς ἐμπρόθετον οὐσιαστικόν· οἶον, ἡ πρὸς τὴν πόλιν ὁδός·

δ. ὡς ἐπιρρήμα· οἱ γῆν ἄνθρωποι·

ε. ὡς πρόσθετον οὐσιαστικόν· Κροῖσος, ὁ βασιλεὺς.

§ 274. Ἡ προσθήκη παρατίθεται οὐ μόνον, ὡς τὰ ἄλλα κατηγορήματα τῷ οὐσιαστικῷ, ἀλλὰ καὶ τοῖς οὐσιαστικοῖς ἀντωνύμοις· οἶον, ἡμεῖς οἱ σοφοί· ἐκεῖνος ὁ βασιλεὺς· καὶ προσέτι τοῖς ἐν τῷ ῥήματι ὑπάρ-

χουσι προσωπικοῖς ἀντωνύμοις· Θεμιστοκλῆς ἦκω παρὰ σέ.—Ὁ Μαίας τῆς Ἀτλαντος διακοροῦμαι αὐτοῖς (δηλ. ἐγὼ ὁ Ἑρμῆς, ὁ τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἀτλαντος υἱός).

§ 275. Ἡ τοῖς κτητικοῖς ἀντωνύμοις ἐμός, σός, ἡμέτερος, ὑμέτερος, σφέτερος παρατεθειμένη προσθήκη ἐκφέρεται κατὰ γενικὴν, ἐπειδὴ καὶ τὰ ἀντώνυμα ταῦτα ἀντικαθιστῶσι τὴν γενικὴν τῶν προσωπικῶν. Τὰ ἐμὰ τοῦ κακοδαίμονος πράγματα. Ἡμέτερα τῶν ἀθλίων βίος.—Ὑμέτερα τῶν δυστήνων κακά.

§ 276. Περὶ τῶν σχέσεων τοῦ ἀντικειμένου ἐν τῇ προτάσει· ὡς τὸ κατηγόρημα προσδιορίζει ἐγγυτέρω τὸ οὐσιαστικὸν (ἐννοίαν οὐσιαστικὴν), οὕτω τὸ ἀντικείμενον προσδιορίζει ἐγγυτέρω ἢ ἀναπληροῖ τὸ κατηγορούμενον (ἐννοίαν ῥηματικὴν). Ὅθεν ἀντικείμενον ἐννοῦμεν οὐ μόνον τὴν πτώσιν μόνην ἀλλὰ καὶ τὴν μετὰ προθέσεως, ὡς καὶ τὸ ἀπαρέμφατον, τὴν μετοχὴν καὶ τὸ ἐπὶ ῥῆμα.

Ἐπιθυμῶ τῆς σοφίας· γράφω τὴν ἐπιστολήν· εὐχομαι τοῖς θεοῖς.—Ὁ στρατηγὸς ἔστι παρὰ τῷ βασιλεῖ.—Ἐπιθυμῶ γράφειν.—Γελῶν εἶπον.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΤΩΣΕΩΝ

Α'. Περὶ τῆς Γενικῆς (Ἀνθολ. § 24).

§ 277. Ἡ γενικὴ ἔστιν ἡ πτώσις τοῦ ὅθεν· διὸ καὶ ἐκφράζει· ἁ. ἐν τοπικῇ ἀναφορᾷ ἐξοδόν ἢ ἀπομάκρυνσιν καὶ χωρισμόν· ἐξ οὗ ἡ ἐνέργεια τοῦ ῥήματος μιγεῖται· οἶον, εἵκειν ὁδοῦ (ὑποχωρεῖν ἐκ τῆς ὁδοῦ)· β'. ἐν αἰτιολογικῇ ἀναφορᾷ αἰτίαν, καταγωγὴν, τὸν αἴτιον, καθόλου τὸ ἐξ οὗ προκαλεῖται, γεννᾶται, ὀρμᾶται καὶ προέρχεται ἡ ἐνέργεια τοῦ ῥήματος· οἶον, ἐπιθυμῶ τῆς ἀρετῆς.

ἁ.—β'. Γενικὴ μετ' οὐσιαστικῶν καὶ ἐπιθέτων.

§ 278. Οἱ κυριώτεροι τῶν τρόπων καθ' οὓς δύναται νὰ ἐξαρτηθῇ γενικὴ οὐσιαστικοῦ ἀπ' ἄλλου οὐσιαστικοῦ, καὶ οἵτινες ἐξάγονται τῆς σημασίας ἑκατέρου εἰσὶν οἱ ἑξῆς·

ἁ. καταγωγὴ· Σωκράτης Σωφρονίσκου (υἱός) καὶ Θουκυδίδης (ῥ) ὁ λόρου στρατηγός ἦν.

β'. κτήσις· οἰκία τοῦ πατρός·

γ'. ἔλθ· ἀγαλμα χαλκοῦ·

δ'. διαίρεσις· ἀνὴρ τοῦ δήμου (γενικὴ διαιρετική· ἀνὴρ ἐκ τοῦ δήμου)

ε'. ῥηματικὴ σχέσις· δ φόβος τῶν πολεμίων

1. καθ' ὑποκείμενον· φόβος ὃν ἔχουσιν οἱ πολέμιοι·

2. κατ' ἀντικείμενον· δ ἀπὸ τῶν πολεμίων φόβος·

ς'. ἀξία· δούλος πάντε μηνῶν

ζ'. αἰτία· γραφὴ κλοπῆς

η'. ιδιότης· πολίτου ἀρετὴ

ΣΗΜ. α'. Ἐν α'. ἐξυπακούονται ἄνθρωπος (ἀνὴρ σύζυγος), γυνή (σύζυγος), πατήρ, υἱός, παῖς, θυγάτηρ, ἀδελφός, πρᾶγμα. Ἀλέξανδρος· ὁ Φιλίππου (υἱός), ἐν Ἀδρου (οἴκῳ), εἰς διδασκάλου (οἴκον), εἰς Πλάτωνος φοιτᾶν. Τὰ τῆς τύχης (ἡ τύχη καὶ ὅτι αὐτὴ προσήκει), τὰ τοῦ πολέμου (ὁ πόλεμος καὶ τὰ κατ' αὐτόν).

ΣΗΜ. β'. Περί δὲ ἄλλων ἐξυπακουμένων ἰδὲ § 247 καὶ 248, β'.

§ 279. Περί τῆς χρήσεως τῶν παντοειδῶν τούτων γενικῶν, πλὴν τῶν ἐν § 278, σημ. σημειωθέντων ἐπάγομεν καὶ τὰ ἐξῆς·

β'. Ἡ διαιρετικὴ γενικὴ, σημαίνουσα ὅλον διαιρετόν, ἐξαρτᾶται συχναίως ἀπὸ ποσωτικῶν (ἐπιμεριστικῶν ἀντωνύμων) καὶ ὑπερθετικῶν ἐπιθέτων· πολλοὶ Ἀθηναίων· πότερος τῶν ἀδελφῶν· πάντων ἄριστος. Τίθεται καὶ μεθ' ὀποιωνδήποτε ἐπιθέτων, ἐὰν σημαίνωσι μέρος τοῦ ὅλου· οἶον, οἱ σπουδαῖοι (οὐχὶ δ' οἱ θνητοὶ) τῶν ἀνθρώπων. Οἱ Κυθήριοι Λακεδαιμόνιοι τῶν περιόικων ἦσαν.

ΣΗΜ. Ἡ διαιρετικὴ γενικὴ α'. ἐπὶ τοπικῶν σχέσεων ἑναρθρος πάντοτε σημαίνει μείζον ὅλον. Ἀφίκοντο τῆς Ἀττικῆς εἰς οἶκόν. Ἀνάλογος δ' αὐτῇ ἐστὶ καὶ ἡ βαθμολογικὴ· εἰς τοῦτ' ἀνοίας ἦλθον· ἐν τούτῳ παρασκευῆς ἦσαν· β'. ἐπιθετα, ἔχοντα γενικὴν διαιρετικὴν ἐξηρητημένην, συμφωνοῦσι πρὸς αὐτὴν κατὰ γένος· οἶον, ὁ ἥμισυς (οὐχὶ τὸ ἥμισυ) τοῦ χρόνου· ἡ πλείστη τῆς χώρας.

β'. Γενικὴ μετὰ ῥημάτων.

§ 280. Πλείστα ῥήματα δέχονται τὸ ἀντικείμενον κατὰ γενικὴν· ὑπόκεινται δὲ καὶ ἐνταῦθα ὡς βάσεις αἱ ἐν § 277—278 καταλεχθεῖσαι σχέσεις.

§ 281. Ὡς κατηγορούμενον τίθεται ἡ γενικὴ μετὰ ῥημάτων σημαίνοντων εἶναι, γίνεσθαι, ποιεῖν, ἐκλαμβάνειν, ὅπως ἀποδῶ εἰς οὐσιαστικόν τι μίαν τῶν ἀνωτέρων καταλεχθεῖσων ιδιοτήτων· οἶον, Σωκράτης Σωφροσύνης ἦν (α'). Ἡ οἰκία τοῦ πατρὸς ἐγένετο (β'). Ἐστρωμένη ἐστὶν ἡ ὁδὸς λίθου (γ'). Ἦν καὶ ὁ Σωκράτης τῶν ἀμφὶ Μίλητον στρατευομένων (δ'). Πολίτου ἀγαθοῦ νομίζεται θαρρύν (ε').

§ 282. Ἡ γενικὴ τῆς β' φέρεται εἰς ῥήματα σημαίνοντα πληρῶσαι ἢ ἐλλεῖψιν. Τὰ ὧτα ἐνέπλησαν δαμονίας σοφίας.— Ὁ παρὼν καὶ ὁ πολλὸς φροντίδος καὶ βουλῆς δεῖται.

ΣΗΜ. Τοιαῦτα δ' εἰσὶ τὰ πληπλήμι, πληρώω, πληθύνω, γέμω, εὐπορέω, ἀπορώ, κενώω, σπανίζω, δέω (ἀπρός, δεῖ μοι), πλουτέω, πένομαι,

§ 281. Γενικὴν διαιρετικὴν δέχονται πολλὰ ῥήματα, ὧν ἡ ἐνέργεια εἰς μέρος τι τοῦ ἀντικειμένου μεταβαίνει· οἶον,

α. Τὰ μέθεξιν σημαίνοντα· πολλάκις οἱ κακοὶ ἀρχῶν καὶ τιμῶν μετέχουσι· τὸ ἀνθρώπινον γένος μετέλληχες ἀθανασίας.

ΣΗΜ. α. Τοιαῦτά εἰσι τὰ μετεῖναι (μέτεστί μοι τῶν σῶν ἀγαθῶν), μεταδιδόναι, κοινωνεῖν, μεταλαμβάνειν· προσῆκεν αὐτῷ τῆς ἀρχῆς.

ΣΗΜ. β'. Τὰ ῥήματα ταῦτα συντάσσονται καὶ αἰτιατικῇ, ἐὰν ἡ πράξις καταλαμβάνῃ τὸ ὅλον ἀντικείμενον· ἡ δὲ γενικὴ ἐφαρτάται τότε ἀπὸ τῆς αἰτιατικῆς.— Τὸ πέμπτον μέρος οὐ μετέλληφα τῶν ψήφων.— Τανάπαλιν αἰτιατικῇ ἄλλως συντασσόμενα δέχονται γενικὴν (ἐναρθρον), ὅταν ἡ πράξις ἀναφέρεται εἰς ἀόριστόν τι μέρος τοῦ ὅλου τῆς γενικῆς· Ἀφίησι τῶν αἰχμαλώτων (δηλ. τινάς) τῆς γῆς ἔτεμον (μέρος). Ἐν τῷ ἐξῆς παραδείγματι καὶ τοῖς ὁμοίοις ἡ γενικὴ ἐπέχει χώραν ὀνομαστικῆς· Ἦσαν Ἀνδριοὶ καὶ Αἰγινητῶν τῶν ἐποίκων.— Ἐνταῦθα ἀνάγεται καὶ ἡ φράσις· κατέαγε, συνετρίβη τῆς κεφαλῆς (καὶ τὴν κεφαλὴν).

β'. Τὰ ἐπαρῆν καὶ ἐναρξεν σημαίνοντα. Ἀπτομαι τῆς χειρός. Αἶμνη ἔχεται (συνορεύει) τοῦ σήματος.— Ἦθους δικαίου φαῦλος οὐ φάνει λόγος. Σὺν τοῖς θεοῖς ἄρχεσθαι δεῖ παντὸς ἔργου.

ΣΗΜ. Ἐνταῦθα ἀνάγονται καὶ τὰ ἐφ' ἀνθ' ἀπτομαι, ἐπι-ἀντι-λαμβάνομαι, θιγγάνειν, πειράσθαι (καὶ πειρᾶν), κατα ἐξ-ἄρχειν.— Ἀνάλογα δ' εἰσὶ καὶ τὰ ἄγειν τῆς ἡνίας τὸν ἵππον. Κατασπᾶν τινα τοῦ σκέλους· ἀλλὰ πειρᾶν γυναῖκα.

γ'. Τὰ ἐφετικά. Τί τῆς κακίστης δαιμόνων ἀφίεσαι, φιλοτιμίας; Ἐτυχε τοῦ σκοποῦ — Σοφίας ἐπεθύμησεν.

ΣΗΜ. Ἐνταῦθ' ἀνάγονται καὶ τὰ, ὀρέγομαι, γλίσχομαι, στοχάζομαι (σημαδεύω), ἐξ-ἀφικνούμαι, ἔρω, ἀντι-μετα-ποιούμαι· ἀλλὰ καὶ μετ' οὐδετέρου ἀντιωνύμου ἢ ἐπιθέτου ἀπο-ἐπιτυγχάνειν (τι, ἐλάχιστα), μεταποιεῖσθαι (τι, ἀρετῆς).— Τα ἐν-συν-πα-ρα-περιτυγχάνειν καὶ (πολλάκις) ἐπιτυγχάνειν συντάσσονται δοτικῇ.— Τὸ λαγχάνειν (δια κλήρου λαμβάνειν) καὶ αἰτιατικῇ ἐπὶ ἀξιοματίων, δικῶν καὶ ἐπαγγελμάτων (ἀρχὴν, μοῖραν, δίκην λαγχάνειν). Τὸ φιλῶ καὶ ποθῶ μόνον αἰτιατικῇ.

δ'. Τὰ γευστικά. Τῶν λόγων ὕμῃς λυσίας εἰστία.— Ἐνός ἀνδρός εὖ φρονήσαντος πολλοὶ ἂν ἀπολαύσειαν φίλοι — Πόλις ἐλευθερίας διψήσασα.— Πίνεις οἶνον.— Ὅζειν ἔωρ. Πνέειν μύρον.

ΣΗΜ. Τὰ ῥήματα τοῦ ἐσθίειν καὶ πίνειν συντάσσονται αἰτιατικῇ, ἐὰν ἡ ὕλη ὅλη ἢ ἐν μεγάλῃ ποσότητι καταναλίσκηται (ὥς συνήθως τροφή τινας πρόκειται νὰ ἐκφρασθῇ). Ὁ δεσπότης ἀπολαύει πάντα. Πίνω τὸν οἶνον, πολλὸν οἶνον. Ἀπολαύειν τινός τι (ἀπολαύειν τι ἀγαθὸν ἢ κακὸν παρά τινας).

ε. Τὰ σημαίνοντα τὸ ἐναντίον τοῦ ὅ· τι σημαίνουνσι τὰ ἐν α'—δ'. συμπεριειλημμένα· τ. ἔ. ἀποκλεισμόν ἀπὸ μεθεξέως (οἶον, χωρισμόν, ἀποτυχίαν, ἀποχὴν, ἀπαλλοτρίωσιν κτλ.) Ἡ νῆσος οὐ πολὺ διέχει τῆς Ἠλείρου.— Λυσὸν με δεσμῶν.— Ἐπέσχον τῆς τειχίσσεως.

ΣΗΜ. Τούτοις καταλέγονται καὶ τὰ ἀπέχω (σίτου), εἴργω (ἐμποδίζω) ἔχω (ἐμποδίζω), (Ἑλληνικοῦ πολέμου ἔσχον οἱ Ἀθηναῖοι καὶ ἔχω τινὰ τῆς προόδου) παρὰ-ἀπο-λύω, ἐλευθερῶ, μεθίημι, ἀνίημι (σὺ οὐκ ἀνίης μωρίας) καθαρεύω, φείδομαι ἀφειδῶ, παύσομαι, ἀποσυγγάνω, ψεύδομαι (τῆς ἐλπίδος), σφάλλομαι, δι-ἀμαρτάνω, παραχωρῶ, ὑπ-εἶκω, καὶ τινὰ τῶν τῇ ἀ-πο-προθέσει συντεθειμένα (§ 288). Τὰ στερικᾶ (στερικῶ, ἀποστερῶ, συλῶ) δέχονται καὶ αἰτιατικῇ. Τὸ ἡμῖς τῆς κατηγορίας ἐμαυτὸν ἀπεστέρησα· οὕτω καὶ ἀφαιρεῖσθαι τινὰ τι καὶ τινός τι (σπανίως τινά τινος)

§ 284. Γενικὴ τίθεται μετὰ τῶν σωματικῇ καὶ ψυχικῇ αἰσθησιν ἢ πάθησιν σημαίνοντων· ἀκούειν, ἀκροᾶσθαι, πυθάνεσθαι, αἰσθάνεσθαι, ὁσφραίνεσθαι, συνιέναι (ἐννοεῖν), καὶ μετὰ τῶν ῥημάτων μνήμης καὶ λήθης.—Καὶ κωφοῦ συνιῆμι καὶ οὐ φωνοῦντος ἀκούω.— Ὡς ὥσφροτο τάχιστα τῶν καμῆλων οἱ ἵπποι καὶ εἶδον αὐτάς, ὅπισω ἀνέφερον. Οὐκ ἀκροώμενοι τοῦ ἄδοντος ὀμνύετε ἄριστα.— Ἀκούειν δικῆς· αἰσθάνεσθαι κραυγῆς, θορύβου, ἐπιβολῆς.— Μὴ ἐπιλατθάνου τῶν εὐεργεσιῶν.

ΣΗΜ. Τοιαῦτά εἰσι καὶ τὰ φροντίδα ἢ ὀλιγωρίαν σημαίνοντα. Ψυχῆς ἐπιμελοῦ τῆς σαυτοῦ. Μηδενὸς ὀλιγοῦται. Κατὰ τὰ αἰσθητικὰ συντάσσονται καὶ τὰ μανθάνω γινώσκω.—Τὸ μανθάνειν ἡδιστον εὐλέγοντος.—Γινώσκεις ἐμοῦ φηγεγγομένου.—Τὰ δὲ αἰσθητικὰ συντάσσονται καὶ αἰτιατικῇ (πράγματος ἀμέσως αἰσθητοῦ)· οἶον, φθόγγον ἀκούω—ἀνα-ὑπομνήσκω τινά τινος καὶ τινά τινι.

§ 284. Μετὰ τῶν ἀξίαν ἢ τιμῇ (ἀγοράν, πώλησιν, ἐκτίμησιν) σημαίνοντων ῥημάτων. Οἱ Θρᾷκες ὠροῦνται τὰς γυναῖκας παρὰ τῶν γονέων χρημάτων μεγάλων.—Τῶν πόρων πωλοῦσιν ἡμῖν πάντα τὰγαθὰ οἱ θεοί.—Οἱ ἀγαθοὶ οὐδενὸς ἂν κέρδους τὴν τῆς πατρίδος ἐλευθερίαν ἀνταλλάξαιτο. Ἐγώ γε οὐδὲν ἀνισώτερον νομίζω τῶν ἐν ἀνθρώποις εἶναι τοῦ τῶν ἱσῶν τὸν κακὸν καὶ ἀγαθὸν ἀξιοῦσθαι.

ΣΗΠ. Τοιαῦτά εἰσι τὰ τιμῶν (τινὰ θανάτου), τάττω (τὸν σῖτον ἀργυρίου πολλοῦ ἀποδίδωμι, διαμεῖδομαι (χρυσᾶ χαλκῶν), ὅμοιοι εἰσὶν αἱ χράσεις μετὰ τῆς γενικῆς μισθοῦ· οἱ τύραννοι μισθοῦ φύλακας ἔχουσιν, ὡς περ θεριστάς.— Πόσου διδάσκεις; Πέντε μηνῶν.

§ 286. Μετὰ τῶν αἰτίαν (τιμωρίαν, ἐγγλησιν καὶ καταδίκην) (§ 278, ζ') σημαίνοντων ῥημάτων. Ἡ γενικὴ σημαίνει τὸ ἀμάρτημα ὡς αἰτίαν τῆς τιμωρίας.

Ὀδυσσεύς ἐτίσατο τοὺς μνηστῆρας τῆς υπερβασίας.—Τιμωρεῖσθαι (ἐπατιῶσθαι) τινα φόνου.—Μιλτιάδην οἱ ἐχθροὶ ἐδίωξαν τυραννίδος τῆς ἐν Χερρόνησῳ.—Γράφεσθαι τινα παρανόμων.—Φεύγειν (κρίνεσθαι) κλοπῆς, φόνου, ἀσεβείας.—Οἱ Πέρσαι δικάζουσιν ἀχαριστίας. Ἡ δὲ γενικὴ θανάτου σημαίνει τιμωρίαν. Οἱ ἔφοροι Σφοδρίαν ὑπῆγον

θανάτου.—Ἐάν τις ἀλλῷ κλοπῆς καὶ μὴ τιμηθῇ θανάτου προτιμᾶν αὐτῷ δεσμὸν.

ΣΗΜ. Αἰτίαν σημαίνει ἡ γενικὴ καὶ μετὰ ῥημάτων πάθος σημαίνοντων. Θαυμάζω σε τῆς σωφροσύνης. Σοφίας φθονῆσαι μᾶλλον ἢ πλούτου καλόν. Οἱ γονεῖς πενθικῶς εἶχον τοῦ παιδός.—Τῶν ἀδικημάτων ὀργιζόμεθα.—Ἀγαμᾶ σε τῆς ἀνδρείας.—Ζηλῶ σε τοῦ πλούτου.—Λίνω σε τῆς προθυμίας.

§ 287. Μετὰ ῥημάτων σημαίνοντων· πράξειν, δήλωσαι, οἰανδήποτε περίστασιν κτλ., παρὰ τινι (τινός), ὁρᾶν, θεᾶσθαι, κρίνειν ἐξετάζειν καὶ ὁμοίον· ἰδίᾳ θαυμάζειν, ἐπαιεῖν, μέμψεσθαι, φθονεῖν.

Τὸ βραδὺ καὶ μέλλον, δ μέμφομαι μάλιστα ὑμῶν, μὴ αἰσχύνεσθε.—Εἰ ἄρα σοι τοῦ πατρὸς ἢ ὅσα βουλεύεται ἢ ὅσα πέπραχε, πάνυ σοι συμβουλεύω τοῦτον μιμεῖσθαι.—Καὶ δι' ὅλης προτάσεως. Θαυμάζω (ἄγαμαί) σου, διότι οὐκ ἀργυρίου καὶ χρυσοῦ προεἶλου θησαυροὺς κεκτήσθαι μᾶλλον ἢ σοφίας.

ΣΗΜ. Ἐὰν τὰ καταλεχθέντα ῥήματα ἀναφέρωνται εἰς πρᾶγμα, ὃ θαυμάζομεν, μεμψόμεθα ἢ ἐπαινοῦμεν, συντάσσονται αἰτιατικῇ, ἐνίοτε δὲ καὶ τῇ αἰτιατικῇ τοῦ προσώπου μόνῃ· οἶον, ἐπαιεῖν, ψέγειν, μέμψεσθαι τινα· ὡς καὶ ἄγασθαι, θαυμάζειν τινά.

§ 288. Μετὰ τῶν συγκριτικῇ σημασίαν ἔχόντων (ὑπεροχῇ ἢ ὑστέρησιν σημαίνοντων). Ἡ φύσις πάντων τῶν διδαγμάτων κρατεῖ (= κρείττων ἐστίν)—Βαρβάρων Ἕλληνας ἄρχειν εἰκός.—Πολλάκις λύπη ὑπερβάλλει τὸ ἀδικεῖν τοῦ ἀδικεῖσθαι.—Οἱ πονηροὶ ἡττῶνται τῶν ἐπιθυμιῶν.

ΣΗΜ. Τοιαῦτά εἰσι καὶ τὰ, βασιλεύω, ἡγεμονεύω, προέχω, προφέρω, πρέβω, περιγίγνομαι, πλεονεκτῶ (=πλεόν ἔχω), ὑπέρχω, ἐλασσούμαι, λείπομαι, ὑστεροῦμαι, μειοῦμαι (=μείων εἶμι).—Τριπλὴν σύνταξιν ἔχουσι τὰ, ἡττώμαι, καὶ νικῶμαι (τινί, τινός καὶ ὑπὸ μινος).—Τὸ κρατῶ, σημαίνει Νικᾶν, συντάσσεται αἰτιατικῇ διὸ κρατεῖν μὲν τῶν ἀνδρῶν καὶ τοὺς ἀνδρας, ἀλλὰ μόνον, χωρῶ, τῆς χῶρας, θαλάσσης, θυμοῦ κτλ. Τὸ δὲ ἡγοῦμαι μετὰ δοτικῆς σημαίνει· προηγούμεναι ὁδηγῶ. Ὁ ἔρως ταῖς ἄλλαις ἐπιθυμίαις, ὥσπερ δορυφόροις, ἡγεῖται. Ἐπίσης καὶ ἐπὶ ἄρχοντος ἔλεγον μόνον ἄρχειν τοῖς Ἀθηναίοις.

§ 289. Γενικὴ συντάσσονται καὶ πολλὰ μετὰ προθέσεων σύνθετα ῥήματα, ἢ ὅτι ἡ πρόθεσις ἀπαιτεῖ καθόλου τὴν γενικὴν, ἢ ὅτι τὸ ῥῆμα ἐν τῇ συνθέσει ἐλαβὲ τινα τῶν ἀνωτέρω σημασιῶν· ἔχουσι δὲ τὴν σύνταξιν ταύτην τὰ μετὰ τῶν προθέσεων ἀπὸ καὶ ἐκ, πρὸς, καὶ ὑπέρ.—Ἀπογινώσκω (πράγματός τινος), ἐξηρτήμεθα τῶν ἐλπίδων.—Πολλοῖς ἢ γλωσσαι προτρέχει τῆς διανοίας.

ΣΗΜ. Τὰ μετὰ τῆς κατὰ σύνθετα συντάσσονται γενικῇ προσώπου, ὅτεν· ση-

μαίνωσιν ἐχθροὶν κρίσιν ἢ ἔκφρασιν. Χρὴ μὴ καταφρονεῖν τοῦ πλάθους· τὸ δὲ πρᾶγμα τίθεται κατ' αἰτιατικὴν. Κατηγορεῖν τί τινος.

Γενικὴ μετ' ἐπιθέτων (καὶ τῶν ἐκ τούτων ἐπιρρήματων).

§ 290. Ἡ γενικὴ φέρεται καὶ εἰς ἐπίθετα (ἢ σύστοιχα τούτοις ἐπιρρήματα), τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ νοηθῶσι μόνον σχετικῶς πρὸς τι, καὶ σημαίνει αὐτὸ τοῦτο. — Αἱ κυριώτεραι δὲ τούτων τάξεις εἰσὶν·

α'. Τὰ κτήσεως ἔννοιαν ἔχοντα (§ 278, β'. καὶ § 288), κοινός, ἴδιος, οἰκεῖος, κύριος, ἐγκρατής, κτλ. Τὰ μοχθηρὰ ἀνθρώπια πασῶν τῶν ἐπιθυμιῶν ἀκρατὴ ἐστίν.

β'. Τὰ πλησμονὴν ἢ εὐλείαν σημαίνοντα (§ 282). *Αἰθήρης ἦν πλέως*. — *Ἐπιστήμης κενὸς ἔσθ'* καὶ τὸ ἐπὶρ. ἄλις.

ΣΗΜ. Καὶ τὰ ἐμπλεως, πλήρης, μεστός, πλούσιος, πένης, ἐνδεής, ἐπιδεής, ἐλλιπής.

γ'. Τὰ γνώσιν ἢ ἄγνοιαν σημαίνοντα (§ 278, ε', 2). *Ἐμπειροὶ ἢ ἐπιστήμων εἰμι τῆς τέχνης*. — *Ἀπείρως ἔχω τῆς μουσικῆς*. — Ὁ γραμμάτων ἄπειρος οὐ βλέπων βλέπει.

ΣΗΜ. Καὶ τὰ, μνήμων, ἀμνήμων, ἐπιμελής (τρέφων), ἀμελής, ἐπίβουλος καὶ ἐπώνυμος (τινός).

δ'. Τὰ τιμὴν (ἀξίαν) σημαίνοντα (§ 378, ζ. καὶ 284, ζ.). *Αἵματος ἢ ἀρετῇ ὠρία*. — Ἰατροὶ πολλῶν ἄλλων ἀντάξιος.

ε'. Τὰ μεθέξιν ἢ τοῦναντίον σημαίνοντα (§ 283, α'—ε'). — *Σοφίας ἐ κατὰ λόγον ζῶν μέτοχος*. — Ὁ σοφὸς τῆς ὕβρεως ἄμοιρος ἐστίν. — Ἐβούλετο ἡμᾶς ἀκλήρους εἶναι τῶν αὐτοῦ.

ΣΗΜ. Ἐνταῦθα κατατάσσονται τὰ ἀπὸ τοῦ στερεητικοῦ αὐν ὠν ετα, καὶ πολλὰ ἄλλα ἀπλᾶ, ἀλλὰ συνώνυμα ἐκείνου· ἄγευστος, ἀτελής, ἀκρατής, γυμνός, φιλός, καθαρός (ἀγνός), ἔρημος, ὄρφανός, ἐλεύθερος, ἰσόμοιρος. Δυστυχής ἢ Ἑλλὰς τοιούτων ἀνδρῶν ὄρφανὴ γενομένη.

ς'. Τὰ εἰς κός, τὸν ἐπιτήδειον εἰς τι δηλοῦντα (§ 428). *Παρασκευαστικὸν τῶν εἰς τὸν πόλεμον τὸν στρατηγὸν εἶναι χρὴ*.

ΣΗΜ. Καὶ μετὰ πολλῶν ἄλλων σχετικῶν ἐπιθέτων σημαίνει ἡ γεν. τὸ κατὰ τί ἢ τὸ ὡς πρὸς τί· οἷον· *Κόρη ὠραία γάμου, ὑπεύθυνος (ῆς ἤρχεν ἀρχῆς), φιλομαθής, κακοῦργος, φιλόδωρος, ἄδωρος, ὑπ(κατ-ἐπ-συν-άν) ἡκοος*. — Ἡ δὲ μετὰ τοῦ αἴτιος καὶ ὑπεύθυνος σημαίνει τὴν ἐνοχίαν. (§ 286).

§ 291. *Ἐπιρρήματα τοπικὰ καὶ χρονικά*, ὡς καὶ ἄλλα τινά, συντάσσονται γενικῇ (ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ διααιρετικῇ). *Ἐγγὺς ἀγαθοῦ παραπέφυκε τὸ κακόν*. — Ἔστι τι μετὰξὺ σοφίας καὶ ἀγαθότητος. — Οὐκ οἶδα ὅπου γῆς εἰμί. — *Πανταχοῦ τῆς γῆς*. — *Πηρίξ* ἐστὶ τῆς ἡμέρας; (τίς ὥρα εἶναι); — *Ὁψέ τῆς ἡμέρας* (τοῦ χρόνου τῆς ἡλικίας). — *Τρίς* (πολλὴν) τῆς ἡμέρας. — *Πῶς ἔχεις γνώμης*; — *Λάθρα γὰτέων*. — Οἷμοι

τῆς τύχης· καὶ ἀπολύτως· ἡμέρας νυκτός, τοῦ αὐτοῦ χειμῶνος, τοῦ λοιποῦ. — Πορεύεσθαι τῆς ὁδοῦ.

§ 292. Συγκριτικὰ καὶ θετικὰ (συγκριτικὴν ἔχοντα ἔννοιαν) ἐπιθετα δέχονται τὸν δεύτερον ὅρον τῆς συγκρίσεως κατὰ γενικὴν (ἀνθ' ἧς δύνανται νὰ τεθῶσιν ἀμφότεροι οἱ ὅροι καὶ ὁμοιοππτώως). Ὁ υἱὸς μείζων ἐστὶ τοῦ πατρὸς (= ἡ ὁ πατήρ). — Χρυσὸς κρείττων μυρίων λόγων (ἡ μύριοι λόγοι) ἑροτοῖς. — Τὸ ἑλληνικὸν στρατεύμα φαίνεται πολλαπλάσιον εἶσεσθαι τοῦ ἡμετέρου (= ἡ τὸ ἡμέτερον). — Τῶν ἀρχούτων περιττὰ ἐκτῆσάμεθα. — Νέοις τὸ σιγᾶν κρείττον ἐστὶ τοῦ λαλεῖν (= ἡ τὸ λαλεῖν).

ΣΗΜ. Τὰ μόρια, ὡς ὅτι καὶ ἡ, ἐπιτείνουσι θετικὰ καὶ ὑπερθετικὰ, ὡς ἡδὺ (τάχιστα). Ἐὰν μὴ ὑπάρχῃ ὁρος δεύτερος τῆς συγκρίσεως, προσνοεῖται πρέπον, δικαίον ἀρμόζον (εἰ μὴ τὸ προσνοεῖται τὸ ἐναντίον). Πολλοὶ διὰ τὴν ἰσχύον μείζοσιν ἔργοις ἐπιχειροῦσιν. (Ἄμεινον ἐστὶ παντὶ ὑπὸ θεοῦ καὶ φρονίμου ἀρχεσθαι).

Β'. Περὶ τῆς αἰτιατικῆς. Ἀνθολόγιον § 23.

§ 293. Ἡ αἰτιατικὴ σημαίνει τὸ πόσε καὶ δῆ· — ἄ. ὡς τοπική, τὸν σκοπὸν ἢ τὸ τέλος τοῦ σκοποῦ, πρὸς ὃ διεμβύνηται ἡ ἐνέργεια τοῦ ῥήματος· ὅτε ὅμως ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ κανονικῶς προτίθεται πρόθεσις· οἶον, Εἰς ἄστὺ ἐλθεῖν. — β'. ὡς αἰτιολογική, τὸ ἐνέργημα, τὸ ἀποτελεσμα, (τὴν ἀκολουθίαν, τὸ ἔργον), ὡς τὸ διὰ τῆς ἐνεργείας εἰς παθητὴν κατάστασιν μετατιθέμενον (ψαυόμενον).

§ 294. Τὸ ἀντικείμενον εἶναι ἡ ἄ. ἐξωτερικὸν τοῦτ' ἐστὶ κείμενον ἐκτὸς τῆς πράξεως. — Τύπτω τὸν δοῦλον· ἢ β'. ἐσωτερικόν. — Τύπτω πληγὰς. — Ἐξωτερικὸν ἀντικείμενον δέχονται τὰ ῥήματα.

α. Τὰ σημαίνοντα βλάβην, ὠφέλειαν, ἀμειβήν. Ἄνθρωπε, μὴ λέγε τοὺς τεθνηκότας κακῶς. — Μὴ κακούργει τοὺς φίλους. — Ἐδεργέτεε τὴν πόλιν. — Εὖ ποιεῖ τοὺς φίλους. — Εὖ λέγε τὸν εὖ λέγοντα καὶ εὖ ποιεῖ τὸν εὖ ποιοῦντα.

ΣΗΜ. α. Τοιαῦτα δ' εἰσὶ τὰ, ὠφελεῖν, δυνάμει (λυσιστελεῖν), ὠφελεῖν, ἐπαινεῖν, ἀδικεῖν, ὑβρίζειν, κακοῦν, λυμαίνεσθαι, λωδοῦσθαι, λοιδορεῖν (τὸ μέσον λοιδοροῦμαι μόνον μετὰ δοτικῆς), κολακεύειν, θωπεύειν ἀμείβεσθαι (τινα μύθοις, λόγοις· χάριν, εὐεργεσίαν· ἢ τινα χέριτι).

ΣΗΜ. β'. Ἀντικείμενον ἐξηρητημένης προτάσεως δύναται νὰ μεταθῇ εἰς τὴν κυρίαν (πρόκληψις). Καί μοι τὸν υἱὸν εἰπέ εἰ μεμάρθηκε τὴν τέχνην (= Καί μοι εἰπέ ὡς ὁ υἱὸς μεμάρθηκε τὴν τέχνην).

β'. Τὰ σημαίνοντα προσπάθειαν οἶανδῆποτε· οἶον, Τὰς ἡδονὰς θήρευε τὰς μετὰ δόξης. — Ζήλου τὸν ἐσθλὸν ἄνδρα καὶ τὸν σώφρονα.

— Τὴν δραπετὶν τύχην δραπετεύει. — Θεοὺς οὔτε λανθάνει οὔτε δι-
σασθαι δυνατόν (δηλ. ἐστίν).

ΣΗΜ. Ἐνταῦθα ἀνάγονται τὰ, μένειν, φεύγειν, ἀπο-δια-διδράσκειν, φθάνειν,
κρύπτειν (κρύπτεσθαι), καρτερεῖν (τι) καὶ ἐκ-ἐπιλείπειν = (ἐκλείπει με ἡ ἐλπὶς)· καὶ
τὰ μέσῃ φυλάττομαι, ἀμύνομαι, τιμωροῦμαι.

γ'. Τὰ πάθους σημαντικά· οἷον, Χρὴ αἰδεῖσθαι τοὺς θεοὺς. Αἰ-
σχύνομαι τὸν θεόν. — Ὁ λοφύρου τοὺς πένητας. — Ὁμνυμι τοὺς
θεοὺς.

δ'. Πολλὰ οὐδέτερα συντιθέμενα καταπίπτουσιν εἰς ἐνεργητικὴν
σημασίαν καὶ συντάσσονται αἰτιατικῇ. Ἀναβαίνειν τὸ ὄρος.

ΣΗΜ. Τὸ θαρρῶ (ἔχω πεποθήσιν· ὡς ἀντίθετον τοῦ φοβοῦμαι). Τὸ τοιοῦτον
σῶμα οἱ μὲν ἐχθροὶ θαρρόουσιν, οἱ δὲ φίλοι φοβοῦνται. — Τὸ ἐκ-κατα-πλήσσομαι
συντάσσεται αἰτιατικῇ· ἡ καὶ παθητικὸν ὄν, δέχεται καὶ ποιητικὸν αἴτιον κατὰ δο-
τικὴν ἢ γενικὴν μετὰ τῆς ὑπὸ (§ 256, σημ.). Τὴν δύναμιν τῶν Ἀθηναίων μὴ κα-
ταπλάγῃτε.

§ 295. Τὸ ἐσωτερικὸν ἀντικείμενον σημαίνει ἡ αἰτιατικὴ οὐ μόνον
μετὰ μεταβατικῶν, ἀλλὰ καὶ ἀμεταβάτων καὶ παθητικῶν ῥημάτων.
— Ἔστι δὲ τοῦτο·

α. Ὄνομα σύστοιχον τῷ ῥήματι. Μάχην μάχεσθαι. — Κακίστην
δουλείαν ἐδοῦλευσεν. — Τὴν ἐναντίαν νόσον ροσοῦμεν. — Βουλὴν βου-
λεύεσθαι.

β. Ὄνομα συνώνυμον (κατ' ἐννοίαν συγγενές). Πάσας νόσους κά-
μνει. — Ζήσεις βίον κράτιστον ἢν θυμοῦ κρατῇς.

γ'. Ὄνομα προσδιορίζον ἔτι μᾶλλον τὴν ἐννοίαν τοῦ ῥήματος. Ὁ-
λύμπια νικᾷν — γάμονες ἐστιᾶν. — Ἡράκλεια θύειν (ὡς θύειν θύματα).
— Γραφὴν διώκειν — Πρεσβεύειν εἰρήνην. — Ἡγεῖσθαι δδόν.

ΣΗΜ. Οὕτω πολλὰ ἀμετάβατα ῥήματα μετέπεσον εἰς μεταβατικά· σπεύδειν τι,
πλεῖν σὴν θάλασσαν, σιωπᾶν τὰ δίκαια. — Τὰ δὲ κινήσεως σημαντικά καὶ τὸ ἴσα-
μαι συντιθέμενα προθέσει μεταποιῶνται εἰς μεταβατικά.

δ'. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πράξεως, ἢν ἐκφράζει τὸ ῥήμα. Ἦδε (ἡ ἀ-
ναρχία) τροπὰς καταρρήγνυσι (ἡγουν· καταρρήγνυσα τὰς τάξεις τροπὰς
παράγει).

ε. Πολλὰ, μάλιστα παρὰ ποιηταῖς, οὐδέτερον ἐπθέτου ἢ καὶ
ἀντωνόμῳ (κατὰ πληθ. μάλιστα ἀριθμὸν) φέρεται εἰς ῥῆμα ὡς ἐπιρ-
ρηματικὸν ἢ ἐμπρόθετον ἀντικείμενον· οἷον, Ὀλίγον ἀπειναι. Μέγα
ψεύδεται. Τοῦτο χαίρω. Ἄπαντα δουλεύειν ὁ δοῦλος μαθαίνει.

§ 296. Αἰττὸν ἀντικείμενον. — Πολλὰ ῥήματα δέχονται δύο αἰτια-
τικὰς ὡς ἀντικείμενα·

α. Πολλὰ τῶν ἐν § 238, β'. καταλεχθέντων. Τότε δὲ Θεμιστοκλῆς

ἐκείνον τε καὶ τοὺς Κορινθίους πολλὰ τε καὶ κακὰ ἔλεγεν. — Οὐδε-
πώποτε ἐπαύοντο πολλὰ ἡμᾶς ποιοῦντες κακὰ. — Πολλὰ ἂν τις ἔχοι
Σωκράτην ἐπαινεῖσαι καὶ θαυμάσια. — Ταυτί με ποιοῦσιν.

β'. Πρὸς τῷ ἐσωτερικῷ ἀντικειμένῳ πολλῶν ῥημάτων, συστοίχῳ
ἢ συνωνύμῳ (§ 294, Β, α.) τίθεται καὶ ἄλλο ἐξωτερικόν. Οὐ χρὴ μι-
μήσεις πονηρὰς μιμεῖσθαι τοὺς πολεμίους. — Αἰσχίνης Κτησιφῶντα
γραφὴν παρανόμων ἐδίδωκεν.

γ'. Πολλὰ ἄλλα δέχονται δύο αἰτιατικάς, τὴν μὲν προσώπου, τὴν
δὲ πράγματος· εἰσι δὲ ταῦτα· οἷον, τὰ ἐν § 238 β'. καταλεχθέντα· *ποιεῖν*
ἐκλέγειν, *ὀνομάζειν*, *ρομίζειν*, καὶ τὰ ὅμοια. — Κῦρος τοὺς φίλους ἐ-
ποίησε πλουσίους. — *Παιδεύω σε σοφόν*. — *Αἶρω σε μέγα*. — *Νο-*
μίζω, ἡγοῦμαι σε ἄνδρα ἀγαθόν. — *Ὀνομάζειν τινα σοφιστήν*. —
Αἰρεῖσθαι τινα στρατηγόν. — *Τὸν Γωδρύαν σὺνδειπνον παρέλαβεν*.
— *Ἐδίδαξαν τὸν παῖδα τὴν μουσικὴν*. — *Παῖς μέγας, μικρὸν ἔχων χι-*
τῶνα, ἕτερον παῖδα μικρὸν, μέγαν ἔχοντα χιτῶνα, ἐκδύσας αὐτόν, τὸν
μὲν ἑαυτοῦ ἐκείνον ἡμφίεσε, τὸν δ' ἐκείνου αὐτὸς ἐνέδυν.

ΣΗΜ. α. Ἐνταῦθα ἀνάγονται καὶ τὰ (εἰς-)πράττομαι (συλλέγω χρήματα), ἔρω-
τῶ, διαιρῶ, τέμνω (τι, μέρος, μοῖρας) ἔρομαι, κρύπτω, ἀπο(στερῶ), σιλάω, ἀφαι-
ρέομαι, περιβάλλομαι (τείχη τὴν πόλιν).

ΣΗΜ. β'. Μεταβαλλομένων τῶν ἐνεργητικῶν εἰς παθητικά (§ 256 σημ.) τρέπεται
ἡ αἰτιατικὴ τοῦ προσώπου εἰς ὀνομαστικήν, ἢ δὲ τοῦ πράγματος μένει ἀμετάτρεπτος
Ἐρωτῶμαι τὴν γνώμην. — Παιδεύομαι, διδάσκομαι μουσικὴν. — Γῆ τὰ αὐτὰ μέρη δια-
νεμηθήτω. — Ἀφρηρέθην, ἀπεστερήθην τὴν ἀρχήν. — Κρύπτομαι τοῦτο τὸ πρᾶγμα
— Ἐνεδόθην χιτῶνα (Ἀμφιέννυμι ἔχει μόνον μέσον). Παθ. Οὐδὲν ἄλλο διδάσκεται
ἄνθρωπος ἢ ἐπιστήμην.

§ 297. Ἀνεξάρτητος αἰτιατικὴ. — Φερομένη εἰς ῥήματα καὶ
παντοειδῆ ἐπιθέτα ἐκφράζει τὸ πρὸς ὃ τὸ ὑποκείμενον τὴν ἰδίαν
(διὰ ῥήματος ἢ ἐπιθέτου, ἀμεταβάτων, ἐκφραζομένην) ἐνέργειαν ἐπά-
γει, ἀναφέρει, φανερὰν ποιεῖ· διὸ καὶ καλεῖται αἰτιατικὴ τοῦ κατὰ τι
ἢ τοῦ ἐγγυτέρω ὀρισμοῦ. *Κάμνω τοὺς ὀφθαλμούς*. — *Τὰς γρένας*
υγιαίνω. — *Ἀλγῶ τοὺς πόδας*. — *Οἱ στρατιῶται καὶ τὰ σῶματα*
καὶ τὰς ψυχὰς εὖ ἐπεφύκεσαν. — Οὐδεὶς ἄνθρωπος αὐτὸς πάντα
σοφός. — *Τίς οὐκ ἂν ταῖς ἡδοναῖς δουλεύων αἰσχροῦς διατεθείη καὶ τὸ*
σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν.

ΣΗΜ. Ὅμοιαι εἰσιν αἱ φράσεις αἱ μετὰ τῶν εὖρος, ὕψος, μέγεθος, βάθος, μῆ-
κος, πλῆθος, ἀριθμὸν, γένος, ὄνομα, μέρος· οἷον, Κλέανδρος γένος ἦν Φιγαλεὺς ἀπ'
Ἀρκαδίας. — Μετὰ ταῦτα ἀφίκοντο ἐπὶ τὸν Ζάδκτον παταμόν, τὸ εὖρος τεσσαράων
πλῆθρων. — Ἕλληνες ἔσμεν τὸ γένος.

§ 298. Δι' αἰτιατικῆς ἀνεξαρτήτου ἐκφέρεται καὶ ἡ ἐκτασις τοῦ χώ-

ρου καὶ χρόνου· Σύβαρις ἤκραζε τοῦτον τὸν χρόνον.—Ἰσχυσάν τι καὶ Θηβαῖοι τοὺς τελευταίους τουτουσὶ χρόνους μετὰ τὴν ἐν Λευκτροῖς μάχην.—*Baireur*, περᾶν, ἔρπειν, πορεύεσθαι ὁδόν.—Καὶ τὸ μέτρον καὶ βάρος ἐκφέρονται ἐπίσης. Τὸ Βαβυλώνιον τάλαντον δύναται (ἰσοτιμᾶται) *Eubodas* ἐβδομήκοντα μνᾶς.

ΣΗΜ. 4. Τοιούται μετέωροι αἰτιατικά ἐχουσιν ἐπιρρηματικὴν ἔννοιαν· πάντα (τοῦτον τὸν) τρόπον, τὴν φύσιν, πρόφασιν, δίκην, χάριν (τινός), τὸ λεγόμενον (κατὰ τὴν παροιμίαν), τὸ λοιπὸν (περαιτέρω), ἀμφοτέρων πρῶτον, (τὸ) πρῶτον τὴν γῆν ἔτεμον ὥσπερ τὸ πρῶτον).

ΣΗΜ. 6'. Περὶ τῆς ἀπολύτου μετοχῆς αἰτιατικῆς γενήσεται λόγος ἐν τῷ περὶ μετοχῆς, § 347, 6'.

Γ'. Περὶ τῆς δοτικῆς. Ἀνθολόγιον § 24.

§ 299. Ἡ δοτικὴ σημαίνει ἰδίᾳ τὸ ποῦ· διὸ καὶ τίθεται εἰς σήμανσιν· 4. τοῦ χώρου ἐν ᾧ συμβαίνει τι· ἀλλ' ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ κανονικῶς μετὰ προθέσεων· οἶον, ἐν τῷ ὕρει.— 6'. τοῦ χρόνου, ἐν ᾧ συμβαίνει τι· οἶον ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ, τῇ αὐτῇ νυκτί, πολλοῖς ἔτεσιν· Μαραθῶνι, Ἐλευσίνι, Πλαταιαῖς, Ὀλυμπίοις· πολλάκις δὲ προστίθεται καὶ ἐν, ἔάν τὸ οὐσιαστικὸν ᾗ ἄνευ συγχειμένου ἐπιθέτου· ἐν τῇ νυκτί.— γ'. τῆς συνοδείας· καὶ δὴ 1. ἐνικὴ δοτικὴ περιληπτικῶν ὀνομάτων ἢ πληθυντικῇ φερομένη εἰς ῥῆμα κινήσεως· οἶον, Ἀθηναῖοι ἤλθον πλήθει οὐκ ὀλίγῳ, πολλὰς ναυσὶν, στρατῷ, στρατιώταις· 2. ἡ δοτικὴ μετὰ τοῦ αὐτοῦ. Οἱ πολέμιοι ἐνεπύμπεσαν τὴν πόλιν αὐτοῖς ἱεροῖς.— Φίλιππος πεντακόσιους ἵππεας ἔλαβεν αὐτοῖς ἀνδράσιν.

ΣΗΜ. Τοιαῦται δοτικαὶ σημαίνουσαι τρόπον ἢ κατάστασιν συνοδεύουσιν τὴν πράξιν (ὃ ἡμεῖς παραφράζομεν πολλάκις διὰ μετοχῆς)· οἶον, τοῦτω τῷ τρόπῳ.— Οὐδὲν γινώμη ἀλλὰ τύχη ἔπραττον.— Δρόμῳ ἡπείγοντο εἰς τὴν γέφυραν· οὕτω καὶ βία, σπουδῇ, σιγῇ, ἔργῳ, τῷ ὄντι, τῇ ἀληθείᾳ, (τῷ) λόγῳ, προφάσει, ὀνόματι.

§ 299. Ἡ δοτικὴ, φερομένη εἰς ῥήματα, σημαίνει καθόλου ἔμμεσον ἢ περαιτέραν ἀναφορὰν τοῦ προσώπου ἢ πράγματος πρὸς τὴν πράξιν.

§ 300. Ἀ. Δοτικὴ σημαίνουσα πρόσωπον ἐνεχόμενον εἰς τὴν πράξιν ἐμμέσως τίθεται ὡς ἑξῆς·

4. Μετὰ ῥημάτων μεταβατικῶν (ἔμμεσον ἀντικείμενον), σημαίνόντων δόσειν, οφειλῇν, ἀνάμειν, ἐπίταξιν καὶ ἀφήγησιν· καὶ δεχομένων τὸ προσεχὲς ἀντικείμενον (πρᾶγμα) κατ' αἰτιατικὴν. Ἡ μωρία δίδωσιν ἀνθρώποις κακὰ.— Βροτοῖς ἄπασιν ἀποθανεῖν οφείλεται.— Ὡς ἡδὺ συνέσει χρηστότης κεκραμένη.

ΣΗΜ. Ἐνταῦθα ἀνάγονται καὶ τά, παρέχω, δωροῦμαι (τινι τι καὶ τινά τινι), ἀπονέμω, πρᾶσσευάζω, μηχανάομαι, συμβουλεύω, ὀνειδίζω, ἐγκαλέω, ἐπιτιμᾶω (τινί

τι). Τὸ δέ, Τιμωρεῖν τινι θάνατον, σημαίνει ἐκδικεῖσθαι τὸν θάνατον.—Ὡς καὶ τὰ ἐπιθετικά, ἐπιστέλλω, ἐπιτάττω, παραγγέλλω καὶ παραίνεω.

Β'. Μετὰ ῥημάτων τίθεται κατὰ δοτικὴν τὸ πρόσωπον ἢ τὸ ὡς τοιοῦτον ἐνούμενον πρᾶγμα, εἰς ὃ ἀναφέρεται ἡ πράξις. Τοιαῦτα δ' εἰσὶ τὰ σημαίνοντα *χρεῖαν*, τὸ *πρέπον*, *ἐπάρκειαν*, *χρησίμευσιν*, *δυσαρέσκειαν*, *ὑπακοήν*, *ἐμφάνισιν* καὶ οἰανδήποτε (κακὴν ἢ ἀγαθὴν) διάθεσιν πρὸς τινα. Μισθοφόρων ἀνδρὶ τυράννῳ δεῖ. — Τὰ παρόντα ἀρκεῖται.— Δικαιοσύνη φύσει *λυσιτελεῖ* τῷ ἔχοντι.— *Πειθαρχεῖν* τοῖς νόμοις δεῖ.— *Εὐχομαι* τοῖς θεοῖς.— *Ἐμοὶ* οὕτω δεῖ.— *Ἄρσκει* πᾶσι μὴ σαντῷ μόνον.

Γ'. Μετὰ τῶν ἐπιθέτων, τῶν ἀναλογούντων τούτοις τοῖς ῥήμασιν. Ψεῦδος θεοῖς μὲν ἄχρηστον, ἀνθρώποις δὲ χρήσιμον.— Τὰ ἐκάστω ὠφέλιμα κτήματα καλεῖς.— Οἱ ὅμοιοι τοῖς ὁμοίοις εὐνοὶ εἰσιν.

§ 301. Β'. Δοτικὴ *χαριστική* (καὶ ἀντιχαριστική)· ἐκφράζουσα τὸ πρόσωπον, δι' ὃ ὑπάρχει ἢ γίγνεται τι, οἶον·

Α'. Τὸν πρὸς ὃν ἀνήκει τι (μετὰ τῶν ῥημάτων εἰμὶ γίγνομαι καὶ τῶν ὁμοίων (ἐν ᾧ ἡ γενικὴ σημαίνει ἀπλῶς τὸν κτήτορα ἢ τὸ κτῆμα § 261)). Πολλοὶ μοι φίλοι εἰσίν.— Λύπης ἱατρός ἐστίν ἀνθρώποις λόγος.

Β'. Τὸ ψυχικῶς μετέχον τῆς πράξεως πρόσωπον (δοτικὴ ἠθικὴ, μάστα προσωπικοῦ ἀντωνύμου). Πῶς ἡμῖν ἔχεις.

ΣΗΜ. Ἡ ἠθικὴ δοτικὴ ἐκφράζει τὸ αἶσθημα.— Ἄλλη δ' ἐστὶν ἡ ἐκφράζουσα τὴν κρίσιν τοῦ νοῦ. Θεὸς μέγιστος τοῖς φρονούσιν οἱ γόνεες.

Γ'. Κατὰ δοτικὴν τίθεται καὶ τὸ ποιητικὸν αἷτιον μετὰ παθητικῶν ῥημάτων (συχνότερον κατὰ γενικὴν μετὰ τῆς ὑπὸ § 256, σημ.) Τί πέπρακται τοῖς ἄλλοις; Χρηστός πονηροῖς οὐ τιμωρσκειται λόγοις. Ἡ τοιαύτη δοτικὴ τίθεται καὶ μετὰ ῥηματικῶν ἐπιθέτων (§ 350). Πολεμητέον ἡμῖν ἐστίν.— Τιμητέος μοι ὁ πατήρ.

ΣΗΜ. Καὶ μετ' οὐσιαστικῶν καὶ ἐπιθέτων εἴρηται ἡ δοτικὴ (ὅπου κοινῶς τίθεται ἡ γενικὴ).— Οἱ ἄνθρωποι ἐν τῶν κτημάτων τοῖς θεοῖς εἰσίν.— Τοῦ ξένου ἡμῖν ἡδέως ἂν πυθοίμην.— Διὰ τοῦτου ἀπέφυγον πολλάκις τὴν χρῆσιν δευτέρως γενικῆς. Ὁ ἡγεμὼν αὐτοῖς τῶν ὁδῶν ἐτύγχανε τεθνηκώς.— Ὅπου ὅμως ἐκ τῆς ἐννοίας δὲν δύναται νὰ ἀποδοθῇ ἡ δοτικὴ εἰς οὐσιαστικὴν ἢ ἐπίθετον, ἔχει καθ' ὑπερβάσιν ἀναφέρεται εἰς τὸ ῥῆμα.— Οὕτως μοι μῦθος ἐνταῦθα τελευτάτω.

Δ'. Τὸ κατὰ δοτικὴν τιθέμενον πρόσωπον δύναται νὰ ἔχῃ καὶ ὅσον ἐνδοσυν ἀπωτέραν σχέσιν πρὸς τὴν πράξιν. Νῦν οὐκ εἰμὶ καὶ τέθνηχ' ὑμῖν πάλαι.— Ὑπολαμβάνειν δεῖ τῷ τοιοῦτῳ (περὶ τοῦ τοιούτου), ὅτι εὐήθης ἐστίν.

ΣΗΜ. Οὕτως ἀπολύτως εἴρηται πολλάκις ἐν τοπικαῖς περιγραφαῖς μετοχαὶ ἔ-

χουσαι παρ' ἑαυταῖς τὸ ὑποκείμενον (ὄνομα, ἀντώνυμον), καὶ παραφραζόμεναι διὰ ἑάν, ὅταν, προσνοούμενων τινί, ἀνθρώποις. Ἐπίδαμνός ἐστι πόλις ἐν δεξιᾷ εἰς πλέοντι τὸν Ἴόνιον κόλπον. Ἀνάλογοί εἰσιν αἰφράσεις· γίγνεται μοι θουλομένη (κατὰ τὴν ἐμὴν θέλησιν), (ὡς) συνελόντι εἶπεν (=ὡς ἔστιν ἐμοὶ συνελόντι).

§ 302. Γ'. Δοτικὴ κοινωνικὴ. Τίθεται μετὰ ῥημάτων, ἐπιθέτων καὶ ἐπιρρήμάτων σημαίνοντων φιλικὴν ἢ ἐχθρικὴν τινα συνένωσιν· ἐκφέρει δέ τι (πρόσωπον ἢ πρᾶγμα), πρὸς ὃ ὑπάρχει ἢ γίγνεται ἡ τοιαύτη συνένωσις, συνεννόησις ἢ ἄλλη τις τοιαύτη συνέντευξις. Τίθεται δέ·

α. Μετὰ ῥημάτων. Φήμη οὐ κοινῶν διὰβολῇ.—Τὰ ἔργα οὐ συμφωνεῖ τοῖς λόγοις.—Θεῶ μάχεσθαι δεινόν ἐστι.

ΣΗΜ. Προσέτι τά, ὁμολογῶ, ὁμονῶ, ὁμοιοῦμαι, (συν-)ὁμιλῶ, διαλέλωμαι, (ξυν-)καταλλάσσομαι, διαφέρωμαι, (δια)μάχομαι, ἐρίζω, ἀμφισβητῶ, στασιάζω, εἴκω (ὑποχωρῶ). Τινὰ τούτων, μάλιστα τὰ ἐριστικά, συντάσσονται αἰτιατικῇ μετὰ τῆς πρὸς. Ψυχὴ πρὸς σῶμα διαφέρεται.—Τὸ πλησιάζω σπανίως γενικῇ ἀντὶ δοτικῆς. Τὸ δὲ πολεμῶ, καὶ κατὰ τινάς.

β'. Μετ' ἐπιθέτων ἀναλόγων τοῖς ῥήμασι τούτοις καὶ τισι τῶν ἐν § 290 μνημονευθέντων. Ὡπλισμένοι ἦσαν τοῖς αὐτοῖς Κύρῳ ὅπλοις.—Φιλοσοφία ἀλλοτρία πάσαις ταῖς ἀμαρτίαις.

ΣΗΜ. Προσέτι, ἴσος, παραπλήσιος, κοινός, ὁμόνυμος, συγγενής, ἀδελφός, ἐναντίος, διάφορος, ἐμποδών. Τινὰ τούτων ἐκλαμβάνόμενα ὡς οὐσιαστικά συντάσσονται καὶ γενικῇ· οἶον, φίλος, πολέμιος, ἐναντίος, ἀδελφός καὶ ἄλλα.

γ'. Μετ' ἐπιρρήμάτων. Πλὴν τῶν τοῖς ἀνωτέρω καταλεχθεῖσιν ἐπιθέτων συστοίχων συντάσσονται δοτικῇ τά, ἅμα, ὁμοῦ καὶ (ὡς επιτοπιεῖστος) ἐφεξῆς. Τὸ ὕδωρ ἐπίνετο ὁμοῦ πηλῷ.—Ἦξει Δωρικὸς πόλεμος καὶ λοιμοὶς ἅμ' αὐτῷ.—Τὰ τούτοις ἐφεξῆς ἡμῖν λεκτέον.

ΣΗΜ. Τὸ ἐγγὺς σπανίως εὐρῆται μετὰ γενικῆς. Μόνον περὶ συγγενείας ἔλεγον. Ἐγγὺς σοὶ εἰμι· γένει· ἢ γένους.

§ 303. Δοτικὴ συντάσσονται καὶ πολλὰ ἐκ προθέσεων σύνθετα ῥήματα· οἶον, τῶν ἐν, σύν, ἐπὶ· ὡς πολλάκις καὶ ἐκ τῶν πρὸς, παρὰ (δοτ. προσώπου), περὶ, ὑπὸ, ἀντί (ἐναντίον)· ὅτε μὲν διὰ τὴν πρόθεσιν ἀπλῶς· ὅτε καὶ διὰ τὴν ἐκ τῆς συνθέσεως προσελθοῦσαν ἔννοιαν.—Σωκράτης προσέειπε μᾶλλον τοῖς νόμοις ἐμμένων ἀποθανεῖν ἢ παρανομῶν ζῆν.—Ταῖς ἀτυχίαις μὴ ἐπὶ χαιρὲ τῶν ἄλλων. Ἐπιστήμην ἐμποιεῖν τῇ ψυχῇ, παρῆσθαι τι, περιπίπτειν ἀμαρτήματι, ἐμποιεῖν τινί τι.

§ 304. Δοτικὴ ὀργανικὴ. Σημαίνει·

α. Τὸ μέσον ἢ ὄργανον. Κόπτω τῇ μαχαίρᾳ.—Ὀρώμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς.—Οὐδείς ἔπαινον ἀρεταῖς ἐκτέσσατο.—Ἀθηναῖοι Σωκράτην θαράτῳ ἐζημίωσαν.—Οὕτω συντάσσεται καὶ τὸ χρῶμαι δοτικῇ, ἢ

προστίθεται ἐλάχιστε καὶ ἄλλη δοτικὴ κατηγορουμένου. — Τούτων τισὶν φύλαξιν ἐχρήσατο.

Β'. Μέτρον, καὶ ὃ μετρεῖται τι, ἢ ὑπερέχει, ἢ διαφέρει ἄλλου. Τὰ μέλλοντα κρίνομεν τοῖς προγεγενημένοις. — Δέκα ἔτεσι πρὸς τῆς ἐν Σαλαμῖνι μάχης Ἀθηναῖοι ἐνίκησαν ἐν Μαραθῶνι. — Μικρῶ ὑπερέχουσιν ἢ μικρῶ ἐλλείπουσιν.

ΣΗΜ. Οὕτω τίθενται μετὰ συγκριτικῶν καὶ ὑπερθετικῶν τὰ, πολλῶ, μικρῶ, ὀλίγω, τοσούτω, ὅσῳ. Τέχνη ἀσθενεστέρα μικρῶ καὶ αἱ αἰτιατικαί, πολὺ, μακρόν, τί, οὐδέν, μηδέν.

Γ'. Τὴν ἐνεργουσαν δύναμιν ἢ αἰτίαν. Πολλάκις ἀγνοοῖα ἀμαρτάνομεν. — Οὐδεὶς οὐδὲν περὶ πράξει. — Μετὰ ρημάτων πάθησιν σημαίνει τὴν αἰτίαν ἢ ἀφορμὴν τῆς ψυχικῆς κινήσεως. "Ἀπασιν εὖ πράττουσιν ἡδομαι φίλοις. Οὕτω καὶ χαίρω (τῇ μουσικῇ), λυποῦμαι, ἀλγῶ, χαλεπαίνω, ἀθυμῶ, ἀλγύνομαι (τοῖς κακοῖς).

ΣΗΜ. Προσέτι ἀχθομαι, ὀργίζομαι, αἰσχύνομαι, φοβοῦμαι (Δημοσθένης τοῖς πεπραγμένοις ἐφοβεῖτο τοὺς Ἀθηναίους), ἀγάλλομαι, καλλωπίζομαι σεμνυνομαι, ὅπου τίθεται πολλάκις καὶ ἡ Ἐπὶ πρὸ τῆς δοτικῆς. Πλὴν τῆς δοτικῆς δέχονται καὶ αἰτιατικὴν τὰ, χαλεπῶς (βαρέως) φέρω, ἀπορῶ (εἰμι ἐν ἀπορίᾳ), ἀγαπῶ, στέργω (εἶμαι εὐχαριστημένος), δέχονται καὶ αἰτιατικὴν, — Βαρέως φέρομεν τὰς συμφοράς. — Κινάδων βαρέως ἔφερε τῇ ἀτιμίᾳ. — Στέργω τὴν τύχην καὶ τῇ τύχῃ.

§ 305.

Δ'. Περὶ τῆς κλητικῆς.

Κατὰ κλητικὴν τίθεται τὸ προσφωνούμενον πρόσωπον ἢ πράγμα. Ἀκούεις Λισχίνη; Προσθεμένου δὲ τοῦ ὧ γίνεταί ἀναφώνησις. Μὴ θορυβεῖτε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι.

ΣΗΜ. Α'. Ὡς προσφώνησις τίθεται ἡ ὀνομαστικὴ μετὰ τοῦ οὗτος. Ὁ Ἄπολλόδωρος οὗτος οὐ περιμενεῖς. Οὕτω ἐπιφωνηματικόν. Λῆρος. Ἄνθρωπος ἱερός.

ΣΗΜ. Β'. Ἡ ὀνομαστικὴ ἔναρθρος παρὰ (τεθειμένη ἢ προσνοούμενη) προστακτικὴ τίθεται ὡς προσθήκη πῶν Σύ, Ὑμεῖς ("Ἴθι σὺ ὁ πρεσβύτατος). Ὁ παῖς ἀκολουθεῖ. — Παρατηρεῖτε τοῦτον οἱ πλῆσιον.

ΣΗΜ. Γ'. Ἐπίσης προστίθεται τῇ κλητικῇ κατ' ὀνομαστικὴν ἔναρθρον ἐπίθετον ἢ δευτέρον διὰ καὶ συνθεόμενον μέρος. Ὡ ἄνδρες οἱ παρόντες ἡγοῦμαι ἐγὼ ὑμᾶς πολίτας εἶναι. Ἄνδρες Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ σύμμαχοι. — Οὕτω καὶ Ὡ μωρὲ θυμὸς ἐν κακοῖς οὐ σύμφορον.

§ 306. Οὐσιαστικὸν ἀντικείμενον μετὰ προθέσεων

ἢ περὶ προθέσεων.

Α. Ὡς αἱ πτώσεις σημαίνουσι τοπικὴν ἀναφορὰν τῆς σχέσεως, πόθεν, ποῦ, πόσε· οὕτως αἱ προθέσεις ἐκφράζουσιν ἄλλην τοπικὴν ἀναφο-

ράν, ἐν ᾗ θεωρεῖται ἡ διάστασις τῶν ὄντων ἐν τῷ διαστήματι, τὴν ἀλλουχίαν (πλησίον, ἐμπρός, παράστασις, περίξ, μέ), ἡ τοπικᾶς ἀντιθέσεις, ἄνωθεν καὶ κάτωθεν, ἐντὸς καὶ ἔξω, ἐμπρός, ὀπίσω κτλ.

β'. Ἡ ἐμπρόθετος πτώσις σημαίνει τὰς τρεῖς τοπικὰς σχέσεις· *δοθεὶς* (ὀπόθεν), *οἷ*, (ὅποι), *οὐ* (ὅπου).

ΣΗΜ. Π. χ. ἡ πρόθεσις μετὰ γενικῆς σημαίνει τοπικὴν θέσιν τοῦ πλησίον· παρὰ ἐκφράζει καὶ τὸ "Ὅθεν. Ἦλθε παρὰ τοῦ βασιλέως· μετὰ αἰτιατικῆς καὶ τὸ "Ὅποι. Ἦει παρὰ τὸν βασιλέα· μετὰ δοτικῆς τὸ "Ὅπου ἄνευ διευθύνσεως. Ἔστη παρὰ τῷ βασιλεῖ.

γ'. Αἱ προθέσεις διαιροῦνται κατὰ τὴν σύνταξιν, ἣν ἔχουσι μετὰ τῶν πτώσεων.

1) Μετὰ γεν. ἀντί, πρό, ἀπό, ἐκ, πρὸ φωνήεντος ἔξ, § 5, γ'· σημ. *ἐνεκα*, (ἄνευ, μέχρι, ἄχρι, κτλ.)

2) Μετὰ δοτ. ἐν καὶ σὺν.

3) Μετ' αἰτιατ. ἀνά, εἰς (ὧς).

4) Μετὰ γεν. καὶ αἰτιατ. ἀμφί, διά, κατὰ, ὑπέρ, μετά.

5) Μετὰ γεν. δοτ. καὶ αἰτιατ. περί, ἐπί, παρά, πρὸς, μετὰ καὶ ὑπό.

δ'. Ἡ τοπικὴ σχέσις τῶν προθέσεων μεταποιεῖται εἰς τὴν τοῦ χρόνου καὶ τῆς αἰτίας· οἷον, ὑπὸ τῆς γῆς εἶναι καὶ ὑπὸ φόβου φεύγειν. Ἐκ τῆς πόλεως ἀπελθεῖν καὶ ἐξ ἡμέρας ἀπελθεῖν.

Α'. Προθέσεις μετὰ μιᾶς πτώσεως.

Α'. Προθέσεις μετὰ μόνης γενικῆς.

§ 307. α. Ἀντί. Ἀρχῆθεν εἶχε τὴν ἐκλιπούσαν σημασίαν τοῦ Ἐναντίον Ἀντικρύ (Ξενφ. Ἀνάβ. Δ'. ζ'). Ἐπειτα δὲ προσέλαβε τὴν τῆς Ἀντικαταστάσεως. Ἡδὺ γε πατὴρ φρόνησιν ἀντ' ὀργῆς ἔχων. Ἀντὶ ἡμέρας νύξ ἐγένετο — Ἐν συνθέσει ἐναντιότητα καὶ ἀνταλλαγὴν. ἀντιλέγειν, ἀντιδιδόναι.

ΣΗΜ. Ἰδίᾳ δὲ μετὰ ῥημάτων ἀλλαγὴν σημαίνοντων. Ἀντὶ θνητοῦ σώματος ἀθάνατον δόξαν ἀλλάζεσθαι. Σπανίως δὲ καὶ μετὰ συγκριτικῶν ἀντὶ τῆς ἀπλῆς γενικῆς ἢ τοῦ ἡ. Αἰρετώτερος ὁ καλὸς θάνατος ἀντὶ τοῦ αἰσχροῦ βίου § 292.

§ 308. β'. Πρό. Ἐμπρός (κυρίως καὶ μεταφορικῶς)

α. Χῶρον. Πρό θυρῶν ἔστηκεν. — Πολὺ σκότος ἐστὶ παρ' ὑμῖν πρὸ τῆς ἀληθείας.

β'. Χρόνον. Οἱ πρὸ ἡμῶν γεγονότες.

γ'. Προτίμησιν. Βούλου γονεῖς πρὸ πατρὸς ἔχειν.

ΣΗΜ. Καὶ μετὰ συγκριτικῶν ἀντὶ τοῦ ἤ (§ 292). Μῆτε παῖδας περὶ πλεονος ποιού, μῆτε τὸ ζῆν μῆτ' ἄλλο μὴδὲν πρὸ τοῦ δικαίου.

δ'. Φράσεις. Πρὸ πολλοῦ ποιεῖσθαι τι (= ἀντὶ πολλοῦ).

ε'. Ἐν συνθέσει τὰ αὐτὰ προτιθέσθαι, προτάσθαι, προτιμᾶν.

§ 309. γ'. Ἀπό. Ἀποχωρισμόν (κυρίως καὶ μεταφορικῶς) καὶ συνωνυμεῖ πολλάκις τῇ Ἐκ § 310.

α'. Χῶρον (ὄθεν). Οὐκ ἀπὸ τῆς αὐτῶν (δηλ. χώρας) ὀρμῶνται οἱ Ἀθηναῖοι, ἀλλ' ἐκ τῆς τῶν ἐπικαλεσσομένων. — Κατέδθησαν ἀπὸ δειδρων τοὺς ἵππους.

β'. Χρόνον. Ἀπὸ ταύτης τῆς ἡμέρας. Ἀπὸ δειπνου ἐμάχοντο. Ἀυτόνομος ἀπὸ τῆς εἰρήνης (μετὰ τὴν εἰρήνην καὶ δι' αὐτήν).

γ'. Καταγωγὴν ἢ προέλευσιν. Εἶχαι (γίγνεσθαι) ἀπὸ τινος. Ὁ ἀπὸ τῶν πολεμίων γόδος.

δ'. Μέσον. Τρέφειν τὸ ναυτικὸν ἀπὸ προσόδων.

ΣΗΜ. Πολλάκις σημαίνει πῶθεν προέρχεται ἢ πράξις. Κύρος τὰ θηρία ἐτόξευεν ἀπὸ ἵππου· ἀπὸ στόματος (δηλ. λέγειν), οἱ ἀπὸ σκηνῆς (λέγοντες), ἀπὸ τοῦ προφανοῦς.

ε'. Φράσεις· ἀπὸ σκοποῦ, ἀπὸ τρόπου (= πέρα τοῦ σκοποῦ, τοῦ καθήκοντος), ἀπὸ γνώμης (= κατὰ τῆς γνώμης).

ς'. Ἐν συνθέσει χωρισμόν· ἀπέρχεσθαι, ἀπομικνῶσθαι (λησιμονεῖν) καὶ τὸ ὅπισω· ἀπαιτεῖν, ἀποδιδόναι.

§ 310. δ'. Ἐκ (πρὸ φωνήεντος ἐξ) (πρὸ, ἀπὸ) σημαίνει ἐξόδον καὶ δῆ·

α'. Χῶρον. Ἐκ Σπάρτης φεύγει. Ἐκ τῆς πόλεως ἀπῆλθεν· ἐκ τῶν ποδῶν εἰς τὴν κεφαλὴν.

ΣΗΜ. Καὶ μετὰ πληθυντικῶν προσώπων. Κτήνη ἐκ τῶν Ταύρων ἔλαβον.

2. Χρόνον. Ἐκ παίδων (ἐκ τῆς τῆς παιδικῆς ἡλικίας). Ἐξ αἰθρίας τε καὶ νηγεμίας συνέδραμεν ἐξαπίνης νέφη. Ἐκ τούτου, ἐκ τούτων (= μετὰ ταῦτα). — Ἐξ ἄφρονος σώφρων γεγένηται.

γ'. Ἀρχὴν (καταγωγὴν). Οὐκ ἂν γένοιτο χρηστὸς ἐκ κακοῦ πατρός. — Ἀρχίνος δ' ἐκ Κοίτης. — Ἐκ θαλάσσης ἡρτῆται ἡ σωτηρία.

δ'. Μέτρον καὶ συνειρμόν. Ἐκ τῶν ἔργων χρὴ μάλλον ἢ ἐκ τῶν λόγων τὴν ψῆφον φέρειν. — Λόγον ἐκ λόγου λέγειν.

ε'. Συνέπειαν. Ἐκ τῆς ὁφείας τοῦ δνεύρου. — Ὀνομάζεσθαι ἐκτινος.

ς'. Φράσεις. Ἐκ δεξιᾶς, ἐκ πατρὸς τρόπου, ἐξ ἴσου.

ζ'. ΣΗΜ. Ἐνεκα, εἵνεκα, ἐνεκεν. Αἰτίαν, (ὡς πρὸς). Προτίθεται ἢ μετατίθεται τῆς γενικῆς. Τῆς οὐσίας ἐνεκα χρώμεθα τῷ ἱατρῷ. Περαιτέρω συντάσσονται γενικῇ καὶ τινα ἐπιρρήματα καὶ οὐσιαστικὰ ὡς εἰ προθέσεις· διὸ καὶ καλοῦνται καταχρηστικαὶ προθέσεις· οἷον, πρὸςθεν, ἔμπροσθεν,

ἔπισθεν, ἄνευ, χωρίς, πλήν, μετὰξὺ, μέχρι, ἄριν (συχνάκις μετὰ τὴν γενικήν) ἐμήν, σήν, ἄριν.

Β'. Προθέσεις μετὰ μόνης τῆς δοτικῆς.

§ 311. α. Ἐρ σημαίνει τὸ ἐντός· καὶ δὴ·

α. Χῶρον. Ἐν Ἀθήναις—Ἦλθον εἰς Τραπεζοῦντα, πόλιν Ἑλληνίδα, οἰκουμένην ἐν τῷ Εὐξείνῳ πόντῳ. — Ἐν ταῖς ἀληφαρχίαις οὐκ ἔστι (= ἔξεστι) κακῶς λέγειν τοὺς ἄρχοντας.

ΣΗΜ. Μετὰ πληθυντικῶν ἢ καὶ περιληπτικῶν ὀνομάτων προσώπων σημαίνει μετὰξὺ ἢ ἐνώπιον. — Ὀχληρόν ἐστιν ἐν νῆοις ἀνὴρ γέρον. — Ἐν πασιν ἢ ἐν τῷ πλήθει λέγειν.

β. Χρόνον. Ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ, ἐν ᾧ. Ἐν πέντε ἡμέραις.

γ. Ἐσωτερικὴν στάσιν (ἐπὶ προσώπων). Ἐν σοὶ πάντα ἐστίν· καὶ ἐπὶ πραγμάτων (= διὰ). Ἐν τῷ δικαίῳ ἐλπίδες σωτηρίας. Ἐν ἑαυτῷ εἶναι.

δ. Μέσον καὶ ὄργανον. Δηλοῦν, (δῆλον) εἶναι ἐν τινι οἶον, ὅτι οἱ θεοὶ σε ἰλεώ τε καὶ εὐμενεῖς πέμπουσι καὶ ἐν ἰσραὴς δὴλόν ἐστι καὶ ἐν οὐρανοῖς σημεῖοις.

ΣΗΜ. Μετὰ τινων κινήσεων σημαντικῶν ῥημάτων τίθεται ἐν ἀντὶ εἰς· οἶον, τιθέναι, κατατιθέναι, ἀνατιθέναι. Ἐν χερσὶ τιθέναι.

ε. Φράσεις. Ἡ ἐν Μαρθῶνι μάχη (§ 299)· ἐν τοῖς πρώτοις, (μάλις) πρῶτος (= ἐν τοῖς γιγνομένοις), ἐν καιρῷ, ἐν προσθήκῃς μέρει (= ὡς προσθήκη), ἐν παρασκευῇ εἶναι, ἐν αἰτίᾳ (ὀργῇ) ἔχειν (ποιεῖσθαι) τινά.

ς. Ἐν συνθέσει τὸ ἐντός· ἔγγειος, ἐνοικεῖν.

§ 312. β. Σὺν καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἀτθίδι ἔσθ' σημαίνει Ὀμοῦ (πρὸς μετὰ). Τῆς γῆς σὺν ἀνδράσι κάλλιον ἢ κενῆς κρατεῖν. Ὁ στρατηγὸς σὺν τοῖς στρατιώταις σὺν θεῷ (τῇ βοηθείᾳ τοῦ θεοῦ), σὺν τάχει, σὺν βίᾳ ποιεῖν τι. — Ἐν δὲ τῇ συνθέσει σημαίνει Ὀμοῦ καὶ Ἐμφασιν· συνιέναι, συνορᾶν.

ΣΗΜ. Ἐκ τῶν ἐπιρρήμάτων ἔχουσι προθέσεις σημασίου τὰ ἄμα, ὁμοῦ, ἐξ ἧς ἐφεξῆς (§ 302, γ').

Γ'. Προθέσεις μετὰ μόνης αἰτιατικῆς.

§ 313. α. Ἀρὰ σημαίνει τὴν ἐν τοῖς ἄνω φορὰν (πρὸς κατὰ)· καὶ δὴ· (ἐκτασιν)·

α. Χῶρον. Ἀρὰ πᾶσαν γῆν καὶ θάλασσαν εἰρήνη ἐσται (ἐκτασιν)·

β. Χρόνον. Ἀρὰ πᾶσαν ἡμέραν· ἀρὰ νόκτα.

γ. Διανομήν. Ἀρὰ πέντε παρασάγγας τῆς ἡμέρας· ἀρὰ δικόσια σταδία.

δ'. *Μεταφορικῶς*. Ἐν ταῖς φράσεσιν. Ἀνὰ στόμα ἔχειν θεοῦς, ἀνὰ κράτος ἐλαύνειν = μ' ὄλα του τὰ δυνατά, ἀνὰ λόγον (=κατ' ἀναλογίαν).

ε'. Ἐν συνθέσει. 1. Τὸ ἐπάνω, ὀπίσω, πάλιν ἀνέχω, ἀναχωρῶ, ἀναμάχομαι. 2. Τὴν ἐκ τῶν παραλίων εἰς τὰ μεσόγεια ἢ εἰς τὸ πέλαγος διεύθυνσιν (πρὸς. κατὰ). Ἀναβαίνω ἐκ Πειραιῶς εἰς Ἀθήνας Ἀνάγομαι, ἀπαίρω.

344. β'. *Εἰς* ἢ *ἐς* σημαίνει κυρίως καὶ μεταφορικῶς τὸν σκοπὸν, πρὸς ὃν φέρεται ἡ πρᾶξις (ἀντίθ. ταύτῃ ἢ Ἐκ μετὰ γεν.) καὶ δὴ

α. *Χῶρον*. Ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν. — Ὀρκους γυναικὶς εἰς ὕδωρ γράφω. — Λέγειν εἰς τὸ δικαστήριον.

ΣΗΜ. Ἀντὶ τῆς Πρὸς τίθεται ἡ *Εἰς* μετ' ὀνομάτων τόπων καὶ ἐθνῶν καὶ προσώπων (ὅσάκις ταῦτα ἔχουσι τοπικὴν ἔννοιαν, οἷον δικασταί = δικαστήριον). Πάρις ἤγαγ' Ἑλλάδ' εἰς Ἴλιον — Βαδίζουσιν εἰς ἀλλήλους, — καὶ μετὰ τῶν ἀφηγηματικῶν. Λέγειν εἰς τὸ δικαστήριον (πρὸς τοὺς δικαστάς).

β. *Χρόνον*. Ἦκετε εἰς τὴν τριακοστὴν ἡμέραν, εἰς ὕστεραίαν, εἰς ἐσπέραν, ἔτος εἰς ἔτος.

γ'. *Μέτρον* καὶ *ἀριθμὸν*. Εἰς δύναμιν (=κατὰ δύναμιν). — Ζηλωτός, ὅστις εὐτύχησεν εἰς τέκνα. Εἰς δύο (=ἀνὰ δύο), ξυνεδοήθησαν, εἰς εἴκοσι (=περίπου εἴκοσι).

δ'. *Σκοπὸν* νοητικῶς. Χρήσιμον εἰς τὸν πολέμον. — Εἰς τὸδε ἔχομεν.

ε. *Φράσεις*. Εἰς καιρὸν (ἤλθε), εἰς καλὸν, εἰς δέον, εἰς ὑπερβολὴν (φοβοῦμαι), εἰς τέλος (τέλος πάντων).

ς'. Ἐν συνθέσει κληθεῖν εἰς τὰ ἐντός· Εἰσιέναι.

345. Ὡς συντάσσεται καθὼς ἡ *Εἰς*, ἀλλὰ μόνον ἐπὶ προσώπων. Αἰετὸν ὅποιον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὁμοῖον.

Δ'. Προθέσεις μετὰ γενικῆς, καὶ αἰτιατικῆς.

§ 346. α. Ἀμφί. (συγγ. τῷ ἄμφω). Κυρία σημασία πέριξ (ἰδὲ περὶ)

α. Μετὰ γενικῆς. Σπανίως εὐρεται ἀντὶ τῆς *Περὶ* καὶ δὴ μόνον Ξενφ. Κύρ. παῖδ. Γ', α, 8, Ὅπως τῆς δίκης ἀκούσης παρὼν τῆς ἀμφί πατρός· καὶ Ἀναβ. δ', ε, 43. Ἀμφί ὧν εἶχον διαφερόμενοι. Σημειῶσαι καὶ τὰ, Ἀμφί τῆς πόλεως οἰκεῖν, μάχεσθαι ἀμφί τινος.

β'. Μετ' αἰτιατικῆς.

1. Χρόνον. Κλέαρχος ἦν ὅτε ἐτελεύτα ἀμφί τὰ περὶ τῶν ἑτη. Ἦδη ἦν ἀμφὶ πληθούσαν ἀγοράν.

2. *Χῶρον*. Ἀμφί τὰ ὄρια.

3. Ἐκασχόλησιν. Ἀμφί δειπνόν ποιεῖν· οἱ πολεμιοὶ εἶχον ἀμφί τὰ αὐτῶν (=κατεγίνοντο περὶ κτλ.

γ'. Φράσεις. Οἱ ἀμφί τινα.

δ'. Ἐν συνθέσει. Ἀμφοτέρωθεν, ἀμφίστομος (οἶον ἄρυγμα, θυρίδες).

§ 317. Διά. (συγγ. τοῖς δύο, δις). Σημαίνει τὸ μεταξὺ καὶ διὰ μέσου.

α'. Μετὰ γενικῆς.

1. Χῶρον. Διὰ τῆς ἀγορᾶς διὰ πολεμίας χώρας πορεύεται. — Ἐξήλαυνε τὸν στρατὸν διὰ τῆς Θράκης ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. — Ἐπορεύθησαν διὰ Χαλδύων (δηλ. διὰ τῆς χώρας τῶν Χαλδύων). — Ἡ ἀρετὴ βαίνει διὰ μόχθων (μεταφορικῶς).

2. Χῶρον καὶ χρόνον (τὸ μεταξὺ διάστημα ἢ μετὰ παρέλευσιν χρόνου). Διὰ δέκα ἐπάλξεων πύργοι ἦσαν. — Μεσσηνὴν διὰ τριακοσίων μέλλουσι κατοικίζειν.

ΣΗΜ. Οὕτω καί, δι' ἔτους, διὰ πολλοῦ, (μακροῦ ὀλίγου χρόνου) διὰ παντὸς τοῦ χρόνου τοιοῦτα οὐκ ἐγένετο.

3. Ὅργανον ἐμφυχον ἢ ἀψυχον. Ἐλεγε δι' ἐρμηνέως. — Ἀπάτης μεσότη ἢ διὰ τῶν ὁμμάτων σκέψις. — Δι' ἑαυτοῦ ταῦτα ἐκτησάμην.

4. Τρόπον. Διὰ σπουδῆς, διὰ τάχους.

5. Φράσεις ἐκ τῆς τοπικῆς σημασίας προσερχόμεναι· διὰ μάχης ἵέναι, ἐρχεσθαι (τινι § 302, α'), δι' ἔχθρας γίγνεσθαι (τινι), διὰ κινδύνων ἔχειν τὸ πλεόν, διὰ μέθης ἐστὶν ἡ συνουσία, διὰ χειρῶν, διὰ σιδήματος ἔχειν, δι' οὐδενὸς ποιεῖσθαι.

6'. Μετ' αἰτιακῆς.

1. Αἰτίαν (προσερχομένην ἐκ τῆς 2, σημασίας). — Διὰ τοὺς εὖ μαγομένους (τῇ συνεργείᾳ) αἱ μάχαι κρίνονται. — Διὰ τὴν νόσον (=τῆς νόσου ἕνεκα) χρώμεθα τῷ ἱατρῷ.

2. Φράσεις. Δικαιοσύνη αὐτὴ δι' ἑαυτήν (=αὐτὴ καθ' ἑαυτήν) τὸν ἔχοντα δύνῃσιν, διὰ νύκτα (διαρκούσης, τῆς νυκτός).

3. Ἐν συνθέσει· σημαίνει τὸ διὰ μέσου διέρχεσθαι, διάγειν, διαβαίνειν. — Χρονικὴν τελείωσιν· διαμένειν, διατελεῖν. — Χωρισμὸν καὶ διαομήν· διέχειν, δίστασθαι, διαδιδόναι, διαίρειν.

§ 318. Κατά. Κυρίως κάτω.

α'. Μετὰ γενικῆς.

1. Χῶρον (ἐκ τῶν ἄνω, ἀντίθ. ἀνά). Κατὰ τῆς κλιμακῆς καταβαίνει. — Κατὰ τῆς γῆς καταδύομαι ὑπὸ τῆς αἰσχύνης.

2. Ἐκτασιν ἀπλῶς, μάλιστα μετὰ τῶν κατηγορίας σημαντικῶν ῥημάτων. Ὁ μαντεύομαι κατ' Ἰσοκράτους λέγειν ἐθέλω.

3. Φράσεις. Ἐκ πλαγίου οἱ ψιλοὶ καθέστασαν καὶ κατὰ ῥώτου (ἐκ τῶν ὀπισθεν, μάλιστα περὶ στρατιωτῶν λεγόμενον) — Ὀμόσαντες καθ' ἑρῶν (= ἐν θυσίᾳ).

6'. Μετ' αἰτιατικῆς σημαίνει ἔκτασιν· ἀναφορὰν καὶ διεύθυνσιν ἐπὶ τι καὶ δὴ·

4. Χῶρον. Οἱ Ἕλληνες ἐνίκων Πέρσας κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν — Ἡ ἐλλάβεια σκότον ἔχει καθ' Ἑλλάδα. — Οἱ Ἕλληνες ἐνίκων τὸ καθ' ἑαυτούς.

2. Χρόνον. Κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον· κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον· κατὰ τὸν πρότερον πόλεμον.

3. Ἀναλογίαν καὶ συμφωρίαν ἐν συγκρίσεσιν. Κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον, κατὰ λόγον, κατὰ νόμον, κατὰ δόξαν, κατὰ φύσιν, κατὰ κράτος, κατὰ μικρὸν, κατ' ἀνθρώπων, κατὰ τὴν παραγγελίαν.

4. Σκοπὸν. Κατὰ θέαν ἦκειν.

5. Διανομήν (προβ. ἀνά). Κατὰ ἔθνη, καθ' ἓνα, καθ' ἐξήκοντα ἔτη, τὸ (τὰ) κατ' ἐμέ. Καθ' ἡμᾶς αὐτούς· καὶ τὸ Κατὰ μόνας (δηλ. μοίρας). Κατὰ κόμης.

6. Ἐν συνθέσει. Διεύθυνσιν ἐκ τῶν ἄνω εἰς τὰ κάτω, οἷον· καταβάλλειν, καταπίπτειν, καταβαίνειν.

ΣΗΜ. 1. Ἰδίως ἐκ τῶν μεσογειῶν ἢ ἐκ τοῦ πελάγους εἰς τὰ παράλια (προβ. Ἀνά.) κατ' ἀγέσθαι, καταΐρειν, καταστίνιν. 2. Περί τῶν εἰς πατρίδα ἐπανιδότων ἐξορίστων· οἷον· κατ' ἀγειν, κατέναι, κατέρχεσθαι, κάθοδον. 3. Ἀποτελέσιν πράξεως· οἷον· καταπιμπράναι, καταναλίσκειν, καταπράτειν. Κατὰ δὲ τῶν ἐν § 289, σημ. ῥημάτων τὸ ἐναντίον· κατακρίνειν.

§ 319. Ὑπέρ. κυρίως τὸ Ἀνωθεν.

α. Μετὰ γενικῆς.

1. Χῶρον. Ὁ Θεὸς ἔθηκε τὸν Ἥλιον ὑπὲρ γῆς.

2. Προστασίαν καὶ τὸ οὐ ἕνεκα (προβ. πρό). Οὐκ ἀθυμεῖν δεῖ τοὺς ὑπὲρ τῶν δικαίων κινδυνεύειν μέλλοντας. — Ὁ τῇ πατρίδι γεγενῆσθαι νομίζων ὑπὲρ τοῦ μὴ ἰδεῖν τούτην δουλεύουσαν ἀποθνήσκειν ἐβλήσει.

6'. Μετ' αἰτιατικῆς. Ὑπέρβασιν μέτρου καὶ ἀριθμοῦ. Μανία ἴσως ἐστίν, ὑπὲρ δόξαν τι ποιεῖν — Ὑπὲρ ἀνθρώπων, ὑπὲρ τεσσαράκοντα ἔτη, ὑπὲρ τὴν ἡλικίαν.

γ'. Ἐν συνθέσει τὸ Ὑπεράνω. Καθ' ὕψος ὑπερέχειν, ὑπερβαίνειν· καὶ κατὰ τοῦτο ὑπερβολὴν καὶ ὑπεροχὴν· ὑπερμισεῖν, ὑπέρσοτος· καὶ περιφρόνησιν ὑπερογᾶν.

§ 320. Μετά. (συγγ. τῷ μέσα).

1. Μετὰ γενικῆς τὸ Ὁμοῦ. (πρβ. σύν) Αἰακός, ἕως ἦν μετ' ἀνθρώπων, μετὰ καλλιότητος ὧν δόξης διετέλεσεν.

6'. Μετ' αἰτιατικῆς τὸ ὕστερον ἐν χρόνῳ καὶ τάξει. Μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον μετὰ μουσικῇ· γυμναστικῇ τρεπτεύοι οἱ νέοι.

γ'. Φράσεις. Μετὰ χεῖρας ἔχειν, μεθ' ἡμέραν (= ἐν ἡμέρᾳ, ὅλον νύκτωρ τε καὶ μεθ' ἡμέραν).

δ'. Ἐν συνθέσει. Μεδεῖον, κοινωρίαν καὶ μεταβολήν· μετέχειν μεθιστάναι, μετανοεῖν (πρβ. Μετά).

Ε'. Προθέσεις μετὰ γενικῆς, δοτικῆς καὶ αἰτιατικῆς.

§ 321. ΠΕΡΙ. ΠΕΡΙ (πρβ. ἀμφί).

α. Μετὰ γενικῆς.

1. Ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μεταφορικῶς μετὰ ῥημάτων διανοήσεως ἀφηγήσεως καὶ πράξεως. Βουλευόνται περὶ πολέμου· μάχεσθαι, ἀποθανεῖν, φοβεῖσθαι περὶ πατρίδος· λέγειν περὶ τινος.

2. Φράσεις περὶ πολλοῦ, πλείονος, πλείστου, ὀλίγου, πατρός, οὐδενός ποιεῖσθαι ἢ ἡγεῖσθαι τι.

β'. Μετὰ δοτικῆς.

1. Χῶρον. Περὶ ταῖς κεφαλαῖς εἶχον τιάρας — Περὶ τῇ χειρὶ χρυσοῦν δακτύλιον ἔφερον.

2. Αἰτίαν (μετὰ τῶν φόβου σημαντικῶν ῥημάτων). Ἐδιδεσαν περὶ τῷ χωρίῳ.

γ'. Μετὰ αἰτιατικῆς.

1. Χῶρον. Ὦκουν Φοίνικες περὶ πᾶσαν τὴν Σικελίαν.

2. Χρόνον. Ἢδη ἦν περὶ πλήθουσάν ἀγοράν.

3. Ἐπασχόλησιν. Περὶ τῇ φιλοσοφίᾳ σπουδάζειν. Τοὺς γιγνομένους ἀγαθοὺς περὶ τὴν πόλιν τιμᾶτε· καὶ τοὺς κακοὺς ἀτιμάζετε καὶ μετὰ γεν. (σπανίως). Περὶ δόξης χρηστῆς μᾶλλον σπουδάζετε ἢ περὶ χρημάτων.

322. Ἐπὶ, κυρίως ἐπάνω.

α. Μετὰ γενικῆς.

1. Χῶρον. Ἐπάνω καὶ πλησίον, καί, ἐν κινήσει σκοπός. Κύρος προϋφάνετο ἐφ' ἄρματος. — Τὰ ἐπὶ Θράκης χωρία. — Ἐπὶ Σάμου πλεῖν.

2. Χρόνον. Ἐπὶ τοῦ Δεκελειακοῦ πολέμου τὸ ναυτικὸν τῶν Ἀθηναίων ἀπώλετο.

3. Ἀπλῶς ἀντικείμενον, εἰς ὃ ἀναφέρεται ἡ πράξις. Ἀ ἐπὶ τῶν αἰ-

λων ὁράτε, ταῦτ' ἐφ' ὑμῶν αὐτῶν ἀγνοεῖτε. Οὕτω καὶ τὰ ἐφ' αὐτοῦ (= καθ' αὐτόν) ἐπὶ τεττάρων (καὶ ἐπὶ τέσσαρας).

β'. Μετὰ δοτικῆς.

1. Χῶρον. ὡς καὶ μετὰ γεν. Ἐπὶ νῆι καὶ ἐπὶ νῆος ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς φορεῖν.

2. Χρόνου καὶ τόπου ἀκολουθίαν. Ἐπὶ τούτοις.

3. Ἑσωτερικὴν ἀναφοράν. Ἐπὶ τοῖς πράγμασιν εἶναι. — Ἐπὶ τοῖς πολεμίοις (εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν ἐχθρῶν) ἐπὶ παιδείᾳ τοῦτο ἔμαθες ἐπὶ τόκοις δανείζειν. (πρβ. § 304, γ'. σημ.)

γ'. Μετ' αἰτιατικῆς. Κίνησιν ἐπὶ τι καὶ ἔκτασιν. Ἀναβάντες ἐπὶ τοὺς ἵππους ἤγουντο. — Τὴν γῆν ἐμίσθωσαν ἐπὶ δέκα ἔτη. Στρατεύεσθαι ἐπὶ τοὺς πολεμίους Ἐπὶ πλέον (μεῖζον).

δ'. Ἐν συνθέσει. 1. Ἐπάνω ἐποικοδομεῖν, ἐπιτιθέναι. 2. Ἐναντίον ἐπέρχεσθαι, ἐπιστρατεύειν. 3. Ὅπισθεν ἐπιστάτης (ὁ ὅπισθεν ἰστάμενος) ὅθιν ὁ ἔπειτα ἐφορῶν), ἐπίγονος. 4. Προσθήκην ἐπίκτητος, ἐπιμετρεῖν.

§ 323. Παρά. Κυρίως τὸ πλησίον.

α'. Μετὰ γενικῆς. Τὸ ἐκ μέρους τινός, μάλιστα μετὰ τῶν κινήσεως καὶ σωματικῆς ἢ νοητικῆς καταλήψεως σημαντικῶν ῥημάτων. Παρ' ἀνδρός πρὸς ἄνδρα ἐβάδιζεν. — Οἱ ἄξιοι παρ' ὑμῶν τὰ δίκαια ἔξουσιν. — Παρὰ τῶν εἰδότην ἀκηκόατε.

ΣΗΜ. Οὕτω τίθεται μετ' οὐσιαστικῶν ἢ ἐπὶθέτων, φιλικὴν ἢ ἐχθρικὴν διάθεσιν σημαίνοντων (συνωνύμως κατὰ τι μὲ τὴν ἀπλὴν γενικὴν). — Αἱ παρὰ τῶν ἀνθρώπων καὶ θεῶν τιμωρίαι. — Λόγον παρ' ἐχθροῦ μηδέποθ' ἡγήση φίλον.

β'. Μετὰ δοτικῆς. τὸ πλησίον, εἴτα κτήσιν καὶ κρίσιν. Ἐν τῇ συνήθει γλώσσῃ μόνον ἐπὶ προσώπων. Παρ' ὑμῖν ἐτράφησαν. Τὸ βασιλικὸν χρυσίον παρὰ τούτοις, οἱ δὲ κίνδυνον παρ' ἡμῖν. Παρὰ τοῖς εὖ φρονοῦσι κρείττον ἐστὶν ἢ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἅπανσι εὐδοκίμεῖν.

γ'. Μετ' αἰτιατικῆς.

1. Χῶρον. Ἐπὶ μὲν προσώπων κίνησιν λεγομένην ἢ προνοουμένην. Ἔρχει παρὰ Πρωταγόραν, στήναι παρὰ τινα (= ἔλθειν καὶ στήναι) εἶναι (μένειν, καθῆσθαι) παρὰ τινα. Ἐπὶ δὲ πραγμάτων παράτασιν ἢ καὶ ἀπλῶς τὸ πλησίον ἐν κινήσει καὶ στάσει. Παρὰ τὴν θάλασσαν ἐπορεύετο. — Ἦσαν κῶμαι παρὰ τὸν ποταμόν. — Παρὰ τὴν πόλιν ἐστὶ πυραμῖς.

2. Χρόνον (ὡσαύτως παράτασιν). Τὸν δόλιον ἄνδρα φεύγε παρ' ὁλοῦ τὸν βίον. Τὸ δὲ Παρ' ἡμέραν σημαίνει Ἐναλλάξ.

3. Σύγκρισιν καὶ διαφοράν. Δεῖ τὰς πράξεις παρ' ἀλλήλας τιθέναι. — Παρὰ τρεῖς ψήφους μετέσχε τῆς πόλεως οὕτω καὶ τὰ περὶ

μικρόν, παρ' ὀλίγον, παρὰ τοσοῦτον. Οὐ παρ' ἕνα τὰν Σπάρταν' ἐξ οὗ καὶ ἡ φράσις· παρ' οὐδὲν ποιεῖσθαι τι.

4. *Αἰτίαι*. Παρὰ τὴν ἡμετέραν ἀμέλειαν Φίλιππος ἐπηύξηται.

5. *Ἐναντιότητά ἢ ἐξαίρεσις*. Παρὰ φύσιν, παρὰ γνώμην, παρ' ἐλπίδα, παρὰ τοὺς νόμους· οὐκ ἔστι παρὰ ταῦτα ἄλλα.

δ'. *Ἐν συνθέσει· πλησίον* (ἐν στάσει καὶ κινήσει.) Παρεῖναι, παρακαθῆσθαι, παραπλεῖν, παρέρχεσθαι, παρακαλεῖν· μεταφορικῶς· παράβασις καὶ διαστροφὴ· παραβαίνειν (νόμον), παρασπονδεῖν, παραπρεσβεύειν, παρακούειν, παρορᾶν.

§ 324. *Πρός*. (συγγενὴς τῇ πρό.) Κυρία σημασία· πλησίον ἢ ἐκ μέρους· (πρὸ. παρά).

α. Μετὰ γενικῆς. 1. Τὸ ἀπὸ μέρους· τοπικῶς ἢ ἄλλως. Ὡς περ Χαλκὶς τῷ τόπῳ τῆς Εὐβοίας πρὸς τῆς Βοιωτίας κεῖται, οὕτω Χερσονήσου κεῖται πρὸς τῆς Θράκης ἢ Καρδιανῶν πόλεις.— Ἀλκιβιάδης πρὸς πατρός μὲν ἦν Ἀλκμειωνιδῶν, πρὸς δὲ μητρός Ἰππονίκου.— Καλλίας δοκεῖ πρὸς Πρωταγόρου εἶναι. 2. Μετὰ παθητ. ῥημάτων (σπανίως)· φιλεῖσθαι πρὸς τινας. (§ 256, σημ. γ'). 3. *Πρέπον*. Χρηστοῦ πρὸς ἀνδρὸς μηδὲν ἐννοεῖν κακόν. 4. Τὸ δὲ πρὸς Θεῶν καὶ τὰ ὅμοια σημαίνουσιν, *ἐνώπιον*, *ἐν ὁράματι*.

β'. Μετὰ δοτικῆς. Τὸ πλησίον ἢ προσθήκην. Κύρος ἦν πρὸς Βαβυλῶνι—πρὸς τούτοις· πρὸς τοῖς ἄλλοις.

γ'. Μετ' αἰτιατικῆς.

1. *Χῶρον*. Διεθύνειν πρὸς πρόσωπα καὶ πράγματα. Ἐρχονται πρὸς ἡμᾶς πρέσβεις. Σικανοὶ τὰ μέσα καὶ τὰ πρὸς βορρᾶν τῆς Σικελίας οἰκοῦσιν· καὶ μετὰ τῶν ἀφηγηματικῶν ῥημάτων· λέγειν πρὸς τινα, λογίσασθαι πρὸς ὑμᾶς αὐτούς.

2. *Χρόνον*. Ἦν πρὸς ἡμέραν ἤδη.

3. *Ἀραγορὰν ἢ ἀναλογίαν* πρὸς τι. Δικάζεσθαι πρὸς τινα.— Τὰ σμικρὰ πρὸς τὰ μεγάλα σμικρὰ ἐστίν· διαφέρειν πρὸς ἀρετὴν.

δ'. *Φράσεις*. Πρὸς ἡδονήν, πρὸς χάριν, πρὸς βίαν (βιαιῶς), οὐδὲν πρὸς ἐμέ.

ε. *Ἐν συνθέσει*. Πλησιάζειν καὶ προσθήκην· προσεῖναι, προσάγειν, προστιθέναι, προσποβάλλειν.

§ 325. *Υπό*. κυρίως ὑποκάτω.

α. Μετὰ γενικῆς.

1. *Χῶρον*. Ἡ πηγὴ χαριεστάτη ὑπὸ τῆς πλατάνου ῥεῖ.— Τὰ ὑπὸ γῆς δικαιωτήρια.— καὶ ἔπειτα·

2. *Ἐξάρτησιν καὶ συνοδίαν*. Χωρεῖν ὑπ' αὐλητῶν ὑπὸ *ῥμαστίγων* τοξεύειν.

3. Τὸ *ποιητικὸν αἷτιον* μετὰ τῶν παθητικῶν ῥημάτων (§ 256, σημ.). *Τιτρώσκεσθαι*, (*αἰρεῖσθαι*) ὑπὸ τινος—(*Τείχην ἀνάλωτα ὑπὸ πολέμων*).—*Ἡ πόλις ἐξέλω ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων*.— Πολλοὶ ἀπέθανον ὑπὸ τῶν βαρβάρων. (πρβ. § 253 καὶ 256, σημ.)

ΣΗΜ. Τὸ *ποιητικὸν αἷτιον* τίθεται καὶ μετὰ τῆς *Παρά*, ἐὰν ἡ πράξις θεωρῆται ὡς ἀπλῶς προερχομένη ἐκ τοῦ ἀντικειμένου. Οἰμαί με παρὰ σοῦ πολλῆς καὶ καλῆς σοφίας πληρωθῆσθαι. Παρ' Ἡροδότῃ καὶ τοῖς ποιηταῖς διὰ τῆς Πρὸς καὶ τῆς Ἐξ μετὰ γενικῆς (256, σημ.) καὶ μετὰ τῆς Ἀπὸ μετὰ ῥημάτων τοῦ ποιεῖν, τοῦ λέγειν δηλωτικῶν, καὶ μετ' δοτ. πρβ. 304, γ'.

4. *Αἰτίαν*. Ὑπὸ γήρως ἀσθενής.

6'. Μετὰ *δοτικῆς* Ὑποκάτω (κυρίως καὶ μεταφορικῶς).— Τί ἔχεις ὑπὸ τῷ ἱματίῳ;— Ἦν ἔτι ὑπὸ νόμοις καὶ πατρί.

γ'. Μετ' *αιτιατικῆς*. Ὑποκάτω (ἐν κινήσει ἢ καὶ ἐκτάσει) Ἐπορευόμεν ὑπ' αὐτὸ τὸ τεῖχος.— Ἐν ταῖς ὑπὸ τὸ ὄρος κόμαις ηὐλίζοντο. Οὐτῶ καὶ χρονικῶς παράτασιν ὑπὸ τὴν νύκτα, ὑπὸ τὴν ἔω.

δ'. Ἐν *συνθέσει*. Ὑποκάτω καὶ Κρυφίως ὑπόγειας, ὑποχείριος, ὑποσπόνδειος ὑποχωρεῖν, ὑπάγειν.

Περὶ ἀντωνύμων.

Περὶ τῆς διαιρέσεως τούτων ἰδὲ § 109—119. (Ἀνθλ. § 11).

§ 326. Α. Τὰ *προσωπικὰ* τίθενται, ἐὰν πρόκηται νὰ ἐκφρασθῇ τὸ ἀντικείμενον μετ' ἐμφάσεως οὐκ ἐγὼ σε ἀποκτενῶ, ἀλλ' ὁ τῆς πόλεως νόμος (πρβ. § 241, α').

ΣΗΜ. Ἐλλείπουσιν ὅταν μὴ ἐκφράζεται ἐμφασιν οἷον, μετὰ τῶν ῥημάτων οἷον, ἀκούω, πονθάνομαι, οἶμαι.

§ 327. Β. Τὰ *κτητικὰ* ἀντικαθίστανται πολλάκις διὰ τοῦ ἄρθρου. Ἐκαστος τῶν δημιουργῶν τὴν τέχνην (δηλ. τὴν ἑὴν) τέχνην καλῶς ἐξεργάζετο.— Περὶ τῆς θέσεως τοῦ ἄρθρου πρὸ τῶν κτητικῶν ἀντωνύμων (ἰδὲ § 249, α').

ΣΗΜ. Ἀντὶ τοῦ κτητικοῦ ἀντωνύμου τίθεται τὸ ἀνάλογον *προσωπικὸν* καὶ δὴ ὡδὲ πως. Σοῦ ὁ υἱός ἢ ὁ υἱός σου ἢ σοῦ υἱός.—Περὶ δὲ τοῦ ἐπιθετικοῦ προσδιορισμοῦ τῶν κτητικῶν ἰδὲ § 275.

§ 328. Γ. Τὰ *αὐτοπαθῆ* ἀναφέρονται α) Εἰς τὸ ὑποκείμενον τῆς ἐν ἣ ὑπάρχουσι προτάσεως. Ὡ ἀγαθὸ μὴ ἀγνοεῖ σαυτόν. β) Εἰς τὸ ὑποκείμενον τῆς κυρίας προτάσεως. Εἰσιέναι ἐλέευσεν, εἰ μέλλοις σὸν ἑαυτῷ πλεῖν. γ) Κατ' ἔννοιαν μόνον εἰς τι τούτων, τοὺς λαμβάνοντας τῆς ὁμιλίας μισθὸν ἀνδραποδιστὰς ἑαυτῶν ἀπεκάλει (=εἶναι ἀνδραποδιστὰς ἑαυτῶν).

ΣΗΜ. α. Τὰ οὖ, αἰ, κ. τ. λ. τίθενται ὡς αὐτοπαθῆ μόνον ἐν ἀπαρεμφατικαῖς (μετ' αἰτιατικῆς) καὶ μετοχικαῖς προτάσεσιν. Συμφύλακας τῆς εὐδαιμονίας οἱ ἔθετο χρῆναι ἔχειν (Ξεν).— Λέγεται Ἄπαλλων ἐκδοῖραι Μαρσύαν ἐρίζοντά οἱ περὶ σοφίας.

ΣΗΜ. β'. Οὕτω τίθενται ἐν αὐτοπαθείᾳ καὶ τὰ ἐμαυτοῦ κ. τ. λ. Ὁ ἐμαυτοῦ (αὐτοῦ, ἐαυτοῦ) πατήρ, ὁ ἐμαυτοῦ (ὁ σεαυτοῦ, ὁ ἐαυτοῦ) Ὁ Ζεὺς ἔφυνε τὴν Ἀθηνᾶν ἐκ τῆς ἐαυτοῦ κεφαλῆς.

ΣΗΜ. γ'. Προςθῆκαι εἰς τὰ κτητικὰ τίθενται κατὰ γενικὴν (πρβ, §. 275) Σπανίως δὲ ἀντὶ ὁ ἐμὸς (σὸς) αὐτοῦ πατήρ γέγουσιν. Ὁ ἐμαυτοῦ (σεαυτοῦ) πατήρ.

ΣΗΜ. δ'. Αἱ γενικαὶ ἐνικαὶ τῶν αὐτοπαθῶν παρετίθενται μετὰ τοῦ ἀρθρου καὶ τοῦ οὐσιαστικοῦ.

ΣΗΜ. ε. Τὰ δὲ κτητικὰ ἡμέτερος ἐν τῷ πληθ. ἀριθ. εὔρηνται μετὰ τῆς πληθυντικῆς γενικῆς τοῦ Αὐτὸς ἢ ἄνευ ταύτης· τὸ δὲ Σφάτερός· ἐστὶν αἰὲ αὐτοπαθές. Νενικήκατε διὰ τὴν ὑμετέραν καὶ ἡμετέραν προθυμίαν.—Μᾶλλον πιστεύετε τοῖς ὑμετέροις αὐτῶν ὀφθαλμοῖς ἢ τοῖς λόγοις. Βοιωτοὶ μέρος τὸ σφέτερον παρέχοντο.

ΣΗΜ. ζ'. Τὸ αὐτοπαθὲς ἀνώνυμον τίθεται ἀντὶ τοῦ ἀλληλοπαθοῦς ἀλλήλων. Διελεγόμεθα ἡμῖν αὐτοῖς.

§ 329. Δ'. Τὸ ἐπαναφορικὸν αὐτός, αὐτή, αὐτὸ ἔχει τὰς ἐξῆς σημασίας.

α. Κατηγορητική· οἷον, ὁ πατήρ αὐτός, ἢ αὐτὸς ὁ πατήρ (αὐτὸς καὶ οὐχὶ ἄλλος).—Οὕτω καὶ παραλειπομένου τοῦ προσωπικοῦ ἀντωνύμου· οἷον, αὐτὸς τοῦτο ἔλεξα (= ἐγὼ αὐτός).

ΣΗΜ. Ὅμαιαι σημασίαι εἰσὶν. α. Τόνον. Ἄνευ τοῦ αἵτου τὸ ὄψον αὐτὸ ἐσθίει (Ξεν).—β'. Ἀκριβῶς. Φυλάξαντες ἔτι νύκτα καὶ αὐτὸ τὸ περὶ ὀρθρον ἐχώρουν ἐκ τῶν οἰκιῶν—γ'. Μετὰ ἀριθμητικῶν (τακτικῶν). Τρίτος αὐτὸς (μετὰ δύο ἄλλων). Κορινθίων στρατηγὸς ἦν Ξενοκλείδης.—δ'. Ἐπίσης καὶ αὐτός, καὶ ἡδὲ αὐτοῦ. Ὅστις μὴδὲν πείθεται τῷ ὁμνούντι, οὗτος καὶ αὐτὸς ῥαδίως ὁμνύει.—Ἡ γεωργία πολλὰ καὶ αὐτὴ διδάσκει.

α. Ὁ αὐτεὶς (ὁ ἴδιος). Ὁ αὐτὸς ἀνὴρ.—Ἐποίησε τὸ αὐτὸ.

ΣΗΜ. Ἐν αὐτῇ τῇ σημασίᾳ τίθεται πολλάκις δοτικὴ ἢ ὀνομαστικὴ δι' ἐπομέγου καὶ συνδεόμενον. (πρβ. § 302, β'). Τὰ αὐτὰ πάσχομεν τοῖς δούλοις. Τὰ αὐτὰ πάσχομεν καὶ οἱ δούλοι. Ἀναφέρουσι δὲ παρελθόν.

γ'. Αἱ πλάγιοι πτώσεις τοῦ Αὐτὸς τίθενται, ὅταν μὴ ὑπάρχῃ αὐτοπάθεια. Παρέσομαι τῷ πάμπῳ ἀγαθῶν ἱππέων κράτιστος ὢν ἱππεὺς συμμαχεῖν αὐτῷ.

ΣΗΜ. Ἐν αὐτῇ τῇ περιπτώσει δὲν εὐρίσκεται συχναῖς ἐν ἀρχῇ τῆς προτάσεως. Ἐδωκα αὐτῷ τὸ βιβλίον.—Οὐχ' ἐώρακας αὐτόν;—Τούναντιον. Ἐμφατικῶς. Αὐτῷ ἔδωκα τὸ βιβλίον.

§ 330. Ε. Δεικτικά. α. Οὗτος, Ὅδε φέρονται κανονικῶς εἰς ἑναρθρον οὐσιαστικόν. Ἡ δὲ θέσις αὐτῶν ἔστιν ἡ ἐξῆς. Οὗτος ὁ παῖς ἢ ὁ παῖς οὗτος.—Ἡδε ἡ γυνὴ ἢ ἡ γυνὴ ἡδε.—Ἐκεῖνο τὸ τέκνον ἢ τὸ τέκνον ἐκεῖνο (πρβ. § 254).

ΣΗΜ. α. Ἀλλὰ ἡ στενὴ αὕτη ὁδὸς (Ξεν) ἢ οἱ ἀλαζόνες λόγοι· ἐκείνοι (Πλάτ.) ἢ ἐκείνη ἡ ὑψηλοτάτη πλάτανος (Πλάτ.).

ΣΗΜ. β'. Διακριθέντων 1. Οὗτος ὁ ποταμὸς διαβατός ἐστιν. — Ἦδε ἡ ἡμέρα τοῖς Ἑλλησιν μεγάλων κακῶν ἄρξει (Θουκ). — Κίνησις αὕτη μεγίστη τοῖς Ἑλλησιν ἐγένετο. — Οὕτω καὶ τοῦτω τῷ διδασκάλῳ χρῶνται καὶ τοῦτω διδασκάλῳ χρῶνται (ἰδὲ § 251 σημ.).

β'. Οὗτος καὶ ἐκεῖνος διαφέρουσιν 1) ὅτι τὸ μὲν πρῶτον τοπικῶς εἶναι ὁ παρών· τὸ δὲ δεύτερον ὁ ἀπών (πρότερος ἢ μέλλων). 2) κατὰ τὴν θέσιν ἐν τῇ προτάσει. Οὗτός ἐστιν ὁ ἔπειτα λεχθησόμενος. Ἐκεῖνος ὁ πρότερος λεχθείς. 3) λογικῶς (διάφορον τοῦ ἐν 2). Οὗτός ἐστιν ὁ προσήκων τῷ λέγοντι (πλησιέστερον) οἶον· Δεῖ τὸ βέλτιστον εἶναι, μὴ τὸ ῥᾶστον, ἅπαντας λέγειν ἐπ' ἐκεῖνο (δλ. τὸ ῥᾶστον) μὲν γὰρ ἡ φύσις αὐτὴ βαδιεῖται, ἐπὶ τοῦτο (δλ. τὸ βέλτιστον ὡς ὑπὸ τοῦ λέγοντος συνιστάμενον) δὲ δεῖ τῷ λόγῳ προάγεσθαι διδάσκοντα τὸν ἀγαθὸν πολίτην.

ΣΗΜ. α. Οὗτος, μὴ ἀναφερόμενον εἰς ἕκείνος, σημαίνει τι γνωστὸν, προκείμενον. Ταῦτα = ὁ κόσμος καὶ τὰ ἐν αὐτῷ (Πλάτ.). Οἱ τὰς τελευτὰς ἡμῶν οὗτοι (οἱ γνωστοί) καταστήσαντες.

ΣΗΜ. β'. Ἐκεῖνος μὴ ἀναφερόμενον εἰς Οὗτος σημαίνει τι περιφανές, περιφημον, ἐξέχον, "Ἦδ' ἔστ' ἐκείνη τοῦτον ἐξεργασμένη. Οὕτω καὶ τοῦτ' ἐκεῖνο σημαίνει πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τ' ἀληθές. Τοῦτ' ἐκεῖνο κατὰ τὴν ἐταίρους, μὴ τὸ συγγενὲς μόνον.

γ'. Οὗτος καὶ ὅδε διαφέρουσιν, ὅτι τὸ μὲν πρῶτον σημαίνει συχνά· τις τις παρελθὼν, τὸ δὲ δεύτερον τι μέλλον· οἶον, Ἐλεξε ταῦτα (τοιαῦτα) (=οὗτοι ἦσαν οἱ λόγοι). — Ἐλεγε τὰδε (τοιαῦδε) (ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου) (τὰ ἐξῆς ἤρχετο λέγειν. — Οὕτω διακρίνονται, καὶ οὕτως, ὧδε. — Ἀλλ' ἐνίοτε τὰ οὗτος, ἀναφέρονται καὶ εἰς ἐπόμενα.

ΣΗΜ. α. Τὰ δεικτικὰ ἀνώνυμα ἔχουσι πολλάκις (μάλιστα παρὰ ποιηταῖς) σημασίαν τοπικῶν ἐπιρρημάτων· οἶον, ἡμεῖς οἶδε (ἡμεῖς ἐδῶ, οἱ παρόντες). Μὴ ἐκεῖνος ὅγε (ἐκεῖνος· ἐκεῖ). Οὗτος ὅπισθεν προσέρχεται (ἰδοὺ πλησιάζει ὅπισθεν).

ΣΗΜ. β'. Οὗτος ἐν ἐπιφωνήσεσιν ἔχει σημασίαν κλητικῆς. — Ὡ οὗτος (ὦ σὺ αὐτοῦ), Αἴας, δευτέρον σε προσκαλῶ. — Ὁ Ἀπολλύδωρος οὗτος οὐ περιμενεῖς; (πρβ. §).

ΣΗΜ. γ'. Καὶ οὗτος σημαίνει· καὶ δὴ, καὶ μάλιστα. — Ἀπόρων ἐστὶ καὶ τούτων πονηρῶν οἷσις ἡθέλουσι δι' ἐπιτοκίας πράττειν τι, περὶ τοῦ ὧς δεικτικοῦ Δὲ §.

§ 331. γ'. Αναφορικά. Τὸ ὅς ἀναφέρεται εἰς τι ὠρισμένον· Ὅστις ἐκφράζει καθόλου τάξιν ὅλην. — Οὗτός ἐστιν ὁ ἀνὴρ, ὃν εἶδες· ἢ οὗτός ἐστιν, ὃν εἶδες ἄνδρα. — Ἀνὴρ δίκαιός ἐστιν οὐχ ὁ μὴ ἀδικῶν, ἀλλ' ὅστις, ἀδικεῖν δυνάμενος, μὴ βούλεται.

ΣΗΜ. α. Πολύκις προτίθεται τὸ Πᾶς εἰς ἑντάσιν τῆς ἀοριστίας. Ἀνελεσθέρως πᾶς ὅστις εἰς δύοσαν βλέπει· ἀλλ' ἐν πληθ. Πάντες ὅσοι (οὐχὶ πάντες ὅτινες).

ΣΗΜ. β'. "Ὅς τις δὴ, σημαίνει "Ὅποιος εἶναι αὐτός" "Ὅς τις οὖν, ὅποιος καὶ ἂν ᾖναι.

ΣΗΜ. γ'. Τὰ οἷος, ὅσος (καὶ τὸ ἀναφ. ἐπὶρ, ὡς) ἐκφράζουσι καὶ ἀναφώνησιν οἷα ποιεῖς, ὦ ἐταῖρε! Ὡς ἡδὺς εἶ!

ΣΗΜ. δ'. Οἷός τέ εἰμι (= τοιοῦτος ὥστε) ἐπομένου δὲ ἀπαρεμφάτου σημαίνει· εἰ μὴ ἐν καταστάσει· οἷός τ' εἰμι ποιεῖν ταῦτα. = "Ἀπρόσωπον· οἷόν τε (ἐστὶ) εἶναι δυνατόν.

§ 332. Ἑρωτηματικά. Τούτων τὰ μὲν ἀπὸ συμφώνου ἀρχόμενα τὴς, πότερο, ποῖος, πόσος κτλ. (§ 132) τίθενται ἐν ὀρθαῖς ἐρωτήσεσιν καὶ ἐν πλαγίαις. — Τὰ δ' ἀπὸ φωνήεντος· ὅστις, ὁπότερος, ὁποῖος, ὁπόσος, πάντοτε ἐν πλαγαίαις ἐρωτήσεσιν.

ΣΗΜ. α'. Αἱ ὀρθαὶ ἐρωτηματικαὶ λέξεις τίθενται καὶ ἐν ἐξηρημέναις ἐρωτήσιν (πρὸς ἐρωτηματικὰς προτάσεις) (§ 337—338).

ΣΗΜ. β'. Ἀντωνυμία τῆς ἐρωτήσεως λαμβάνοντα τὸ ἄρθρον ἔχουσιν ἔμφασιν. Τὴν ποίαν κατὰστασιν πολιτείας λέγεις ὀλιγαρχίαν; Πλάτ. (= Ποία ἐστὶν ἡ κατὰστασις, ἣν λέγεις ὀλιγαρχίαν;) — Εὐδαιμονεῖς, πάσχεις δὲ θαυμαστόν. Τὸ τί; Ἀριστ. (= Τί ἐστὶ τοῦτο, ὃ πάσχεις;)

§ 333. Ἀόριστον· τίς οὐσιαστικόν. Ποῖ τις ἂν φύγοι. Ἰτω τις ἐφ' ὕδωρ, ξύλα τις σχισάτω. — Ὡς οὖν χρὴ ποιεῖν· ἀπιόντας δειπνεῖν ὅτι τις ἔχει (Ξενοφ.).

ΣΗΜ. α'. Παράγωγοι σημασιᾶ· περίπου, εἰδός τις· τοιοῦτός τις· ὅσος (ὁποῖός τις. Οὕτω καὶ μετ' ἀριθμητικῶν· ὁ δὲ τις εἶπεν· τρεῖς τινες (περίπου τρεῖς). Πᾶς (ἐκαστός) τις (ἐκαστος οἷοςδήποτε). — Πτωχός τις (εἶδος πτωχοῦ). — Ἀπλότης τις (εἶδος ἀπλότητος). — "Ἦ τις ἢ οὐδείς (μόλις εἰς τις). Τούτων τῶν περιεστηκότων ἢ τινα ἢ οὐδένα οἶδα (Ξεν.). — Τίς = ἐκαστος ἐστὶ τῶν ἀναγκαίων ἢ οὐσίαις καὶ πᾶς τις, ἐκαστος τις. Τὸ ἐνικὸν τί εὑρηται ἐν συνδέσεσιν τί ταυτά ἐστιν; Τί τὰ πράγμαθ' ὑμῖν ἐστὶ τὰν Λακεδαιμόνι.

ΣΗΜ. β'. Τί (ἐπὶρ.) Κατά τι. Ἐνδεέστεροί τι ἡμῶν ἡγούνται εἶναι.

ΣΗΜ. γ'. Κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ οὐδείς (οὐδὲν) εὑρηται πολλάκις τὸ τίς τι. Ἡὗχες τις εἶναι. — Ἐδοξέ τι εἰπεῖν. Τούναντιον· οὐδὲν λέγεις.

Θ'. Ἀντωνυμικά.

§ 334. α'. Ἐκαστος. Ἄνευ ἄρθρου. Καθ' ἐκάστην ἡμέραν (καθ' ἡμέραν, πᾶσας τὰς ἡμέρας)· τοὔτέστι καθ' ἐκάστην τὴν ἡμέραν· ἢ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκάστην (ἐν μιᾷ τινὶ ἡμέρᾳ).

β'. Ἄλλος (οὐχ οὗτος), ἄλλοι· οἱ ἄλλοι (οἱ ἐπίλοιποι). § 245.

γ'. Ἐτερος (εἷς ἐκ τῶν δύο)· ὁ ἕτερος (ὁ εἷς ἐκ τῶν δύο). οἱ ἕτεροι· ἢ ἄλλη στάσις· (ἐὰν καὶ τὰ δύο μέρη συνιστῶντο ἐκ πολλῶν).

δ'. Πολλοί (οὐκ ὀλίγοι)· οἱ πολλοί (οἱ δημοκρατικοί)· οὕτω καὶ Πλεῖστοι (ἀπόλυτον)· τὸ δ' ἔναρθρον· οἱ πλεῖστοι (ἄλλων) (§ 245).

ε'. Ὀλίγοι (ἀπόλυτον)· οἱ ὀλίγοι (οἱ ἀριστοκρατικοί), (§ 245)

ΣΗΜ. α. Ἀλλος ἄλλον (ὁ εἰς τὸν ἄλλον καὶ αὐτὸς ἐκεῖνον) οὕτως ἄλλοθεν ἄλλος, ἄλλος ἐξ ἄλλου.

ΣΗΜ. β'. Ἐκ ταύτης τῆς ιδιότητος προήλθε τὸ ἀλλήλοπαθεῖς ἀντιώ-
νυμον (§ 113). Οὐδ' ὁμολόγουν οἱ τρόποι οἱ ἀλλήλων (ὁ τοῦ ἐνὸς τρόπος εἰν
συνεφώνει τῷ τοῦ ἄλλου).

γ'. Ἐκότερος (καθεὶς ἐκ τῶν δύο) ἄμφο, ἀμφοτέροι καὶ οἱ δύο
θέσις τοῦ ἄρθρου Ἐφ' ἐκατέρας τῆς Ἡπείρου. Ἐπὶ τῶν πλευρῶν
ἐκατέρω. — Τῷ ὅτε ἀμφοτέρω ἢ ἀμφοτέρω τῷ ὅτε. — Ἀμφοῖν
τοῖν ποδοῖν ἢ τοῖν ποδοῖν ἀμφοῖν. (§ 249, δ')

ζ'. Οὐδέτερος, μηδέτερος, (οὐδεὶς, μηδεὶς ἐκ τῶν δύο διὰ τοῦ ἄν
(δυννητικοῦ προθέσεωρ οὐδενὶ ζύν νῶ.)

§ 335. Ἀριθμητικά. Ἀνθολόγιον § 12.

α. Ἐν τῇ συνδέσει τῶν ἀριθμῶν προτίθενται οἱ ἐλάσσους τῶν μει-
ζόνων (§ 335) καὶ δὴ κανονικῶς μετὰ τοῦ Καί, ἢ ἔπονται οἱ ἐλάσσους
τοῖς μείζουσιν ἄνευ τοῦ Καί.

β'. Μετὰ τοῦ 8 ἢ 9 συνδεόμεναι δεκάδες ἐκφράζονται συχνάκις διὰ
τῆς μετοχῆς τοῦ εἶναι δι' ἀφαιρέσεως καὶ δὴ κατὰ διττὸν τρόπον.

1. 28=δυοῖν δεόντοιιν τριάκοντα.

29=ἐνὸς δέοντος τριάκοντα.

39 ἄνδρες=ἄνδρες ἐνὸς δέοντος τετταράκοντα.

2. 28 ἄνδρες=δυοῖν δέοντες τριάκοντα ἄνδρες.

29 ἄνδρες=ἐνὸς δέοντες τριάκοντα ἄνδρες.

29 νῆες=νῆες μιᾶς δέουσαι τριάκοντα

ἐπίσης ἐνὸς δέοντος τριακοστὸς ἀνὴρ

ἢ ἐνὸς δέων τριακοστὸς ἀνὴρ.

3. Μύριοι=10,000. — Μυρίοι (ἀναριθμητοί).

Ἀπαρέμφατον ἄνευ ἄρθρου. (Ἀνθολόγιον § 27).

§ 336. Τὸ ἀπαρέμφατον ἄνευ ἄρθρου τίθεται πρῶτον ἂ. ὡς υπο-
κείμενον. Οὐ κακὸν (δηλ. ἐστὶ) βασιλεύειν. — Αἰεὶ ἤβᾳ τοῖς γέρονσιν
εὖ μαθεῖν. — Μόχθος μέγιστος γῆς πατρίας στέρεσθαι. β. Τὸ ἀπα-
ρέμφατον τίθεται δεύτερον ὡς συμπληρωτικὸν ὑποκείμενον κατ' αἰ-
τιατικὴν μετὰ τῶν ἐξῆς ῥημάτων. Ἐλοίμην ἂν μᾶλλον ἀδικεῖσθαι ἢ
ἀδικεῖν. — Γλώσσης πειρῶ κρατεῖν. — Ἐν γῇ ἔχω ἐκπλεῖν.

ΣΗΜ. α. Ἰδίᾳ μετὰ ῥημάτων σημαίνοντων. α.) θελήσεως ἐνέργειαν
(ἐθέλω, μέλλω, ἐπιθυμῶ, δικαιῶ, γινώσκω, (ἀποφασίζω), προθυμοῦμαι, ἐπιχειρῶ,
πειρῶμαι, ἐλπίζω καὶ ὅμοια β.) γινῶσιν, ἀφήγησιν καὶ ὁῶσιν διδάσκω,
λέγω, μανθάνω, δύναιμι, οἶδα, ἐπίσταμαι, σκοπεύω (σκοπέομαι), οἶμαι καὶ ἄλλα
ῥμοια γ. ἔθισιν· εἶθα, φιλῶ, ἐθίζω (ἐθίζομαι) καὶ ἄλλα δ. φόβον· ἀποφύ-

γῆν' ἀποτροπήν' καὶ προτροπήν' δέδοικα, (δέδια) φοβοῦμαι, αἰσχύνομαι, φεύγω κωλύω, εἴω, περιοράω, ἐπιτρέπω κτλ. οἶον, Βούλομαι ἀπιέναι. — Τὰ δὲ μέλλω γράφειν (ἐλπίζω ὑπισχυνοῦμαι γράψαι, γράψειν), συντάσσονται κυρίως ἀπαρεμφάτῳ μέλλοντος σημαίνοντα τὸ εἶναι (μελετᾶν) ποιεῖν. Ἄλλως δὲ καὶ μετ' ἀπαρεμφάτῳ ἔνεστι καὶ ἀορίστου. Ἐχει μετ' ἀπαρεμφάτου σημαίνει Δύνασθαι.

ΣΗΜ. 6'. Μετὰ τὰ ῥήματα κωλύειν, ἀπαγορεύειν, ἀρνεῖσθαι τίθεται συνήθως Μ ἢ πρὸ τοῦ ἀπαρεμφάτου (πρὸ. κατωτέρω μὴ). Κωλύω σε μὴ ποιεῖν. — Ἀπαγορεύω μὴ ἀπιέναι. — Ἀρνοῦμαι μὴ εἰδέναι.

ΣΗΜ. γ'. Περὶ τῆς συνήθους συντάξεως τῶν φόβων σημαίνοντων ῥημάτων μετὰ τοῦ μὴ πρὸ. προτάσεις ἐξηρηγμένας.

γ'. Τὸ ἀπαρέμφατον ἔχει καὶ περαιτέραν χρῆσιν, ἥτις δεικνύται ἐν ταῖς ἐξῆς περιπτώσεσιν. Ἐλπίδας ἔχω καὶ σὲ βουλήσεσθαι φίλον ἡμῖν εἶναι.

1. Τὸ ἀπαρέμφατον σημαίνει σκοπὸν (γνώμην, προορισμόν) καὶ συνέπειαν). Ξενοφῶν τὸ ἥμισυ τοῦ στρατεύματος φυλάττειν κατέλιπε τὸ στρατόπεδον (Ξεν. Ἀνθ. ε', 6'). — Οἱ Κορίνθιοι πρὸς τοὺς ἀνθρώπους ἐτράποντο φονεῖν μᾶλλον ἢ ζῶγρεῖν. (Θουκ. α'. 50.) — Μανθάνειν ἥκομεν ξένοι πρὸς ἀστών. (Σοφκλ. Οἶδ. ἐν Κολ. 5. 12).

2. Τίθεται καὶ μετὰ τῶν ῥημάτων δέομαι, λέγω, φράζω, πείθω, προτρέπω, αἰροῦμαι, καθίστημι, δίδωμι, παρέχω, αἰροῦμαι καὶ ὁμοίον. — Δέομαι σου ἀπιέναι. — Σοὶ δ' εἴπορ, παῖ, τὰς τύχας ἐκ τῶν πόων θηρῶν. — Δεῖ τοὺς ἄρχεῖν αἰρεθέντας τῶν κτημάτων τῶν ἰδίων ἀμελεῖν. — Παρέχω ἐμτυτὸν τέμνει καὶ κατεῖν. — Ὁ Κύρος στολὴν εἴλετο Μηδικὴν φέρειν.

3. Μετὰ συγκριτικὰ διὰ τοῦ ἥ (πρὸ. § 294). Τὸ νόσημα μεῖζον (δηλ. ἐστίν) ἢ φέρειν (Σοφ. Οἶδ. Τύρ. 1293). — Ἡ ἀνθρωπίνη φύσις ἀσθενεστέρα ἐστίν ἢ λαβεῖν τέχνην ὣν ἂν ᾖ ἄπειρος. (Πλάτ. Θεαίτ. 6).

δ'. Τὸ ἀπαρέμφατον ἐν ἐνεργητικῷ τύπῳ ὀρίζει ἐγγυτέρω πολλὰ ὀνόματα.

1. Ἐπίθετα σημαίνοντα προθυμίαν, ικανότητα ἢ τοῦναντίον. Ἀξίος (ἀνάξιος) μισθὸν λαβεῖν. — Θεμιστοκλῆς ἱκανώτατος (δηλ. ἦν) εἰπεῖν καὶ γνῶναι καὶ πρᾶξαι. — Ἀνὴρ καλὸς (αἰσχροὺς) ὄραν. — Ἐπιστήμων ἐστὶ λέγειν τε καὶ σιγᾶν. — Λόγος δυνατὸς κατανοῆσαι. — Ἀδύνατος σιγᾶν. — Ἦδὺ ἀκούειν. — Πόλις χαλεπὴ λαβεῖν κτλ.

2. Οὐσιαστικά. Φόβος ἀκούειν. Θαῦμα ἰδεῖσθαι.

ΣΗΜ. Ἄλλα καὶ ἐν παθητικῷ τύπῳ οἶον, Οἱ πρόγονοι ἄξιοι εἶναι εὐλογεῖσθαι. — Ἡ πόλις ἄξιό ἐστι θαυμάζεσθαι. — Κόνες ἀμορφοὶ καὶ αἰσχροὶ ὁρᾶσθαι.

ε. Τὸ ἀπαρέμφατόν ἐστιν ἀπόλυτον ἐν ταῖς φράσεσιν μετὰ τοῦ ὥς (ὥς γε ἰσχυρότερον) καὶ ἄνευ τούτου καὶ ἰσοδυναμεῖ αἰτιατικῇ (ὥς ἔπος, συνελόντι, συντόμως, ἀπλῶς) εἰπεῖν (ἀντιθ. πρὸς τὸ ἀκριβεῖ λόγῳ). — (ὥς) ἐμοὶ δοκεῖν. — Ὅσον γ' ἐμὲ εἰδέναι. — Ὀλίγου (μικροῦ, πολλοῦ) δεῖν. — Σὺν θεῷ εἰπεῖν. — Ἐκὼν εἶναι (ἐκὼν εἶναι οὐ ψεύσομαι).

ΣΗΜ. Τὰς (ἐπιβόηματικὰς) φράσεις. Τὸ νῦν εἶναι (=διὰ τῶρα). Τὸ κατὰ τοῦτον εἶναι (ὅσον ἀφορᾷ τούτου). Εὐ λέγει ὥς γε νῦν ἀκούσαι.

ς'. Τὸ ἀπαρέμφατον (ὥς ἀπόλυτος ἐπιβόηματικὸς τύπος) τίθεται ἀντὶ προστακτικῆς β'. ἐν. πρσπ. Σὺ δ' ἂν τι ἔχῃς βέλτιόν ποθεν λαβεῖν, πειραῖσθαι καὶ ἐμοὶ μεταδιδόναι. (Πλάτ. Κρατύλ. 86).

ΣΗΜ. Καὶ ἐν δεήσεσιν, ἐκφωνήσεσιν καὶ εὐχαῖς (πρβ. § 271, γ'). Ὡς Ζεῦ, ἐγγε-
νέστοι μοι Ἀθηναίους τίσασθαι. (Ηρόδ. β. 105).

ζ'. Τὰ μόρια ὥστε, ὥς καὶ πρίν, φερόμενα εἰς ἀπαρέμφατον, σπλοῦσι σκοπόν. Φιλομαθέστατος ἦν ὁ Κύρος ὥστε πάντα τόνον ἀνατελεῖν (ὑπομεῖναι) τοῦ ἐπαινέσθαι ἕνεκα. Τὸ δὲ Πρίν τίθεται ἐνταῦθα μόνον ἀπὸ θετικῶν προτάσεων. Πρίν τὴν ἀρχὴν ὁρθῶς ὑποθέσθαι (θεμελιώσασθαι) μάταιον ἡγοῦμαι περὶ τῆς τελευτῆς ὄντινόν ποιεῖσθαι λόγον.

§ 337. Τὸ ἀπαρέμφατον μετ' αἰτιατικῆς ὑποκειμένου.

α. Ἐὰν τὸ ἀπαρέμφατον ἔχῃ ἴδιον (μὴ ὑπάρχον ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὑποκείμενον) τίθεται τοῦτο κατ' αἰτιατικὴν. Οἱ ἄνθρωποι ὑπολαμβάνουσι τοὺς θεοὺς διὰ τῶν ὀρνίθων τὰ συμφέροντα σημαίνει.

ΣΗΜ. Πολλὰκις τίθεται τὸ ὑποκείμενον καθ' ἣν πτώσιν ἀπαιτεῖ τὸ ῥῆμα. Εἴπε τοῖς φύλαξι κελεύειν περιμένειν

β'. Ἐὰν δὲ τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ἢ αὐτὸ τὸ τῆς κυρίας προτάσεως δὲν ἐκφράζεται· οἶον, Λέγω ἁμαρτεῖν (ἀντὶ λέγω ἐμαυτόν ἁμαρτεῖν). Οἱ στρατιῶται οὐκ ἔφθασαν ἵνα πρῶσω—εἰ μὴ ὑπάρχει ἀντίθεσις (§ 241 καὶ 326).

ΣΗΜ. Καὶ τὰ κατηγορούμενα τίθενται ὁμοιοπτῶτως τῷ οὐσιαστικῷ. Οἱ Ἕλληνες ἡγοῦντο τὴν πατρίδα τιμιωτέραν εἶναι τῶν γονέων. — Δόξαν εἶχον Πέρσαι ἁμαρτοὶ εἶναι κατὰ θάλασσαν. — Ῥεῖαισις τοῦτου εὐρηγνται ἐὰν τὸ οὐσιαστικόν, ἐκφέρηται ἐμφαιτικῶς καὶ ἐν ἀντιθέσει. Οἱ Αἰγύπτιοι ἐνόμιζον αὐτούς πρῶτους γενέσθαι πάντων ἀνθρώπων. Φημὶ δεῖν ἐκείνους μὲν ἀπλῆσθαι, ὅτι ἡσέθησαν, ἐμὲ δὲ σώζεσθαι, ὅτι οὐδὲν ἡμάρτημα.

§ 338. Ἡ αἰτιατικὴ τοῦ ἀπαρεμφάτου (ὥς ἐν θεωρουμένῃ) τίθεται ὡς τὸ μόνον ἀπαρέμφατον.

α. Ὡς ὑποκείμενον ἢ ὀνομαστικῇ τῆς προτάσεως· καὶ δὴ μετὰ τῶν ἀπρὸς ὧν ἔοικεν, προσήκει, χρή, δεῖ, πρέπει, συμβαίνει, συμπίπτει κτλ. Οὐδέποτε ἄθυμειν τὸν κακῶς πράττοντα δεῖ.

β'. Μετὰ τῶν παθητικῶν λέγεται, ἀγγέλλεται, ὁμολογεῖται κ.τ.λ. *Λέγεται Ἀλκιβιάδην διαλεχθῆναι περὶ νόμων.*

γ'. Μετὰ τῶν φράσεων δίκαιον (ἀγαθόν, καλόν, κακόν, ἐπιεικές, ἀδύνατον) ἐστίν. *Τὸς στρατιώτας ὑπὲρ τῆς πατρίδος μαχομένους ἀποθαρεῖν καλόν ἐστίν. Ἀδύνατον πολλὰ τεχνώμενον ἄνθρωπον πάντα καλῶς ποιεῖν.*

ΣΗΜ. α'. Προτιμῶσιν ὅμως οἱ Ἕλληνες ἐν αὐτῇ τῇ περιπτώσει τὴν προσωπικὴν σύνταξιν οἷον. Ἀντὶ Δίκαιον ἐστὶ με ἀπολωλέναι λέγουσι Δίκαιός εἰμι ἀπολωλέναι. — Δυνατὴ αὕτη ἡ πολιτεία γενέσθαι. (Πλάτ. πολιτ. ε. σελ. 464). — Ἰδίᾳ δὲ μετὰ τῶν παθητικῶν. Ὁ Ἀσσύριος εἰς τὴν χώραν ἐμβάλλειν ἠγγέλλετο, καὶ τὸ Δοκεῖν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πληθ. Εὖ λέγειν μοι δοκεῖτε. — Οἱ νόμοι μοι δοκοῦσι ταῦτα δύο μάλιστα διδάσκειν, ἄρχειν τε καὶ ἄρχεσθ. (Ξεν. Κ. π. Α. ς. 20).

ΣΗΜ. β'. Ἰδιότητες τοῦ ἀνθρώπου ἀπαρεμφάτου. 1) Μετὰ τῶν ἀφηγηματικῶν καὶ αἰσθητικῶν ἀπαρέμφατον μετ' αἰτιατικῆς, μετοχῇ ἢ πρότασις διὰ τοῦ ὅτι (ὡς) γενήσεται λόγος κατωτέρω. (§ 358) καὶ Ἀπόλυτον τίθεται τὸ μετ' αἰτιατικῆς ἀπαρέμφατον ἐν θαυμαστικαῖς ἐπιφωνήσεσιν καὶ αὐχεῖς. Σὲ ταῦτα δρᾶσαι! — Ἐμὲ παθεῖν τοῦτα!

ΣΗΜ. γ'. Πλὴν τῆς ὀνομαστικῆς καὶ αἰτιατικῆς, ὡς κατηγορημάτων, δέχεται τὸ ἀπαρέμφατον γενικὴν καὶ δοτικὴν οἷον, Οὐκ ἀφθονία τῶν προθυμυμένων ὡς ἀρίστων εἶναι. — Δέομαί σου προθύμου εἶναι — Παντὶ προσήκει ἄρχοντι φρονίμῳ εἶναι

Β'. Ἀπαρέμφατον μετ' ἄρθρου.

§ 339, *Τὸ ἔναρθρον ἀπαρέμφστον, αὐθύπαρκτον ἔννοιον δηλοῦν, εὑρηται ὡς οὐσιαστικὸν μέρος τῆς προτάσεως διὸ καὶ κλίνεται κατὰ τὰ οὐσιαστικά διὰ τοῦ ἄρθρου.*

ὀγμ. τὸ γράφειν

γεν. τοῦ γράφειν

δοτ. τῷ γράφειν

αἰτ. τὸ γράφειν (εἰς τὸ γράφειν).

§ 340. Καὶ ὅμως σώζει τὸ ἔναρθρον ἀπαρέμφατον, οἶαν καὶ τὸ ἄναρθρον, ῥηματικὴν ιδιότητα.

α'. Δέχεται, ὡς τοῦτο, τὴν πτώσιν τοῦ ῥήματος. Τὸ ἐπιμελεῖσθαι τέχνης. — Τὸ χρῆσθαι τέχνῃ. — Τὸ ἀσκεῖν τέχνην.

β'. Δέχεται μόνον ἐπιρρήματα ἢ ἐπιρρηματικὰς ἐκφράσεις διὰ τὸ τοὺς εὐεργετήσαντας αἰεὶ καὶ παντὶ πρόπῳ ἀντευεργετεῖν.

γ'. Ὑποκείμενον καὶ κατηγορικοὶ προσδιορισμοὶ τίθενται καὶ ἐνταῦθα κατ' αἰτιατικὴν. *Τὸ ἀποθαρεῖν τινα ὑπὲρ τῆς πατρίδος καλὴ τις τύχη. — Τὸ ἀμαρτεῖν ἀνθρώπους ὄντας οὐδὲν θαυμαστόν.*

δ'. Συντάσσεται μετὰ προθέσεων ὡς καὶ τὸ οὐσιαστικόν· οἶον, *Ἀντί τοῦ μάχεσθαι πείθεσθαι ἐθέλει.* — *Τοῦ μὴ ἀποφυγεῖν ἔρεκα.* — Οἱ ἄνθρωποι πάντα μηχανῶνται ἐπὶ τὸ εὐτυχεῖν. — Τὸ πλουτεῖν ἐστὶν ἢν τῷ χρησθαι μᾶλλον ἢ ἐν τῷ κεκτῆσθαι. Πρὸς τὸ μετρίων δεῖσθαι καλῶς πεπαιδευται.

ΣΗΜ. α'. Τὰ κατηγορούμενα ἀλλάσσει τὴν πτώσιν διὰ τῆς ὑπαγωγῆς· λαμβάνοντα τὴν πτώσιν τοῦ ὑποκειμένου τῆς κυρίας προτάσεως· οἶον, ἐκ τοῦ πρότερος λέγειν ὁ διόκων ἰσχύει. — Δημοσθένης σεμνύεται τὸ γραφεῖς ἀποφυγεῖν. — Πρὸς τὸ συμφέρον ζῶσι διὰ τὸ φίλ αυτοι.

ΣΗΜ. β'. Παραδείγματα διὰ τὰς πτώσεις τοῦ ἀπαρεμφάτου·

1. Ὁνομ. Ἡδὺ τὸ θηρᾶν (= ἡ ἐνασχόλησις εἰς τὴν θήραν). — Τὸ θανάτιον ἢδὺ θηρᾶν (= ἡδὺ ἐστὶν [ἅπαξ] θηρᾶν). — Τὸ θανεῖν κακὸν μέγιστον νομίζεται. — Χαλεπὸν τὸ ποιεῖν, τὸ δὲ κελεῦσαι ῥάδιον.

2. Γενικί. Κλέαρχος μικρὸν ἐξέφυγε τοῦ μὴ πετρωθῆναι (= ὥστ. μ. π.). — Οὐδὲν κρείττον τοῦ περὶ τῆς πατρίδος θνήσκειν. — Φόβος τοῦ στρατεῦσαι.

3. Δοτ. Τῷ ζῆν ἐστὶ τι ἐναντίον, ὡς τὸ ἐργηγεῖν τῷ καθεύδειν. (Πλουτ. Φαῖδ. 16)· Τῷ ψευδεὶ λέγειν ἀπιπτεῖσθαι·

4. Αἰτιατ. Ἐγὼ οἶμαι καὶ ἐμὲ καὶ σὲ καὶ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους τὸ ἀδικεῖν τοῦ ἀδικεῖσθαι κάκιον ἡγεῖσθαι. — Ἀνθρώποις γὰρ τὸ ἀποθνήσκειν οὐδεὶς φοβεῖται.

ΣΗΜ. γ'. Ἐνίστε ἀναπληροῦται τὸ ἀπαρέμω. μάλιστα ἐν ταῖς § 337—338 μνημονευθείσαις ἐννοίαις ἐκ τοῦ προηγουμένου ἢ καὶ ἐκ τοῦ ἐπομένου. Μιλτιάδῃ τελευτήσαντι Χερσονήται θύουσιν ὡς νόμος οἰκιστῇ (δλ. θύειν).

Μετοχαί

§ 341. Αἱ μετοχαί δηλοῦσι ῥηματικὴν ἔννοιαν ἐπιθετι-κῶν. — Περὶ δὲ τῆς χρήσεως αὐτῶν σημειωτέα τὰ ἐξῆς

1. Αἱ μετοχαί τίθενται ἐν ἀμέσῳ σχέσει πρὸς οὐσιαστικά ἢ ἐκλαμβάνονται αὐταὶ ὡς οὐσιαστικά. Παῖς καλῶς πεπαιδευμένος. — Οἱ Πρέσβεις οἱ παρὰ τοῦ βασιλέως πεμφθέντες· καὶ οἱ ἀποθανόντες (= οἱ νεκροί), οἱ λέγοντες (= οἱ ῥήτορες). (Περὶ τῶν χρόνων τῆς μετοχῆς §. 269). Ὁ ἡγησάμενος οὐδεὶς ἐσται.

ΣΗΜ. α'. Αἱ μετοχαί ἔχουσι ὁμοίαν χρῆσιν τοῖς ἐπιθετοῖς πλὴν τοῦ ὅτι περιέχουσι καὶ χρονικὴν ἔννοιαν· οἶον, Πόλις εὐρείας ἔχει ἀγυῖας ἔχουσα (= εὐρυάγυια).

ΣΗΜ. β'. Αἱ μετοχαί φυλάττουσιν, ὡς καὶ τὸ ἀπαρέμω, τὴν κλίσιν τοῦ ῥήματος. Κρατοῦντες τῆς θαλάσσης. — Νικήσας τοὺς πολεμίους. — Ὁ τῇ ἱατρικῇ χρώμενος.

ΣΗΜ. γ'. Αἱ μετοχαί, ἀρχόμενος, τελευτῶν, ἔχουσι ἐπιῤῥηματικὴν σημασίαν· Ὅπερ ἀρχόμενος ἔλεγον. — Τελευτῶντες ἀπηλλάγησαν.

ΣΗΜ. δ'. Ὡς τὸ ἀπαρέμω ἔχει οὕτω καὶ ἡ μετοχή, ἀφηρημένην ἔννοιαν· (παρὰ ποιηταῖς καὶ τῷ Θουκλ.) Τὸ νοσοῦν = τὸ νοσεῖν, τὸ βουλόμενον (= ἡ βούλησις). Ἐν τῷ μελετῶν τι (ἐν τῇ παραλείψει τῆς ἀσκήσεως).

§. 342. Αἱ μετοχαὶ τίθενται καὶ ὡς κατηγορούμενα προτάσεως, ἀποδιδόμεναι εἰς τὸ οὐσιαστικὸν διὰ τοῦ «Εἶναι»

Οὕτως ἰδίᾳ αἰ, διαφέρων, προσήκων, εἰκώς, πρέπων, συμφέρον καὶ ἄλ-
λα· οἶον, τί ποτ' ἐστὶν οὗτος ὁ βίος ἐκείνου διαφέρων. (Πλατ.) — Ἐχὼν
ἦν (= ἐκεκτήμεν)

Ὡς αὐτως τίθεται ἡ μετοχή ὡς κατηγορούμενον μετὰ ῥημάτων, τὰ
ὅποια δὲν περιέχουσι καθ' ἑαυτὸν κατηγορούμενον ἔννοιαν, καὶ ἐκφρά-
ζουσι ἢ τροποποιημένην εἶναι ἢ ἔννοιαν ἐλλιπῆ· Ἀναφέρεται

α. Εἰς τὸ ὑποκείμενον. Ἐτυχον ὀπλῖται ἐν τῇ ἀγορᾷ καθέδουρτες
ὡς πεντήκοντα (Θουκ. Α, δ, 113). — Παύεσθε ἀεὶ περὶ τῶν αὐτῶν δου-
λευόμενοι

β. Εἰς τὸ ἀντικείμενον. Ὁ πόλεμος ἔπαυσε τοὺς Ἀθηναίους περὶ
τῶν αὐτῶν δουλευόμενους

§. 343. Τὰ κατηγορηματικὴν μετοχὴν δεχόμενα ῥήματα εἰσὶν

Τὰ ἐκφράζοντα κατάστασιν εἰμὶ τυγχάνω, λανθάνω, φαίνομαι,
ἔχω (οὐδ'), διατελῶς, διαγίγνομαι· δηλόω, φανερός (δηλός) εἰμι, εἰκοι-
α, διατελέω, διάγω, ἀνέχομαι, καρτερέω, κάμνω (κοπιᾶζω), ἀπαγορεύω
(ἀπελπίζω)· εὖ (καλῶς, κακῶς) ποιῶ ὡς καὶ τὰ ἀρχήν, διακοπήν καὶ
παύσιν· ἄρχομαι, φθάνω (προλαμβάνω), οἶχομαι ἐπι-διαλείπω, παύω
(μέσ· παύομαι) οἶον, Ὁ παῖς ἐλάνθανέ με πεσών (δλ. ἔπεσε μὴ εἰ-
δότος· ἐμοῦ). Πορευόμενον αὐτὸν φθάνει ἡμέρα γενομένη· Σωκράτης
σκοπῶν διηγερ. Οἶχεται χωρέων (ἀπιών, φεύγων, ἀπελαύνων). — Ἡ
ψυχὴ ἀθάνατος φαίνεται οὕσα. — Τοιαῦτά φασι τὸν Κρέοντα κηρύ-
ξαντ' ἔχειν

ΣΗΜ. Τὰ δοξαστικά συντάσσονται καὶ ἀπαρεμφάτῳ. Παντάπασιν εἰκόασιν αἱ
θεαὶ πολλὴν τῶν ἀνθρώπων ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι· τοῦτο ἐν τῷ αὐτῷ νῷ δέχεται
καὶ δοτικὴν. Ἐοικας τὴν εὐδαιμονίαν οἰομένῳ τρυφῇ καὶ πολυτελείᾳ εἶναι· τὰ
δὲ μετὰ τοῦ εἶναι ἐπίθετα πλὴν τῆς μετοχικῆς συντάξεως (Δηλός εἰ καταφρονῶν
μου) δέχονται αὐτὰ μάλιστα, καὶ τὴν διὰ τῶν ὅτι (ὡς) (πρὸ § 358)· Δηλός ἐστιν
ὅτι οὐκ οἶδεν. Καὶ τὸ Εἰμι δέχεται μετοχὴν· Ἡ τοῦτο οὐκ ἐστὶ γιγνόμενον παρ' ἡμῖν;
σημειῶσαι δὲ καὶ τὰς παραφράσεις, Δεδουλωκώς (δούς) ἔσει (μετ' ὀλίγον μέλλων)· ὡς·
καί· Ἡρακλῆς ἔχει—ἦρπασε καὶ ἔχει. Φθάνω κυρίως ἐν ταῖς φράσεσιν οὐκ ἂν φθά-
νοις λέγων (λέγε ταχέως) καὶ Οὐκ ἂν φθάνοιμι (φθάνοι) ἂν λέγων (ἀνυπερθέτως
ἐρῶ ἢ οὐ παύσομαι λέγων).

§. 344. Αἱ μετοχαὶ τίθενται καὶ εἰς συμπλήρωσιν κατηγορικῆς
ἐρωτοῦς ἀποδιδόμεναι διὰ ῥήματος εἰς τὸ ὑποκείμενον ἢ τὸ κατη-
γορούμενον. — Δέχονται δὲ τὴν τοιαύτην σύνταξιν τὰ αἰσθησὶν δη-
λοῦντα ῥήματα. Ὀρῶ τὸν πόλεμον πολλῶν κακῶν αἴτιον γενόμε-
νον. — Οἱ Ἕλληνες οὐκ ᾔδεσαν Κύρον τεθνηκότα. — Ἀκοῶ σου

λέγοιτος — Οὕτω καὶ τὰ γινώσκω, αἰσθάνομαι, μέμνημαι. — πυνθάνομαι. Τὸ δὲ Σύνοιδά μοι δέχεται κατὰ τοὺς τρεῖς τούτους τρόπους. — Σύνοιδά μοι (ἐμαυτῷ) δέχεται τὴν μετοχὴν διχῇ. Σύνοιδά μοι (ἐμαυτῷ) ἀδικήσας καὶ ἀδικήσαντι. — Περὶ δ' ἄλλου. Σύνοιδά σοι ἀδικήσαντι ἢ σε ἀδικήσαντα.

§. 345. Μετὰ ῥημάτων δεῖξιν καὶ ἀφήγησιν δηλοῦντων. Ἀπηγέλθη ὁ Φίλιππος Ὀλυνθον πολιορκῶν. — Φίλιππος πάντα ἔνεκα ἑαυτοῦ ποιῶν ἐξελήλεγκται.

§. 346. Ἡ μετοχὴ ἀναφέρεται περαιτέρω·

α. Εἰς τὸ ὑποκείμενον τῶν ψυχικῆν συναίσθησιν δηλούντων ῥημάτων. Οἱ θεοὶ χαίρουσι τιμώμενοι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. — Ταῦτα δὲ ὁρῶντες οὐ θαρρῆτε

ΣΗΜ. Οὕτω καὶ ἤδομαι, τέρπομαι, ἀγαπῶ (εἰμι εὐχαριστημένος), βαρέως φέρω, ἄχθομαι, ἀγανκτῶ, αἰσχύνομαι, μεταμέλομαι καὶ μεταμέλει μοι (Οὐδέποτε μετεμέλησέ μοι σιγήσαντι, φθελγόμενῳ δὲ πολλάκις). — Οὕτω καὶ εὐδαίμων ἔστωμαι γινώσκων ἐμαυτόν.

β. Εἰς τὸ ὑποκείμενον — ἀντικείμενον — τῶν ἐξῆς ῥημάτων. Καρτερῶ πειρῶν. — Ἀρέχου πάσχωρ. — Μὴ κάμνε μανθάνων. — Μὴ περιδόμεν τὴν πατρίδα κινδυνεύουσαρ.

γ. Εἰς τὸ ἀντικείμενον τῶν ῥημάτων καὶ φράσεων· εὖ (καλῶς) ποιέω, ἀδικέω, εὐτυχέω, νικάω, ἡττάομαι. Εὖ ἐποίησας ἀφικόμενος. Ἀδικεῖτε πολέμου ἄρχοντες καὶ σπονδὰς λούοντες. Πάντας πειρῶ νικάωρ εὖ ποιῶν — Οὐποτε ἐπαύομην ὑμᾶς οἰκτεῖρων

Περὶ τῶν διαφορῶν μετοχικῶν συντάξεων.

§. 347. Ἡ μετοχὴ δηλοῖ διαφόρους δευτέρους προσδιορισμοὺς τῆς κυρίας προτάσεως. Ἀντικαθίστησι προτάσεις ἀναφορικὰς, χρονικὰς, αἰτιολογικὰς κ. τ. λ. Καλεῖται δὲ αὕτη μετοχὴ προσθετικὴ καὶ εἶναι

α. ἀναφορικὴ (§ 359—362) (Ἀσυνήθως ἑναρθρος) Ἄνθρωπος δίκαιός ἐστιν οὐχ' ὁ μὴ ἀδικῶν, ἀλλ' ὅστις, ἀδικῶν *δυναμέτος*, μὴ βούλεται. Ἦν ἔνοχος ἀνελὼν ὅς (ἀνελεί § 253)

β. Χρονικὴ μετὰ τῶν ἐν (§ 259—270) κερ. ἰδίᾳ (§ 359—364)

β. μνημονευθεῖσιν διαφορῶν τῶν χρόνων. Οἱ Πελοποννήσιοι, χρόνον ἐμμετράτες ἐν τῇ Ἀττικῇ, ὅπου εἶχον τὰ ἐπιτήδεια, ἀνεχώρησαν διὰ Βοιωτῶν· ἀφικόμενοι δὲ εἰς Πελοπόννησον διλεῦθησαν κατὰ πόλεις ἕκαστοι. — Ἀλκιβιάδης ἐτι παῖς ὢν ἐθαυμάζετο

ΣΗΜ. Αἱ μετοχαὶ ἔχων, φέρων τίθενται ἐν περιγραφαῖς. Τὰς ναῦς ἀπέστει-

λαν ἔχοντα Ἀνταλκίδαν (μετὰ τῶν νεῶν). Πολλῇ τέχνῃ χρώμενος (μετὰ πολλῆς τέχνης).

γ'. Αἰτιολογική (§ 376—377) καὶ τελικὴ (§ 357—358). Οὐκ ἔστιν ἀδικοῦντα δύναμιν βεβαίαν κτήσασθαι (διότι ἀδικεῖς). Τὸν ἀδικοῦντα παρὰ τοὺς δικασ-ὰς ἄγειν δεῖ δίκην δόσοντα (ἵνα δῶ) — καὶ μετὰ τοῦ ὥς. Ἦλθομεν ὥς βασιλεῖ πολεμήσοντες.

δ'. Ἑρδοτική. Πολλοὶ ὄντες εὐγενεῖς εἰσι κακοὶ καίτοι εἰσὶν εὐγενεῖς) (93)

ε'. Ὑποθετικὴ (§ 368—375). Τοὺς φίλους εὐεργετοῦντες (ἐὰν εὐεργετῇτε) ἐχθροὺς δυνήσεσθε κολάζειν· καὶ ἐνάρθρως· Ὁ μὴ θαφεῖς ἄνθρωπος οὐ παίδευται. — Τοιαύτη μετοχὴ μετὰ τοῦ Μὴ δύναται πολ-
λάκις νὰ παραφρασθῇ διὰ τοῦ χωρὶς. Οὐκ ἔστιν ἄρχειν μὴ διδόντα μισθὸν

Ἡ ἀπόλυτος χρῆσις.

ς'. Ἀορίστῳ ῥήματι προστίθενται πολλάκις πλείονες μετοχαὶ κατὰ διαφόρους τρόπους· οἷον, λαβὼν συνέλεξε καὶ ἐπολέμην· ἡδύνατο εἰπεῖν· λαβὼν συλλέξας ἐπολέμει. — β', ἰδὼν ἀνθρώπων ὀφθαλμῶντι, ἀπιδόντι ἐξ ἱατρείου κάλαμον ἔχοντι, ἀπέκτειναν (ἡ μία μετοχὴ προ-
τίθεται τῆς ἄλλης) — γ'. Ἡ πόλις ἀγωνιζομένη περὶ πρωτείων καὶ τιμῆς καὶ δόξης κινδυνεύουσα πάντα τὸν αἰῶνα διατετέλεκεν.

§. 347. Ἀπόλυτος μετοχὴ ἔχει ἴδιον ὑποκείμενον, κατὰ γενικὴν ἢ αἰτιατικὴν, καὶ ἔχει σημασίας ἃς καὶ ἡ προσθετικὴ οἷον,

α'. Γενικὴ ἀπόλυτος ἀναλυομένη διὰ χρονικῶν β'.) αἰτιολογικῶν ἢ ὑποθετικῶν, συνδέσμων (πρβ. § 356). Εὐωχομένων (ὅτε ἐνωχοῦν-
το), τῶν πολεμίων ἐάλω ἡ πόλις. — Ὅλης τῆς πόλεως ἐν τοῖς πολεμικοῖς κινδύνοις ἐπιτρεπομένης (ἐπεὶ δὴ ἐπετρέπετο τῷ στρατηγῷ) μεγάλα τὰ ἀγαθὰ κατορθοῦντος αὐτοῦ καὶ τὰ κακὰ διαμαρτάνοντος (ἐὰν διαμάρτη) εἰκὸς (δλ. ἔστιν) γενέσθαι. — Οὐκ ἂν πλουσιωτέρα εἴη ἡ πόλις προσδὼν αὐτῇ πλειόνων γενομένων (εἰ γένοιτο).

ΣΗΜ. α'. Ἐνίοτε παραλείπεται τὸ ὑποκείμενον προϊόντων (χρον.), ὕψους, ἐξαγγελθέντων (πρβ. § 238, δ'). Σημειῶσαι τὰς φράσεις (ἐπὶ) Θεμιστοκλέους ἀρχοντος. — Ἐπολέμου ἀκόντος (ἀκούσης) βασιλέως (τῆς πόλεως) οὕτω καὶ Ἑκάν.

ΣΗΜ. β'. Ἡ ἀπόλυτος γενικὴ εὐρηται ἐνίοτε καὶ ἐὰν τὸ ὑποκείμενον αὐτῆς προλέγεται ἤδη ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει. Ταῦτα εἰπόντος αὐτοῦ ἔδοξε (ὁ αὐτός) τι λέγειν τῷ Ἀστυάγει.

β'. Ἡ ἀπόλυτος αἰτιατικὴ εἶναι συνήθως ἐπὶ ἀπροσώπων ῥημά-
των· οἷον, δέον, παρόν, ἐξόν, προσήκον, δοκοῦν, δόξαν, δεδογμέ-
νον· δυνατὸν (αἰσχυρόν, ἀδηλον) ὄν. Διὰ τί μένεις, ἐξόν ἀπέναι; —

Λεδογμένον δὲ αὐτοῖς εὐθὺς μὲν ἀδύνατα ἦν ἐπιχειρεῖν ἀπαρασκεύοις οὖσιν. (Θουκ. 4, 125) — Οἱ Συρακούσιοι κραυγὴ οὐκ ἐλίγη ἐχρῶντο ἀδύνατον ὃν ἐν νυκτὶ ἄλλω τῷ σημῆναι.

Μετοχικά μόρια

§. 348. Εἰς μείζονα σαφένειαν προτίθενται τῆς ἀπολύτου μετοχῆς τὰ ἐξῆς μόρια

α. *Ἄμα* (συγχρόνως). Οἱ Ἕλληνες ἐμάχοντο *ἄμα πορευόμενοι*.

β. *Μεταξύ* (συγχρόνως, ἐπίσης) Τίς ἂν εἴη τοιοῦτος ἱατρός, ὅστις τῷ νοσοῦντι *μεταξὺ ἀσθενοῦντι* μηδὲν συμβουλευοί;

γ. *Ἀπτίκα*, εὐθὺς (ἄμεσον συνέπειαν δηλοῦντα). Τῷ δεξιῷ κέρα *εὐθὺς ἀποβέβηκός τι* ἐπέκειντο.

δ. *Τότε, εἴτα, ἔπειτα*, οὕτως, ἀναφερόμενα εἰς τὸ κύριον ῥῆμα ἀναλαμβάνουσι τὴν παρελθούσαν πράξιν τῆς μετοχῆς. Καταλιπὼν φρουράν οὕτως ἐπ' οἴκου ἀνεχώρησεν.

ε. *Καίπερ* (σπανίως ὅμως *Καί*, ἐν ἀρνήσει οὐδέ, μηδὲ) σημαῖνον παραχώρησιν. Οἱ δὲ καὶ *ἀχρύνεσθαι* περ ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ ἐγάλασαν. — Συμβουλεύω σοι *καίπερ* νεώτερο; ὦρ καὶ δούλος ὦρ τίμιον (δλ. ἐστίν) πλουτῶν ἀνὴρ. — Ἐξάιρει μᾶλλον τὴν ἀντίθεσιν προστιθέμενον τὸ ὅμως τῇ κυρίᾳ προτάσει. — *Ὅμως* πρὸς γε τὰς ἄλλας τέχνας *καίπερ* οὕτω πρᾶκτοῦσης φιλοσοφίας τὸ ἀξίωμα μεγαλοπρεπέστερον καταλείπεται. — Ὑγεῖς ὑφορώμενοι τὰ πεπραγμένα καὶ *δυσχεραίνοντες* ἤγετε τὴν εἰρήνην ὅμως.

ΣΗΜ. Τὸ παραχωρητικὸν καὶ τοι εὔρηται σχεδὸν μόνον ἐν παρεμφατικαῖς προτάσεσιν παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς (οἶον καὶ Πλ, πολ. 511, δ')

ς. *Ἄτε* σπανίως (οἷα δὴ), ὡς (ὥσπερ) αἰτιολογικά· μετὰ γενικῆς ἀπολύτου· τὰ μὲν Ἄτε (οἷα δὴ) δηλοῦσιν αἰτίαν κοινῶς παραδεδεγμένην (πραγματικὴν). *Ἄτε* πυκνοῦ ὄντος τοῦ ἄλλου, οὐχ ἐώρων αἱ ἐν τὸς τοὺς ἐκτὸς οἷα δὴ ἀπιδόντων ἀπελαύνουσιν· τὰ δὲ ὡς, ὥσπερ ἐκφράζουσι αἰτίαν ὡς οὖσαν γνῶμην ἢ διάνοιαν τοῦ λέγοντος, ἢ ὡς ψευδῇ. Ὁ στρατηγὸς παρήγγειλε τοῖς στρατιώταις παρασκευάζεσθαι, ὡς μάχης ἐσομένης (δλ. νομίζων μάχην ἔσεσθαι). — Ἐρωτᾷ ὡς τάληθῃ ἐροῦντος.

ΣΗΜ. Τὰ μόρια ταῦτα (καὶ σπανιώτερον καὶ *περ*) εὔρηται καὶ μετὰ μόνου ὀνόματος. — Ἀναθαίνει λαβὼν Τισαρφένην ὡς φίλον (ψευδές)

Ἀπαρέμφατον καὶ μετοχὴ μετὰ τοῦ Ἄν.

§. 349. Τὸ *Ἀπαρέμφατον* μετὰ τοῦ Ἄν ἔχει νοῦν τοῦ δυνατοῦ καὶ ὑποτιθεμένου· διὸ καὶ δύναται νὰ ἀναλυθῇ.

α. Εἰς εὐκτικήν μετὰ τοῦ ἀν (§ 374). Μάλιστα οἶμαι ἀν σου πυθέσθαι (ὅτι πυθόμεν ἄν). Δοκεῖτέ μοι πολὺ βέλτιον ἀν περὶ τοῦ πολέμου δουλεύσασθαι (ὅτι ἀν δουλεύσαισθε), εἰ τὸν τόπον τῆς χώρας πρὸς ἣν πολεμεῖτε ἐνθυμεῖσθε. —

β'. *Εἰς ὑποθετικὴν ὀριστικὴν χρόνου παρφαγμένου μετὰ τοῦ Ἄν (§ 370—372)*. Κύρος εἰ ἐβίωσεν, ἄριστος ἀν δοκεῖ ἄρχων γενέσθαι (ὅτι ἀν ἐγένετο). — Τοὺς τοῦτα ἀγνοοῦντας Σωκράτης ἀνδραποδώδεις ἀν κεκλησθαι ἡγεῖτο = ἡγεῖτο ὅτι εἰ τινες ταῦτα ἡγνόουν, ἐκέκληντο ἀν ἀνδραποδώδεις.

β'. Ἡ μετοχὴ μετὰ τοῦ Ἄν ἀναλύεται ὡς καὶ τὸ ἀπαρέμφατον, οἷον. Ἐγὼ εἰμι τῶν ἡδέως μὲν ἀν λεχθέντων, ἡδέως δ' ἐλεγχέντων (= οἱ ἀν ἐλεγχθεῖεν καὶ ἐλεγχέσιν), — Εὐρίσκω ταύτην ἀν μόνην γενομένην (= ὅτι ἀν γένοιτο) τῶν μελλόντων κινδύνων ἀποτροπὴν. — Ἰσμεν καὶ ὑμᾶς ἀν καὶ ἄλλους, ἐν τῇ αὐτῇ δυνάμει ἡμῖν γενομένους, δρῶντας ἀν αὐτό. (= ὅτι, εἰ γένοισθε, δρῶτε ἀν.)

β'. Φίλιππος Ποτίδαιαν ἐλὼν καὶ δυνηθεὶς ἀν (= ὅτε ἐδυνήθη ἀν) αὐτὸς ἔχειν, εἰ ἐβουλήθη, Ὀλυνθίοις ἀπέδωκεν.

ΣΗΜ. Ἡ ἀκολουθία τοῦ λόγου διδάσκει πῶς ἔχομεν νὰ ἀναλύσωμεν τὰς μετὰ τοῦ Ἄν ἀπαρεμφατικές καὶ μετοχικὰς προτάσεις.

§ 350. Ῥηματικά ἐπίθετα εἰς τὸς καὶ τέος

α. Τὰ εἰς *Τὸς* σημαίνουσι τὸ δυνατόν. Ἀκουστός, ὁρατός (ὅς ὁρατός δύναται ἀκούεσθαι, ὁρᾶσθαι).

β'. Τὰ δὲ εἰς *Τέος* τὸ ἀναγκαῖον. Λυτέος, οἷον· ὅν ἀνάγκη λύεσθαι· ἔχουσι ταῦτα δὲ διττὴν χρῆσιν.

1. *Προσωπικῆς*· ὅτε τὸ ἀντικείμενον ἀναγκαστῆς πράξεως γίνεταί οὐσιαστικόν. τὸ δὲ ῥηματικὸν ἐπίθετον ἀναφέρεται εἰς αὐτό· οἷον Ἀσκητέα ἐστὶν ἡμῖν ἡ ἀρετὴ (καὶ συνήθως ἀσκητέα ἡ ἀρετὴ). — Ἡ πόλις τοῖς πολίταις ὠφελητέα.

2. *Οὐδετέραν*· ἐν ἣ ἡ ἀνάγκη τῆς πράξεως μάλιστα ἐξαίρεται. Τὸ ἀντικείμενον τῆς πράξεως εὐρηται ἐνταῦθα καθ' ἣν πτώσιν ἀπαιτεῖ τὸ ῥῆμα. — Διωκτέον τὴν ἀρετὴν. — Ἀπτεόν τοῦ πολέμου. — Βοηθητέον ἡμῖν ἐστὶ τοῖς πράγμασιν.

ΣΗΜ. α. Τὸ πρόσωπον, ὃ κατ' ἀνάγκην πράττει τι, εὐρηται ἐν ἀμφοτέραις ταῖς περιπτώσεσιν κατὰ δοτικὴν, ἀλλ' ἐν τῇ δευτέρᾳ κατὰ τὴν ἀναλογίαν τοῦ Δεῖ ἐνίοτε καὶ κατ' αἰτιατικὴν. Οὐδενὶ τρόπῳ ἐκόντας ἐδικητέον. ἢ πρὸς ἀποφυγὴν δύο δοτικῶν. Οὐ δουλεύτέον τοὺς νοῦν ἔχοντας τοῖς κακῶς φρονούσιν.

§. 351.

Περὶ ἐπιρρήματων.

α. Τὰ ἐπιρρήματα δηλοῦσι σχέσιν τοῦ χώρου, χρόνου, τρόπου καὶ εἶδους τοῦ κατηγορουμένου ἢ προσδιορισμοῦ οἷον, Ἐγγύθεν ἦλθεν χθὲς ἀπέβη· καλῶς ἀπέθανεν.

β'. Πλὴν τῶν ἐπιρρήματων τούτων καὶ τῶν συνδετικῶν μορίων (§ 384—390) ὑπάρχουσι τὰ ἀρρητικά Οὐ καὶ Μὴ μετὰ τῶν συνθέτων.

Α.) Οὐ (ἰδὲ § 30, σ', 2) ὡς καὶ τὰ σύνθετα οὔτε, οὐδέ, οὐδεὶς, οὐδαμῶς κτλ. εὐρηται πρὸ προτάσεων ἀποφατικῶν, εἴτε αὐταὶ ἐκφέρονται καθ' ὀριστικὴν, εἴτε κατ' εὐκτικήν. Φίλιππος οὐκ ἄγει (ἀν ἄγοι) εἰρήνην.

γ'. Ἐν εἰδικαῖς (§ 357—8) χρονικαῖς (§ 365—8) καὶ ἀναφορικαῖς (§ 360—6) οἷον, οἶδα, ὅτι ταῦτα οὐκ ἐγένετο. — Ἐπειδὴ ταῦτα οὐκ ἐγένετο. — Ἄ οὐκ ἔατε τοὺς παῖδας ποιεῖν ταῦτα αὐτοὶ ποιεῖτε.

β'. Μὴ εὐρηταί πρὸ προτάσεων δηλουσῶν

α.) Ἀπαγόρευσιν (§ 274, β', 2, δ', σημ.). Μὴ θορυβήσητε.

β'. Ἐν εὐχαῖς κατ' εὐκτικήν, ὀριστικὴν καὶ ὑποτακτικὴν (ἰδὲ § 274). Μὴ γένοιτο. — Ἐἴθε μὴ ὠφελε γενέσθαι.

γ'. Ἐν πάσαις ταῖς ἐξηρητημέναις, αἱ δηλοῦσιν ὑπόθεσιν (§. 268—375) ἢ σκοπὸν (τέλος) (§ 376—378) καὶ ἐν πάσαις ἄλλαις, αἱ δ' ἀπὸς δὴ ποτε ὑποδεικνύουσιν ὑπόθεσιν ἢ σκοπὸν οἷον, ταῖς ἀναφορικαῖς (§ 359—362), πλάγαις ἐρωτήσεσιν (§ 357—358), χρονικαῖς (§ 365—367). Ὅρα ὅπως μὴ σοι ἀποστήσονται. — Ἐξῆν σοι ἀπιέναι ἐκ τῆς πόλεως, εἰ μὴ ἡρεσκόν σοι οἱ νόμοι. — Ὅς μὴ ἀγαθός ἐστι (= εἴ τις μὴ ἐστιν). — Μὴ καμῶν οὐκ ἀν εὐδαιμονοῖς (= εἰ μὴ κάμοις).

ΣΗΜ. α. Ἐνίοτε εὐρηται Οὐ ἐνθα ἀποφάσκονται μονήρεις λέξεις. Πάντως οὕτως ἔχει ἐάν τε οὐ φῆτε ἐάν τε φῆτε.

ΣΗΜ. β'. Ὡσαύτως καὶ πρὸ τοῦ Ἀπαρεμφάτου ἐν ἀφηγηματικαῖς προτάσεσιν. — Ὁμολογῶ οὐ κατὰ τούτους εἶναι ῥήτωρ.

ΣΗΜ. γ'. Καὶ μονήρεις λέξεις, ἔχουσι Μὴ ἐμπεριέχουσιν ἐπίσης ὑπόθεσιν. Τὸ μὴ ἀγαθὸν (= ὃ ἀν μὴ ἀγαθὸν εἴ).

§ 352 Πλείους ἀρνήσεις ἐν τῇ αὐτῇ προτάσει.

Ἀρνήσεις, ἣ παρακολουθεῖ ἄλλη τις (ἢ πλείους) σύνθετος καὶ ὁμοειδής, δὲν αἰρεται ἀλλὰ συνεχίζεται οἷον, Οὐκ ἐποίησε τοῦτο οὐδαμῶς οὐδεὶς. — Οὐκ εἶδον οὐδένα. — Αἰρεται ὁμοῦς τὸ πρῶτον σύνθετον ἀρρητικόν, ἐὰν τὸ δεύτερον (ὁμοειδές) ἢ ἀπλοῦν. — Οὐδεὶς ἀνθρώπων ἀδικῶν δίκην οὐκ ἀποτίσει. (= ἕκαστος ἀποτίσει).

Α'. Οὐ, ἐπομένου Μὴ (συχνάκις μεθ' ὑποτακτικῆς ἢ ὀριστικῆς τοῦ

μέλλοντος) δηλοῖ ἐνίοτε ἐμφατικὴν ἄρνησιν. Ἡ σύνταξις αὕτη ἐρμηνεύεται ἐξ ἑλλείψεως ῥήματος φόβον δηλοῦντος· οἷον, οὐ μὴ γένηται (= οὐ φοβητέον μὴ γένηται τοῦτο).— Οὐδεὶς μήποτε εὐρήσει τις τὸ κατ' ἐμὲ οὐδὲν ἑλλειφθέν. (Πᾶς τις εὐρήσει τὸ κατ' ἐμὲ ἅπαντα πραχθέντα). Οὐ μήποτε ἔξαρνος γένωμαι (Οὐκ ἔστι φόβος μήποτε τοῦτο ἀρνήσομαι).

Β'. *Μή*, ἐπομένου *Οὐ*, ἔχει παντοίαν χρῆσιν·

1 Μετὰ ῥημάτων φόβου δηλωτικῶν. Δέδοικα μὴ οὐ θεμιτὸν ᾗ· καὶ παραλειπομένου τοῦ κυρίου ῥήματος. (§ 271, 6') ἐν πλαγίαις ἐρωτήσεσιν· (§ 357—8). Ὅρα μὴ οὐ τοῦτο ᾗ τὸ ἀγαθόν.

2 Μετ' ἀπαρεμφάτου ἀπὸ ἀρνητικῶν προτάσεων. Οὐδεὶς ἀρνείται τὴν ἀρετὴν μὴ οὐ καλὴν εἶναι (= Πάντες ὁμολογοῦσι τὴν ἀρετὴν καλὴν εἶναι). Μὴ παρῆς τὸ μὴ οὐ φράσαι.

§. 353. Ἀρνητικαὶ τινες φράσεις

1. Οὐδέν, μὴδέν· οὐτε, μήτε· ἐμφατικώτερα ἢ τὰ ἀπλά.

2. Οὐπω, μὴπω (ἔχι· ἀκόρη)· οὐκέτι, μνηκέτι (ἔχι· πλέον)· Οὐπω πεποίηκα καὶ οὐκέτι ποιήσω. Οὐπω καιρὸς ταῦτα ποιεῖν καὶ οὐκέτι καιρὸς ταῦτα ποιεῖν.

3. Οὐχ ὅτι· εὐρηται ἀντὶ τοῦ Οὐ λέγω ὅτι· οἷον, Οὐχ' ὅτι ὁ Κρίτων, ἐν ἡσυχίᾳ ἦν, ἀλλὰ καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ. Οὕτω καὶ οὐχ ὅπως. Ἀξιούσιν οὐχ ὅπως ἔσοι, ἀλλὰ καὶ πολλὸν πρότερος ἕκαστος εἶναι.

4. Μὴ ὅτι ἀντὶ τοῦ Μὴ εἶπω ὅτι (μὴ ὅπως)· εὐρηνται ἐν ἀρνητικαῖς προτάσεσιν, δηλοῦντα ἀποποίησιν τοῦ μὴ μνημονεῦσαι τινος· οἷον, Μὴ ὅτι θεός, ἀλλὰ καὶ ἄνθρωποι οὐ φιλοῦσι τοὺς ἀπιστοῦντας. Ἐπίσης· Οὐχ ὅπως (οὐ μόνον ἔχι). Μὴ ὅπως.

5. Μόρον οὐ, μόνον οὐχί (σχεδόν), ὅσον οὐ (χρονικόν)· οἷον, Καταγελαῖ ὑπ' ἀνδρῶν οὕς σὺ μόνον οὐ προσκυνεῖς.— Χρὴ πρὸς τὸν μέλλοντα καὶ ὅσον οὐ παρόντα πολέμιον χωρίον προσλαβεῖν.

6. Οὐ μὴν ἀλλὰ ἢ Οὐ μέντοι ἀλλὰ, (ἐντούτοις, μολαντούτο, σχεδόν). οἷον, Ὁ ἵππος μικροῦ ἐκείνου ἐξετραχίλισεν (ἔρριψεν ὑπὲρ τὸν τράχηλον)· οὐ μὴν (δλ. ἐξετραχίλισεν) ἀλλὰ ἐπέμενεν ὁ Κύρος

7. ΣΗΜ. Περὶ τῶν οὐτε, μήτε, οὐδέ, μηδέ, (πρὸ. § 386) καὶ περὶ οὐ, μή, (δῆτα, οὐδαμῶς πρὸ. § 381, 384—396).

Περὶ μορίων.

§ 354. Τὰ μόρια, ἀσχημάτιστον ὡς μέρος τοῦ λόγου (§ 32), διαιροῦνται εἰς συνδετικά (συνδέσμου) καὶ βεβαιωτικά (§ 397).

§ 355. Οἱ σύνδεσμοι διαιροῦνται εἰς παρατακτικούς καὶ ὑποτακτικούς ὡς ἐξῆς

1. συμπλεκτικοί (§ 385—6). χρονικοί
καί, τε, καί, ὅτε, ὁπότε, ἡνίκα
καί, τε, καί, ἕως, ἔστε, ἐπεί, ἐπειδή,
οὔτε, οὔτε, οὐδέ, μηδέ, πρίν.
2. Διαζευκτικοί ἢ συγκριτικοί (§ 387).
ἢ, ἢ (ἢτοι), ἢ ὥς
εἴτε—εἴτε, εἰ καὶ (εἰάν καὶ)
ἐάντε—ἐάντε, καὶ εἰ (καὶ εἰάν, καὶ ἂν)
καίπερ (§ 348 ε.)
3. ἐνδοτικοί (§ 396)
ἅμως (πρὸς § 348, ε.)
4. Ἐναντιωματικοί (§ 388).
(μὲν)—δέ, ἀλλά,
καὶ τοι, μὲν τοι, ὅμως,
5. Αἰτιολογικοί (§ 392).
γάρ, ὅτι, διότι
6. Συμπερασματικοί τελικοί (376—379).
ἄρα, οὖν, τοίνυν, τοίγαρ, τοί- ὥς, ὥστε, ἵνα
γάρτοι, τοιγαροῦν. ὁπῶς

Σύνδεσις προτάσεων.

§. 356. Δύο ἀπλᾶί προτάσεις δύνανται νὰ συνδεθῶσι τριχῶς πρὸς ἀλλήλας.

α). Ἐκ παρατάξεως ὅτε παρατίθενται ἀλλήλαις, ἰσοδύναμοι οὔσαι (προτάσεις ὁμοταγεῖς).—Τοῦτ' ἐγὼ οὐτ' εἶρηκα, οὔτε λέγοιμ' ἂν. Περὶ τῶν συνδετικῶν μορίων ἰδὲ § 385.

ΣΗΜ. Αἱ τοιαῦται ἐκφέρονται καὶ ἀσυνδέτως εἰς μείζονα ἔμφασιν εἶρηκα, ἀκηκόατε, ἔχετε, κρίνατε.

β). Ἐκ συναφῆς (προτάσεις συνημμέναι) ὅτε ἐκ δύο προτάσεων ἡ ἐτέρα (ἡγουμένη ἢ καὶ ἰδίως πρότασις), προπαρασκευάζουσα τὴν ἄλλην (ἐπομένην ἢ ἀπόδοσιν) χρήζει ἀπαραιτήτως ταύτης· οἷον, ὅς ὢν κρατεῖσθαι τὴν ψυχὴν αἰσχροὺς (πρότασις), τούτων ἐγκράτειαν ἄσκει πάντων (ἀπόδοσις).

ΣΗΜ. Ἐν τῇ ἀπόδοσις ἐλλείπει πολλάκις ἡ πρὸς ἣν ὑπάγεται τὸ ἀναφορικὸν λέξις. Ἄ μὲν ἐπίστασαι διαφύλαττε ταῖς μελέταις, ἃ δὲ μὴ μεμάθηκας, προσλάμβανε ταῖς ἐπιστήμαις.

γ). Ἐξ ὑποτάξεως (προτάσεις ὑποτελεῖς). Τούτων ἡ μὲν κυρίᾳ δύνανται νὰ ἐννοῇται καὶ ἄνευ τῆς ἄλλης, οὐχὶ δὲ καὶ τἀνάπαλιν.

Μὴ φθόνοι τοῖς εὐτυχοῦσιν, μὴ δοκῆς εἶναι κακός.

ΣΗΜ. Περὶ τῆς χρήσεως τῶν χρόνων καὶ ἐγκλίσεων καθόλου ἰδέ. § 258—271

Α'. Ἐγκλίσεις ἐν ταῖς εἰδικαῖς προτάσεσι καὶ πλαγίαις ἐρωτήσεσιν. (ἀνθολ. § 28).

§. 357. Αὐταὶ εἰσιν αἱ διὰ τῶν συνδέσμων ὅτι, ὥς ἐξηρητημένοι· αἱ δὲ πλάγιοι, τ. ἔ. ἐξηρητημένοι, ἐρωτήσεις συνδέονται διὰ τῶν μορίων εἰ, πότερον (πότερα), ἤ, εἴτε — εἴτε καὶ τῶν ἀναφορικῶν (ἢ καὶ ἐρωτηματικῶν) ἀντωνύμων καὶ τῶν ἐκ τούτων παραγομένων μορίων (§ 116—169 καὶ 332).

Ἀνάγονται δὲ εἰς τὰς ὑποτελεῖς προτάσεις (§ 356, γ').

§. 358. Αἱ εἰδικαί, ὥς καὶ αἱ πλάγιοι ἐρωτήσεις, εὐρηνται καθ' ἣν ἐγκλισιν ἤθελον τεθῆ καὶ ἀνεξάρτητοι οὔσαι (§ 271) οἷον· Λέγεται ὡς ὁὕτως ἐστὶ κοινὰ τὰ τῶν φίλων (ὁρθ. λγ. τὰ τῶν φίλων κοινὰ ἐστίν). Λέγω ὅτι τοῦτο οὐκ ἂν γένοιτο. — (λόγ. ὁρθ. Τοῦτο οὐκ ἂν γένοιτο). Ταῦτ' οἶδ' ὅτι ἂν εἰδῶτε. — Ἦκεν ἀγγέλων τις ὥς Ἑλάτεια κατεβίληπται (ὁρθ. λγ. Ἑλάτεια κατεβίληπται). Εἰπέ μοι τίνα (ἦντινα) γνώμην ἔχεις (ὁρθ. λγ. Τίνα γνώμην ἔχεις; — Ἀπορῶ ὅτι χρήσωμαι τῷ πράγματι καὶ τίνας πρῶτον μνησθῶ (ὁρθ. λγ. Τί χρήσωμαι καὶ τίνας μνησθῶ; ἔνευ τοῦ Ἄν) (§ 271 β').

ΣΗΜ. Ἡ εὐκτική εὐρηνται καὶ ἐν ταῖς ἀνωτέρω περιπτώσεσιν ἐὰν ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἱστορικοῦ χρόνου· ἀλλὰ τότε δηλοῖ σαφῶς λόγον ἀλλότριον (§ 382). Εἴ ποιν ἦν τίνα γνώμην ἔχοιμι.

ΣΗΜ. β'. Δύνανται νὰ τεθῶσιν παρὰ ἀλλήλῃς ὁριστ. ὑποτ. καὶ εὐκτ. Ἐλεγον ὅτι Κύρος μὲν τέθνηκεν, Ἀριαῖος δὲ πεφευγὼς ἐν τῷ σταθμῷ ἐῖη ὅθεν τῇ ὑποταγῇ ὤρμηντο. — Ἦροντο ὅς τις εἶη καὶ εἰ ζῇ.

Β'. Ἐγκλίσεις ἐν ἀναφορικαῖς προτάσεσιν (ἀνθολ. § 29).

§. 359. Αἱ ἀναφορικαὶ προτάσεις συνδέονται διὰ ἀναφορικῶν ἀντωνύμων (§ 115 καὶ 339) ἢ ἐπιρρήμάτων. Ἀνάγονται δὲ εἰς τὰς συνημμένας προτάσεις. (§ 356, β')

§. 360. Ἐν ταῖς ἀναφορικαῖς προτάσεσιν εὐρηνται αἱ ἐγκλίσεις ἐν ταῖς αὐταῖς σημασίαις, ὅς ἔχουσιν ἐν ἀνεξαρτήτοις (§ 271) προτάσεσιν καὶ ὑποθετικαῖς (§ 368—375). Οὐκ ἔχω ὅτι πρῶτον λάβω (§ 271, β'). Ὁρῶ σε διώκοντα ἀ μὴ τύχοις (§ 271 γ'). — Ἦμεῖς ἐστε παρ' ὧν ἀν καλίστ' αἱ τις τοῦτο υἰάθοι (§ 272, γ'). Οὐκ ἤθελον λέγειν πρὸς ὑμᾶς τοιαῦτα οἷα ἀν ὑμῖν ἤδιστ' ἦν ἀκούειν (§ 272 α. καὶ § 370—373).

ΣΗΜ. α. Περὶ τῆς ὁριστικῆς τοῦ μέλλοντος ἐν ἀναφορικαῖς προτάσεσιν εἰς δεῖξιν σκοποῦ (πρβ. § 263).

ΣΗΜ. 6'. Διάκρινον τὰς φράσεις. Οὐκ ἤδει τί λέγοι (=δὲν ἤξευρεν ὅτι ἐλεγεν) καὶ Οὐκ ἤδει τί λέγει (=δὲν ἤξευρε τί νῦν λέγει)

§. 361. Τὸ δυνητικὸν μόριον, προστιθέμενον τῷ αναφορικῷ, ἐάν ἡ αναφορική πρότασις ἐξαρτᾶται ἀπὸ χρόνου ἀρνητικοῦ, δηλοῖ τι μόνον ἐννοούμενον ἢ δυνάμενον νᾶ συμβῇ ὑπὸ ὅρους τινος. Τὸ τοιοῦτον αναφορικὸν λέγεται ὑποθετικόν καὶ ὑπάγεται μόνον πρὸς ὑποτακτικὴν. Μεταποιεῖται δὲ ἡ πρότασις αὕτη εἰς ὑποθετικὴν τοῦ γ' τύπου (§ 372). Πᾶν ὅτι ἂν μέλλῃς εἶρεῖν, πρότερον ἐπισκόπει τῇ γνώμῃ (=ἐάν τις εἶρεῖν μέλλῃς)

§. 362. Ἐν δ' ἡ τοιαύτη αναφορική πρότασις ἐξαρτᾶται ἀπὸ χρόνου ἱστορικοῦ, τότε εὔρηται περὶ τοῦ παρελθόντος εὐκτική ἀνευ τοῦ ἂν. Μεταποιεῖται δὲ εἰς τὸν δ' τύπου (§ 314) τῶν ὑποθετικῶν προτάσεων. Ἐκέλευσεν αὐτοῖς ἐπεσθαι ὅποι τις ἤγοιτο (=εἰ τις ἤγοιτό ποι)

ΣΗΜ. α.) Αἱ τοιαῦται προτάσεις μετὰ τοῦ ἂν προσλαμβάνουσι καὶ τὴν ἔννοιαν τῆς γενικεύσεως.

ΣΗΜ. 6'. Τοῦ ἀμεταβλήτου λόγου τινὸς προτίθεται ὅτι (οὐχὶ ὥς) Πρόξενος εἶπεν ὅτι αὐτὸς εἶμι δὲν ζητεῖς

§. 363. Ἰδιώματα τῶν αναφορικῶν προτάσεων.

α.) Τὸ αναφορικὸν ἀντώνυμον συμφωνεῖ πολλάκις τῷ ἐπομένῳ κατηγορουμένῳ, οὐχὶ δὲ τῇ ἡγουμένῳ οὐσιαστικῷ, πρὸς ὃ ἀναφέρεται. Φίλου, ὃ (ἀντὶ δέ) μέγιστον ἀγαθὸν ἐστὶ οὐ φροντίζετε (ὑπαγωγὴ). Ἄχραι, αἱ καλοῦνται κλειῖδες τῆς Κύπρου.

β.) Ἐάν τὸ ῥῆμα, πρὸς ὃ ὑπάγεται τὸ αναφορικὸν ἀντώνυμον, συντάσσεται αἰτιατικῇ, τότε εὔρηται πολλάκις ὁμοιοπτῶτως τῷ πρὸς ὃ ἀναφέρεται οὐσιαστικῷ. Μέννησθε τοῦ ὅρκου οὗ (ἀντὶ δὲ) ὁμωμόκατε καὶ ἀνάρθρως. Μέννησθε οὗ ὁμωμόκατε ὅρκου — Καὶ μετὰ προθέσεων. Εἰσφέρατε ἀφ' ὅσων ἕκαστος ἔχει

γ.) Ἐάν τὸ πρὸς ὃ ὑπάγεται τὸ αναφορικὸν ἀντώνυμον ἢ δεικτικόν ἀντώνυμον τότε μένει τὸ αναφορικὸν μόνον καθ' ἣν πτῶσιν ἤθελε τεθῇ τὸ δεικτικόν. Μέννησθε οὗ ὁμωμόκατε = Μέννησθε τούτου, δὲν ὁμωμόκατε. Ἀμελῶ ὧν με πράττειν (=ἀμ' τούτων νᾶμε δεῖ κτλ.)

ΣΗΜ. α. Σπανίως εὔρηται ὑπαγωγὴ ἐν ἄλλῃ πτωτικῇ ἀναφορᾷ. Ὡς ἂν τυγχάνω μάλιστα ἀγαμαί σε (=τούτων, οἷς.)

ΣΗΜ. Ἀποκλίσις ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ εὔρηται ἐν ταῖς φράσεσιν ἔστιν ὧν, οἷς, οὓς, ἄ. ἔστιν ὧν (=ἐνίοις) ἀπέσχετο. Ἔστιν οἷς (ἐνίοις) οὐχ οὕτως ἔδοξεν. Ἔστιν οὓς (ἐνίοις) ἀπέκτεινεν. — Ἔστιν ὅτου ἔνεκα κτλ. οὕτω καὶ Ἔστιν ὅπως κτλ.

§. 365 Ἰδιόρρυθμος ὑπαγωγὴ ἐστὶν ἡ ἐν Οἷος σπανίως ὅσος, ἡλίκοις. Ἄν δηλαδὴ οἷος ἔπρεπε νᾶ ὑπάρχῃ κατ' αἰτιατικὴν μετὰ τοῦ ῥήματος εἶναι, παραλείπεται συχνάκις τοῦτο καὶ προτίθεται τὸ Οἷος τῆς ὀπίσθεν τάξεως· οἷον, Οἷω γε ἐμοὶ παντάπασιν ἀπορον τοῦτο (ὅλ. τοιοῦτόν οἷος ἐγὼ εἰμι). — Αὐτοῦ προτίθεται ἐ-

νιστε καὶ τὸ ἄρθρον· οἶον, τοῖς οἷοις ἡμῶν (δλ. Ἀνθρωποι ὡς ἡμεῖς). Διὰ τῆς ἐλλείψεως εὐρίθται ὅς τι σοῦν ἐν τῷ νῷ· ὅς ἂν ᾤ. Οὐκ ἔστι δικαίου ἀνδρὸς βλάπτειν ὃν τινοῦν ἀνθρώπων (τοῦτ' ἔστι, τινὰ ὁστισοῦν ἀνθρώπων ἐστίν).— Καὶ σύνδεσμοι ὑπάγονται ὡς πτώσεις ταῖς προηγουμέναις λέξεσιν οὕτως, ὥστε εἰς ταύτην ὡς ἀναφορικὰ ἀναφέρεσθαι. Ἀντὶ τούτων ὅτι, ᾤ. (= Ἀνθ' ὧν)—Σὺ εὖ ἐποίησας ἀνθ' ὧν ἔπαθες. Ἐφ' ᾧ (= ἐπὶ τούτῳ, ὥστε). Ἐξ οὗ, ἀφ' οὗ, ἐν ᾧ, εἰς ὃ, ἄχρι οὗ (= ἐκ τούτου, ὅτι· ἐν τούτῳ, ἐν ᾧ). Ὡσαύτως εὐρίθται καὶ, οἷος τέ εἰμι (= τοιοῦτός εἰμι ὥστε). Οὐκ ἦν ὥρα (= τοιαύτη ὥστε) ἄρδειν τὸ πεδίον. Ἐχομεν ὅσον (= τοσοῦτον ὥστε) ἀποζῆν. Ἐγγυώμεθα ἡμεῖς, ἐγώ, Φορμίων, ἄλλων εἴτινα βούλεται.— Οὐδε νὶ ὅτῳ Σωκράτης οὐκ ἀπεκρίνετο ἐρωτῶντι (= οὐδεὶς ἦν, ὅτῳ κ. τ. λ.)

ΣΗΜ. Ὅμοιοι δ' εἰσὶ καὶ αἱ φράσεις θαυμαστὸς ὅσος (= θαυμαστόν ἐστιν ὅσος), θαυμαστῶς ὡς (= θαυμαστὴν ὡς)· ὁσημέραι (ἡμέραν παρ' ἡμέραν ὅσοι μῆνες) (κατὰ μῆνα), ὅσα ἔτη (δλ. εἰσίν).

Γ'. Ἐγκλίσεις ἐν χρονικαῖς προτάσεσι. (ἀνθολ. § 30)

§ 365 Λί χρονικαὶ προτάσεις ἀνάγονται εἰς τὰς ἀναφορικὰς, συμφωνοῦσαι αὐταῖς κατὰ τὴν χρῆσιν τῶν ἐγκλίσεων. Συνδέονται δὲ διὰ τῶν μορίων ἐπεὶ, ἐπειδὴ, ὡς, ὅτε, ὁπότε, ἡνίκα, ἕως, ἔστε, πρίν, ἀφ' οὗ, ἐξ, οὗ, μέχρι (ς), ἄχρι οὗ, εἰς ὃ. —

§. 366. Ταῖς ἀνωτέρω ἐκτεθείσαις περιπτώσεσι α') προστίθεται τὸ ἂν ἐν τῇ ὑποτακτικῇ ἀπὸ ἀρχικοῦ χρόνου (ἐξ οὗ προέρχονται τὰ σύνθετα μόρια ὅταν ὁπότεν, ἐπειδάν). Ἔως ἂν σώζεται τὸ σκάφος, τότε γρή καὶ ναύτην καὶ κυβερνήτην καὶ πάντ' ἄνδρα προθύμους εἶναι. — β'). Παραλείπεται ἐν τῇ εὐκτικῇ ἀφ' ἱστορικοῦ χρόνου. — Ὅποτε, οἱ Ἕλληνες τοῖς πολεμίοις ἐπίοιεν, ῥαδίως ἀπέφευγον.

ΣΗΜ. Εὐρίθται ὁμοῦ καὶ ὑποτακτικῇ μετὰ τοῦ ἂν ἀπὸ ἱστορικοῦ χρόνου. Ἦν ἡ γνώμη, ὅταν Ἀθηναῖοι ἐπὶ σφᾶς χωρῶσιν, ἐν μέσῳ ποιεῖν αὐτῶν τοὺς πολεμίους.

§. 367 Ἐάν δὲ μὴ ὑπάρχη ὁ νοῦς τῆς γενικεύσεως, τότε συντάσσονται τὰ χρονικὰ μόρια ὀριστικῇ. Ὡς ἡμέρα τάχιστα ἐγερθόνει, ἀπῆλθον.

Δ'. Ἐγκλίσεις ἐν ὑποθετικαῖς προτάσεσιν (ἀνθολ. § 31)

§. 368. Ἐκ τῶν δύο προτάσεων (συνημμένων § 356, β') ἡ μὲν ἡγουμένη, ἡ καὶ κυρία πρότασις λεγόμενη, δηλοῖ ὅρον, καθ' ὃν μέλλει νὰ συμβῇ ἡ ἐν τῇ ἀποδόσει πρᾶξις. Ἀμφότεραι δὲ ἀποτελοῦσιν ὑποθετικὴν περίοδον. — Εἰς σύνδεσιν ἔχει ἡ μὲν πρότασις τὰ μόρια εἰ, ἐάν (= εἰ ἂν) καὶ συνηρημένον ἦν, ἂν (ᾧ), ἵνα δειχθῇ ὅτι τῇ ὑποθέσει πρᾶξις ἐπικυροῦται διὰ τινων ὅρων.

ἔχει δὲ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλληνικῇ γλώσσῃ ἡ ὑποθετικὴ περίο-
 ἑξῆς τέσσαρας κυρίους τόπους· οἷον,

α.) Πρότασις καθ' ὀριστικὴν μετὰ τοῦ εἰ

Ἀπόδοσις καθ' ὀριστικὴν ἄνευ τοῦ ἂν, ἡ κατὰ προστακτικὴν

§. 369. Διὰ τοῦ τύπου τούτου δηλοῦται ἡ μεταξὺ τῶν δύο προτά-
 σεων σχέσις ὡς ἀναγκαία καὶ πραγματικὴ καθ' αὐτήν. *Ἐἰ θεοὶ εἰσι,*
ἔστι καὶ ἔργα αὐτῶν. — *Σοὶ εἴ πῃ ἄλλη δέδοκται,* λέγε καὶ διδάσκει.

ΣΗΜ. Ὁ τύπος οὗτος δύναται νὰ ἔχῃ καὶ πάντας τοὺς ἄλλους χρόνους, καὶ
 αὐτοὺς τοὺς ἱστορικοὺς ἀλλ' ἐὰν ὑπάρχωσι οἱ ἱστορικοί, δὲν πρέπει νὰ συγχέηται
 ὁ τύπος οὗτος μετὰ τοῦ ἐπομένου. Ἐξῆν σοι ἀπέναι ἐκ τῆς πόλεως, εἰ μὴ ἤρε-
 σκόν σοι οἱ νόμοι (διὰ τὸ παρόν· ἔξεστι—εἰ μὴ ἀρέσκουσιν).

β.) Πρότασις καθ' ὀριστικὴν ἱστορικοῦ μετὰ τοῦ εἰ

Ἀπόδοσις καθ' ὀριστικὴν ἱστορικοῦ μετὰ τοῦ ἂν.

§ 370. Διὰ τοῦ τύπου τούτου δηλοῦται ἡ μεταξὺ τῶν δύο προ-
 τάσεων σχέσις ὡς ἀναγκαία μὲν, ἀλλ' ἀμφοτέραι αἱ προτάσεις ἐκ-
 λαμβάνονται ὡς μὴ πραγματικά.

§ 371. 1. Ὀριστικὴ παρατατικοῦ, δηλοῦσα πράξιν μὴ ἔχουσαν ἐν
 τῷ παρόντι ἢ ἐν τῷ παρελθόντι οὕτως. *Ἐἰ τὸν Φίλιππον τὰ δίκαια*
πράττοντα ἐώρων, σφόδρα ἂν θαυμάστὸν ἡγοῦμην (νῦν δ' οὐκ ὄρω.—
 οὐδ' ἡγοῦμαι). *Εἰ ταῦτ' ἐποίει* (ἀλλ' οὐ ἐποίησεν) *ἑκαστος, ἐνίκων ἂν* (οὐ-
 δ' ἐνίκων)

§ 371. 2. Ὀριστικὴ ἀορίστου δηλοῦσα πράξιν μὴ γενομένην ἐν τῷ
 παρελθόντι. *Ἀπέθανον ἂν, εἰ μὴ ἡ τῶν τριάκοντα ἀρχὴ κατελύθη* (κα-
 τελύθη δὲ καὶ οὐκ ἀπέθ.)

ΣΗΜ. Ἀλλὰ περὶ παρόντος ὁ ἀόριστος ἐκφράζει τὰ χύετα τῆς πράξεως. *Εἴ-
 τι σε ἤρετο, τί ἂν ἀπεκρίνω;*

§. 372. 3. Ὀριστικὴ ὑπερσυντελικοῦ δηλοῦσα ὑπόθεσιν μὴ ἀποτε-
 λεσθεῖσαν. *Εἰ τοῦθ' ὠμολόγητο ἡμῖν, ῥαδίως ἂν διεμαχόμεθα.* (ἀλλ'
 ὠμολόγηται καὶ δις.)

ΣΗΜ. α. Ἐν τῇ ἀπόδοσι τοῦ τύπου τούτου δύναται νὰ τεθῇ πᾶς τις τῶν ἱστο-
 ρικῶν χρόνων τῆς ὀριστικῆς μετὰ τοῦ ἂν, οἷοι δὴ ποτε καὶ ἂν ὑπάρχῃ ἐν τῇ ὑ-
 ποθέσει, εἰ μὴ καθ' ὅσον ἡ πράξις θεωρεῖται ὡς διαρκούσα (παρατατικός), στι-
 γμαία (ἀόριστος), τετελεσμένη (παρακ.). *Εἰ τότε ἐβουλόμην* οὐκ ἂν
 ἤνώχλει Φίλιππος.—*Εἰ αὐτάρκη τὰ ψηφίσματα ἦν, Φίλιππος πάλιν ἂν ἐπε-
 δώκει δίκην.*

ΣΗΜ. β. Ὑποθετικὴ ἀπόδοσις δύναται νὰ τεθῇ καὶ ἄνευ προτάσεως· *Ἐὰν αὐ-
 τὴ ἀναπληρῶται ῥαδίως.* *Ἐβουλόμην ἂν* (εἰ ἡδυνάμην)—*Δι' ὑμᾶς αὐτοὺς*
πάλιν ἂν ἀπολώλειτε (δλ. εἰ ὑμῖν αὐτοῖς ἐπεποιθεῖτε).

γ.) Πρότασις καθ' ὑποτακτικὴν μετὰ τοῦ ἐάν, ἥν, ἂν (α)

Ἀπόδοσις καθ' ὀριστικὴν ἀρκτικοῦ χρόνου ἡ κατὰ προστακτικὴν.

§. 373. Διὰ τοῦ τύπου τούτου δηλοῦται περίστασις δυνατὴ ἢ προσδοκώμενη διὸ καὶ ἐγχωρεῖ μόνον ἐν παρόντι καὶ μέλλοντι χρόνῳ. Εὐρηται δὲ συχνάκις ἐν γνώμασι. Ἄν ἐγγὺς ἔλθῃ θάνατος, οὐδεὶς βούλεται ἀποθνήσκειν. — Εὐλα' οὐ τὰς διαβολάς, κὰν ψευδεῖς ᾧσιν.

δ.) Πρότασις κατ' εὐκτικὴν μετὰ τοῦ εἰ.

Ἀπόδοσις κατ' εὐκτικὴν μετὰ τοῦ ἂν (α)

§. 374. Διὰ τοῦ τύπου τούτου δηλοῦται τι ἐπίτηδες ὡς ἀδίθαιον ἢ μόρον δυνατόν, τ. ἔ ὡς αὐθαιρέτως ὑποτιθέμενον. Οὐκ ἄρ φορητὸς εἷς, εἰ πράσσοις καλῶς

ΣΗΜ. α. Ἐνταῦθα εὐρηται ἐνίοτε διπλοῦς Ἄν. Εἴ περ τι ἄλλο φαίηται ἂν, ὀλίγα δ' ἂν φαίην

ΣΗΜ. β. Ὁ δυνατόν δηλῶν Εἰ σημαίνει ἐπὶ παρελθόντων καὶ ἐπ' ἀλλήτων. Ἡ δ' ἀπόδοσις ἐκφέρεται συνήθως καθ' ὅσον. ἱστορικοῦ χρόνου μετὰ τοῦ Ἄν ἢ ἄνευ τούτου. Εἴ που ἐξελαύνει Ἀσιυάγης ἐφ' ἵππου χρυσοχαλίνου, περιῆγε τὸν Κύρον. Περὶ τοῦ εἰ μετ' αὐκτικῆς ἐν πλαταίσι λόγοις, (πρβ. § 382).

ΣΗΜ. Ἐν ἐναντιωματικαῖς τύποις παραλείπεται τὸ ῥῆμα μετὰ Εἰ δὲ μή. Ἀπῆται τὰ χρήματα· εἰ δὲ μή, πολεμήσειν ἔφη αὐτοῖς.

§ 375. Σημείωσις γενικῇ. Τὰ δύο μέρη τῆς ὑποθετικῆς προτάσεως δύνανται νὰ τεθῶσιν καὶ κατὰ διαφόρους ἐγκλίσεις ἢ ἀνωτέρω· οἷον, μετὰ προτάσεως τοῦ πρώτου καὶ τρίτου τύπου δύναται νὰ συνηπάρχῃ ἀπόδοσις τετάρτου δηλοῦσα κρίσιν δυνατόν. Εἰ τοῦτό λέγεις ἀμαρτάνοις ἂν. Ἐὰν ἐθολήσῃτε πράττειν ἀξίως ὑμῶν αὐτῶν, ἴσως ἂν μέγα τι κτήσαιοιθε ἀγαθόν.

ΣΗΜ. Ὑποθετικὴ περίοδος δύναται νὰ συγχωρευθῇ ὅλη ἢ ἐν μέρει μετ' ἄλλης προτάσεως. Ἰδίως συμπλέκονται τελικαὶ προτάσεις μεθ' ὑποθετικῶν. Εἰ γὰρ ὤψελον οἱ αὐτοὶ εἶναι οἱ πολλοὶ τὰ μέγιστα κκὴ ἐργάζεσθαι, ἵνα οἱ αὐτοὶ τε ἦσαν ἂν καὶ ἀγαθὰ τὰ μέγιστα (= εἰ γὰρ οἱ αὐτοὶ ἦσαν—ἐξεργ., οἱ αὐτοὶ ἂν ἦσαν κτλ.)—Οὕτω προσνοῦνται ὑποθετικαὶ προτάσεις μετὰ τῶν γὰρ οὖν (καὶ γάρ, μὲν τοι ἂν). οὐκ ἐσθίουσι πλείω· διαβράγειεν γὰρ ἂν (εἰ ἐσθίουσιν)

Περὶ τῶν ὑποθετικῶν μετοχῶν καὶ ἀπχευμάτων ἰδὲ § 319

Ε'. Ἐγκλίσεις ἐν τελικαῖς προτάσεσιν (ἀνθολ. § 32).

Αἱ τέλος ἢ σκοπὸν δηλοῦσαι προτάσεις ὑποτελεῖς (§ 356, γ'). συνδέονται μετὰ τῆς κυρίας προτάσεως διὰ τῶν μορίων· ἵνα (μή), ὅπως (μή), ὥς, μή Εὐρηται δὲ ὡς ἐξῆς

§. 376. Καθ' ὑποτακτικὴν.

α.) Ἀπαραιτήτως ἐὰν ἐξαρτῶνται ἀπὸ χρόνου ἀρχικοῦ. Πολλὰ με διδάσκεις ἀφθόνως διὰ φθόνον, ὅπως ἀκούων πολλὰ μὴδ' ἐν μάθῳ.

ΣΗΜ. Τὸ ὥς, ὅπως προλαμβάνουσιν ἐνίοτε καὶ τὸν Ἄν· ὅτε ἢ ἐφίξει τοῦ σκοποῦ προῖποτιθεσι καὶ ἄλλον ὅρον. Τοῦτ' αὐτὸ νῦν εἰδασχ', ὅπως ἐκμάθω (ὅλ. ἐὰν με διδάξῃς).

§. 377. Κατ' εὐκτικὴν κανονικῶς, ἐὰν ἐξαρτῶνται ἀπὸ χρόνου ἱστορικοῦ. Ἐπίτηδες σε οὐκ ἤγειρον, ἵνα ἥδιστα διάγῃς.

ΣΗΜ. δ. Διὰ μὲν τῆς ὑποτακ. ἐκφράζεται νοῦς κοινός, διὰ δὲ τῆς εὐακτικῆς νοῦς ἴδιος τοῦ λέγοντος. Εὐρηνται δὲ καὶ ἀμφοτέραι παρ' ἀλλήλαις. Ναῦς οἱ Κορίνθιοι ἐπλήρουν, ὅπως ναυμαχίας τε πειράσασιν καὶ τὰς ὀκνάδας ἡσσαν αὐτῶν οἱ Ἀθηναῖοι κωλύοιεν.

ΣΗΜ. ε'. Ὁμοίως εὐρηνται. κατὰ τὰς αὐτὰς ἐγκλίσεις καὶ αἱ φόβου σημαντικαὶ (ἐνδοιας.) καὶ προτάσεις, συνδεόμεναι διὰ τῶν μή, μὴ οὐ—Οὐ φόβῃ μὴ ἤδη προσδύτερος ᾖς;—Ἐφοβούντο μή τι πάθοι—Οὐ τοῦτο δέδοικα μὴ οὐκ ἔχω ὅτι δῶ ἐκάστω τῶν φίλων, ἂν εὖ γένηται.

§. 378. Εἰς ὀριστικὴν μέλλοντος φέρεται ὁ σύνδεσμος ὅπως μετὰ ῥημάτων προέχει, προνοεῖν, παρασκευάζεσθαι καὶ ἐνδοιάζειν. Σκόπει ὅπως τὰ παρόντα σωθήσεται.

ΣΗΜ. α. Ὅπως φέρεται καὶ εἰς ἐπιτάξεις καὶ πατροπάζ, ἔνθα προνοητέα ἢ κυρία πρότασις.—Ὅπως παρέσει εἰς τὴν ἐσπέραν (δλ. σκόπει)

ΣΗΜ. β'. Ὡς τε φέρεται εἰς παντὸς εἶδους ἀνεξαρτήτους προτάσεις. Ὡς τε εἴπωμεν (λέγε). Ὡς τε ἔλεγεν ἂν (λέγοι ἂν) κτλ.

Ζ. Ἑρωτηματικαὶ προτάσεις.

Ἐν τῇ ὀρθῇ ἐρωτήσῃ εὐρηνται ἀπαραιτήτως τὰ ἀπὸ συμφώνου ἀρχόμενα ἀντακτωμα καὶ ἐπιρρήματα (§. 18—9)

§. 379. α.) Ἐὰν ἡ ἐρώτησις ἀναφέρηται εἰς ὅλην πρότασιν, ἐκφέρεται α.) Διὰ τοῦ τόνου τῆς φωνῆς. Ἐλληνες ὄντες θαρσύνοις δουλεύσομεν; β.) Διὰ τῶν μορίων ἄρα, ἦ, ἦπου, ἦ γάρ, ὧν τὸ μὲν Ἄρα ἐκφέρει ἐρωτήσεις ἀμφιβόλους, ἀβεβαίους καὶ θαυμαστικὰς. Ἄρ' οἴσθα τινας, οἱ, ἀνωφελεῖς ὄντες, ἀφελίμους δύνανται φίλους ποιῆσθαι;—Τὸ Ἡ, συνήθως μετ' ἄλλων μορίων, δηλοῖ ἐπιμαρτυρίαν, προϋποτιθεὶν πολλάκις τὸ ἐρωτώμενον ὡς πραγματικῶς ὑπάρχον. Ἡ οὗτοι πολέμιοι εἰσίν;—Ἡ που (μήπως ὄχι); ὅτε ἡ ἀπόκρισις ἐστὶν ἀρνητικὴ. Ἡ που τετόλμηκα ἔργον αἰσχρόν;—Ἡ γάρ (οὐκ ἀληθές;) οἶον, ἦ γάρ, ὦ Ἱππία, εἰάν τι ἐρωτᾷ σε Σωκράτης, ἀποκρινῇ;—γ.) Δι' ἀντωνύμων ἐρωτ. Τίς γάρ ἂν ἐθέλει τοῦτο ποιεῖν; (οὐδεὶς γάρ.)—Τίς τίνος αἰτιός ἐστιν; τίνα ἀγγελίαν ταύτην φέρετε; βαρεῖαν. (= τίς ἐστὶν ἡ ἀγγελία ἣν φέρει).—Τί οὐκ ἐποίησας.

ΣΗΜ. α. Μή. Ἐν ἐρωτήσεσιν πάντοτε προϋποτίθουσιν ἀπόκρισιν ἀρνητικὴν οἶον, Ἀλλὰ μὴ ἀρχιτέκτων θούλει γενέσθαι;—Οὐκ οὖν ἐγωγ' ἔφη.—Ἀλλὰ μὴ γεωμέτρης ἐπιθυμεῖς, ἔφη, γενέσθαι ἀγαθός;—Οὐδὲ γεωμέτρης, ἔφη κ. τ. λ.

ΣΗΜ. β'. Τῷ Ἄρα προστίθεται Οὐ ἢ Μή, καθ' ὅσον ὁ ἐρωτῶν προσδοκᾷ ὀριστικῶς ἀπόκρισιν καταφατικὴν ἢ ἀρνητικὴν. Ἄρ οὐκ ἐστὶν ἀσθενής;—Ἄρα μή ἐστὶν ἀσθενής;—

ΣΗΜ. γ'. Μὴν (ἐκ τοῦ μὴ οὖν) μήπως ὄχι; Προϋποτίθῃσι πάντοτε ἀρνητικὴν ἀπόκρισιν. Μὴν τετόλμηκας ταῦτα δρᾶσαι; Σαφηνείας ἕνεκα προστίθενται πολλάκις Οὖν, Μή.—Μὴν οὖν τετόλμηκας;—Μὴν μὴ τετόλμηκας;—Προτιθεμένου δὲ Οὐ καθίσταται ἡ ἐρώτησις καταφατικὴ. Μὴν οὐ τετόλμηκας;

ΣΗΜ. δ'. Οὐ μετὰ τοῦ συμπέρασματικοῦ οὖν δηλοῦσι πάντοτε καταφατικὰς ἐρωτήσεις. Οὐκ οὖν καὶ τῷ γείτονι βούλει σὺ ἀρέσκειν;

ΣΗΜ. ε'. Εἴτα, ἔπειτα· ἐν ἐρωτήσεων ἀγανακτικῶς εἰρωνείας καὶ θαυμασμοῦ δηλοῦσιν ἀντίθεσιν (καὶ ὁμως)· σημαίνουσι δέ, ὅτι εἰκάζεται ἐκ τῶν ἀνωτέρω μὴ προσδοκωμένη ἀπόκρισις. Ἐπειτα οὐκ οἶε φροντίζειν θεοὺς ἀνθρώπων;

ΣΗΜ. ζ'. Ἡ ἐρώτησις εὔρηται καὶ ἐν δευτερευούσαις προτάσεσιν. Πότε ἄχρη πρᾶξετε; ἐπειδὴν τί γένηται; Τί ἰδὼν τὸν Κριτόβουλόν ποιοῦντα ταῦτα κατέγνωκας αὐτοῦ.

§ 380. β' Ἡ διπλῇ ὀρθῇ καὶ πλαγίᾳ (§ 357—8) ἐρωτήσις δηλοῦνται διὰ πότερον (πότερα) — ἢ. Πότερον οὗτοι ὑβρισταὶ εἰσιν ἢ φιλόξενοι; — Οὐκ οἶδα, πότερον ζῇ ἢ τέθνηκεν.

α.) Ἡ μὲν ὀρθῇ καὶ διὰ ἀρα—ἢ. (Πότερον οὗτοι ὑβρισταὶ εἰσιν ἢ φιλόξενοι) Μη—ἢ. Ἄλλο τι—ἢ. (οὖν) (ἀντὶ ἄλλο τι γένοιτ' ἂν, ἢ). Ἄλλο τι ἢ λείπεται ἐμοὶ κινδύνων ὁ μέγιστος; — Ἄλλο τι οὖν οἶγε φιλοκερδεῖς φιλοῦσι τὸ κέρδος;

β.) Ἡ δὲ πλαγία δὲν διαφέρει κατὰ τὴν χρῆσιν τῶν ἐγκλίσεων τῆς ὀρθῆς· (πρὸς § 357—8)

ΣΗ. α. Εὔρηται δὲ καὶ Ἐὰν μεθ' ὑποτακτικῆς, ἐὰν ἡ ἐρώτησις ἐκφέρῃ προσδοκωμένας καὶ ἐπὶ ἀποδεικτικῶν περιπτώσεως; Σκέψαι, ἐὰν τότε σοὶ μάλλον ἀρέσκη.

ΣΗΜ. β'. Πλαγία ἐρωτήσις εὔρηται καὶ ἐν δευτερευούσαις προτάσεσιν. Οἱ πάλοι Ἀθηναῖοι οὐ διελογίσαντο ὑπὲρ ὅλα πεποιηκότων ἀνθρώπων κινδυνεύουσιν.

ΣΗΜ. γ'. Πότερον ἐλλείπεται ἐνίοτε ἐν τῷ πρώτῳ μέρει.

§. 381. γ'. Ἡ ἀπόκρισις ἐκφράζεται α.) δι' ἐπαναλήψεως τῆς ἐν τῇ ἐρωτήσῃ λέξεως. Ὅρᾳς με, δέσποιν', ὥς ἔχω τὸν ἄθλιον; — Ὅρῳ. Ἡ δ' ἀρρηκτικὴ ἀπόκρισις προσλαμβάνει τὴν ἀρνησιν· οἷσθ' οὖν, ὃς νόμος βροτοῖς καθέστηκεν; Οὐκ οἶδα — β.) διὰ φημί, φήμ' ἐγώ, ἔγωγε· ἀρρηκτικῶς· οὐ φημί, οὐκ ἔγωγε, οὐ. — οὐ (δῆτα οὐδαμῶς). Ἔστιν ὅτῳ ἄ, ἄλλῳ ἴδοις ἢ ὀφθαλμοῖς; — Οὐ δῆτα (οὐδαμῶς).

ΣΗΜ. Συγχρότατα διὰ γέ (ναί, βεβαίως), δηλοῦντος ὅτι ἡ ἀπόκρισις ἀναπληροῖ τὸν ἐν τῇ ἐρωτήσῃ νοῦν, περαιτέρω ἐξάγει παρατείνει, ἐντείνει ἢ διὰ προσθήκης κολλάει, ἐπανορθοῖ. Ὡσαύτως διὰ τοῦ γάρ, ἀλλ' ὅμως ἰσχυρότερον (πρὸς § 384, γ, 3)

Πλάγιος λόγος.

§. 382. Ἐν τῷ πλαγιῷ λόγῳ δηλοῦται νοῦς ἀλλότριος ἢ ἴδιος (οὐχὶ δὲ κοινός) τοῦ λέγοντος. Εὔρηται δέ·

α.) κατ' εὐκτικὴν ἄνευ τοῦ ἂν ἐν παντοειδέσει προτάσεσιν. Ἡρώτα (ἠρώτησεν) εἰ ὀρφή (ἴδοι) (§ 357—8). Τελευτῶν ἔλεγεν, ὅσα ἀγαθὰ Κῦρος ἐπεποιήκοι. Τισσαφέρνης ὤμωσεν Ἀγησιλάῳ, εἰ σπείσαιοιτο ἕως ἔλθοιεν, οὓς πέμψεις πρὸς βασιλέα ἀγγέλους, διαπραῖζεσθαι αὐτῷ ἀφαιρεῖναι αὐτονόμους τὰς ἐν τῇ Ἀσίᾳ πόλεις Ἑλληνίδας.

β'). Κατ' ἀπαρέμφατον μετ' αἰτιατικῆς ἐν παντός εἵδους ἐξηρη-
μέναις προτάσεσιν. Σκύθας φασὶ τοὺς νομάδας, ἐπεὶ αὐτοῖς *Δαρείον*
εἰσβαλεῖν εἰς τὴν χώραν, μετὰ ταῦτα μερομένην αὐτὸν τίσασθαι.

ΣΗΜ. β'. Ἐν ταῖς πλαγαῖς ἀρνητικαῖς προτάσεσιν τίθεται ὁ Μή. (§ 351, Β., 1)

§ 383. Διὰ γάρ, δέ, κ. τ. λ. διεξάγεται ὁ πλάγιος λόγος, εἰ καὶ
ἐνίοτε ἐν τῇ προηγουμένῃ δευτερευούσῃ προτάσει ὑπάρχει ὀριστικός.
Ἐλεγον πολλοί, ὅτι παντὸς ἄξια λέγει (§ 357—8). χειμῶν γάρ εἴη
καὶ οἰκαδὲ ἀποπλεῖν οὐ δυνατόν εἴη. Ἦδει Κύρος, ὅτι, εἰ μάχης ποτὲ
δεήσοι, ἐκ τῶν φίλων αὐτῷ παραστάτας ληπτέον εἴη.

Περὶ Μορίων.

§. 384. Τὰ μόρια α.) συνδέουσι λέξεις ἢ ὅλας προτάσεις (σύνδεσμοι)

β'). ἐξαίρουσιν ὅλας προτάσεις, ἢ καὶ μέρη αὐτῶν (μόρια ἐμφατικὰ (πρβ.

§ 397)— Περὶ τῶν παρακτικῶν καὶ ὑποτακτικῶν συνδέσμων ὅρα §.

354=355

ΣΗΜ. α. Πολλοὶ σύνδεσμοι κατὰ τὰς διαφόρους σημασίας τῶν δύνανται νὰ ἀ-
νίστανται καὶ εἰς διαφόρους τάξεις, ἀλλ' ἡμεῖς ἐνταῦθα περιλαμβάνομεν ἕκαστον
τούτων εἰς τὴν τάξιν ἐκείνην, ὅπου ἀρχῇθεν καὶ κυρίως ἀνήκειν.

Α'). Μόρια συνδετικά.

385 α) Σύνδεσμοι συμπλεκτικοί.

α.) Καὶ ἰ, τε, ἐπιφερομένου τε. Διὰ τούτων συνείρονται αἱ προ-
τάσεις ἐκ παραλλήλου ὡς ἐξῆς· καὶ—καί, τε — καί, τε — τε. Πολλὰ
καὶ χαλεπά. — Καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν. — Ὁ πλεῖστον νοῦν
ἔχων μάντις τ' ἀριστός ἐστιν σύμβουλος θ' ἄμα.

ΣΗΜ. Εὐρηται ἔστιν ὅπου καὶ τε—δὲ, δι' ὧν τὸ δεύτερον μέλος ἐξαίρεται μάλ-
λον ὡς ἀντίθεσις.

β'). Ὁ Καὶ εἶναι καὶ ἐπιδοτικός, (δι' οὗ συνδέεται τι πρὸς τι
πρόβρωθεν προσνοούμενον). Τὸ μὴδὲν ἀδικεῖν καὶ φιλανθρώπους ποιεῖ.
— Ὁ δὲ τοιοῦτος Καὶ τίθεται πολλάκις καὶ δις. (Καὶ ἡμῖν ταῦτα δο-
κεῖ ἄπερ καὶ βασιλεῖ)· ἡ δὲ σημασία αὕτη προβαίνει καὶ μέχρις ἐμφά-
σεως, ὅτε προστίθεται πολλάκις καὶ ὁ δέ. Τύραννον εἶναι μωρία τὸ καὶ
θέλειν — Δίκαιον καὶ πρέπον δὲ ἄμα.

γ'). Μετὰ λέξεις ὁμοιώσεως καὶ ἰσότητος σημαντικὰς, ὁ αὐτός, ἴσος
ὁμοῖος, παραπλήσιος, καὶ τὰ τούτων ἐπιπρόρρηματα, ὡσαύτως κλ., εἶναι
ὁ Καὶ = ὡς· οἷον, Αἱ δαπάναι οὐχ ὁμοίως καὶ πρίν.

Ἄλλως τε καὶ (= μάλιστα), ἐξαίρει τὰ ἐπόμενα. Καλεπόν ἐστι
δαδάνειν τὸν ποταμόν, ἄλλως τε καὶ πολεμίων ἐγγὺς ὄντων. — ὡς-
αὕτως ἐπιτείνουσι καὶ τὰ, καὶ δὴ, καί. (Κροίσου βασιλεύοντος ἀφι-

κνοῦνται εἰς Σάρδεις ἄλλοι τε οἱ πάντες ἐκ τῆς Ἑλλάδος ποφισταί, καὶ δὴ Σόλων. (πρβ. § 397 δ'. 2)

έ.) Ἡ βαθμολογικὴ παράταξις τῶν προτάσεων γίγνεται διὰ τῶν οὐ μόνον—ἀλλὰ καί. Περὶ τῶν οὐχ' ὅτι. μὴ ὅτι, οὐχ ὅπως, ἰδὲ 353, 3—4.

386. Προτάσεις ἀρνητικαὶ συνείρονται διὰ τῶν οὐδὲ μὴδέ' οὔτε, μήτε, ἐξ ὧν τὰ πρῶτα ἔχουσι διττὸν νοῦν.

ά.) ἢ συνδέουσιν ἀπλῶς ἀρνητικόν τι πρὸς ἄλλο ἡγούμενον. Πρὸς σοῦ οὐδ' ἐμοῦ φράσω.

β.) ἢ εἶναι βαθμολογικά. Ἐλπίζω οὐδὲ τοὺς πολεμίους μενεῖν ἔτι (οὐ μόνον ἄλλους, ἀλλ' οὐδὲ τ. π.)—Οὐδὲ τοῦτο ἐξῆν.

2.) Οὔτε—οὔτε, —μήτε, —μήτε, αἵρουσιν ἰσοδυνάμους ἐννοίας. Πολύλακίς δὲ καὶ μετ' ἀρνητικὸν σύνδεσμον ἀκολουθεῖ θετικὸς' οὔτε, μήτε — τε. ἤμωσαν μήτε προδώσειν ἀλλήλους σύμμαχοί τ' ἔσεσθαι.

ΣΗΜ. Ἐν εἰς δύο ἀρνητικὰ μέρη, τὰ ὅποια αἰρούνται διὰ τῶν οὔτε—οὔτε, μήτε—μήτε, προστεθῇ καὶ τρίτον, γίγνεται τοῦτο διὰ τῶν οὐδὲ μὴδέ. Τοῦναντίον δ' εἶναι ἀνωμαλία, ἐν μετὰ ἀπλᾶ τὰ οὔτε, μήτε, ἀκολουθησῇ οὐδέ, μὴδέ, (πρβ. καί—δὲ § 385, β'.) καὶ τότε τὸ δεύτερον μέρος ἔχει ἔμφασιν. Ἀλλὰ γὰρ οὔτε τούτων οὐδέν ἐστιν ἀληθές, οὐδέ γ' εἴ τις ἀκηκόατε ὡς ἐγὼ παιδεύειν ἄλλους ἐπιχειρῶ.

387. β'. σύνδεσμοι διαζευκτικοί.

ά.) Ἡ, συνηθέστερον τιθέμενον δὲς, ἢ —ἢ. Ἡ λέγει τι σιγῆς κρεῖττον ἢ σιγὴν ἔχε. Ἀντὶ δὲ τούτου εὐρηται καί, ἦτοι—ἦ, δι' οὗ ἐξαίρεται τὸ πρῶτον μέρος τῆς διαζεύξεως. Αὐτοὶ ἦτοι κρίνομεν γε ἢ ἐνθυμούμεθα ὁρθῶς τὰ πράγματα.

ΣΗΜ. Μετὰ τὰ πλέον (πλείον. συνηρ. πλείν) ἔλαττον μείον, (πρβ. §. 103, 3, 4, 5) παραλείπεται ἐν δηλώσει ἀριθμῶν ὁ "Η. Ἔτη γεγονῶς πλείον ἐβδομήκοντα.

β.) Εἴτε—εἴτε, εἴαντε—εἴαντε, ὅτε εἶναι ἀδιάφορον ὁπότερον ἂν τῶν δύο μερῶν τῆς διαζεύξεως προτιμηθῇ. Εἴτε ἀληθές εἴτε ψεῦδος οὐ καλὸν μοι δοκεῖ τοῦτο τοῦνομα ἔχειν.

388. γ') Σύνδεσμοι ἐναντιωματικοί.

ά.) Μὲν—δὲ σημαίνουσι 1.) μετρίαν τινὰ ἀντίθεσιν. Ὁ μὲν βίος βραχύς, ἢ δὲ τέχνη μακρά. 2) ἀπλῆν διάκρισιν. Δαρεῖου καὶ Παρυσάτιδος γίγνονται παῖδες δύο, πρεσβύτερος μὲν Ἀρταξέρξης, νεώτερος δὲ Κῦρος—Μόνος δ' Ἀε ποιεῖ μετρίωτέραν τὴν σύνδεσιν.

ΣΗΜ. Καὶ ἐν τέλει Ἀκουσον μὲν, πάταξον δέ.—Ἀμα μὲν... ἄμα δέ, ἔνθεν μὲν, ἔνθεν δέ.—Διαθεώμενος ὅσην μὲν χώραν καὶ οἶαν ἔχοιεν—Ὅσα δὲ κτήνη χρυσὸν δέ, ἐσθῆτα δέ.

β') Ἀλλὰ (ἐκ τοῦ ἄλλος) δηλαὶ ἰσχυροτέραν ἀντίθεσιν ἢ ἡ Δε. Λισχρὰν γυναῖκα ἔγημας, ἀλλὰ πλουσίαν.

ΣΗΜ. Μετὰ ὑποθετικὴν πρότασιν, λεγομένην ἢ ἐξυπακουομένην, εὐρηται ὁ ἀλλ', εἰς ὃν προσαρτᾶται καὶ ἐντατικὸν Γε. Εἰ μὴ πάντα, ἀλλὰ πολλά γ' ἴσται. Ὡς θεοὶ πατρῷοι συγγενεσθῆ γ' ἀλλὰ νῦν (δηλ. εἰ μὴ πρότερον συνεγένεσθε, ἀλλὰ νῦν).

ΣΗΜ. 6'. Ἐπαναλαμβάνεται πολλάκις ἐν τῷ λόγῳ, ὅπως παραταθῇ μακροτέρα ἀφήγησις ἄλλου. Τίνα καὶ ἀναβιδάσωμαι δεησόμενον ὑπὲρ ἐμαυτοῦ; τὸν πατέρα; ἀλλὰ τέθνηκεν· ἀλλὰ τοὺς ἀδελφούς; ἀλλ' οὐκ εἰσὶν· ἀλλὰ τοὺς παῖδας; ἀλλ' οὐπω μέμνηται.

ΣΗΜ. γ'. Ἀλλ' ἢ, ἀλλὰ μετ' ἀρνήσεις—πλὴν ἢ, Ἀργύριον μὲν οὐκ ἔχω, ἀλλ' ἢ μικρόν τι.—Περὶ τοῦ οὐ μὴν ἀλλὰ ὅρα 353, 6.

Ἄλλοι ἐναντιωματικοὶ σύνδεσμοι εἶναι οἱ

γ'. Αὐ, αὐτε (πάλιν, τούναντίον). — Οἱ Ἕλληνας ἐπήεσαν· οἱ δ' αὖ βάρβαροι οὐκ ἐδέχοντο,

ΣΗΜ. Εὐρηνται δὲ καὶ πλεοναστικῶς· πάλιν αὐ· αὐ πάλιν αὐθις· αὐ, αὐθις, πάλιν, πάλιν αὐθις.

δ'. Μέντοι, ὅρα 397, 1 γ'.

ε'. Καί τοι, καὶ περ πρβ. 396 3, σημ.

ς'. Ὅμως. Εἰς δῆλωσιν ἰσχυροτέρας ἀντιθέσεως. Περὶ δὲ τοῦ ὁμῶς μετὰ μετοχῆς ὅρα (§ 348, 5.)

389. δ'. Σύνδεσμοι ὁμοιωματικοί.

α'. Ὡς (κυρίως τὸ ἐπίρρημα τοῦ ἀναφορικοῦ (ἀντωνύμου ὅς).

1'. Ὅμοιωματικόν. Τὸ κυρίως συγκριτικὸν ὡς εὐρηται ἐν παρομοιώσεσιν Οὕτω καὶ, μακρόν ὡς γέροντι (δηλ. ὅσον διὰ γέροντα). Τοιαύτη εἶνε καὶ ἡ μεθ' ὑπερθετικῶν ἐπιτακτικῆς χρῆσις (ἰδὲ ὅτι καὶ § 392 σημ.). Μετ' ἀριθμητικῶν σημαίνει τὸ περιπλου. Ἐδωκεν ὡς μυριάς δραχμάς ὡς καὶ ἐν τῇ φράσει, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ.

2'. Χρορικόν. (=ἔμα). ὡς τάχιστα ἕως ὑπέφαιναν, ἐθύοντο. (πρβ. § 365)

3'. Αἰτιολογικόν. (§ 376). Δέομαί σου παραμεῖναι, ὡς ἐγὼ ἥδιστα ἀκούσαιμὲ σου.

4'. Ἐπεξηγητικόν. (=ὅτε). Ἦκεν ἀγγέλλων τις, ὡς ἑλάτεια κατείληπται (783, καὶ ἐξ.)

5'. Ἀποτελεσματικόν. (=ὥστε). ἔχεις τι εἰπεῖν ὡς μὴ μισέσθαι (πρβ. § 336, ζ').

6'. Ἀναρωτητικόν. Ὡς μὴδὲν ἢ μάθῃς, ἂν μὴ νοῦς παρῇ.

7. Εὐχετικόν. Ὡς ὄφελον (§ 271, γ', σημ.).

β. Ὡς περ. Ἰσχυρότερον τοῦ ὡς καὶ μόνον ὡς ὁμοιωματικὸν εὐχρηστον, (πρβ. § 119, σημ. γ'.

γ. Ὅπως, κυρίως τελετικόν, προσδηλοῦν καὶ τὸν τρόπον. — Περὶ τοῦ οὐχ ὅπως. μὴ ὅπως. (πρβ. § 353, 4.)

δ.) Ὡςτε, σπανίως ομοιωματικόν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀποτελεσματικόν. Ὡςτε συντάσσεται μετ' ἀπαρεμφάτου (πρβ § 336, ζ') καὶ τῶν παρεμφατικῶν ἐγκλίσεων. (§ 387, σημ. β')

390. ε. Σύνδεσμοι ἐπεξηγητικοί.

α'). Ὅτι (ἀρχῇθεν=ὅ,τι οὐδέτ. τοῦ ὅςτις, διό)· ἔχει διττὸν νοῦν χρήσεως ἐπεξηγητικὸν καὶ αἰτιολογικόν· περὶ τῆς μετὰ τῶν ὑπερθετ. ἰδὲ § 292, σημ.

ΣΗΜ. Ἐνίοτε εὐρηται καὶ πρὸ ὀρθοῦ λόγου. Ἐδήλου ἡ γραφή, ὅτι Θεμιστοκλῆς ἦκω παρὰ σέ. Εὐρηται δὲ (καθὼς καὶ τὸ ὡς) καὶ ἀνακολούθως μεθ' ἐπομένου ἀπαρεμφάτου, ἔαν παρεμπέσῃ μακρότερος λόγος. Νομίζω ὅτι, ὅςτις ἐν τῇ πολέμῳ ὦν στασιάζει πρὸς τὸν ἄρχοντα, τοῦτον πρὸς τὴν ἑαυτοῦ σωτηρίαν στασιάζειν.

β.) Ὅτι μὴ (ἐκτὸς ὅτι, πλὴν). Οὐκ ἦν κρήνη, ὅτι μὴ μία.

γ'). Ὡς (389, δ') 357—8

δ'). Διότι. (392. β') 389, β' (πρβ. §

391. ε.) Σύνδεσμοι χρονικοί. (§ πρβ. 119 καὶ § 365—7).

(Περὶ τῆς μετ' αὐτῶν χρήσεως τῶν ἐγκλίσεων ὅρα 812).

1.) Ὅτε, ὁπότε· ὅταν, ὁπότεν. Ἦν ποτε χρόνος, ὅτε θεοὶ μὲν ἦσαν, θνητὰ δὲ γένη οὐκ ἦν. — Μετ' εὐκτικῆς δηλοῦσι, (κατὰ §. 336) ὅταν τύχη ἢ δσάκις. Ὅποτ' εὖ πράσσοι πόλις, ἔχαιρεν. — Ὅχι σπανίως τὸ ὅτε μετὰ χρονικῆς σημασίας ἔχει καὶ ἐπεξηγητικὴν, τὴν τοῦ ὅτι.

ΣΗΜ. Μετὰ τῶν μνήμης δηλωτικῶν ῥημάτων. Μέμνησ' ὅτε ἀναγρύζει μοι ἐξουσίαν ἐποίησας.

2.) Ἡνίκα, ὀπηνίκα· δρίζουσι μᾶλλον τὸ μόριον τοῦ χρόνου (τὴν ὥραν). Ἡνίκα ἦν δειλὴ, ἐξαπίνης ἐπιφαίνονται οἱ πολέμιοι.

3.) Ἐπει, ἐπὴν (ἐπὰν). Κύρος ὑπέσχετο ἀνδρὶ ἐκάστῳ δώσειν πέντε ἀργυρίου μνᾶς, ἐπὰν εἰς Βαβυλῶνα ἦκωσιν.

4.) Ἐπειδὴ, ἐπειδάν, (αὐτὸ τὸ ἐπὶ ἐπιτεταμένον διὰ τοῦ δῆ). Ἐπειδὴ ἀνεψύχθη τὸ δεσμωτήριον, εἰσέηλθομεν.

5.) Ἐςτε

6.) Μέχρι ἄχρι (πρβ. § 30 ζ'). } = ἕως (§ 365—367).

7.) Ἐως (ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ἐλπίς). Περιεμένομεν ἕως ἀνοιχθεῖν τὸ δεσμωτήριον.

8.) Πρὶν συντάσσεται μετ' ἀπαρεμφάτου (§ 336, γ') καὶ τῶν παρεμφατικῶν ἐγκλίσεων (πρβ. § 365—367) ἢ δ' ἐπιρρήματικῇ αὐτοῦ σημασίᾳ ἐφυλάχθη ἐν τῷ, Τὸ πρὶν.

392, ζ'. Σύνδεσμοι αἰτιολογικοί

α.) Ὅτι ἰδὲ § 357.

β'). Διότι (διὰ τοῦτο ὅτι).

Τριῆρης ἡ σεσαγμένη ἀνθρώπων διὰ τί ἄλλο φοβερόν ἐστι πολέμους ἢ φίλους ἀξιοθέατον ἢ ὅτι κατὰ πλεῖ; διὰ τί δὲ ἄλλο ἄλπουι ἀλλήλοις εἰσὶν οἱ συμπλέοντες ἢ διότι ἐν τάξει καθήνται;

γ'). Ἐπει, ἐπειδή, (§ 365—367. Μέγα τὸ δημοῦ τραφῆναι, ἐπει καὶ τοῖς θηρίοις πόθος τις ἐγγίγνεται τῶν συντρόφων.— Γίγνεται πόλις, ἐπειδὴ τυγχάνει ἡμῶν ἕκαστος πολλῶν ἐνδεής.

δ'). Ὅτε, ὁπότε. Ὅποτε πόλις τὰς ἰδίας συμφορὰς οἷα τε φέρειν, πῶς οὐ χρὴ πάντας ἀμύνειν αὐτῇ;

ΣΗΜ. Ὡς αἰτιολογικὰ τὰ μύρια ταῦτα ὑπάγονται πάντοτε πρὸς ὀριστικὴν.

ε') Γάρ. Κατὰ τὰς κυριωτέρας αὐτοῦ σημασίας ἐστίν.

1.) Αἰτιολογικός, ὅτε καθ' ὑπέρβασιν ἡ αἰτιολογικὴ πρότασις δύναται καὶ προηγήται τῆς αἰτιολογουμένης. Φέρε δὴ, ῥητορικῆς γὰρ φῆς ἐπιστήμων τέχνης εἶναι, ῥητορικὴ περὶ τί τῶν ὄντων τυγχάνει οὕσα;

2.) Διηγηματικός, ἐκθέτων τὸ περιεχόμενον προαγγελθέντος τινὸς λόγου. Οὕτω καὶ μετὰ τὰ, τεκμήριον δέ, μαρτύριον δέ (δηλ. ἐστι), εἰζάγεται ἡ διήγησις διὰ τοῦ Γάρ.

3.) Ἐν ἀποκρίσειν εἶναι ἐπιβεβαιωτικός (§ 381 σημ.). Ἀγωνιστέον μὲν ἄρα ἡμῖν πρὸς τοὺς ἄνδρας; ἀνάγκη γάρ, ἔφρ.

4.) Τὰς δ' ἐρωτήσεσι ἐντείνει (§ 379). Τί γάρ;— ἢ γάρ; (εἶναι τῶνδ' οὕτως);— Οὐ γάρ (δὲν εἶναι οὕτως); Πῶς γάρ οὖ;— Τί γάρ (διὰ τί); Εἰ γάρ, (=εἴθε), ἀλλὰ γάρ (=ἀλλ' ὅμως), οὐ γάρ—ἀλλὰ (=ἐπειδὴ δὲν ἔχει οὕτως, ἀλλά).

393. ἡ. Σύνδεσμοι συλλογιστικοί.

α.) Ἄρα' ἀναφέρει τὴν διάνοισιν εἰς τι γνωστὸν ἢ ἐκ τῶν προηγουμένων ἐξαγόμενον. Τί περὶ ψυχῆς ἐλέγομεν; ὁρατὸν εἶναι ἢ οὐχ ὁρατόν; Οὐχ ὁρατόν.— Ἄσιδ' ἄρα.— Ναί. Ὁμοιότερον ἄρα ψυχὴ σώματος ἐστὶ ἀειδέει, τὸ δὲ τῷ ὁρατῷ. — Οὕτω καὶ εἰς τὰ, ὡς ἄρα, εἰ ἄρα, ἐάν ἄρα.—

β'). Οὐρ, συμπερασματικὸν καὶ ἐπιβεβαιούμενον ἐκ τῶν προτέρων. Ἀναρχία ἂν καὶ ἀταξία ἐνόμιζον ἡμᾶς ἀπολέσθαι· δεῖ οὐρ πολὺ τοὺς ἄρχοντας ἐπιμελεστέρους εἶναι τοὺς νῦν τῶν ἔμπροσθεν. Ἐπιβεβαιωτικὸν δ' εἶναι ἐν τοῖς, μὲν οὖν, δ' ἄλλ' οὖν, γάρ οὖν, καὶ ἀοριστολογικὸν μετὰ τῶν ἀναφορικῶν, ὅστις οὖν (§ 419, σημ. γ').

γ'). Ἐκ τῆς μετὰ τοῦ Οὖν συνθέσεως προήλθε τὸ ἀρνητικὸν οὐκ οὐρ (λοιπὸν δέν), διακριτέον ἀπὸ τοῦ ἐρωτηματικοῦ Οὐκοῦρ (λοιπὸν ὅχι);— Ἐπειδὴ δὲ κατὰ (§ 397, α., σημ. β' καὶ δ') ἡ μετὰ τοῦ οὐ ἐρώτησις προσημαίνει καταφατικὴν ἀπόκρισιν, ἐκ τούτου τὸ Οὐκοῦν μεταπίπτει εἰς θετικὴν σημασίαν (λοιπὸν). Οὐκοῦν ἔμοι γε δοκεῖ (λοιπὸν δέν μοι φαίνεται).—Οὐκοῦν ὅταν δὴ μὴ σθένω, πεπαύσομαι;

δ'). Τοίνυν, σημαίνει ὅτι ἡ δι' αὐτοῦ δηλουμένη ἔννοια εἶναι ἀνά-

λογος τῇ προλαβούσῃ· ἐνίοτε ὅμως δηλοῖ ἀποτέλεσμα καὶ εἶναι ἀπλῶς μεταβατικόν (=δέ. Ἀφ' ὧν ζῶσιν οἱ ἄνθρωποι, ταῦτα ἡ γῆ φέρει, καὶ ἀφ' ὧν τοῖνον ἡδυπαθοῦσι, προσέτι φέρει.

ε.) (Τοίγαρ ποιητ.) τοιγάροι, τοιγαροῦν, ἐπιβεβαιούσιν ἀπόδειξιν τινα ὡς βεβαίαν. — 6) ὥστε (389, δ'.)

394. θ'. Τελικοὶ σύνδεσμοι (περὶ τῶν ἐγκλίσεων ἰδὲ 376—8)

4.) Ἰνα. Πλὴν τῆς τελικῆς ἐννοίας ἔχει καὶ τὴν τοπικὴν ἀναφορικῶς (ὅπου), καθ' ἣν ἐπιδέχεται ἀπάσας τὰς συντάξεις τῶν ἀναφορικῶν καὶ αὐτὴν τὴν ἐν πλαγαίαις ἐρωτήσεις. Οὐχ ὁρᾷς ἴν' εἴ κακοῦ.

ΣΗΜ. Ἦν σύνταξιν ἐπιδέχονται, εἰ καὶ σπανιώτερον. καὶ τὰ τελικὰ, ὡς, ὅπως.

6.) ὥς μῶριον σκοποῦ τίθεται καὶ ἐν τῇ ἑλλειπτικῇ φράσει, ἵνα τί; (δὴλ. γένηται).

3—4.) Ὡς, ὅπως. (§ 389). καὶ μετὰ τῶν φόβου δηλωτικῶν ῥημάτων, ζῆται § 377, σημ. 6'.

ΣΗΜ. Περὶ τοῦ ἵνα πρὸς ὀριστ. §. 375, ὅρα σημ.

295. ι.) Ὑποθετικοὶ σύνδεσμοι.

(Περὶ τῶν ἐγκλίσεων ὅρα § 368—375)

α.) Εἰ. Ἐν πλαγαίαις ἐρωτήσεις (πρὸς § 358—359.) Ἐν εὐχαίαις (ὡς τὰ εἶθε, εἰ γάρ) (§ 274, γ'). — Προσέτι σημειωθῆναι τὰ εἰ μὴ ἐν τῇ σημασίᾳ τοῦ πλὴν ἑλλειπτικῶς. Ἡμῖν οὐδὲν ἐστὶν ἀγαθὸν ἄλλο, εἰ μὴ ὅπλα καὶ ἀρετὴ (δὴλ. εἰσὶν) καὶ. εἰ μὴ εἰ (ἐκτὺς ἂν) τὸ δὲ εἴπερ σημαίνει ἔντονον βεβαίωσιν. Ἡ καὶ γεγηθὼς ταῦτ' ἀεὶ λέξειν δοκεῖς; Εἴπερ τί γ' ἐστὶ τῆς ἀληθείας σθένος.

β.) Ἄν, δυνητικὸς δηλοῖ ὅτι τι μόνον ὑπὸ τινος ὅρους δύναται νὰ συμβῇ. (πρὸς § 272).

Περὶ τοῦ ἂν μετὰ τῆς δυνητικῆς εὐκτικῆς (§ 272, γ' καὶ § 374).

» » » » » (ὑποθετικῆς) (§ 272, α. καὶ § 368—375).

» » » » » ὀριστικῆς, δηλοῦντος ἐπανάληψιν (374, σημ. 6.).

» » » » » μέλλοντος ὀριστικῆς (263, καὶ 378 σημ.).

» » » » » ὑποτακτικῆς μετ' ἀναφορικῶν (360.).

» » » » » μετὰ χρονικῶν μορίων (§ 365—367.).

» » » » » μετ' ἀπαρεμφάτου (πρὸς § 349, Α').

» » » » » μετὰ μεταχῆς (πρὸς §. 349, Β').

ΣΗΜ. Οὐχὶ σπανίως εὐρηται ὁ Ἄν ἐν τῇ αὐτῇ προτάσει καὶ δις. Οὐκ ἂν ὁρθῶς οὐδ' ὑγιῶς ὁ τοῦτο ποιήσας περὶ οὐδενὸς ἂν λογιζαίτο (ὡς ὁ μὲν πρῶτος κολάζει τὰ ἐπιρρήματα, ὁ δὲ δεύτερος, τὸ ῥῆμα).

396. θ'. Σύνδεσμοι ἐνδοτικοί.

α.) *Εἰ καὶ* (*ἐὰν καὶ*) δηλοῖ ἀπλῶς ὑποχώρησιν ἢ ὁμολογίαν τινά. Μὴ ἀτιμάσωμεν εἰπεῖν *εἰ καὶ* τῷ σμικρότερον δοκεῖ.

2.) *Καὶ εἰ* (*καὶ ἐὰν*), σημαίνει ὁμολογίαν ἔντονον. Ἦγεῖτο ἀνδρὸς εἶναι ἀγαθοῦ ὠφελεῖν τοὺς φίλους καὶ εἰ μὴδεὶς μέλλοι γινώσκεισθαι.

ΣΗΜ. Ἐν μὲν τῷ *εἰ καὶ* ἡ ὁμολογία, ἣτις καὶ νὰ συμβῇ δύναται, ἐννοεῖται ὡς ἀδιαφόρος διὰ τὴν κυρίαν πρότασιν. — ἐν δὲ τῷ *καὶ εἰ* νοεῖται ἡ κυρία πρότασις ὡς ἄφευκτος ὑφ' οἰονόγησεν ὅρον, καὶ αὐτὸν ἀκλήμην τὸν λεχθέντα, ὅστις εἶνε ὁ ἀκράτατος. Ἔτι παρὰ μὲν τῷ πρώτῳ (*εἰ καὶ*) ἐξαίρεται ἡ κυρία πρότασις, παρὰ δὲ τῷ δευτέρῳ, ἡ ὁμολογητική. Πρέπει ὅμως νὰ διακρίνωμεν τὴν περίστασιν, καθ' ἣν ἐν τῷ, *εἰ καὶ*, τὸ καὶ (ὡς καὶ τὸ μὴδὲ μετὰ τοῦ *εἰ*) ἀνήκει εἰς μόνην τὴν ἐπομένην λέξιν. Δεινὸν γ' εἶπας, *εἰ καὶ* ζῆς θανών.

3.) Καίπερ μετὰ μετοχῆς 348, ε.

ΣΗΜ. Σπανιώτατα εὐρηται τὸ καίπερ ἐν παρεμφατικῇ προτάσει, ὡς τὸ καίτοι ἐν μετοχικῇ (348, ε, σημ.)· οἷον, Πλάτ. Καίπερ ἐκεῖνό γε ᾧμην τι εἶναι.

397 Β'. Μόρια βεβαιωτικά.

α.) *Γε* ἐπιτείνει τὴν λέξιν, εἰς ἣν προσαρτᾶται, ἐπιβεβαιοῦν ἢ καὶ περιορίζον αὐτήν. Πολλοὶ γε πολλοῖς συμφοραὶ εἰσι βροτοῖς (ναὶ τῇ ἀληθείᾳ). — Ζητητέον ὅστις ἡμᾶς ἐνὶ γέ τῳ τρόπῳ βελτίους ποιήσῃ.

ΣΗΜ. Ἰδίως προσαρτᾶται εἰς ἀντωνυμίας. ἔγωγε, ὅς γε. (109 Β').

β.) *Γοῦν* (τοῦλάχιστον) ἐκ τοῦ γε οὖν· διὸ καὶ ἐντονώτερον τοῦ ἀπλοῦ *Γε*.

γ.) *Περ* (ἐκ περὶ τοῦ ἐπιρρ., ἐξ οὗ περισσός), ἐπιτείνει τὰ ἀναφορικά ὅςπερ, (αὐτὸς δ' ἴδιος ὅστις) ὡςπερ (§ 119, σημ. β').

δ.) *Δή*· ποιεῖ καταφανεστάτην ἔννοιαν μονήρη ἢ καὶ πρότασιν. Εἶνε δὲ ἡ χρῆσις αὐτοῦ τριττή.

1.) Ἐξαίρει λέξεις μονήρεις μάλιστα *δή*, καὶ τότε *δή*, νῦν *δή* (= ἄρτι). Ποία ἐστὶν ἡ ἡμᾶς ὠφελεῖ; Ἰγεία καὶ ἰσχύς καὶ κάλλος καὶ πλοῦτος *δή*. — Οὐδὲν ἄλλο σκεπτόμενον ἢ ὅπερ νῦν *δή* ἔλεγον· οὕτω καὶ δηλαδὴ, νῦν ὁράτε *δή*, ἄγε *δή*, τί *δή*; πρβλ. 271, β'. περὶ τοῦ καὶ *δή* καὶ. § 385, δ'.

2.) Ἐπιτείνει ὅλην πρότασιν, περιορίζον εἰς μίαν περίστασιν τὰ προηγούμενα, γενικὰ ὄντα. Πάντες οἱ τῶν βαρβάρων ἄρχοντες μέσον ἔχοντες τὸ αὐτῶν ἡγοῦνται· καὶ βασιλεὺς *δή* τότε εἶχε τῆς ἑαυτοῦ στρατιᾶς.

3.) *Χρονικόν*· πλησιάζον πολὺ εἰς τὸ ἤδη. Καὶ πολλὰ *δή* ἄλλα λέξας εἶπεν.

ε.) *Δήπου*, *δήπουθεν* (βέβαια)· ὅτε προσδοκᾷ τις τὴν πρότασιν ἰ

δεῖν τὴν πρότασιν ἀρνούμενην. Οὐ δῆπου τὸν ἔρχοντα τῶν ἀρχομένων πονηρότερον προσήκει εἶναι.—Ἄνθρωπος εἰ δῆπουθεν.—Οὐκ ἔστ' οὐδὲ εἰς, ὥ μὴ κακὸν τι γέγονεν, ἢ γενήσεται.

ΣΗΜ. Πολλάκις εἰρωνικῶς ἐν ἀποφάνσεσι μηδεμίαν ἐρώσεις ἀντιλογίαν. Τρέφεται δὲ ψυχὴ τίνα;—μαθήμασι δῆπου.—Τί δῆπου;

ς'.) Δῆτα (ἐκ τῶν δὲ ἢ δὴ καὶ εἴτα) δηλοῖ βεβαίωσιν ἐπικυροῦσαν, τὰ λεγόμενα.—Ἐν δ' ἐρωτήσεσιν ἀπαιτεῖ καταφατικὴν καὶ ἀνεκδοίαστον ἀπάντησιν. Τί δῆτα;

ΣΗΜ. Περὶ τῶν διὰ τούτου ἀποκρίσεων ὅρα 354, Β'.

ζ'.) Δῆθεν (πρὸς τὸ θεαθῆναι). Γνώμης παραινέσει δῆθεν τῷ κοινῷ ἐπρεσβεύσαντο.

η.) Δαί. (=δῆ) μόνον ἐν ἐρωτήσεσιν. Τί δαί;

θ'.) Ἡ ἐντείνει ἐπιβαίωσιν. Ἡ βαρὺ φόρημ' ἄνθρωπος εὐτυχῶν ἄφρων συνθηδέστερος ἐν τῷ ὀκωτικῷ τύπῳ, ἢ μὴν. Ὀμνυμί σοι ἢ μὴν μὴ μνησικακήσειν. Περὶ τοῦ ἐρωτηματικοῦ ὅρα 858.

ι..) Τοί (τῇ ἀληθείᾳ)· ἀμφαντικώτερα τούτου εἶνε τὰ τοιγάρτοι, τοιγαροῦν. (πρβ. § 379).

ά.) Ὅτοι ὅρα (πρβ. § 387, ά.).

β'.) Μὴν βεβαιωτικὸν καὶ (συνθηδέστερον) ἐναντιωματικόν. Συνήθως δέ, ἀλλὰ μὴν, (ἀλλ' ὅμως δέ) καὶ μὴν, καὶ πρὸς τούτοις καὶ μάλιστα περαιτέρω, τί μὴν; ὧν τὸ τελευταῖον προστίθησιν τι νέον κατ' ἐναντίωσιν (διὰ τί ὅχι). Ταῦτα χρὴ δρᾶν, εἰ Τιμολίφ ξυνδοκεῖ. Δοκεῖ μὴν.

γ'.) Μέρ τοι (καὶ ὅμως). Ἐς Οἰνιάδας ἐστράτευσαν καὶ ἐπολιόρουν, οὐ μέρ τοι εἰλὸν γε, ἀλλ' ἀπεχώρησαν ἐπ' οἴκου.

δ'.) Ναί· καταφατικὸν ὡς καὶ παρ' ἡμῖν.

έ.—ς'.) Νή, μά· εὐρηνται ἀμφότερα μετ' αἰτιατικῆς θεοῦ ὀνόματος, ἀλλὰ τὸ μὲν Μά ἐν ἀρνήσεσιν (ἀπομοτικόν)· διὸ καὶ μετὰ τοῦ Οὐ, ἐπομένου ἢ ἡγουμένου, ἀλλὰ καὶ μετὰ τοῦ καταφατικοῦ ναί· Ναί μά. Τὸ δὲ Νή εἶναι κατομοτικόν. Οὐ μά τοὺς θεούς, οὐκ ἐβάλλετο. Μά Ἄτα (δηλ. οὐκ ἐβάλλετο). Ἐλλειπτικῶς δ' εὐρηνται Μά (ὡς καὶ Νή) τὸν —τήν—, ἐὰν ὁ λέγων ἐκ τινος αἰτίας δὲν θέλῃ νὰ ἐξείπῃ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, εἰς ὃν ὁμνύει.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΔΗΜΟΣΙΑ

32

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας